

EMILY ST. JOHN MANDEL

SIMFONIA ITINERANTĂ

DECLARATĂ CEA MAI BUNĂ CARTE
A ANULUI 2014 DE CĂTRE
ENTERTAINMENT WEEKLY ȘI *BOOKPAGE*

Emily St. John Mandel

Simfonia itinerantă
(Station Eleven)

Traducere din limba engleză
GRAAL SOFT

În amintirea lui Emilie Jacobson

Cuprins

1. Teatrul	1	2	3	4	5	6																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
------------	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Vânt cald în frunzele palmierilor,
iar eu mă gândesc la zăpada
Din ținutul meu îndepărtat, unde s-au întâmplat lucruri
Care aparțin unei alte vieți, de neimaginat.
Partea luminată a planetei se îndreaptă către întuneric,
Iar orașele adorm, fiecare când îi vine ceasul,
Dar pentru mine, acum, ca și atunci, e prea mult.
Lumea este prea mare.

Czesław Miłosz, *Caiete răzlețe*

1

Teatrul

1

Regele stătea într-un con de lumină albastră, dezlănțuit. Era actul al IV-lea al piesei *Regele Lear*, într-o seară de iarnă la teatrul Elgin din Toronto. Mai devreme în acea seară, trei fete jucaseră jocul de-a bătutul din palme pe scenă, pe când publicul intra în sală, versiuni copilărești ale fiicelor lui Lear, iar acum se întorseseră ca halucinații în scena nebuniei. Regele se împletici și întinse mâinile spre ele, în timp ce acestea alergau de colo colo în umbră. Numele lui era Arthur Leander. Avea 51 de ani și flori în păr.

— Mă cunoști? întrebă actorul care îl juca pe Gloucester.

— Îmi amintesc ochii tăi destul de bine, spuse Arthur distras de versiunea copilărească a Cordeliei, și acesta fu momentul când se întâmplă.

Pe chipul lui apăru o schimbare, se împletici, întinse mâna spre o coloană, dar aprecie greșit distanța și o lovi zdravăn cu laterala palmei.

— De la brâu în jos, sunt centauri, rosti el, iar aceasta nu numai că era o replică greșită, dar o spuse cu glas șuierat, abia audibil.

Își cuibări mâna la piept ca pe o pasăre rănită. Actorul care îl întruchipa pe Edgar îl privea cu atenție. La momentul acela, încă era posibil ca Arthur să fi jucat, dar, în primul rând din secțiunea unde se afla orchestra, un bărbat se ridică de la locul lui. Avea pregătire de paramedic. Prietena bărbatului îl trase de mânecă și șuieră:

— Jeevan! *Ce faci?*

La început, nici Jeevan nu fu sigur, oamenii din rândurile aflate în spatele lui șoptindu-i să se așeze. Un plasator se îndrepta spre el. Zăpada începu să cadă pe scenă.

— „Și pasărea, și musca-și fac de cap”¹, șopti Arthur, iar Jeevan, care cunoștea piesa foarte bine, își dădu seama că actorul sărise douăsprezece replici. „Și pasărea...”

— Domnule, spuse plasatorul, vă rog să...

Dar Arthur Leander nu mai avea timp. Se clătină, ochii își pierdură concentrarea, iar pentru Jeevan fu evident că nu mai

¹ *Regele Lear*, actul al IV-lea, scena 6 (n.tr.).

era regele Lear. Jeevan îl dădu la o parte pe plasator și se repezi spre treptele care duceau către scenă, dar un al doilea plasator venea alergând pe culoar, ceea ce îl sili pe Jeevan să sară pe scenă fără ajutorul scării. Aceasta era mai înaltă decât estimase, așa că trebui să-l împingă pe primul plasator, care îl apucase de mânecă. Zăpada era din plastic, remarcă Jeevan în treacăt, mici bucățele din plastic translucid, care i se agățau de haină și îi zgâriau pielea. Atenția lui Edgar și a lui Gloucester fu distrasă de agitația din sală, așa că niciunul dintre ei nu se uită la Arthur, care se sprijini de o coloană din furnir, privind în gol. Se auziră țipete din spatele scenei, două umbre apropiindu-se rapid, însă Jeevan ajunsese deja la Arthur și îl prinsese pe actor exact când își pierdea cunoștința, punându-l cu blândețe pe podea. Zăpada cădea în jurul lor, strălucind în lumina alb-albastră. Arthur nu respira. Cele două umbre – paznicii – se opriseră la câțiva pași distanță, probabil dându-și seama deja că Jeevan nu era un fan cu tulburări psihice. Din public se auzea larmă de voci, blițurile camerelor foto din telefoanele celulare, exclamații neclare în întuneric.

— Isuse Cristoase! rosti Edgar. O, Isuse!

Renunțase la accentul englezesc pe care îl folosisese mai devreme, iar acum vocea îi suna ca și cum era din Alabama, de unde și provenea de fapt. Gloucester dăduse la o parte bandajul din tifon care îi acoperise jumătate din față – la acel moment al piesei, personajului său îi fuseseră scoși ochii –, iar acum părea încremenit, gura deschizându-i-se și închizându-i-se ca a unui pește.

Inima lui Arthur nu mai bătea. Jeevan începu să-l resusciteze. Cineva strigă un ordin, iar cortina coborî, un foșnet de material care scoase publicul din ecuație și reduse lumina de pe scenă la jumătate. Zăpada din plastic încă mai cădea. Paznicii se retrăseseră. Luminile se schimbă, albastrul și albul furtunii de zăpadă fiind înlocuite de o strălucire fosforescentă, care, prin comparație, părea galbenă. Jeevan lucra în tăcere la lumina de culoarea margarinei, privind uneori chipul lui Arthur. „Te rog, gânde el, te rog!” Ochii lui Arthur erau închiși. Cortina se mișcă, cineva din partea cealaltă bâjbâind după o deschizătură în ea, apoi un bărbat în costum gri îngenuche de partea cealaltă a pieptului lui Arthur.

— Sunt cardiolog, spuse el. Walter Jacobi.

Ochii lui erau măriți de ochelari, iar părul i se rărise pe

creștetul capului.

— Jeevan Chaudhary, rosti Jeevan.

Nu era sigur cât timp stătuse acolo. Oamenii se mișcau în jurul lui, dar toată lumea părea să fie departe și neclară cu excepția lui Arthur și, acum, a acestui bărbat care li se alăturase. Jeevan se gândi că era ca și cum el, Walter și Arthur se aflau împreună în calmul din ochiul unei furtuni. Walter atinse cu blândețe fruntea actorului, ca un părinte care alină un copil febril.

— Au chemat o ambulanță, spuse Walter.

Cortina căzută dădea o intimitate neașteptată scenei. Jeevan se gândea la momentul când, cu ani în urmă, îl interviewase pe Arthur în Los Angeles, în timpul scurtei sale cariere de jurnalist de divertisment. Se gândea la prietena lui, Laura, întrebându-se dacă îl aștepta pe scaunul ei din primul rând sau dacă se dusese în foaier. Gândea: „Te rog, respiră din nou, te rog!” Se gândea la modalitatea prin care cortina se închisese devenind al patrulea perete, transformând scena într-o încăpere, deși o încăpere cu un spațiu cavernos în loc de tavan, brațe de pasarele și lumini printre care cineva se putea strecura nevăzut. „E un gând ridicol, își spuse Jeevan. Nu fi prost.” Dar simți un fior la ceafă, un sentiment că era privit de sus.

— Vrei să trec eu în locul tău? întrebă Walter.

Jeevan înțelese că medicul cardiolog se simțea inutil, așa că dădu din cap și își ridică mâinile de pe pieptul lui Arthur, iar Walter începu să-l apese ritmic.

„Nu e chiar o cameră”, gândi Jeevan acum, privind de jur împrejurul scenei. Era prea tranzitorie, cu toate acele uși și spații întunecate între culise, cu tavanul care lipsea. Era mai mult ca un terminal, o stație de tren sau un aeroport, toată lumea trecând repede pe-acolo. Ambulanța sosise, iar doi medici se apropiau prin zăpada care, în mod absurd, încă mai cădea – un bărbat și o femeie în uniforme negre dându-l pe Jeevan la o parte, femeia fiind atât de tânără, încât ar fi putut fi considerată adolescentă. Jeevan se ridică și se dădu îndărăt. Coloana lângă care Arthur se prăbușise era netedă și fină sub vârfurile degetelor sale, lemnul fiind pictat să arate ca piatra.

Pretutindeni se aflau mașiniști, actori, funcționari fără nume care aveau clipboarduri în mâini.

— Pentru numele lui Dumnezeu, îl auzi Jeevan pe unul dintre ei spunând, nu poate nimeni să oprească afurisita asta de

zăpadă?

Regan și Cordelia se țineau de mâini și plângeau lângă cortină, Edgar ședea cu picioarele încrucișate pe podea, în apropiere, acoperindu-și gura cu o mână. Goneril vorbea încet la celular. Genele false aruncau umbre pe ochii ei.

Nimeni nu se uita la Jeevan, iar lui îi trecu prin minte că rolul său în acest spectacol se terminase. Medicii nu păreau a avea succes. Voia s-o găsească pe Laura. Probabil că îl aștepta supărată în foaier. Era posibil ca ea – era un gând vag, și totuși un gând – să considere gestul său ca fiind admirabil.

În cele din urmă, cineva reuși să oprească zăpada, iar ultimii fulgi translucizi pluteau spre dușumea. Jeevan tocmai căuta cea mai ușoară cale de a părăsi scena când auzi un scâncet și văzu o copilă pe care n-o observase mai devreme, o mică actriță îngenuncheată pe scenă lângă următoarea coloană din placaj de la stânga sa. Jeevan mai văzuse piesa de patru ori, dar niciodată cu copii, așa încât se gândise că era o punere în scenă inovatoare. Fata avea șapte sau opt ani. Își tot ștergea ochii cu o mișcare ce lăsa dăre de machiaj și pe fața, și pe dosul mâinii ei.

— La o parte, spuse unul dintre medici, iar celălalt se dădu îndărăt în vreme ce primul trimise curent electric în trup.

— Bună, îi zise Jeevan fetei.

Îngenunche în fața ei. De ce nu venise nimeni s-o ducă departe de toate astea? Ea îi urmărea pe medici. El nu avea experiență cu copiii, deși își dorise mereu să aibă unu sau doi, așa că nu știa exact cum să le vorbească.

— La o parte, rosti medicul din nou.

— Nu vrei să te uiți la asta, rosti Jeevan.

— O să moară, nu-i așa?

Respira cu mici suspine.

— Nu știu.

Dorea să-i spună ceva care s-o liniștească, dar trebuia să recunoască faptul că lucrurile nu arătau bine. Arthur zăcea nemișcat pe scenă, cu două șocuri administrate, Walter ținându-l de încheietură și privind sumbru în gol, în timp ce aștepta revenirea pulsului.

— Cum te cheamă?

— Kirsten, rosti fata. Sunt Kirsten Raymonde.

Machiajul de scenă era deconcertant.

— Kirsten, spuse Jeevan, unde este mama ta?

— Nu vine să mă ia până la unsprezece.

- Sun-o! zise unul dintre medici.
- Cine are grijă de tine când te afli aici?
- Tanya este dresoarea.

Fata încă se uita la Arthur. Jeevan se mișcă pentru a-i bloca vederea.

— Nouă și paisprezece p.m., rosti Walter Jacobi.

— Dresoarea? Întrebă Jeevan.

— Așa o numesc ei, spuse Kirsten. Ea are grijă de mine cât mă aflu aici.

Un bărbat în costum apăruse din partea dreaptă a scenei și vorbea pe un ton insistent cu medicii, care îl legau pe Arthur de o targă. Unul din ei ridică din umeri și trase pătura în jos, pentru a potrivi o mască de oxigen pe fața lui Arthur. Jeevan își dădu seama că șarada era probabil pentru familia lui Arthur, ca să nu afle de la știrile serii despre moartea lui. Fu mișcat de decența gestului.

Jeevan se ridică și întinse mâna spre copila care își trăgea nasul.

— Haide, zise el, hai s-o găsim pe Tanya. Probabil te caută.

Lucru care părea îndoielnic. Dacă Tanya ar fi căutat-o pe copila pe care o avea în grijă, cu siguranță ar fi găsit-o până acum. O conduse pe fetiță în culise, dar bărbatul în costum dispăruse. În spatele scenei era haos - numai sunete și mișcare, țipete de eliberare a drumului pentru procesiunea lui Arthur, Walter deschizând calea târgii. Parada dispăru pe coridorul către ușile scenei, iar agitația spori în urma sa, toată lumea țipând sau vorbind la telefoane, sau adunându-se în mici grupuri, povestind și repovestind unul altuia cele întâmplăte - „Așa că m-am uitat într-acolo, iar el tocmai se prăbușea” - sau lătrând ordine, sau ignorând ordinele lătrate de alții.

— Atâția oameni, rosti Jeevan. Nu-i plăceau prea mult mulțimile? O vezi pe Tanya?

— Nu. N-o văd nicăieri.

— Ei bine, spuse Jeevan, poate că ar trebui să stăm într-un loc și să o lăsăm pe ea să ne găsească.

Își aminti că citise cândva un asemenea sfat într-o broșură despre ce să faci dacă te rătăcești în pădure. De-a lungul peretelui din spate se aflau câteva scaune, iar el se așeză pe unul dintre ele. De acolo, putea să vadă placajul nevopsit al decorurilor. Un mașinist mătura zăpada.

— O să se facă bine Arthur?

Kirsten se cocoțase pe scaunul de alături și strângea materialul rochiei în ambii pumni.

— Tocmai făcea lucrul pe care îl iubea cel mai mult pe lumea asta, spuse Jeevan.

Își baza cuvintele pe un interviu citit cu o lună în urmă, pe care *Globe and Mail* i-l luase lui Arthur – „Am așteptat toată viața să fiu suficient de bătrân pentru a-l juca pe Lear, și nimic nu mă încântă mai mult decât să fiu pe scenă, importanța sa...” –, dar cuvintele păreau superficiale privite retrospectiv. Arthur era în primul rând actor de film, și cine de la Hollywood tânjește să îmbătrânească?

Kirsten rămase tăcută.

— Vreau să spun că, dacă să joace a fost ultimul lucru pe care l-a făcut, spuse Jeevan, atunci a fost ceva care l-a făcut fericit.

— A fost asta ultimul lucru pe care l-a făcut?

— Cred că da. Îmi pare atât de rău.

Zăpada era acum o moviliță în spatele decorurilor, un mic munte.

— Este lucrul care și mie îmi place cel mai mult pe lume, rosti Kirsten după o vreme.

— Care anume?

— Să joc, spuse ea, și chiar atunci, o femeie cu fața pătată de lacrimi ieși din mulțime, cu brațele întinse.

Femeia abia se uită la Jeevan, în vreme ce o luă pe Kirsten de mână. Kirsten se uită o dată peste umăr, apoi dispăru.

Jeevan se ridică și se duse pe scenă. Nimeni nu-l opri. Se aștepta pe jumătate s-o vadă pe Laura stând acolo unde o lăsase, în mijlocul rândului din față – oare cât timp trecuse? –, însă, după ce reuși să iasă prin cortina de catifea, constată că publicul plecase, iar plasatorii măturau și culegeau programele căzute între rânduri, o eșarfă uitată fiind pusă pe spătarul unui scaun. Leși în extravaganța cu covor roșu a foaierei, având grijă să nu întâlnească privirea plasatorilor, iar acolo văzu zăbovind câteva persoane din public, însă Laura nu era printre ele. O sună, dar ea își închisese telefonul când intrase la spectacol și se părea că nu-l pornise din nou.

— Laura, rosti el pentru mesageria vocală. Sunt în foaier. Nu știu unde ești.

Se duse la ușa toaletei pentru doamne și o chemă pe femeia de serviciu, însă aceasta îi spuse că toaleta era goală. Dădu ocol foaierei încă o dată, apoi se duse la garderobă, unde văzu că

haina lui era printre ultimele câteva care mai atârnavă în cuiere. Haina albastră a Laurei dispăruse.

Zăpada cădea pe Yonge Street. Când ieși din clădirea teatrului, Jeevan fu uimit să vadă acest ecou al plasticului translucid de pe scenă încă agățat de sacoul său. O jumătate de duzină de paparazzi își petrecuseră seara în fața intrării actorilor. Arthur nu mai era la fel de faimos cum fusese cândva, dar fotografiile lui încă vindeau publicațiile, mai ales acum, că era implicat într-un divorț cu o actriță/fotomodel, care îl înșelase cu un regizor, divorț asemănător unei lupte cu gladiatori.

Până de curând, Jeevan însuși fusese paparazzo. Sperase să treacă neobservat pe lângă foștii săi colegi, însă aceștia erau oameni printre ale căror abilități profesionale se afla capacitatea de a-i observa pe cei care încercau să se furișeze pe lângă ei, așa că se năpustiră imediat asupra lui.

— Arăți bine, spuse unul dintre ei. Ce palton frumos ai!

Jeevan era îmbrăcat cu un palton, care nu era suficient de călduros, dar care avea efectul dorit, de a-l face să nu semene cu foștii săi colegi, care aveau tendința de a purta geacă groasă și blugi.

— Pe unde ai umblat, omule?

— Sunt barman, spuse Jeevan. Mă pregătesc să devin paramedic.

— Paramedic? Serios? Vrei să ai ca meserie culegerea bețivilor de pe trotuare?

— Vreau să fac ceva care contează, dacă despre asta vorbești.

— Mda, bine. Ai fost înăuntru, nu? Ce s-a întâmplat?

Câțiva dintre ei vorbeau la telefoane:

— Îți zic, omul e mort, spunea unul dintre ei lângă Jeevan. Da, sigur, zăpada strică fotografiile, dar uită-te la cele pe care tocmai ți le-am trimis, la fața lui în aia în care îl urcă în ambulanță...

— Nu știu ce s-a petrecut, rosti Jeevan. Pur și simplu, au coborât cortina în mijlocul actului IV. Răspunse astfel parțial pentru că nu voia să stea de vorbă cu nimeni în clipa aceea, poate, eventual, cu Laura, parțial pentru că nu voia să stea de vorbă cu ei în mod special. L-ați văzut luat de ambulanță?

— L-au scos pe targă, pe la intrarea actorilor, spuse unul dintre fotografi. Fuma o țigară, cu mișcări repezi, nervoase. Medici, ambulanță, tot tacâmul.

— Cum arăta?

— Sincer? Ca un afurisit de cadavru.
— Există botox și *botox*, rosti unul dintre ei.
— S-a dat vreo declarație? întrebă Jeevan.
— Un tip în costum a ieșit și a vorbit cu noi. Epuizare și, firește, deshidratare. Câțiva dintre ei izbucniră în râs. Mereu e vorba de oboseală și deshidratare la oamenii ăștia, nu?

— Ai crede că le va spune cineva, zise omul cu botoxul. Că va avea cineva inima să-l tragă pe vreunul, sau chiar pe doi dintre actorii ăștia deoparte și să-i spună: „Ascultă, amice, dă de veste: trebuie să vă îmbibați cu lichide și să dormiți din când în când, bine?”

— Mă tem că am văzut chiar mai puține decât voi, rosti Jeevan și se prefăcu că a primit un telefon important.

Porni pe Yonge Street, cu telefonul rece lipit de ureche, și se opri la jumătate de stradă distanță, la adăpostul oferit de pragul unei uși, pentru a apela din nou numărul Laurei. Telefonul era închis încă.

Dacă lua un taxi, ajungea acasă într-o jumătate de oră, dar îi plăcea să stea afară, la aer curat, departe de alți oameni. Zăpada cădea mai repede acum. Se simțea extravagant, vinovat de plin de viață. Din pricina nedreptății că inima lui bătea ireproșabil, în vreme ce, undeva, Arthur zăcea rece și țeapăn. Merse spre nord pe Yonge Street, cu mâinile băgate adânc în buzunarele paltonului și cu zăpada înțepându-i fața.

Jeevan locuia în Cabbagetown, la nord-est de teatru. Era genul de plimbare pe care, până în 30 de ani, ar fi făcut-o fără să ezite, câțiva kilometri prin orașul străbătut de tramvaie roșii, dar nu mai făcuse o astfel de plimbare de ceva vreme. Nu era sigur dacă s-o facă acum, dar, când coti la dreapta pe Carlton Street, simți un anumit impuls care îl făcu să treacă de prima stație de tramvai.

Ajunse în Allan Gardens Park, care se afla mai mult sau mai puțin la jumătatea drumului, iar acela fu locul unde se pomeni copleșit de o bucurie neașteptată. „Arthur a murit, își spuse el, nu l-ai putut salva, nu ai niciun motiv să fii bucuros.” Dar era, era în culmea fericirii pentru că toată viața lui se întrebese ce profesie ar trebui să aibă, iar acum era sigur, absolut sigur că voia să fie paramedic. În momentul în care ceilalți oameni nu puteau decât să privească, el voia să fie cel care pășea în față.

Simți o dorință absurdă de a alerga în parc. Căpătase un aspect străin din pricina furtunii, fiind tot numai zăpadă și umbre,

siluetele negre ale copacilor și strălucirea parcă subacvatică a sticlei domului serei. În copilărie, îi plăcuse să stea întins pe spate în curte și să privească zăpada căzând pe el. Cabbagetown se vedea la câteva străzi în față, luminile încetoșate de zăpadă ale Parliament Street. Telefonul îi vibra în buzunar. Se opri și citi mesajul de la Laura: „M-a apucat durerea de cap, așa că m-am dus acasă. Poți să iei lapte?”

Iar în clipa aceea, acolo, impulsul dispăru. Nu putu merge mai departe. Intenționase ca biletele la teatru să fie un gest romantic,

un „hai-să-facem-ceva-romantic-pentru-că-nu-facem-altceva-decât-să-ne-certăm”, iar ea îl abandonase acolo, îl lăsase pe scenă, resuscitându-l pe actorul mort, și plecase acasă, iar acum dorea ca el să cumpere lapte. Fiindcă se oprise din mers, lui Jeevan i se făcu frig. Degetele de la picioare îi erau amortite. Toată magia viscolului îl părăsise, iar fericirea pe care o simțise cu o clipă în urmă pălea. Noaptea era întunecată și plină de mișcare, zăpada cădea repede și în liniște, iar mașinile parcate pe stradă căpătau contururi tot mai ample. Se temea de ce avea să spună dacă se ducea acasă la Laura. Se gândi să caute un bar în apropiere, dar nu avea chef să stea de vorbă cu nimeni, iar când se gândi la asta, își dădu seama că mai ales nu dorea să se îmbete. Voia doar să fie singur un moment, până se decidea unde avea să se ducă. Intră în liniștea parcului.

2

Puțini oameni mai rămăseseră la Elgin and Winter Garden Theatre Centre. O femeie călca niște costume la garderobă, iar un bărbat călca alte costume alături. O actriță – cea care o jucase pe Cordelia – bea tequila în culise cu asistentul directorului de scenă. Un mașinist tânăr spăla scena cu mopul, dând din cap în ritmul muzicii de la iPod. Într-un vestiar, femeia a cărei slujbă era să le supravegheze pe actrițele copii încerca s-o consoleze pe înlăcrimata fetiță care fusese pe scenă atunci când murise Arthur.

Șase rătăciți ajunseseră la barul din hol, unde un barman milos rămăsese la datorie. Și directorul de scenă se afla acolo, la fel și Edgar, și Gloucester, un machior, Goneril și un producător executiv care se aflase în public. În clipa în care Jeevan intra în ninsoarea din Allan Gardens Park, barmanul îi turna un whisky lui Goneril. Conversația ajunsese la informarea rudelor lui Arthur.

— Dar cine făcea parte din familia lui?

Goneril era cocoțată pe un scaun de bar. Ochii îi erau roșii. Fără machiaj, avea chipul ca marmura, cea mai albă și mai impecabilă piele pe care barmanul o văzuse vreodată. În afara scenei, părea mult mai mică și, de asemenea, mult mai puțin diabolică.

— Pe cine avea?

— Avea un fiu, spuse machiorul. Tyler.

— Câți ani are?

— Șapte sau opt? Machiorul știa exact câți ani avea fiul lui Arthur, dar nu voia să se afle că el citea revistele de bârfe. Am impresia că locuiește cu mama lui, în Israel, poate la Ierusalim sau la Tel Aviv.

Știa că era vorba de Ierusalim.

— A, da, actrița aceea blondă, spuse Edgar. Elizabeth, parcă? Eliza? Ceva de genul ăsta.

— Fosta soție numărul trei? rosti producătorul.

— Cred că mama copilului e soția numărul doi.

— Sărmanul copil, spuse producătorul. Avea Arthur pe cineva care îi era apropiat?

Această întrebare provocă o liniște inconfortabilă. Arthur avusese o relație cu femeia care avea grijă de actrițele copii. Toți

cei prezenți știau asta, cu excepția producătorului, dar niciunul nu știa dacă și ceilalți știau.

— Unde-i Tanya?

— Cine-i Tanya? Întrebă producătorul.

— Unul dintre copii încă n-a fost luat. Cred că Tanya este în vestiarul copiilor.

Directorul de scenă nu mai văzuse niciodată pe cineva murind. Dorea o țigară.

— Ei bine, spuse Goneril, cine altcineva mai este? Tanya, băiețelul, toate acele foste neveste, mai e cineva? Frați, părinți?

— Cine-i Tanya? Întrebă producătorul din nou.

— Despre câte foste soții vorbim?

Barmanul lustruia un pahar.

— Are un frate, zise machiorul, dar nu-mi pot aminti numele lui. Îmi amintesc doar că a spus că are un frate mai mic.

— Cred că au fost trei sau poate patru, rosti Goneril referindu-se la fostele soții. Trei?

— Trei. Machiorul clipea pentru a-și reține lacrimile. Dar nu știu dacă ultimul divorț a fost finalizat.

— Deci, Arthur nu a fost căsătorit cu nimeni în momentul... nu era căsătorit cu nimeni în seara asta?

Producătorul știa că pare prostesc, dar habar n-avea cum altfel să formuleze. Arthur Leander intrase în teatru cu doar câteva ore în urmă, și i se părea de neconceput că, a doua zi, nu avea să intre din nou.

— Trei divorțuri, spuse Gloucester. Vă puteți imagina? El însuși divorțase recent. Încerca să se gândească la ultimul lucru pe care i-l zisese Arthur. Ceva despre blocare în actul al II-lea? Își dori să-și poată aminti. A fost cineva informat? Pe cine să sunăm?

— Ar trebui să-l sun pe avocatul lui, rosti producătorul.

Această soluție era de necontrazis, dar atât de deprimantă, încât grupul bău în tăcere câteva minute înainte de a se putea hotărî cineva să vorbească.

— *Avocatul* lui, spuse barmanul în cele din urmă. Cristoase, ce chestie! Mori, iar ei îl sună pe *avocatul* tău.

— Cine altcineva mai este? Întrebă Goneril. Agentul lui. Puștiul de șapte ani? Fostele soții? Tanya?

— Știu, știu, zise barmanul. Doar că e lucrul naibii.

Din nou tăcură cu toții. Cineva făcu un comentariu despre zăpada care cădea din abundență, și chiar așa era, după cum

puteau vedea prin uşile din sticlă de la capătul îndepărtat al foaierului. De la bar, zăpada era aproape abstractă, un film despre vreme rea pe o stradă pustie.

— Ei bine, în cinstea lui Arthur, rosti barmanul.

În vestiarul copiilor, Tanya îi dădea lui Kirsten un prespapier.

— Poftim, spuse ea punându-l în mâinile lui Kirsten. O să mai încerc să dau de părinţii tăi, iar tu încearcă să nu mai plângi şi uită-te la obiectul ăsta frumos...

Kirsten, cu ochii în lacrimi şi fără suflare, mai având doar câteva zile până să împlinească opt ani, se uită la acel obiect şi se gândi că era cel mai frumos, cel mai minunat, cel mai ciudat lucru pe care i-l dăduse cineva vreodată. Era o bucată de cristal în interiorul căruia era captiv un nor de furtună.

În foaier, oamenii adunaţi la bar îşi ciocniră paharele.

— Pentru Arthur, rostiră ei.

Mai băură câteva minute, apoi fiecare porni pe drumul lui prin furtună.

Dintre toţi cei aflaţi la bar în seara aceea, barmanul supravieţui cel mai mult. Muri trei săptămâni mai târziu, pe un drum din afara oraşului.

Jeevan rătăci de unul singur prin Allan Gardens Park. Se lăsă atras de lumina rece a serei ca de un far, zăpada ajungându-i deja până la jumătatea gambelor, cuprins de plăcerea copilărească de a fi primul care lăsa urme în zăpadă. Când se uită pe geam, se simți alinat de paradisul de dinăuntru – flori tropicale estompate de sticla aburită, frunzele palmierilor ale căror forme îi amintiră de o vacanță de demult petrecută în Cuba. Se decise că avea să se ducă la fratele lui. Își dorea foarte mult să-i povestească lui Frank despre seara aceea, atât despre cumplita moarte a lui Arthur, cât și despre revelația că a fi paramedic era lucrul cel mai bun pe care îl putea face cu viața lui. Până în seara asta, nu fusese sigur. Își căutase o profesie de atât de mult timp. Fusese barman, paparazzo, jurnalist de divertisment, apoi iarăși paparazzo, apoi din nou barman – și asta doar în ultimii doisprezece ani.

Frank locuia într-un turn de sticlă aflat la marginea sudică a orașului, pe malul lacului. Jeevan ieși din parc și așteptă o vreme pe trotuar, țopăind pentru a se încălzi, se urcă într-un tramvai, care apăru din noapte plutind ca un vapor, și își sprijini fruntea de geam pe când acesta înaintă încet pe Carlton Street, întorcându-se din drumul pe care mersese spre casă. Viscolul redusese aproape de tot vizibilitatea, așa că tramvaiul se deplasa la pas. Mâinile îl dureau de cât apăsase inima refractară a lui Arthur. Tristețea întâmplării, amintiri de când îl fotografiase pe Arthur la Hollywood, cu mulți ani în urmă. Se gândea la fetiță, Kirsten Raymonde, strălucitoare în machiajul ei de scenă; la cardiologul îngenunchind în costumul său gri; la ridurile de pe chipul lui Arthur, la ultimele lui cuvinte – „Și pasărea...” –, iar asta îl făcu să se gândească la păsări, la Frank cu binoclul său în cele câteva dăți când urmăriseră împreună păsările, la rochia de vară favorită a Laurei, albastră cu papagali galbeni; Laura, ce se va întâmpla cu ei? Încă era posibil să se ducă acasă mai târziu sau era posibil ca ea să-l sune în orice clipă și să-și ceară scuze. Aproape că ajunse de unde plecase, teatrul închis și întunecat zărindu-se la câteva străzi distanță spre sud. Tramvaiul se opri la mică distanță de Yonge Street, iar el văzu că o mașină derapase pe șinele acestuia, trei oameni împingând-o în timp ce roțile i se

învârteau inutil în zăpadă. Telefonul îi vibră din nou în buzunar, dar, de data asta, nu era Laura.

— Hua, rosti el.

Îl considera pe Hua cel mai bun prieten, cu toate că se vedeau rareori. Fuseseră colegi la bar doi ani, imediat după absolvirea colegiului, în vreme ce Hua studia pentru examenul de admitere la medicină, iar Jeevan încerca fără succes să devină faimos ca fotograf de nunți, după care Jeevan îl urmăse pe alt prieten la Los Angeles, pentru a le face poze actorilor, iar Hua intrase la o facultate de medicină. Acum, Hua lucra multe ore la spitalul Toronto General.

— Te-ai uitat la știri? întrebă Hua cu o intensitate ciudată în glas.

— În seara asta? Nu. Am avut bilete la teatru. De fapt, n-o să crezi ce s-a-ntâmplat. Eu...

— Stai, ascultă, trebuie să-mi spui sincer dacă vei avea vreunul dintre atacurile tale de panică în caz că-ți dau o veste foarte, foarte proastă.

— N-am mai avut atacuri de panică de trei ani. Doctorul meu a spus că toată treaba asta a fost doar ceva temporar, pe fondul stresului, știi asta.

— Bine. Ai auzit de gripa georgiană?

— Sigur, rosti Jeevan, știi că încerc să urmăresc știrile.

Cu o zi în urmă apăruse o știre alarmantă despre un nou soi de gripă care izbucnise în Republica Georgia, cu rapoarte conflictuale despre rata mortalității și numărul de decese. Detaliile fuseseră sumare. Numele dat de prezentatorii de știri – gripa georgiană – i se păruse lui Jeevan dezarmant de drăguț.

— Am o pacientă la Terapie Intensivă, spuse Hua. O fată de șaisprezece ani, care a venit aseară de la Moscova, s-a prezentat azi-dimineață, la Urgențe, cu simptome de gripă.

Abia acum desluși Jeevan epuizarea din vocea lui Hua.

— Lucrurile nu par să stea deloc bine pentru ea. Ei bine, până la mijlocul dimineții am avut alți doisprezece pacienți cu aceleași simptome, toți dovedindu-se a fi venit cu același zbor. Cu toții spun că au început să se simtă rău în avion.

— Dar rudele? Prietenii primei paciente?

— Nimic. Cu toții s-au îmbarcat în același avion din Moscova.

— Fata de șaisprezece ani...?

— Nu cred că o să supraviețuiască. Deci, există acest grup inițial de pacienți, pasagerii de la Moscova. Apoi, în această

după-amiază a venit un nou pacient. Aceleași simptome, dar el nu a fost în avion. Este doar un angajat al aeroportului.

— Nu sunt sigur ce vrei să...

— Un agent de la poartă, rosti Hua. Spun că singurul contact pe care l-a avut cu ceilalți pacienți a fost când a vorbit cu unul dintre ei despre locul de îmbarcare în cursa spre hotel.

— O! exclamă Jeevan. Sună rău.

Tramvaiul încă era blocat în spatele mașinii împotmolite.

— Deci, probabil că vei lucra până târziu în seara asta.

— Ți amintești de epidemia de SARS? întrebă Hua. Discuția pe care am avut-o?

— Îmi aduc aminte că te-am sunat din Los Angeles când am aflat că spitalul tău a fost pus în carantină, dar nu-mi amintesc ce am spus.

— Ai fost îngrozit. A trebuit să te liniștesc.

— Bine, cred că îmi amintesc. Dar, uite, în apărarea mea, trebuie să-ți spun că știrile erau foarte...

— Mi-ai spus să te sun dacă se va declanșa vreodată o epidemie reală.

— Îmi amintesc.

— De azi-dimineață, am internat peste două sute de pacienți cu gripă, rosti Hua. O sută șaiszeci în ultimele trei ore. Cincisprezece dintre ei au murit. Secția de Urgențe este plină de cazuri noi. Avem paturi până și pe holuri. Ministerul Sănătății din Canada este pe cale să facă un anunț.

Jeevan își dădu seama că nu era doar epuizare. Hua era înspăimântat.

Jeevan trase clopoțelul și se îndreptă către ușa din spate. Se pomeni uitându-se la ceilalți pasageri. La tână femeie care avea o pungă cu alimente, la bărbatul în costum sobru care se juca pe telefonul mobil, la cuplul în vârstă care sporovăia încet în hindi. Venea oare vreunul dintre ei de la aeroport? Conștientiză faptul că toți respirau în jurul lui.

— Știu cât de paranoic poți deveni, zise Hua. Crede-mă, ești ultima persoană pe care aș fi sunat-o dacă aș fi crezut că e ceva neimportant, dar...

Jeevan lovi cu palma sticla ușii. Cine o atinsese înaintea lui? Vatmanul se uită urât peste umăr, dar îl lăasă să coboare. Ușile suierară și se închiseră în urma lui Jeevan, iar el păși în viscol.

— Dar nu crezi că e ceva lipsit de importanță.

Jeevan trecea pe lângă mașina împotmolită, cu roțile încă

învârtindu-i-se inutil în zăpadă. Yonge Street era chiar în față.

— Sunt sigur că nu e ceva lipsit de importanță. Ascultă, trebuie să mă întorc la treabă.

— Hua, sper că nu te-ai ocupat toată ziua de pacienții ăștia.

— Sunt în regulă, Jeevan, n-o să pățesc nimic. Trebuie să plec. Te sun mai târziu.

Jeevan își băgă telefonul în buzunar și merse mai departe prin zăpadă, cotind spre sud pe Yonge Street, către lac și către turnul în care locuia fratele lui. „Ești în regulă, Hua, bătrân prieten, sau *vei fi* în regulă?” Era profund neliniștit. Luminile de la Elgin and Winter Garden Theatre Centre se zăreau chiar în față. Interiorul teatrului era întunecat acum, afișele încă anunțau piesa *Regele Lear*, cu Arthur având flori în păr și privirea ridicată în lumina albastră, ținând-o pe Cordelia moartă în brațele lui. Jeevan se opri pentru a se uita la afișe. Plecă încet mai departe, gândindu-se la telefonul ciudat primit de la Hua. Yonge Street era complet pustie. Se opri în ușa unui magazin care vindea valize, pentru a-și trage sufletul, și privi un taxi înaintând încet pe strada nedeszăpezită, dezvăluind viscolul în lumina farurilor sale, iar această imagine, zăpadă în lumini, îl transportă pentru un moment în imitația de viscol de pe scena de la Elgin Theatre. Clătină din cap pentru a alunga imaginea privirii goale a lui Arthur și porni mai departe cuprins de o amețală obosită, prin umbrele și luminile portocalii de sub Gardiner Expressway către sticloasa margine sudică a orașului Toronto.

Viscolul era mai sălbatic pe Queens Quay, vântul bătând dinspre lac. Jeevan tocmai ajunsese, în cele din urmă, la blocul lui Frank când Hua sună din nou.

— Mă gândeam la tine, spuse Jeevan. Chiar este...?

— Ascultă, rosti Hua, trebuie să pleci din oraș.

— Poftim? În noaptea asta? Ce se petrece?

— Nu știu, Jeevan. Țsta-i răspunsul scurt. Nu știu ce se petrece. Este o gripă, măcar atât lucru este evident, dar n-am mai văzut niciodată așa ceva. Este atât de rapidă. Pare să se răspândească atât de rapid...

— E mai rău?

— Secția de Urgențe e plină, spuse Hua, ceea ce-i o problemă pentru că, în clipa asta, jumătate din personalul de-aici este prea bolnav pentru a lucra.

— Au luat boala de la pacienți?

În holul blocului lui Frank, portarul de noapte frunzărea un

ziar, un tablou abstract în cenușiu și roșu lumina pe peretele din spatele lui, portarul și tabloul reflectându-se în dungi pe podeaua lustruită.

— Este cea mai rapidă perioadă de incubație pe care am văzut-o vreodată. Tocmai am văzut o pacientă care lucrează aici, la spital, ca infirmieră și care era de serviciu azi-dimineață, când au început să vină primii pacienți. A început să se simtă rău câteva ore mai târziu, a plecat acasă mai devreme, iar prietenul ei a adus-o înapoi, după două ore, iar acum e pe ventilație. Dacă ești expus la asta, te îmbolnăvești în câteva ore.

— Crezi că o să se răspândească în afara spitalului...?

Lui Jeevan îi era destul de greu să gândească acum coerent.

— Nu, știu că s-a răspândit în afara spitalului. Este o epidemie în plină desfășurare. Dacă se răspândește aici, se răspândește în tot orașul, iar eu n-am mai văzut niciodată așa ceva.

— Vrei să spui că ar trebui ca eu să...

— Spun că ar trebui să pleci acum. Sau, dacă nu poți pleca, măcar fă-ți provizii de hrană și rămâi în apartamentul tău. Trebuie să mai dau câteva telefoane, zise el și închise.

Portarul de noapte dădu pagina ziarului. Dacă ar fi fost altcineva decât Hua, Jeevan nu ar fi crezut, dar nu cunoscuse niciodată un om cu un dar mai mare de a minimaliza lucrurile. Iar dacă Hua spunea că era epidemie, atunci „epidemie” nu era un cuvânt suficient de puternic. Jeevan se simți zdrobit de o certitudine bruscă, și anume că asta era, că această boală descrisă de Hua avea să fie linia de demarcație între „înainte” și „după”, o linie trasată prin viața lui.

Jeevan se gândi că era posibil să nu mai fie prea mult timp. Se îndepărtă de blocul lui Frank și trecu de cafeneaua de pe chei, de micul port plin cu ambarcațiuni de agrement acoperite cu zăpadă, după care intră în magazinul alimentar aflat în cealaltă parte a portului. Când intră, rămase locului un moment, clipind în lumină. Doar unu sau doi alți clienți rătăceau printre rafturi. Simți că ar trebui să sune pe cineva, dar pe cine? Hua era singurul lui prieten apropiat. Pe fratele lui avea să-l vadă în câteva minute. Părinții lui erau morți, iar cu Laura nu prea îi venea să vorbească. Se decise să aștepte până va ajunge la Frank, se va uita la știri, apoi va parcurge contactele din agenda telefonului și îi va suna pe toți cunoscuții.

Un mic televizor era montat deasupra tejghelei unde se dezvoltău filmele, pe un program de știri. Jeevan se apropie de

el. O reporteră stătea în fața spitalului Toronto General, în zăpadă, iar un text alb se derula pe lângă capul ei. Toronto General și alte două spitale locale fuseseră izolate. Ministerul Sănătății din Canada confirma izbucnirea gripei georgiene. Deocamdată nu erau date publicității numere, dar existaseră decese, iar alte informații aveau să fie disponibile în curând. Se sugera că oficialii georgieni și rușii nu prea fuseseră sinceri în privința severității crizei de-acolo. Oficialii rugau pe toată lumea să facă tot posibilul pentru a rămâne calmă.

Ce înțelegea Jeevan prin pregătirea pentru dezastre se baza exclusiv pe filmele de acțiune, dar, pe de altă parte, văzuse multe filme de acțiune. Începu prin a lua apă, umplând un cărucior mare cu câte baxuri și sticle putu îndesa. Avu un moment de îndoială în drum spre casa de marcat, în timp ce se lupta cu greutatea căruciorului – oare exagera? –, dar se decise că era prea târziu pentru a da înapoi. Casiera ridică o sprânceană, însă nu spuse nimic.

— Am parcat chiar la intrare, zise Jeevan. O să aduc înapoi căruciorul.

Casiera dădu obosită din cap. Era tânără, puțin peste 20 de ani probabil, cu breton negru, pe care și-l tot îndepărta de pe ochi. Împinse afară căruciorul imposibil de greu, pe jumătate împingând, pe jumătate derapând prin zăpada de la ieșire. Exista o rampă care ducea spre un mic aranjament de bănci și ghivece. Căruciorul prinse viteză la vale, se împotmoli în zăpada adâncă și alunecă lateral într-un ghiveci.

Era 11.20. Supermarketul se închidea în 40 de minute. Își imagină cât de mult avea să dureze până ducea căruciorul în apartamentul lui Frank, până îl descărca, până îi explica și până îl convingea că era zdravăn la cap, după care să se întoarcă la magazin pentru a lua alte provizii. Era vreo problemă dacă lăsa căruciorul acolo, deocamdată? Nu era nimeni pe stradă. Îl sună pe Hua în vreme ce se întorcea în supermarket.

— Ce se întâmplă?

Jeevan se deplasă grăbit printre rafturi în timp ce Hua vorbea. Un alt bax de apă – Jeevan trăia cu impresia că niciodată nu puteai avea prea multe – și nenumărate conserve, toate cutiile de ton și fasole, și supă de pe raft, paste și tot ce părea că va ține o vreme. Spitalul era plin de pacienți cu gripă, iar la celelalte spitale din oraș, situația era identică. Serviciul de ambulanțe era copleșit. 37 de pacienți muriseră deja, inclusiv toți care fuseseră

În cursa de la Moscova și cele două asistente de la Urgențe care fuseseră de gardă la sosirea primilor pacienți. Jeevan se afla din nou la casă, casiera scanând conservele și cutiile. Hua îi spuse că o sunase pe soția lui și îi zisese să-i ia pe copii și să plece din oraș în noaptea asta, dar nu cu avionul. Acea parte a serii de la Elgin Theatre părea că se petrecuse într-o altă viață. Casiera se mișca foarte încet. Jeevan îi dădu un card de credit, iar ea se uită la el de parcă nu l-ar fi văzut cu cinci sau zece minute în urmă.

— Ia-i pe Laura și pe fratele tău, spuse Hua, și plecați din oraș în noaptea asta.

— Nu pot pleca din oraș în noaptea asta, nu cu fratele meu. La ora asta, nu pot închiria o dubă cu acces pentru scaunul cu roțile.

Drept răspuns se auzi un sunet estompat. Hua tușea.

— Ești bolnav?

Jeevan împingea căruciorul spre ușă.

— Noapte bună, Jeevan.

Hua închise, iar Jeevan se pomeni singur în zăpadă. Se simțea ca posedat. Umplu următorul cărucior cu hârtie igienică. Pe următorul cu alte conserve, plus carne congelată și aspirină, saci de gunoi, înălbitor și bandă adezivă.

— Lucrez la o instituție caritabilă, îi spuse el fetei de la casă a treia sau a patra oară când avu de-a face cu ea, însă aceasta nu-i acorda prea multă atenție.

Se uita la micul televizor de deasupra tejghelei unde se developau filme, scanându-i produsele de parcă era pe pilot automat. La al șaselea drum prin magazin, Jeevan o sună pe Laura, dar intra mesageria vocală.

— Laura, începu el. Laura.

Se gândi că era mai bine să-i vorbească direct, dar era deja aproape 11.50, așa că nu avea vreme pentru asta. Umplând alt cărucior cu mâncare, deplasându-se repede prin această lume cu miros de pâine și flori, acest loc aproape dispărut, gândindu-se la Frank, care se afla în apartamentul său de la etajul 22, sus în viscol, cu insomnia lui și cu proiectul de carte, cu exemplarul din *New York Times* vechi de o zi și cu Beethoven. Jeevan își dorea cu disperare să ajungă la el. Se decise să o sune pe Laura mai târziu, se răzgândi și o sună pe telefonul fix în timp ce stătea lângă casa de marcat, evitând s-o privească în ochi pe casieră.

— Jeevan, unde ești?

Desluși în vocea Laurei o notă ușor acuzatoare. Îi dădu

casierei cardul de credit.

— Te uiți la știri?

— Ar trebui?

— Laura, s-a declanșat o epidemie de gripă. E ceva serios.

— Chestia aia din Rusia sau de unde o fi? Știu de ea.

— A ajuns aici. E mai rău decât s-a crezut. Tocmai am vorbit cu Hua. Trebuie să părăsești orașul.

Se uită în sus la vreme pentru a vedea privirea pe care i-o aruncase fata de la casă.

— *Trebuie?* Poftim? Unde ești, Jeevan?

Își semnă numele pe bon, luptându-se cu căruciorul spre ieșire, unde calmul din magazin se sfârși și începu nebunia viscolului. Îi era greu să manevreze căruciorul cu o mână. Deja erau cinci cărucioare lăsate aiurea printre bănci și ghivece, acoperite acum cu zăpadă.

— Dă drumul la știri, Laura.

— Știi că nu-mi place să mă uit la știri înainte de culcare. Ai un atac de panică?

— Poftim? Nu. Mă duc la fratele meu, să mă asigur că e în regulă.

— De ce n-ar fi?

— Nu mă ascuți. Nu mă ascuți niciodată. Jeevan știa că era un lucru neînsemnat de spus în condițiile în care probabil că exista o pandemie de gripă, dar nu se putu abține. Lăsă căruciorul lângă celelalte și se repezi înapoi în magazin. Nu-mi vine să cred că m-ai lăsat la teatru, zise el. M-ai părăsit la teatru, în timp ce încercam să-l resuscitez pe actorul acela mort.

— Jeevan, spune-mi unde ești.

— Sunt într-un magazin alimentar. Era 11.55. Acest ultim cărucior era plin cu lucruri de calitate: legume, fructe, săculețe cu portocale și lămâi, ceai, cafea, sărățele, sare, prăjituri ambalate. Uite ce e, Laura, nu vreau să mă cert. Gripa asta este serioasă și e rapidă.

— Ce e rapidă?

— Gripa, Laura. Se răspândește foarte repede. Hua mi-a spus. Se răspândește atât de repede! Cred că ar trebui să pleci din oraș.

În ultimul moment, adăugă un buchet de narcise.

— Poftim? Jeevan...

— Ești suficient de sănătos pentru a te urca într-un avion, rosti el, apoi o zi mai târziu mori. Mă duc să stau cu fratele meu.

Cred că ar trebui să împachetezi și să te duci la mama ta înainte să afle toată lumea, iar drumurile să fie blocate.

— Jeevan, sunt îngrijorată. Asta îmi sună a paranoia. Îmi pare rău că te-am lăsat la teatru, doar că am avut cu adevărat o durere de cap și...

— Te rog, dă drumul la știri, spuse el. Sau du-te și citește pe internet ori ceva.

— Jeevan, te rog zi-mi unde ești, iar eu o să...

— Fă asta, Laura, te rog, spuse el pentru că ajunsese la casă pentru ultima oară, iar timpul de vorbit cu Laura se scursese.

Încerca din răputeri să nu se gândească la Hua.

— Tocmai vrem să închidem, rosti casiera.

— Cu asta, am încheiat, îi spuse el. Probabil credeți că sunt nebun.

— Am văzut și mai rău.

El își dădu seama că o speriasse. Auzise o parte din conversațiile lui telefonice, iar la televizor se transmiteau știri îngrijorătoare.

— Ei bine, încerc doar să mă pregătesc.

— Pentru ce?

— Nu știi niciodată când se poate întâmpla un dezastru, zise Jeevan.

— Asta? Fata arătă spre televizor. O să fie cum a fost cu SARS, rosti ea. Au făcut mare caz, apoi s-a dezumflat foarte repede.

Nu părea pe deplin convinsă.

— Nu este cum a fost cu SARS. Ar trebui să plecați din oraș.

Nu dorise decât să fie sincer, poate s-o ajute într-un fel, dar își dădu imediat seama că făcuse o greșeală. Era speriată, însă, pe de altă parte, îl considera nebun. Îl privi placidă în timp ce scana ultimele câteva produse, apoi, o clipă mai târziu, fu din nou în zăpadă, un tânăr cu barbișon de la raionul de legume și fructe încuind ușa în urma lui. Stând afară, cu șapte cărucioare enorme, care trebuiau transportate prin zăpadă până la apartamentul fratelui său, learcă de transpirație, dar și înghețând de frig, simțindu-se ca un prost, însă și înspăimântat, și puțin nebun, și cu toate gândurile ducând la Hua.

Avu nevoie de aproape o oră pentru a împinge cărucioarele, unul câte unul, prin zăpadă, până la blocul fratelui său, apoi prin hol și în liftul de marfă, pentru a căruia folosire neprogramată

Jeevan trebuise să-l mituiască pe portarul de noapte, după care să le urce pe rând până la etajul 22.

— Sunt un supraviețuitor, explică Jeevan.

— Nu prea avem mulți pe-aici, spuse portarul.

— Tocmai de aceea este un loc atât de bun pentru asta, zise Jeevan cam într-o doară.

— Un loc bun pentru ce?

— Pentru supraviețuire.

— Înțeleg, rosti portarul.

După ce îi dădu 60 de dolari, Jeevan rămase singur în fața apartamentului fratelui său, cărucioarele fiind aliniate pe coridor. Se gândi că poate ar fi trebuit să-l sune de la magazinul alimentar. Era ora unu într-o noapte de joi, pe coridor fiind liniște, iar toate ușile, închise.

— Jeevan, spuse Frank când veni la ușă. Ce plăcere neașteptată.

— Eu...

Jeevan nu știu cum să-i explice, așa că, în loc să vorbească, se dădu îndărăt și făcu un gest slab spre cărucioare. Frank înaintă în scaunul său cu roțile și se uită în hol.

— Văd că ai fost la cumpărături, rosti Frank.

4

Elgin and Winter Garden Theatre Centre era gol deja, cu excepția unui paznic, care juca Tetris pe telefon, în foaier, și a producătorului executiv, care se decisese să dea cumplitul telefon dintr-un birou de la etaj. Fu surprins când avocatul lui Arthur răspunse la telefon, pentru că, la urma urmelor, era ora unu noaptea, cu toate că, desigur, avocatul se afla în Los Angeles. Oare avocații din divertisment lucrau în mod normal până la zece p.m. ora Pacificului? Producătorul presupuse că, în acest segment în care își desfășurau profesia, competiția era neobișnuit de mare. Transmise mesajul despre moartea lui Arthur, apoi plecă acasă.

Avocatul, care fusese dependent de muncă toată viața lui și care se antrenase a supraviețui cu perioade de somn de 20 de minute, își petrecu două ore revăzând testamentul lui Arthur Leander, apoi toate e-mailurile primite de la el. Existau câteva lucruri nelămurite. Îl sună pe cel mai apropiat prieten al lui Arthur, pe care îl întâlnise o dată, la un ciudat dineu din Hollywood. Dimineată, după câteva telefoane din ce în ce mai iritante, cel mai bun prieten al lui Arthur începu să le sune pe fostele soții ale lui Arthur.

Miranda se afla pe coasta sudică a Malaysiei când primi acel telefon. Era directoarea executivă a unei firme de transport și fusese trimisă acolo pentru o săptămână, ca să observe condițiile de pe teren, după cum se exprimase șeful ei.

— Pe teren? Întrebuse ea.

Leon zâmbise. Biroul lui era alături de al ei și avea o vedere identică spre Central Park. Lucrau împreună de multă vreme deja, de peste zece ani, și supraviețuiseră împreună la două reorganizări ale corporației și la o relocare de la Toronto la New York. Nu erau tocmai prieteni, cel puțin nu se vedeau în afara biroului, dar ea îl considera pe Leon aliatul cel mai prietenos.

— Ai dreptate, a fost o alegere ciudată a cuvintelor, spusese el. Atunci, condițiile de pe mare.

Asta se întâmpla în anul în care 12 procente din flota comercială a lumii zăcea la ancoră pe coasta Malaysiei, navele-container fiind inactice din pricina colapsului economic. Ziua, masivele vapoare se vedeau ca niște siluete cenușii-maronii pe fundalul cerului, neclare în pâclă. Doi până la șase oameni se aflau pe un vas, un echipaj scheletic bântuia prin încăperi și coridoare pustii, zgomotul pașilor lor stârnind ecouri sumbre.

— Ne simțim singuri, îi spuse unul dintre ei Mirandei când aterizase pe o punte, cu un elicopter al companiei, împreună cu un interpret și cu un șef al unei echipe locale.

Compania avea aici o duzină de vapoare la ancoră.

— Nu pot sta, pur și simplu, să se relaxeze acolo, îi zisese Leon. Șeful echipei locale nu-i rău, dar vreau ca ei să știe că firma deține controlul asupra situației. Nu pot să nu-mi imaginez o armadă de petreceri plutitoare.

Dar oamenii erau serioși și rezervați și se temeau de pirați. Stătu de vorbă cu un bărbat care nu mai fusese pe țărm de trei luni.

În acea seară, pe plaja din fața hotelului ei, Miranda fu cuprinsă de un sentiment de solitudine pe care nu și-l putu explica. Crezuse că știa tot ce era de știut despre această rămășiță a flotei, dar nu fusese pregătită pentru frumusețea ei. Vapoarele erau luminate pentru a preveni coliziunile pe întuneric,

iar când le privi, avu impresia că erau abandonate, strălucirea luminii la orizont dând impresia de mister și depărtare imposibilă, făcându-le să pară un regat de poveste. Își ținea telefonul în mână deoarece aștepta un apel de la un prieten, dar, când acesta începu să vibreze, nu recunoscă numărul de pe ecran.

— Alo?

În apropiere, un cuplu se conversa în spaniolă. Studiase limba în ultimele câteva luni, iar acum înțelegea fiecare al treilea sau al patrulea cuvânt.

— Miranda Carroll?

O voce de bărbat, aproape familiară și foarte britanică.

— Da, cu cine vorbesc?

— Nu cred că îți aduci aminte de mine, dar ne-am cunoscut acum câțiva ani, la o petrecere de la Cannes. Sunt Clark Thompson. Un prieten al lui Arthur.

— Ne-am mai întâlnit după aceea. Ai venit la un dineu în Los Angeles.

— Da, spuse el. Da, desigur, cum am putut uita...?

„Firește că n-a uitat, își dădu ea seama. Clark se poartă cu tact.” Bărbatul își dresă vocea.

— Miranda, rosti el. Mă tem că te sun pentru a-ți da niște vești proaste. Poate că ar trebui să te așezi.

Ea rămase în picioare.

— Spune-mi, îl îndemnă ea.

— Miranda, Arthur a murit aseară. A făcut infarct.

Luminile de pe mare se încețoșară și deveniră un șir de halouri care se suprapuneau.

— Îmi pare atât de rău. N-am vrut să află de la știri.

— Dar l-am văzut de curând, se auzi ea spunând. Am fost în Toronto cu două săptămâni în urmă.

— E greu de acceptat. Își dresă glasul din nou. Este un șoc, e... Îl cunosc de când aveam optsprezece ani. Și mie mi se pare imposibil.

— Te rog, rosti ea, ce-mi mai poți spune?

— De fapt, el, ei bine, sper că nu vei considera lipsit de respect dacă sugerez că e posibil că el ar fi considerat asta potrivit, dar a murit pe scenă. Mi s-a spus că a făcut un infarct masiv, în timpul actului al IV-lea din *Regele Lear*.

— S-a prăbușit pur și simplu...?

— Mi s-a spus că erau doi doctori în public, care au urcat pe

scenă când și-au dat seama ce se petrece și care au încercat să-l salveze, dar nimeni nu mai putea face nimic. A fost declarat mort la sosirea la spital.

Deci așa se termină, gândi ea după încheierea convorbirii, și se simți alinată de banalitatea faptului. Primești un telefon într-o țară străină și, pur și simplu, afli că bărbatul alături de care ai crezut cândva că vei îmbătrâni a plecat de pe acest pământ.

Conversația în spaniolă continua în întunericul din apropiere. Vapoarele încă străluceau la orizont și briza nu se simțea adiind. Era dimineață în New York. Și-l imaginează pe Clark punând receptorul în furca telefonului din biroul său din Manhattan. Asta se întâmpla în ultima lună a epocii când încă era posibil să apeși o serie de butoane ale unui telefon și să vorbești cu cineva aflat în celălalt capăt al pământului.

O listă incompletă:

Nu se mai plonja în piscine cu apă clorurată și luminată cu verde de jos. Nu se mai jucau meciuri la lumina reflectoarelor. Nu mai existau verande luminate și fluturi nocturni în jurul lor, în nopțile de vară. Nu mai existau metrouri care să gonească pe sub orașe, mâinate de puterea uimitoare a curentului care străbătea șinele. Nu mai existau orașe. Nu mai existau filme, decât rar, decât cu vreun generator care se oprea întrerupând dialogurile la jumătate, și asta doar pentru scurt timp, la început, până când s-a terminat benzina pentru generatoare, deoarece combustibilul pentru automobile se degradează după doi sau trei ani. Cel din aviație ține mai mult, dar era dificil de găsit.

Nu mai existau ecrane care să strălucească în semiîntuneric atunci când oamenii își ridicau telefoanele pe deasupra mulțimii pentru a fotografia scenele de concert. Nu mai existau scene de concert luminate în culorile bomboanelor de becuri cu halogen, nu mai exista muzică electronică, punk sau chitare electrice.

Nu mai existau medicamente. Nu mai exista siguranța că supraviețuiești dacă te zgâriai la o mână sau dacă te tăiai la un deget în timp ce pregăteai legumele pentru cină sau dacă te mușca un câine.

Nu mai existau zboruri. Nu mai puteai zări orașele din cer, de la geamul unui avion, puncte de lumină licăritoare; nu mai puteai privi în jos de la 10 000 de metri, imaginându-ți viețile luminate de acele lumini, în acel moment. Nu mai existau avioane, nu ți se mai cerea să-ți ridici măsuta și s-o blochezi – nu, nu-i adevărat, încă mai existau avioane pe ici, pe colo. Zăceau pe piste și în hangare. Adunau zăpadă pe aripile lor. În lunile reci, erau ideale pentru depozitarea hranei. Vara, cele care se aflau aproape de livezi erau umplute cu tăvi cu fructe care se deshidratau la căldură. Adolescenții se furișau în ele pentru a face sex. Rugina înflorește și le brăzda.

Nu mai existau țări, nimeni nu mai păzea granițele.

Nu mai existau unități de pompieri și nici poliție. Drumurile nu mai erau întreținute, iar gunoiul nu mai era ridicat. Nicio navă cosmică nu se mai ridica de la Cape Canaveral, de la Baikonur Cosmodrome, de la Vandenburg, Plesetsk, Tanegashima,

croindu-și drum aprins prin atmosferă pentru a ajunge în spațiu.

Nu mai exista internet. Nici socializare online, nu mai parcurgeai litanii de visuri și speranțe demente, și fotografii ale felurilor de mâncare, și țipete de ajutor, și expresii ale mulțumirii, și actualizări ale statutului relațiilor cu inimioare întregi sau frânte, planuri de întâlniri, rugăminți, reproșuri, dorințe, imagini ale copiilor îmbrăcați ca urși sau ca ardei cu ocazia Halloweenului. Nu mai citeai și nu mai comentai viețile altora fiindcă, făcând asta, te simțeai mai puțin singur în cameră. Nu mai existau avataruri.

2

Visul unei nopți de vară

La 20 de ani după sfârșitul călătoriilor pe cale aeriană, caravana Simfoniei Itinerante se deplasa încet sub un cer atât de fierbinte, încât strălucea de o lumină albă. Era sfârșitul lunii iulie, iar termometrul vechi de 25 de ani fixat în spatele căruței aflate în fruntea caravanei indica 106 grade Fahrenheit, 41 de grade Celsius. Erau aproape de lacul Michigan, dar nu-l puteau vedea de unde se aflau. Copacii erau deși de-o parte și de cealaltă a drumului, răzbătând prin fisurile asfaltului, puieti îndoindu-se sub căruțe, iar frunze moi atingând, deopotrivă, picioarele cailor și ale oamenilor. Valul de căldură persistase de-a lungul unei săptămâni chinuitoare.

Cei mai mulți dintre ei mergeau pe jos, pentru a cruța caii, care trebuiau să facă popasuri la umbră mai des decât ar fi vrut cu toții. Simfonia nu cunoștea bine acel teritoriu, așa că își dorea ca drumul să se sfârșească mai repede, dar viteza nu era posibilă pe acea căldură. Mergeau încet, cu armele în mâini, actorii repetându-și replicile, muzicienii încercând să-i ignore pe actori, iar cercetașii supraveghind drumul, în căutarea unor eventuale primejdii.

— Nu-i un test rău, spuse regizorul mai devreme în acea zi. Gil avea 72 de ani și călătoria în spatele celei de-a doua căruțe, fiindcă picioarele nu prea îi mai erau ca odinioară. Dacă vă puteți aminti replicile în acest ținut dubios, o să vă descurcați de minune pe scenă.

— Intră Lear, rosti Kirsten.

Cu 20 de ani în urmă, într-o viață pe care abia și-o mai amintea, avusese un mic rol fără replici într-o producție cu viață scurtă a *Regelui Lear*, din Toronto. Acum, mergea pe jos, încălțată în sandale cu tălpi făcute dintr-un cauciuc de mașină, și avea trei cuțite la cingătoare. În mână, ținea un exemplar al piesei, indicațiile de scenă fiind marcate cu galben.

— Nebun, spuse ea, îmbrăcat fantastic, în flori sălbatice.

— Dar cine vine-ncoace? întrebă bărbatul care învăța rolul lui Edgar. Numele lui era August și abia recent se apucase să joace teatru. Era vioara a doua și, în secret, poet, ceea ce însemna că nimeni din Simfonie nu știa că scrie poezii, cu excepția lui Kirsten și a chitarei a șaptea. Niciodată, o minte-ntreagă nu și-ar

înveșmânta... nu și-ar înveșmânta... cum e?

— Stăpânu-n chipul ăsta, rosti Kirsten.

— Mersi. Niciodată, o minte-ntreagă nu și-ar înveșmânta stăpânu-n chipul ăsta.

Căruțele fuseseră cândva camionete, dar acum erau trase de perechi de cai, fiind prevăzute cu roți din oțel sau din lemn. Toate piesele devenite inutile după dispariția combustibilului fuseseră îndepărtate – motorul, sistemul de alimentare și toate celelalte componente pe care nimeni sub 20 de ani nu le văzuse vreodată în funcțiune –, iar deasupra cabinelor fuseseră instalate bănci pentru vizitii. Cabinele fuseseră golite de orice însemna exces de greutate, dar altminteri fuseseră lăsate intacte, cu uși care se închideau și geamuri auto dificil de spart, fiindcă atunci când călătoreau prin teritorii nesigure era plăcut să aibă un loc relativ sigur unde să-și pună copiii. Cadrele principale ale căruțelor fuseseră construite pe șasiurile mașinilor, pe deasupra fiind puse prelate. Prelatele tuturor celor trei căruțe erau vopsite în cenușiu-închis, pe ambele laturi fiind scris cu alb „Simfonia Itinerantă”.

— Nu, ei nu mă pot aresta pe-nvinuirea că am bătut bani falși, spuse Dieter.

El învăța rolul lui Lear, cu toate că nu era cu adevărat suficient de bătrân. Dieter mergea puțin în fața celorlalți actori, murmurându-i calului său favorit. Calului, Bernstein, îi lipsea jumătate din coadă, pentru că primul violoncel tocmai își schimbase coarda arcușului, cu o săptămână în urmă.

— O, rosti August, întristătoare priveliște!

— Știți ce înseamnă întristător? murmură a treia trompetă. Să ascuți *Regele Lear* de trei ori la rând, pe caniculă.

— Știți ce e și mai întristător? Alexandra avea 15 ani și era cea mai tânără dintre actorii din Simfonie. O găsiseră pe drum, când era bebeluș. Să călătorești patru zile între orașe aflate la capătul ținutului.

— Ce înseamnă „întristător”? întrebă Olivia.

Avea șase ani, era fata celui care cânta la tubă și a unei actrițe pe nume Lin și mergea în partea din spate a celei de-a doua căruțe, cu Gil și un ursuleț.

— Vom ajunge în St. Deborah by the Water peste vreo două ore, spuse Gil. N-ai absolut niciun motiv pentru care să-ți faci griji.

Era gripa care explodase ca o bombă cu neutroni pe toată suprafața pământului și șocul colapsului care urmasese după aceea, primii ani cumpliți, când toată lumea umbla de colo colo, până când au înțeles cu toții că nu exista niciun loc unde viața să continue ca înainte, așa că s-au stabilit pe unde au putut, adunați laolaltă pentru a fi în siguranță, în popasuri pentru camioane, în foste restaurante și în moteluri vechi. Simfonia Itinerantă se deplasa între așezările lumii schimbate și așa făcuse de la cinci ani după colaps, când dirijoarea își adunase câțiva prieteni din orchestra militară, apoi părăsiseră împreună baza militară în care trăiseră și se aventuraseră în teritoriul necunoscut.

Majoritatea oamenilor se stabiliseră deja pe undeva, deoarece tot combustibilul se alterase până în Anul 3 și nu se putea merge pe jos la nesfârșit. După șase luni de călătorit din oraș în oraș – cuvântul „oraș” fiind folosit la modul generic, pentru că uneori era vorba de trei, patru familii care locuiau într-un fost popas pentru camioane –, orchestra dirijoarei dăduse peste trupa lui Gil de actori shakespearieni care evadaseră împreună din Chicago, după care lucraseră la o fermă câțiva ani și erau pe drum de trei luni, așa că își combinaseră activitățile.

La 20 de ani după colaps, încă erau în mișcare, călătorind înainte și înapoi pe malurile lacurilor Huron și Michigan, în vest până la Traverse City, spre est și nord dincolo de paralela 49, până la Kincardine. Urmau râul St. Clair spre sud, către orașele pescărești Marine City și Algonac, după care se întorceau. În cea mai mare parte, acest teritoriu era liniștit acum. Rar, întâlneau alți călători, negustori ambulanți în cea mai mare parte, transportând diverse mărfuri între orașe. Simfonia cânta muzică – clasică, jazz, aranjamente orchestrale de cântece pop de dinainte de colaps – și interpreta piesele lui Shakespeare. În primii câțiva ani, interpretaseră uneori piese mai moderne, dar, surprinzător, ceva ce nimeni nu anticipase, publicul părea să prefere piesele lui Shakespeare celorlalte propuneri teatrale.

— Oamenii vor ce a fost cel mai bun în lume, spuse Dieter.

El însuși considera că este dificil de trăit în prezent. În liceu, făcuse parte dintr-o trupă punk, iar acum tânjea după sunetul chitarei electrice.

Se aflau deja la nu mai mult de două ore distanță de St. Deborah by the Water. Repetițiile la *Lear* se întrerupseseră pe la mijlocul actului al IV-lea, toată lumea fiind obosită, cheful fiind

copleșit de căldură. Se opriă pentru a se odihni caii, iar Kirsten, care nu simțea nevoia de repaus, se îndepărtă câțiva pași pe drum, pentru a arunca la țintă cu cuțitele într-un copac. Aruncă de la cinci pași, de la zece, de la douăzeci. Sunetul plăcut al lamelor lovind lemnul. Când Simfonia se puse din nou în mișcare, se urcă în spatele celei de-a doua căruțe, unde Alexandra se odihnea și repara un costum.

— În regulă, rosti Alexandra reluând o conversație de mai devreme, deci, când ai văzut ecranul calculatorului, în Traverse City...

— Ce-i cu el?

În Traverse City, orașul din care plecaseră recent, un inventator încropise un sistem electric într-un pod. Avea o funcționare limitată, fiind o bicicletă staționară care, atunci când se pedala viguros, putea alimenta un laptop, însă inventatorul avea aspirații mai mari: scopul nu era, de fapt, sistemul electric, scopul era că el căuta acces la internet. Câțiva dintre membrii mai tineri ai Simfoniei simțiseră un ușor entuziasm când el spusese asta, amintindu-și de poveștile auzite despre WiFi și despre cloud-ul imposibil de imaginat, întrebându-se dacă internetul mai putea exista pe undeva, un invizibil punct de lumină suspendat în aerul din jurul lor.

— Era așa cum îți aminteai?

— Nu prea îmi aduc aminte cum arăta un ecran de calculator, recunosc Kirsten.

A doua căruță avea amortizoare foarte proaste, așa încât mersul în ea o făcea mereu să simtă că îi huruie oasele.

— Cum se poate să nu-ți amintești așa ceva? Era frumos.

— Aveam opt ani.

Alexandra dădu din cap nesatisfăcută și în mod evident gândind că, dacă ea ar fi văzut un ecran de calculator aprins când avea opt ani, și-ar fi amintit.

În Traverse City, Kirsten se uitase la mesajul de pe ecran: „Această pagină web nu este disponibilă.” Nu credea în mod serios că inventatorul avea să reușească să găsească internetul, însă era fascinată de electricitate. Avea viziuni cu o veioză cu abajur roz pe o noptieră, o lumină nocturnă în formă de semilună pufoasă, un candelabru în sufragerie, o scenă strălucitoare. Inventatorul pedalase frenetic pentru ca ecranul să nu se stingă, explicând ceva despre sateliți. Alexandra fusese extaziată, considerând ecranul un lucru magic, față de care nu avea nicio

amintire. August se uitase la ecran cu o expresie pierdută.

Când Kirsten și August intrau în case abandonate – acesta era un hobby al lor, tolerat de dirijoare pentru că, uneori, găseau lucruri utile –, August se uita cu jind la televizoare. În copilărie, fusese tăcut și puțin timid, și obsedat de muzica clasică; nu îl interesaseră deloc sporturile și nu tânjise niciodată să-și petreacă timpul cu oamenii, ceea ce însemna că își petrecuse multe ore singur, după orele de școală, în diversele case din bazele militare ale Armatei SUA pe unde ajungeau, în timp ce frații lui jucau baseball și își făceau prieteni noi. Un lucru plăcut legat de spectacolele de televiziune era că le găseai pretutindeni, programarea fiind identică indiferent dacă părinții tăi fuseseră detașați în Maryland, California ori Texas. Înainte de colaps, își petrecuse enorm de multă vreme uitându-se la televizor, cântând la vioară sau, uneori, făcând ambele lucruri simultan, iar Kirsten își putea imagina scena: August la nouă, la zece, la unsprezece ani, palid și sfrijit, cu părul negru căzându-i în ochi și cu o expresie serioasă, cumva fixă cântând la vioara de dimensiuni potrivite unui copil, învăluit în lumină electrică albastră. Când intrau acum în diverse case, August căuta numere din *Ghidul TV*. Majoritatea învechite deja în momentul în care lovise pandemia, dar folosite de câțiva oameni chiar până la sfârșit. Îi plăcea să le răsfoiască mai târziu, în momentele liniștite. Pretindea că își amintea toate emisiunile și serialele: navele spațiale, sufrageriile cu sofale enorme din sitcomuri, ofițerii de poliție care sprintau pe străzile New Yorkului, sălile de tribunal în care prezidau judecători cu fețe grave. Căuta cărți de poezie – chiar mai rare decât *Ghidurile TV* – și le studia seara sau în timpul călătoriilor cu Simfonia.

Când Kirsten se afla în case, ea căuta revistele cu bârfe despre celebrități, deoarece cândva, pe vremea când avea 16 ani, răsfoise o revistă aflată pe o noptieră înnegrită de praf și își găsise trecutul:

O întâlnire fericită: Arthur Leander își ia fiul, pe Tyler, de pe LAX²

Cu ținuta în dezordine, Arthur îl întâmpină pe Tyler, în vârstă de șapte ani, care locuiește în Ierusalim împreună cu mama sa, fotomodelul și actrița Elizabeth Colton.

² Aeroportul internațional din Los Angeles (n.tr.)

Fotografia: Arthur, cu o barbă de trei zile, cu haine șifonate, cu o șapcă de baseball, ducând în brațe un băiețel care zâmbea privind fața tatălui său, în vreme ce Arthur surâdea spre aparatul de fotografiat. Gripa georgiană avea să sosească peste un an.

— L-am *cunoscut*, îi spuse ea lui August cu glas pierit. El mi-a dat comicsurile pe care ți le-am arătat!

Iar August dăduse din cap și o rugase să-i arate din nou comicsurile.

Erau nenumărate lucruri legate de lumea de dinainte de colaps pe care Kirsten nu și le putea aminti – adresa unde locuise, chipul mamei ei, emisiunile și seriile TV despre care August nu înceta să vorbească –, dar și-l amintea pe Arthur Leander, iar după ce îl văzuse atunci în revistă, se uitase prin toate celelalte pe care le găsisese în căutarea lui. Colecționase fragmente pe care le pusese bine într-o gentuță cu fermoar din rucsacul ei. O fotografie a lui Arthur aflat singur pe o plajă, părând gânditor și deloc în formă. O poză a lui alături de prima soție, Miranda, apoi, mai târziu, cu a doua soție, Elizabeth, o blondă cu aspect subnutrit, care nu zâmbea aparatelor de fotografiat. După aceea, cu fiul lor, care era cam de vârsta lui Kirsten, și cu a treia soție, care semăna foarte mult cu a doua.

— Ești ca o arheologă, spuse Charlie când Kirsten îi arătase descoperirile ei.

În copilărie, Charlie dorise să se facă arheologă. Era violoncelul al doilea și una dintre cele mai bune prietene ale lui Kirsten.

Nimic din colecția lui Kirsten nu-l sugera pe acel Arthur Leander de care își amintea, dar, de fapt, ce-și amintea ea? Arthur era o vagă impresie de bunătate și păr cenușiu, un om care, cândva, îi pusese în mâini două comicsuri – „Am un cadou pentru tine”, era ea aproape sigură că zisese el –, iar la ceva vreme după acest moment, cea mai clară amintire pe care o avea de dinainte de colaps: o scenă, un bărbat în costum vorbindu-i în timp ce Arthur zăcea nemișcat pe spate, cu paramedicii aplecați peste el, voci și plânsete, și oameni adunându-se, zăpadă căzând cumva, deși se aflau înăuntru, lumina electrică revărsându-se asupra lor.

Comicsurile pe care i le dăduse Arthur Leander: două numere dintr-o serie despre care nimeni din Simfonie nu auzise vreodată, *Dr. Eleven*³, vol. 1, nr. 1: *Stația Eleven and Dr. Eleven*, vol. 1, nr. 2: *Urmărirea*. Până în Anul 20, Kirsten le memorase deja.

Dr. Eleven este fizician. El locuiește pe o stație spațială, dar este o stație spațială foarte avansată, care a fost proiectată să semene cu o mică planetă. Există mări albastre adânci și insule stâncoase legate prin poduri, ceruri portocalii și purpurii, cu două luni la orizont. Contrafagotul, care înainte de colaps lucrase în domeniul tipografic, îi spuse lui Kirsten că acele comicsuri fuseseră realizate cu mare cheltuială, cu toate acele imagini strălucitoare, cu acea hârtie specială, făcută să reziste în timp, că nu erau de fapt comicsuri de serie, ci, posibil, un capriciu al cuiva. Cine fusese acel cineva? Nu existau informații biografice pe niciunul dintre exemplare, iar în locul numelui autorului se aflau două inițiale. „De M.C.” Pe coperta interioară a primului număr, cineva scrisese cu creionul „Exemplarul 2 din 10”. În al doilea număr, nota era „Exemplarul 3 din 10”. Era oare posibil ca numai câte zece exemplare din fiecare cârticică să existe în lume?

Kirsten avusese grijă de comicsuri cât de bine putuse, dar deja aveau colțurile paginilor îndoite, iar marginile erau tocite. Primul număr se deschide la o imagine care se întinde pe ambele pagini. Dr. Eleven stă în picioare pe niște stânci negre și privește spre marea indigo, în amurg. Mici ambarcațiuni se deplasează între insule, turbine eoliene învârtindu-se la orizont. Își ține pălăria în mână. Un mic animal alb se află alături de el. (Câțiva dintre membrii în vârstă ai Simfoniei au confirmat că acest animal este câine, dar nu semăna cu niciun alt câine pe care Kirsten l-a văzut vreodată. Numele lui este Luli. Seamănă cu o încrucișare dintre o vulpe și un nor.) Sub poză se află un rând de text: „Am stat și m-am uitat la casa mea distrusă și am încercat să uit dulceața vieții de pe Pământ.”

³ Unsprezece (n.tr.).

Simfonia ajunsese în St. Deborah by the Water pe la mijlocul după-amiezii. Înainte de colaps fusese unul dintre acele locuri care nu se află clar într-un oraș sau în altul – o stație de benzină și câteva restaurante înșirate pe o șosea pe care mai erau un motel și un Walmart. Orașelul marca granița sudică a teritoriului Simfoniei, dincolo de el nemaiaflându-se mare lucru, din câte știa toată lumea.

Cu doi ani în urmă, îi lăsaseră aici pe Charlie și chitara a șasea, Charlie fiind însărcinată cu copilul chitarei a șasea, făcându-se aranjamente ca ei să stea în fostul local Wendy's, de lângă stația de benzină, pentru ca ea să nu nască pe drum. Acum, Simfonia întâlnește o santinelă postată în partea de nord a orașului, un băiat de aproximativ 15 ani, care ședea la marginea drumului, sub o umbrelă de soare multicoloră.

— Îmi amintesc de voi, spuse el când ajunseră în dreptul lui. V-ați instalat tabăra la Walmart.

Simfonia trecu intenționat încet prin St. Deborah by the Water, prima trompetă interpretând un solo dintr-un concert de Vivaldi, dar ciudat fu că muzica nu atrase aproape deloc curioși în drumul său. În Traverse City, mulțimea care îi urmăse pe stradă la sosire ajunsese la circa o sută de oameni, însă aici doar patru sau cinci ieșiră la uși ori apărură de după clădiri pentru a se uita la ei, iar niciunul dintre ei nu fu Charlie sau chitara a șasea.

Walmartul se afla în capătul sudic al orașului, imaginea parcării unduindu-se din pricina căldurii. Simfonia își opri căruțele lângă ușile sparte, după care începură ritualurile familiare de a se îngriji de cai și de a se certa în privința piesei pe care s-o joace în seara aceea ori dacă ar trebui să fie doar muzică, dar, în tot acest timp, nici Charlie, nici a șasea chitară nu apărură.

— Probabil că lucrează pe undeva, spuse August, însă lui Kirsten i se părea că orașul era prea gol.

Miraje se formau la distanță, bazine fantomatice pe drum. Un bărbat care împingea o roabă parcă pășea pe apă. O femeie căra un morman de rufe printre clădiri. Kirsten nu văzu pe nimeni altcineva.

— Aș sugera *Lear* pentru seara asta, zise Sayid, un actor, dar nu știu dacă am dori să facem locul ăsta *și mai* deprimant.

— Măcar de data asta, sunt de acord cu tine, spuse Kirsten.

Ceilalți actori se certau. *Regele Lear* pentru că repetaseră piesa toată săptămâna. - August părea nervos - sau *Hamlet* fiindcă nu-l mai jucaseră de-o lună?

— *Visul unei nopți de vară*, zise Gil rezolvând impasul. Cred că e nevoie de zâne în seara asta.

— Suntem toți?

— Ar fi mai bine să-i strigi pe toți, unul după altul, după listă.

Jackson îl interpretase pe Bottom un deceniu și era singurul care nu avea nevoie de scenariu. Până și Kirsten trebuise să se uite de două ori pe text. N-o mai jucase pe Titania de câteva săptămâni.

— Locul ăsta pare cam tăcut, nu-i așa?

Dieter stătea lângă Kirsten, puțin retrași față de locul unde repetau ceilalți.

— E sinistru. Îți amintești cum era ultima dată când am fost aici? Zece sau cincisprezece copii ne-au urmat prin oraș, când am sosit, și au privit repetiția.

— E rândul tău, zise Dieter.

— Nu mă înșel, nu-i așa? Kirsten se îndrepta spre ceilalți. Se înghesuiau în jurul nostru.

Dieter se încruntă privind drumul pustiu.

— ... Adio, zână! Privește, Oberon se-arată, spuse Alexandra, care îl interpreta pe Puck.

— O, de-ar pleca! zise Lin, care o juca pe zână. Stăpâna-mi vine, iată!

— Trufașă Titania, nu mă bucur că te-ntâlnesc sub scânteierea lunii.

Sayid avea o atitudine regească de care Kirsten se îndrăgostise cândva. Aici, în această parcare, pe o căldură sufocantă, cu pete de sudoare care îi pătau tricoul la subsuoară, cu blugii ruși la genunchi, era perfect credibil ca rege.

— Da, iată-l deci pe Oberon, gelosul. Kirsten păși mai departe cu toată fermitatea de care fu în stare. Fuseseră un cuplu până cu patru luni în urmă, când ea se culcase cu un negustor ambulant, mai mult sau mai puțin din plictiseală, iar acum îi venea greu să întâlnească privirea lui când jucau împreună în *Visul unei nopți de vară*. Să mergem, zâne dragi! Nu mai cunosc

tovărășia lui, nici așternutul.

La această replică, se auziră râsete înfundate de pe margine. Sayid zâmbi cu superioritate.

— Cristoase, îl auzi ea pe Dieter murmurând în spatele ei, chiar e necesar?

— Nesocotito, *stai!* rosti Sayid trăgănând cuvintele. Nu-ți sunt eu soț?

Problema cu Simfonia Itinerantă era aceeași de care sufereau toate grupurile de oameni de pretutindeni încă de dinainte de colaps, fără îndoială de mult dinainte de începutul istoriei consemnate. De exemplu, începând cu violoncelul al treilea: câteva luni, acesta dusese un război de uzură cu Dieter, ca urmare a unei remarci neatente făcute de Dieter despre pericolele de a exersa la un instrument pe un teritoriu primejdios, fiindcă notele se puteau auzi de la un kilometru jumătate într-o zi senină. Dieter nu observase. Cu toate astea, Dieter avea resentimente considerabile față de cornul al doilea din cauza a ceva ce spusese aceasta cândva despre felul lui de a juca. Aceste resentimente nu trecură neobservate – al doilea corn considera că Dieter era mărginit –, dar când cornul al doilea se gândea la oameni pe care nu îi plăcea prea mult îl plasa mult sub chitara a șaptea – de fapt, nu existau șapte chitare în Simfonie, însă chitariștii aveau o tradiție, și anume să nu-și schimbe numerele când unul dintre ei murea sau pleca, așa încât pe lista Simfoniei se aflau acum chitarele patru, șapte și opt, locul unde se afla a șasea fiind deocamdată neclar deoarece ei terminaseră de repetat *Visul unei nopți de vară* în parcarea de la Walmart, amenajau decorul între căruțe, se aflau deja de câteva ore în St. Deborah by the Water, dar el de ce nu apăruse încă? În sfârșit, a șaptea chitară – a cărei vedere era atât de slăbită, încât nu-și putea îndeplini majoritatea sarcinilor de rutină, reparații, vânătoare și altele asemenea, lucru care ar fi fost în regulă dacă ar fi găsit alte modalități de a fi de ajutor, dar nu găsisese – reprezenta, în esență, un balast inutil din punctul de vedere al cornului al doilea. A șaptea chitară era un om nervos pentru că era aproape orb. Putuse să vadă rezonabil de bine cu o pereche de ochelari cu lentile extrem de groase, dar îi pierduse cu șase ani în urmă, iar de atunci trăise într-un peisaj confuz rezumat doar la culorile fiecărui anotimp – vara în general verde, iarna în general cenușie și albă – în care siluete neclare apăreau, după care dispăreau înainte ca el să-și poată da seama cine erau. Nu-și dădea seama dacă durerile de cap erau pricinuite de faptul că își încorda ochii pentru a vedea sau de neliniștea cauzată de faptul că niciodată nu era în stare să vadă ce se apropia, însă

știa cert că situația nu era cu nimic ușurată de primul flaut, care avea obiceiul să suspine zgomotos ori de câte ori chitara a șaptea trebuia să întrerupă repetițiile pentru a cere lămuriri pentru că nu vedea.

Dar cea care era primul flaut era mai puțin iritată de a șaptea chitară decât de vioara a doua, August, care mai mereu lipsea de la repetiții, fiind mereu plecat pentru a sparge o altă casă împreună cu Kirsten și, până de curând, cu Charlie, ca și cum el considera că Simfonia însemna niște unelte necrofage care cântau pe margine. („Dacă a vrut să se alăture unor unelte necrofage, îi spusese ea chitarei a patra, de ce nu s-a alăturat, pur și simplu, unor unelte necrofage?” „Știi cum sunt viorile”, zisese chitara a patra.) Pe August îl enerva a treia vioară, căreia îi plăcea să facă remarci insinuante despre August și Kirsten, cu toate că ei mereu fuseseră prieteni apropiați și, de fapt, făcuseră un pact secret în acest sens – prieteni pentru totdeauna și nimic mai mult – un jurământ în timp ce beau cu localnicii, într-o noapte, în spatele ruinelor unui depou de autobuze, într-un oraș aflat pe malul sudic al lacului Huron –, iar vioara a treia se simțise jignită de vioara întâi în urma unei dispute de demult despre cine folosise ultima bucătică de sacâz, în vreme ce prima vioară avea o atitudine rece față de Sayid pentru că Sayid îi respinsese avansurile, preferând-o pe Kirsten, care făcea eforturi considerabile încercând să ignore obiceiul violei de a insera cuvinte franțuzești în propozițiile sale, de parcă mai vorbea cineva franceza în toată afurisita de Simfonie, în timp ce viola avea în secret resentimente față de altcineva și așa mai departe, și tot așa etc., iar această colecție de gelozii meschine, nevroze, tulburări de stres posttraumatic nediagnosticsate și resentimente clocotinde trăia laolaltă, călătorea laolaltă, repeta laolaltă, dădea spectacole laolaltă 365 de zile pe an, într-o tovărășie permanentă, într-un turneu permanent. Dar ceea ce făcea ca totul să fie suportabil erau prietenii, desigur, camaraderia și muzica, și Shakespeare, momentele de frumusețe și bucurie transcentă când nu conta cine folosise ultima bucătică de sacâz pe arcușul său sau cine se culcase cu cine, deși cineva – probabil, Sayid – scrisese „Sartre: infernul sunt ceilalți oameni”, cu pixul, pe peretele interior al uneia dintre căruțe, iar altcineva tăiasse „ceilalți oameni” și scrisese „celelalte flaute”.

Uneori, oamenii păraseau Simfonia, dar cei rămași înțelegeau

ceva ce rareori era rostit cu voce tare. În Anul 20, civilizația era un arhipelag de mici orașe. Cei din aceste orașe se apăsaseră de cei sălbăticiți, își îngropaseră vecinii, trăiseră și muriseră, și suferiseră în anii sângeroși de după colaps, supraviețuiseră unor coșmaruri de nedescris, numai rămânând împreună și calmi, așa că nu erau foarte încântați să-i primească pe străini.

— Orașele mici nu erau foarte primitive nici înainte, spusese August cândva, la ora trei dimineața, sigura dată când Kirsten își amintea să fi vorbit cu cineva despre asta, într-o friguroasă noapte de primăvară, în apropiere de orașul New Phoenix. Avea 15 ani pe atunci, ceea ce însemna că August avea 18, iar ea se alăturase Simfoniei abia cu un an în urmă. În zilele acelea, avea probleme cu somnul, așa că stătea adesea cu santinela de noapte. August își amintea viața de dinainte de pandemie ca pe un nesfârșit șir de copii care îl studiau și emiteau, cu diverse accente, variațiuni pe tema „Nu ești de pe-aici, nu-i așa?”, aceste întâlniri fiind intercalate cu camioane de mutat mobilă. Dacă *atunci* îi fusese greu să ajungă în locuri noi, în acea lume ridicol de ușoară, în care mâncarea se găsea pe rafturile supermarketurilor, iar a călători însemna doar să iei loc într-o mașină alimentată cu carburant, iar apa curgea de la robinet, acum era infinit mai greu. Simfonia era insuportabilă, infernul erau celelalte flaute sau ceilalți oameni, sau oricine folosisese ultima bucățică de sacâz, sau oricine lipsise cel mai mult de la repetiții, însă adevărul era că Simfonia reprezenta singura lor casă.

Când terminară repetiția la *Visul unei nopți de vară*, Kirsten rămase în picioare lângă căruțe, cu palmele apăsate pe frunte, încercând să alunge cu puterea voinței o durere de cap.

— Te simți bine? întrebă August.

— Infernul sunt ceilalți actori, spuse Kirsten. Și foștii iubiți.

— Rămâi la muzicieni. Cred că, în general, suntem mai zdraveni la cap.

— O să fac o plimbare, să văd dacă o pot găsi pe Charlie.

— Aș veni cu tine, dar sunt de serviciu la pregătirea cinei.

— Nu mă deranjează să mă duc singură, zise ea.

O toropeală de după-amiază târzie cuprinsese orașul, lumina fiind mai intensă, iar umbrele mărimdu-se pe drum. La fel ca pretutindeni, șoseaua se dezintegra și aici, în fisurile și gropile adânci apărând adevărate grădini de buruieni. Flori sălbatice

creșteau pe lângă petice cu legume, la marginea asfaltului, inflorescențe de morcovi sălbatici susurând în palma întinsă a lui Kirsten. Trecu pe lângă Motor Lodge, unde locuiau cele mai vechi familii din oraș, rufe fluturând în adierea vântului, ușile camerelor motelului fiind deschise, un băiețel jucându-se cu o mașinuță între două tufe de roșii dintr-o grădină de legume.

Plăcerea de a fi singură măcar o dată, departe de zarva Simfoniei. Era posibil să-și ridice ochii spre sigla McDonald și să-și imagineze în treacăt, uitându-se doar în sus, unde se vedeau doar sigla și cerul, că aceasta încă era lumea de dinainte, iar ea putea intra ca să-și ia un burger. Ultima dată când fusese aici, în fostul IHOP⁴ locuiau trei sau patru familii, dar acum fu surprinsă să vadă că o placă din lemn fusese bătută în cuie peste ușă, iar pe ea se afla un semn indescifrabil, făcut cu spray argintiu – ceva ca un „t” cu o linie sub el. Cu doi ani în urmă, fusese urmată prin tot orașul de o ceată de copii, dar acum nu văzu decât doi, băiețelul cu mașinuța de jucărie și o fetiță de vreo 11 ani, care o urmări cu privirea din pragul unei uși. Un bărbat înarmat și purtând ochelari reflectorizanți păzea stația de benzină ale cărei geamuri erau acoperite de perdele cândva înflorate. O tânără și foarte însărcinată femeie se bronza cu ochii închiși într-un șezlong aflat lângă pompele de combustibil. Prezența unui paznic înarmat în mijlocul orașului sugera că locul era nesigur – oare fuseseră jefuiți recent, cu ocazia unui raid? –, însă, cu siguranță, nu foarte nesigur dacă o femeie însărcinată făcea plajă la vedere. Nu prea avea sens. McDonald’s găzduise două familii, dar unde plecaseră acestea? Acum, o placă fusese bătută în cuie peste ușă, pe ea fiind desenat cu spray același simbol ciudat.

Wendy’s era o clădire joasă și pătrată, arătând de parcă ar fi fost încropită dintr-un kit de construcții, într-o epocă nepăsătoare față de arhitectură, dar avea o ușă frumoasă în față. Fusese înlocuită, acum fiind din lemn solid, cineva dându-și osteneala să sculpeze un șir de flori și mânerul. Kirsten își trecu degetele peste petalele din lemn înainte de a bate.

Oare de câte ori nu-și imaginase acest moment de-a lungul celor doi ani în care călătorise departe de prietena ei? Bătând la ușa înflorată, Charlie deschizându-i, cu un copil în brațe, lacrimi și râsete, a șasea chitară zâmbind lângă ea. „Mi-a fost atât de

⁴ International House of Pancakes – lanț de localuri din SUA specializat în mic dejunuri (n.tr.).

dor de tine!” Dar femeia care deschise ușa îi era necunoscută.

— Bună ziua, spuse Kirsten. O caut pe Charlie.

— Îmi pare rău, pe cine?

Tonul femeii nu era neprietenos, dar în ochii ei nu se zări nici urmă de recunoaștere. Era cam de vârsta lui Kirsten sau puțin mai tânără, iar lui Kirsten i se păru că nu se simțea bine. Era foarte palidă și prea slabă, cu cearcăne negre sub ochi.

— Charlie. Charlotte Flarrison. A stat aici cam cu doi ani în urmă.

— Aici, la Wendy’s?

— Da. „O, Charlie, unde ești?” Îmi este prietenă, e violoncelistă. A stat aici, cu soțul ei, a șasea... soțul ei, Jeremy. Era însărcinată.

— Sunt aici doar de un an, dar poate că altcineva de-aici o cunoaște. Ai vrea să intri?

Kirsten păși într-un coridor lipsit de aer. Acesta dădea într-o cameră comună, din partea din spate a clădirii, unde cândva fusese o bucătărie industrială. Prin ușa din spate, care era deschisă, văzu un câmp cu porumb, tulpinile legănându-se pe o distanță de vreo 11 metri, după care începea pădurea. O femeie mai în vârstă ședea într-un fotoliu de lângă ușă, croșetând. Kirsten o recunoscuse pe moașa locală.

— Maria, rosti ea.

Maria era luminată din spate de ușa deschisă îndărătul ei. Era imposibil să-ți dai seama de expresia de pe chipul ei când își ridică privirea.

— Faci parte din Simfonie, spuse ea. Îmi amintesc de tine.

— Îi caut pe Charlie și Jeremy.

— Îmi pare rău, dar au plecat din oraș.

— Au plecat? De ce ar fi plecat? Unde s-au dus?

Moașa se uită la femeia care o poftise pe Kirsten înăuntru. Aceasta își coborî privirea spre dușumea. Niciuna din ele nu zise nimic.

— Măcar spuneți-mi când, rosti Kirsten. De când au plecat?

— Cam de un an.

— A născut?

— O fetiță, Annabel. Perfect sănătoasă.

— Și doar asta poți să-mi spui?

Kirsten avu fantezia plăcută de a pune un cuțit la gâtul moașei.

— Alissa, i se adresă Maria celeilalte femei, ești foarte palidă,

dragă. De ce nu te duci să te întinzi?

Alissa dispăru după o draperie care ținea loc de ușă spre o altă cameră. Moașa se ridică repede.

— Prietena ta a respins avansurile profetului, șopti ea aproape de urechea lui Kirsten. Au trebuit să plece din oraș. Nu mai pune întrebări și spune-le oamenilor tăi să plece cât mai repede posibil. Se așează înapoi în fotoliu și începu să tricoteze din nou. Mulțumesc că ai trecut pe-aici, rosti ea cu voce suficient de tare pentru a fi auzită în cealaltă încăpere. Va da spectacol Simfonia în seara asta?

— *Visul unei nopți de vară*. Cu acompaniament orchestral.

Lui Kirsten îi fu greu să vorbească fără să-i tremure vocea. Că, după doi ani, Simfonia avea să ajungă în St. Deborah by the Water și să descopere că Jeremy și Charlie plecaseră deja era o posibilitate care nu-i trecuse niciodată prin minte.

— Orașul ăsta pare diferit față de cum era ultima dată când am fost aici, rosti ea.

— O, grăi moașa pe un ton vesel, chiar este! E complet diferit.

Kirsten ieși și închise ușa în urma ei. Fata pe care o observase mai devreme în pragul unei uși o urmăse aici, iar acum se afla pe partea cealaltă a drumului, privind-o. Kirsten dădu din cap spre ea. Fata dădu și ea din cap. Era o copilă serioasă, șleampătă într-un mod care sugera neglijență, cu părul încâlcit, cu gulerul tricoului rupt. Kirsten dori s-o strige, s-o întrebe dacă știa unde se duseseră Charlie și Jeremy, dar ceva din privirea fetei o făcu să se simtă neliniștită. Îi ceruse cineva fetei s-o supravegheze? Kirsten se răsuci pentru a-și continua drumul, plimbându-se cu o nepăsare studiată și încercând să dea impresia că era interesată doar de lumina după-amiezii târzii, de florile sălbatice, de libelulele care pluteau pe curenții de aer. Când se uită peste umăr, văzu că fata o urmărea la o oarecare distanță.

Cu doi ani în urmă, făcuse această plimbare împreună cu Charlie, amândouă întârziind inevitabilul în ultimele ore de dinainte de plecarea Simfoniei.

— Acești doi ani vor trece repede, spusese Charlie.

Și chiar trecuseră repede, acum când Kirsten se gândea la asta. În sus până la Kincardine, înapoi pe coastă și la vale pe cursul râului St. Clair, iarna petrecută într-unul dintre orașele pescărești de pe St. Clair. Spectacole cu *Hamlet* și *Lear* la primăria care fusese liceu înainte. *Poveste de iarnă*, *Romeo și*

Julieta, muzicienii dând spectacole aproape în fiecare seară, apoi *Visul unei nopți de vară*, când vremea se încălzise. Primăvara, jumătate din cei din Simfonie se îmbolnăviseră, cu febră mare și vomă, dar cu toții își reveniseră, cu excepția celei de-a treia chitare – un mormânt alături de drumul care ieșea din New Phoenix –, „și ne-am continuat drumul, Charlie, ca întotdeauna, în toate acele luni, iar eu mereu m-am gândit că tu te afli în acest oraș”.

În fața ei pe drum se afla cineva care se apropia repede pentru a o întâlni. Acum, soarele atingea vârfurile copacilor, iar drumul era în umbră, așa că avu nevoie de câteva clipe pentru a-l recunoaște pe Dieter.

— Ar trebui să ne întoarcem, spuse ea.

— Întâi, vreau să-ți arăt ceva. Vei dori să vezi asta.

— Ce este?

Nu-i plăcu tonul lui. Ceva îl năucise. În timp ce mergeau alături, ea îi povesti ce-i zisese moașa. El se încruntă.

— A spus când au plecat? Ești sigură că asta a zis?

— Firește că sunt sigură. De ce?

La marginea nordică a orașului începuseră lucrările la o nouă clădire, fundația fiind turnată chiar înainte de apariția gripei georgiene. Era un strat de beton plin de bare metalice pe care acum creșteau vrejuri. Dieter părăsi drumul și o conduse pe o cărare din spatele ei.

În toate orașele existau cimitire, iar cel din St. Deborah by the Water se mărise considerabil de când îl vizitase ultima dată, cu doi ani în urmă, împreună cu Charlie. Între fundația abandonată și clădire existau vreo trei sute de morminte despărțite de alei ordonate. În cea mai nouă secțiune, pietre de mormânt proaspăt vopsite străluceau albe în iarbă.

— Nu, rosti ea, o, nu, te rog...

— Nu sunt ei, spuse Dieter. Trebuie să-ți arăt asta, dar nu sunt ei.

Trei pietre de mormânt alcătuiau un rând în umbrele după-amiezii, numele fiind pictate îngrijit, cu negru: „Charlie Harrison, Jeremy Leung, Annabel (bebeluș)”. Pe toate trei era aceeași dată: 20 iulie Anul 19.

— Nu sunt ei, zise Dieter din nou. Privește pământul. Nimeni nu este înmormântat sub acele pietre funerare.

Oroarea de a le vedea numele acolo. Se simți slăbită la vederea lor. Dar își dădu seama că el avea dreptate. Cele mai noi

pietre de mormânt, aflate la capătul cel mai îndepărtat al cimitirului, erau înconfundabil fixate deasupra unor movile de pământ. Tiparul era caracteristic unui grup de treizeci de morminte care aveau o vechime de un an jumătate, datele morții încadrându-se într-un interval de două săptămâni. Era evident că fusese o boală, ceva care se răspândise repede și cumplit în frigul iernii. Dar după asta începeau neregularitățile: aproximativ jumătate din mormintele de după boala din iarnă arătau ca niște morminte, în vreme ce altele, printre care ale lui Charlie și Jeremy și al pruncului lor, aveau pietre funerare puse pe pământ perfect plat și nerăscolit.

— Nu are sens, spuse ea.

— Am putea s-o întrebăm pe umbra ta.

Fata care o urmărise pe Kirsten prin oraș se opri la marginea cimitirului, lângă fundație, și se uita la ei.

— Tu, rosti Kirsten.

Fata se dădu îndărăt.

— I-ai cunoscut pe Charlie și Jeremy?

Fata se uită peste umăr. Când își îndreptă din nou privirea spre Kirsten și Dieter, dădu din cap aproape imperceptibil.

— Sunt ei...? Întrebă Kirsten arătând cu mâna spre morminte.

— Au plecat, zise fata foarte încet.

— Așa se pare! rosti Dieter.

— Când au...?

Însă nervii fetei cedară înainte să-și termine Kirsten întrebarea. O rupse la fugă pe după fundație, iar Kirsten îi auzi pașii pe drum. Kirsten rămase cu Dieter, cu mormintele și cu pădurea. Se uitară unul la altul, dar nu era nimic de spus.

La scurtă vreme după ce se întoarseră la Walmart, tuba reveni în tabără cu propriul raport. Acesta întâlnise o cunoștință care locuia la motel. Omul îi spusese că fusese o epidemie. Treizeci de persoane muriseră de febră, inclusiv primarul. După asta avusese loc o schimbare în conducere, însă cunoștința tubei refuzase să explice ce dorise să spună cu asta. Zisese că douăzeci de familii plecaseră de-atunci, inclusiv Charlie, chitara a șasea și copilul lor. Spusese că nimeni nu știa unde plecaseră și îl sfătuisese să nu mai întrebe pe altcineva.

— O schimbare în conducere, spuse dirijoarea. Cât de corporatist sună!

Discutaseră o vreme despre pietrele funerare din cimitir. Ce

însemnau mormintele dacă nu morți? Oare pietrele funerare fuseseră puse în așteptarea unui eveniment viitor?

— V-am zis, rosti Kirsten, că moașa a spus că există un profet.

— Mda, e fantastic. Sayid desfăcea o ladă cu lumânări fără să se uite la nimeni. Chitara a șasea fusese unul dintre cei mai buni prieteni ai lui. Exact ce-i trebuie fiecărui oraș!

— Cineva trebuie să știe unde s-au dus, rosti dirijoarea. Ei trebuie să fi spus cuiva. Nu mai are nimeni prieteni aici?

— Îl știam pe un tip care locuia la IHOP, zise al treilea violoncel, dar m-am dus acolo mai devreme și am văzut că ușa e acoperită cu o placă, apoi cineva de la Motor Lodge mi-a spus că a plecat din oraș anul trecut. Nimeni nu a vrut să-mi zică unde s-au dus Charlie și Jeremy.

— Aici, nimeni nu-ți spune nimic.

Lui Kirsten îi venea să plângă, dar, în loc de asta, privi fix spre pământ, plimbând cu piciorul o pietricică, de colo colo.

— Cum am putut să-i lăsăm aici? Lin își scutură costumul de zână, o rochie de cocktail argintie, care strălucea precum solzii unui pește, ridicând în aer un nor de praf. Morminte, rosti ea. Nici măcar nu pot să-mi...

— Nu morminte, spuse Dieter. *Pietre funerare.*

— Orașele se schimbă. Gil se sprijini în bastonul său, lângă a treia căruță, uitându-se la clădirile și grădinile din St. Deborah by the Water, la florile sălbatice de pe marginea drumului. Sigla McDonald's reflectă ultimele raze de soare. N-am fi putut să prevedem asta.

— Ar putea exista o explicație, rosti al treilea violoncel cu îndoială în glas. E posibil ca ei să fi plecat, iar cineva - știu eu? - să fi crezut că au murit?

— Există un *profet*, spuse Kirsten. Există pietre funerare cu numele lor. Moașa mi-a zis că ar trebui să încetez a mai pune întrebări și că ar fi bine să plecăm rapid. V-am spus asta?

— Nu am reacționat suficient de zgomotos primele șase dați când ai făcut-o? Întrebă Sayid.

Dirijoarea suspină.

— Nu putem pleca până nu aflăm mai multe, zise ea. Hai să respectăm programul din seara asta, iar după spectacol să facem niște cercetări.

Căruțele erau așezate una în spatele celeilalte, fundalul pentru *Visul unei nopți de vară* - cearșafuri cusute laolaltă, murdare acum din pricina anilor petrecuți pe drumuri, pe care

era pictată o pădure fiind atârnat pe ele. Alexandra și Olivia adunaseră crengi și flori pentru a îmbunătăți efectul, iar o sută de lumânări marcau marginile scenei.

— Vorbeam cu lidera noastră neînfrică, îi spuse August lui Kirsten mai târziu, între acordarea instrumentului și alăturarea sa la restul grupului de coarde, iar ea crede că a șasea chitară și Charlie trebuie să se fi dus spre sud, pe malul lacului.

— De ce spre sud?

— Pentru că la vest e apă, iar spre nord n-au luat-o. Altminteri, ne-am fi întâlnit cu ei pe drum.

Soarele apunea, iar cetățenii din St. Deborah by the Water se adunau ca să vadă spectacolul. Erau mult mai puțini decât altă dată, nu mai mult de treizeci de chipuri sumbre ale oamenilor așezați pe două rânduri, pe prundișul din fosta parcare. Un câine cenușiu, care semăna cu un lup, stătea tolănit la capătul rândului din față, cu limba legănându-i-se. Fata care o urmărise pe Kirsten nu se vedea nicăieri.

— Există totuși ceva în sud?

August ridică din umeri.

— Linia de coastă, spuse el. Trebuie să fie ceva între aici și Chicago, nu crezi?

— Se poate să fi părăsit linia țărmului.

— E posibil, dar ei știu că noi nu mergem niciodată în interiorul Continentului. S-ar fi dus într-acolo doar dacă n-ar fi vrut să ne întâlnească, dar de ce să nu fi vrut...

Clătină din cap. Nimic din toate astea nu avea sens.

— Au avut o fetiță, spuse Kirsten. Annabel.

— Așa o chema pe sora lui Charlie.

— Treceți la locurile voastre, rosti dirijoarea, iar Arthur se duse să se alăture coardelor.

Ce s-a pierdut cu ocazia colapsului: aproape totul, aproape toți, dar încă mai există atâta frumusețe. Amurgul în lumea alterată, un spectacol cu *Visul unei nopți de vară* într-o parcare dintr-un oraș misterios numit St. Deborah by the Water, lacul Michigan strălucind la câteva sute de metri distanță. Kirsten în rolul Titaniei, cu o coroniță de flori pe părul ei tuns scurt, cicatricea zimțată de pe pomete fiindu-i pe jumătate estompată de lumina lumânărilor. Publicul este tăcut. Sayid ocolind-o îmbrăcat într-un frac pe care Kirsten îl găsisese în dulapul unui bărbat mort dintr-o casă de lângă orașul East Jordan.

— Nesocotito, stai! Nu-ți sunt eu soț?

— Așa cum s-ar cădea să-ți fiu eu soață.

Replicile dintr-o piesă scrisă în 1594, anul în care teatrele londoneze s-au redeschis după două stagioni în care au fost închise din cauza molimei. Sau poate că fusese scrisă un an mai târziu, în 1595, cu un an înainte de moartea unicului fiu al lui Shakespeare. Câteva secole mai târziu, pe un continent îndepărtat, Kirsten străbate scena, învăluită într-un nor de țesătură pictată, pe jumătate furioasă, pe jumătate îndrăgostită. Poartă o rochie de mireasă găsită într-o casă de lângă New Petoskey, șifonul și mătasea având dungi albastre, făcute cu ajutorul unei truse de acuarele pentru copii.

— Avan te-ai repezit țipând la noi, continuă ea, și jocul ni l-ai tulburat. Niciodată nu se simte mai plină de viață decât în aceste momente. Când este pe scenă, nu se teme de nimic. Iar vântul s-a mâniat că ne cânta-n zadar, iar drept răzbunare, sorbind din valuri pâcle otrăvite, le-a risipit pe câmp...

„Contagioase” explica o notă din text cuvântul „otrăvite”, în exemplarul favorit al lui Kirsten, dintre cele trei versiuni de text pe care le are Simfonia. Shakespeare a fost al treilea fiu al părinților săi, dar primul care a supraviețuit prunciei. Patru dintre frații lui au murit de mici. Fiul lui, Hamnet, a murit la 11 ani, lăsând în urmă o soră geamănă. Molima a închis teatrele iarăși și iarăși, moartea dând târcoale amenințătoare. Iar acum, într-un amurg luminat din nou de lumânări, epoca electricității venind și trecând, Titania se răsucesce pentru a-l înfrunta pe fermecatul ei rege.

— Iar Luna, doamna valurilor mării, de furie pălind, văzduhu-l udă și răspândește aburi reci și umezi ce-aduc dureri încrâncenate-n oase.

Înconjurat de grupul lui de zâne, Oberon o privește. Titania parcă își vorbește sieși acum, Oberon fiind dat uitării. Vocea ei se ridică înaltă și limpede peste publicul tăcut, peste secțiunea de coarde care așteaptă să-i vină rândul, în stânga scenei.

— Și anotimpurile vin de-a valma, că nimeni nu le mai cunoaște rostul.

Pe toate cele trei căruțe ale Simfoniei Itinerante este scris cu alb „Simfonia Itinerantă”, pe ambele laturi, dar pe căruța din frunte există un text suplimentar: „Pentru că supraviețuirea nu este suficientă.”

Publicul se ridică și ovaționează în picioare. Kirsten parcă plutea, o stare pe care o simțea mereu la sfârșitul spectacolelor, o senzație că zburase foarte sus și că nu aterizase complet, sufletul dând să-i iasă din piept și să se înalțe. Un bărbat din primul rând avea lacrimi în ochi. În rândul din spate, un alt bărbat, pe care îl observase mai devreme – doar el stătuse pe un scaun, scaun ce fusese adus de către o femeie de la stația de benzină –, păși în față și își ridică mâinile deasupra capului, în vreme ce trecea de primul rând. Aplauzele se stinseră.

— Oameni buni, rosti el. Vă rog, luați loc.

Era înalt, avea în jur de 30 de ani, păr blond lung până la umeri și barbă. Păși peste semicercul de lumânări și veni printre actori. Câinele care stătuse lângă rândul din față se ridică și ciuli urechile.

— Ce încântare, spuse omul. Ce spectacol minunat!

Chipul lui avea ceva aproape familiar, însă Kirsten nu-l putu identifica. Sayid se încruntă.

— Mulțumim, spuse omul adresându-se actorilor și muzicienilor. Dați-ne voie să mulțumim Simfoniei Itinerante pentru acest frumos moment de respiro de la grijile noastre zilnice. Zâmbi fiecăruia pe rând. Publicul aplaudă din nou, dar mai încet acum. Suntem binecuvântați, rosti el și, când își ridică mâinile, aplauzele încetară imediat.

Era profetul.

— Suntem binecuvântați să-i avem astăzi printre noi pe acești muzicieni și actori.

Ceva din tonul lui o făcu pe Kirsten să vrea s-o ia la fugă, în spatele fiecărui cuvânt aflându-se parcă sugestia unei capcane.

— Am fost binecuvântați în atât de multe feluri, nu-i așa? spuse el. Și mai ales suntem binecuvântați prin faptul că trăim. Rămase tăcut un moment, cercetând cu privirea Simfonia și mulțimea adunată, însă nimeni nu-i răspunse. Consider, rosti profetul, că tot ce s-a întâmplat vreodată pe acest pământ s-a întâmplat cu un motiv.

Dirijoarea stătea lângă grupul coardelor, cu mâinile împreunate la spate. Complet nemișcată.

— Oameni buni, spuse profetul, mai devreme în această zi mă

gândeam la gripă, la marea pandemie, și dați-mi voie să vă întreb ceva. V-ați gândit la perfecțiunea virusului?

Un val de murmure și icnete se auzi dinspre audiență, dar profetul ridică o mână și toți tăcură.

— Gândiți-vă, rosti el, aceia dintre voi care își amintesc lumea de dinaintea gripei georgiene, gândiți-vă la bolile care au precedat-o, acele fleacuri împotriva cărora am fost imunizați în copilărie, gripele trecutului. A fost o epidemie în 1918, oameni buni, sincronizarea fiind evidentă – o pedeapsă divină pentru risipa și măcelul din Primul Război Mondial. Dar apoi, în deceniile care au urmat? Gripele apăreau în fiecare an, dar erau slabe, virusuri ineficiente, care îi doborau doar pe cei foarte bătrâni, pe cei foarte tineri și pe cei foarte bolnavi. Apoi a venit un virus ca un înger răzbunător, căruia nu i se putea supraviețui, un microb care a redus populația lumii prăbușite cu cât? Nu mai existau statisticieni deja, îngerii mei, dar să zicem nouăzeci și nouă virgulă nouăzeci și nouă la sută? A rămas o singură persoană din două sute cincizeci, trei sute? Susțin, iubii mei oameni, că un atât de perfect agent al morții nu putea fi decât divin. Pentru că noi am citit despre o astfel de curățare a Pământului, nu-i așa?

Kirsten întâlni privirea lui Dieter, care se afla de cealaltă parte a scenei. Îl interpretase pe Tezeu. Se juca nervos cu butonii de la cămașa sa.

— Gripa, spuse profetul, marea curățare pe care am suferit-o cu douăzeci de ani în urmă, a fost potopul nostru. Lumina pe care o purtăm în noi este arca străveche care i-a purtat pe Noe și pe oamenii săi peste cumplitele ape, iar eu susțin că am fost salvați – vocea i se ridica – nu numai pentru a aduce lumina, pentru a răspândi lumina, ci pentru a *fi* lumina. Am fost salvați pentru că *suntem* lumina. Suntem puritatea.

Sudoarea se prelingea pe spinarea lui Kirsten, pe sub rochia de mătase. Remarcă absentă că rochia nu mirosea foarte bine. Când o spălase ultima oară? Profetul încă vorbea despre credință și lumină, și destin, planuri divine care îi apăreau în vise, pregătirile pe care trebuiau să le facă pentru sfârșitul lumii:

— ... deoarece mi s-a dezvăluit că molima de acum douăzeci de ani a fost doar începutul, îngerii mei, doar o sacrificare inițială a celor impuri, și că epidemia de anul trecut n-a fost decât o atenționare că vor urma alte sacrificii, mult mai multe sacrificii.

După ce isprăvi predica, se apropie de dirijoare și îi vorbea încet. Aceasta îi răspunse ceva, iar el se dădu îndărăt râzând.

— N-am de unde să știu, spuse el. Oamenii vin și pleacă.

— Serios? rosti dirijoarea. Există alte orașe în apropiere, poate de-a lungul coastei, unde oamenii călătoresc de obicei?

— Nu există niciun oraș în apropiere, zise el. Dar toată lumea - se uită peste umăr la mulțimea tăcută, zâmbindu-i, după care vorbi suficient de tare ca toți să-l audă - este liberă să plece după bunul plac.

— Firește, rosti dirijoarea. Nici nu m-aș fi așteptat la altceva. Doar că nu ne-am fi așteptat să plece aiurea, dat fiind faptul că știau că ne vom întoarce după ei.

Profetul dădu din cap. Kirsten se apropie ca să audă mai bine. Ceilalți actori se retrăgeau în tăcere de pe scenă.

— Eu și oamenii mei, spuse el, când vorbim despre lumină, ne referim la ordine. Acesta este un loc al ordinii. Oamenii care au haos în inimi nu pot rămâne aici.

— Totuși, dacă nu te superi pentru indiscreție, aș vrea să te întreb ce-i cu pietrele acelea funerare din cimitir.

— Nu este o întrebare nerezonabilă, zise profetul. Sunteți pe drumuri de ceva vreme, nu-i așa?

— Da.

— Simfonia voastră se află pe drumuri de la început?

— Pe-aproape, spuse dirijoarea. Din Anul 5.

— Dar tu?

Profetul se întoarse brusc spre Kirsten.

— Am fost pe drumuri tot Anul 1.

Totuși, se simți lipsită de onestitate când spuse asta, pentru că nu-și amintea nimic din ce se întâmplase în primul an.

— Dacă ești pe drumuri de atâta vreme, rosti profetul, dacă ai răătăcit toată viața, așa cum am făcut eu, prin haosul cumplit, dacă îți amintești, așa cum o fac eu, tot ce ai văzut, atunci știi că există multe căi de a muri.

— O, eu am văzut nenumărate căi, spuse dirijoarea, iar Kirsten observă că își menținea calmul cu oarecare dificultate, de fapt cam pe toate, de la înec la decapitare și febră, dar niciuna dintre aceste căi nu justifică...

— M-ai înțeles greșit, rosti profetul. Nu vorbesc despre variațiunile plictisitoare ale morții fizice. Există moartea trupului și există moartea sufletului. Eu am văzut-o pe mama murind de două ori. Când cei căzuți pleacă pe furiș, fără permisiune, spuse el, ținem slujbe funerare pentru ei și punem pietre de mormânt în cimitir fiindcă ei sunt morți pentru noi.

Se uită peste umăr la Alexandra, care culegea florile de pe scenă, și îi vorbi la ureche dirijoarei. Aceasta se dădu îndărăt.

— Sub nicio formă, rosti ea. Este exclus!

Profetul o privi fix un moment înainte de a se îndepărta. Îi șopti ceva unui bărbat aflat în primul rând, arcașul care păzise stația de combustibil în acea dimineață, și plecară împreună de la Walmart.

— Luli! strigă profetul peste umăr, iar câinele se apropie grăbit.

Publicul se risipea acum, iar în câteva minute, Simfonia rămase singură în parcare. Era prima dată, din câte își aminteau cu toții, când nimeni din audiență nu zăbovise ca să stea de vorbă cu membrii Simfoniei după un spectacol.

— Repede, spuse dirijoarea. Înghămați caii.

— Am crezut că rămânem câteva zile, rosti Alexandra pe un ton ușor plângăreț.

— E un cult apocaliptic. Clarinetul desprindea decorul piesei *Visul unei nopți de vară*. N-ai auzit?

— Dar ultima dată când am venit aici...

— Nu mai este orașul care a fost când am venit ultima dată. Pădurea pictată se prăbuși în falduri și căzu fără zgomot pe pământ. Acesta este unul dintre acele locuri unde nu bagi de seamă că toată lumea moare în jurul tău decât când ai băut deja vinul otrăvit.

Kirsten îngenunche pentru a ajuta clarinetul să ruleze materialul.

— Poate că ai vrea să speli rochia aia, zise clarinetul.

— Tipul a intrat înapoi în stația de benzină, spuse Sayid.

Paznici înarmați erau postați de o parte și de alta a ușii benzinăriei, neclari în lumina apusului. Un foc pentru gătit fu aprins lângă motel.

Simfonia plecă în câteva minute, luând-o pe un drum lateral, care o îndepărtă de centrul orașului. Un mic foc licări pe marginea drumului, în fața lor. Găsiră un băiat alături de el, o santinelă care, la capătul unui băț, prăjea ceva ce era posibil să fi fost o veveriță. Majoritatea orașelor aveau santinele dotate cu fluieri, la punctele evidente de intrare, pentru a avertiza în caz că apăreau jefuitorii, dar tinerețea băiatului și lipsa lui de atenție sugerau că acesta nu era considerat un post deosebit de primejdios. Se ridică în vreme ce ei se apropiau, ferindu-și cina de flăcări.

— Aveți permisiunea să plecați? strigă el.

Dirijoarea îi făcu semn primului flaut, care conducea căruța din față, să-și vadă de drum, iar ea se duse să stea de vorbă cu băiatul.

— Bună seara, spuse ea.

Kirsten se opri la câțiva pași distanță, ascultând.

— Cum te cheamă? Întrebă el suspicios.

— Oamenii îmi spun „dirijoarea”.

— Și asta-i numele tău?

— Este singurul nume pe care îl folosesc. Aia e cina?

— Aveți permisiunea să plecați?

— Ultima dată când am fost aici, zise ea, nu era nevoie de nicio permisiune.

— Acum e altfel.

Vocea băiatului nu se frânsese încă. Părea foarte mic.

— Și dacă n-am avea permisiune?

— Ei bine, rosti băiatul, când oamenii pleacă fără permisiune, le facem slujbe de înmormântare.

— Și ce se întâmplă când se întorc?

— Dacă deja le-am făcut slujba de înmormântare... spuse băiatul, dar păru incapabil să termine propoziția.

— Locul acesta, murmură a patra chitară. Această blestemată gaură de iad. Atinse brațul lui Kirsten când trecu pe lângă ea. Mai bine ai lua-o din loc, Kiki.

— Deci, nu ne-ai sfătui să ne întoarcem aici, rosti dirijoarea.

Ultima căruță trecea pe lângă ei. Sayid, care era ultimul, o apucă pe Kirsten de umăr și o împinse pe drum.

— În ce primejdii vrei să te mai bagi? șuieră el. Mergi!

— Nu-mi spune ce să fac!

— Atunci, nu fi idioată.

— Mă luați cu voi? îl auzi Kirsten pe băiat.

Dirijoarea spuse ceva ce ea nu putu auzi, iar când se uită îndărăt, îl văzu pe băiat privind în urma Simfoniei care se îndepărta, veverița fiind uitată la capătul bățului.

Noaptea se răcea pe măsură ce se îndepărtau de St. Deborah by the Water. Singurele sunete erau clămpăniturile potcoavelor pe asfaltul spart, scârțâielile căruțelor, pașii membrilor Simfoniei și micile foșnete nocturne ale pădurii. În aer plutea parfum de pini, de flori sălbatice și de iarbă, iar stelele scăpărau atât de tare, încât căruțele aruncau umbre săltărețe pe drum. Plecaseră

atât de repede, încât încă mai purtau costumele, Kirsten ținându-și ridicată rochia de Titania pentru a nu se împiedica în ea, iar Sayid fiind o apariție ciudată în fracul lui de Oberon, albul cămășii strălucind când se răsuci să se uite îndărăt. Kirsten trecu pe lângă el pentru a vorbi cu dirijoarea, care mergea, ca de obicei, alături de prima căruță.

— Ce i-ai spus băiatului de lângă drum?

— Că nu puteam risca să se creadă că l-am răpit, zise dirijoarea.

— Ce ți-a spus profetul după spectacol?

Dirijoarea privi peste umăr.

— O să păstrezi asta pentru tine?

— Probabil că o să-i zic lui August.

— Sigur că o să-i spui. Dar nu altcuiva.

— Bine, rosti Kirsten, nimănui altcuiva.

— A sugerat să ne gândim s-o lăsăm pe Alexandra ca o garanție pentru viitoare bune relații între Simfonie și oraș.

— S-o lăsăm? De ce s-o...?

— A zis că își caută o altă mireasă.

Kirsten rămase în spate pentru a-i spune lui August, care înjură încet și clătină din cap. Alexandra mergea neștiutoare alături de a treia căruță, privind stelele.

La un moment dat după miezul nopții, Simfonia se opri ca să se odihnească. Kirsten aruncă rochia Titaniei în partea din spate a unei căruțe și se îmbracă în rochia pe care o purta mereu când era foarte cald, din bumbac moale, peticită pe ici, pe colo. Greutatea liniștitoare a pumnalelor de la cingătoare. Jackson și al doilea oboi luară doi dintre cai și se întoarseră cam un kilometru jumătate, după care reveniră comunicându-le că nimeni nu părea să-i urmărească.

La lumina lunii, dirijoarea studia o hartă împreună cu câțiva dintre membrii mai în vârstă ai Simfoniei. Fuga lor îi dusesese într-o direcție ciudată spre sud, pe malul estic al lacului Michigan. Singurele rute aproximativ directe spre teritoriul lor obișnuit îi duceau fie înapoi în St. Deborah by the Water, fie în apropierea unui oraș despre care se știa că locuitorii lui îi împușcă pe loc pe străini, fie în interiorul Continentului, printr-o sălbăticie care, înainte de colaps, fusese declarată pădure națională.

— Ce știm despre această pădure națională?

Dirijoarea se încrunta la hartă.

— Eu votez împotrivă, spuse tuba. Cunoscut un negustor care a trecut pe-acolo. A zis că e o zonă arsă, lipsită de orașe, cu sălbăticiuni fioroase în pădure.

— Încântător. Dar spre sud, de-a lungul țărmului?

— Nimic, zise Dieter. Am vorbit cu cineva care a fost acolo, însă asta se întâmpla cu vreo zece ani în urmă. A spus că nu prea e populată, însă nu-mi amintesc detaliile.

— Cu zece ani în urmă, repetă dirijoarea.

— Cum am spus, nimic. Dar, uite, dacă mergem mai departe spre sud, oricum va trebui la un moment dat s-o cotim spre interiorul Continentului, în caz că nu ții neapărat să vedem ce s-a ales de Chicago.

— Ați auzit povestea aia despre lunetiștii din Sears Tower? Întrebă primul violoncel.

— Am trăit povestea aia, zise Gil. N-ar trebui să existe populație la sud de-aici, la Severn City? O așezare stabilită într-un fost aeroport, dacă îmi amintesc corect?

— Și eu am auzit acest zvon. Nu era obiceiul dirijoarei să ezite, însă ea studie harta ceva vreme înainte de a răspunde. Am vorbit ani de zile despre extinderea teritoriului nostru, nu-i așa?

— Este riscant, spuse Dieter.

— Și să trăiești e un risc. Împături harta. Lipsesc doi membri ai Simfoniei, iar eu cred totuși că au luat-o spre sud. Dacă există populație în Severn City, poate că acei oameni cunosc ruta spre teritoriul nostru obișnuit. Vom merge mai departe spre sud, pe malul lacului.

Kirsten se așază pe scaunul vizitiului celei de-a doua căruțe, pentru a bea niște apă și a se odihni. Își dădu rucsacul jos de pe umeri. Avea dimensiunea celor pentru copii, era din pânză roșie, cu o imagine crăpată și decolorată a lui Spider-Man, iar în el căra cât mai puține lucruri posibil: două sticle pline cu apă, care, într-o civilizație anterioară, conținuseră Lipton Iced Tea, un pulover, o cârpă pe care și-o lega peste față când intra în case prăfuite, niște sârmă cu care descuria broaștele, gentuța cu fermoar în care avea colecția de tabloide și comicsurile *Dr. Eleven*, plus un prespapier.

Prespapierul era o bucată netedă din sticlă în interiorul căruia se aflau nori de furtună de dimensiunea unei prune. Nu avea nicio utilitate anume, nu era decât balast în rucsac, însă ea îl considera frumos. O femeie i-l dăduse chiar înainte de colaps, dar nu-și amintea numele ei. Preț de o clipă, Kirsten îl ținu în

palamnă, apoi îl puse înapoi în colecția ei.

Îi plăcea să frunzărească uneori tăieturile din ziare, găsind obiceiul liniștitor. Aceste imagini din lumea umbrelor, din timpurile de dinainte de gripa georgiană, erau neclare în lumina lunii, dar ea memorase detaliile fiecăreia: Arthur Leander cu a doua lui soție, Elizabeth, în curtica unui restaurant, împreună cu Tyler, micuțul lor fiu; Arthur cu a treia soție, Lydia, câteva luni mai târziu; Arthur cu Tyler pe LAX. O fotografie mai veche, pe care o găsisese într-un pod, înghesuită într-un morman alcătuit din numerele din trei decenii ale unor reviste de bârfe, făcută înainte ca ea să se fi născut: Arthur cuprinzând cu un braț o fată palidă, cu bucle negre, care avea să devină curând prima lui soție, imortalizați de un fotograf în vreme ce ieșeau dintr-un restaurant – fata, misterioasă în spatele ochelarilor de soare, iar Arthur, orbit de lumina blițului.

3

Te prefer cu coroană

Fotografia din tabloid:

Cu zece minute înainte ca acea fotografie să fie făcută, Arthur Leander și fata așteaptă nota de plată într-un restaurant din Toronto. Acest lucru se întâmpla cu mult înainte de gripa georgiană. Civilizația nu va cunoaște colapsul decât paisprezece ani mai târziu. Toată săptămâna, Arthur a filmat o dramă istorică, parțial într-un studio, parțial într-un parc de la marginea orașului. Mai devreme în acea zi, a purtat o coroană, dar acum are pe cap o șapcă având sigla Toronto Blue Jays, care îl face să pară foarte comun. Are 36 de ani.

— Ce vei face? Întreabă el.

— O să-l păresc.

Fata, Miranda, are pe față o vânătăie recentă. Cei doi vorbesc în șoaptă pentru a evita să fie auziți de personalul restaurantului.

El dă din cap.

— Bine. Privește vânătăia pe care Miranda nu a reușit s-o ascundă perfect cu ajutorul machiajului. Speram că vei spune asta. De ce ai nevoie?

— Nu știu, zice ea. Îmi pare rău pentru toate astea. Pur și simplu, nu mă pot duce acasă.

— Am o sugestie...

Se oprește pentru că fata de la garderobă s-a întors cu hainele lor. A lui Arthur este magnifică, elegantă și părând scumpă, a Mirandei e o geacă pe care a găsit-o într-un magazin ieftin și pe care a dat zece dolari. Se întoarce cu spatele spre restaurant când o îmbracă, într-un efort de a ascunde căptușeala ruptă – când se întoarce, ceva din zâmbetul femeii de la recepție îi sugerează că efortul a fost zadarnic –, în vreme ce Arthur, care în acest moment al vieții este deja faimos, îi adresează femeii cel mai strălucitor zâmbet al său și îi strecoară o bancnotă de 20 de dolari. Femeia apasă pe furiș tasta „Send”, trimițând un mesaj fotografiei care i-a dat 50 de dolari mai devreme. Afară, pe trotuar, fotografia citește mesajul pe telefonul său: „Pleacă acum.”

— După cum spuneam, șoptește Arthur la urechea Mirandei, cred că ar trebui să vii să stai la mine.

— La hotel? Nu pot... murmură Miranda.

— Insist. Fără nicio obligație.

Pentru o clipă, Miranda este distrasă de fata de la garderobă, care se uită cu adorație la Arthur.

— Nu trebuie să iei nicio decizie în clipa asta, șoptește el. Este doar un loc unde poți să stai, dacă dorești.

Ochii Mirandei se umplu cu lacrimi.

— Nu știu ce să...

— Spune da, Miranda.

— Da. Mulțumesc. În vreme ce femeia de la recepție le deschide ușa, are impresia că arată cumplit, cu vânătaia pe care o are pe față și cu ochii roșii și înlăcrimați. Stai, spune ea căutând în geantă. Îmi pare rău, stai o secundă...

Își pune enormii ochelari de soare pe care îi purtase mai devreme în ziua aceea, Arthur îi cuprinde umerii cu un braț, fotografia de pe trotuar își ridică aparatul, iar ei pășesc în lumina orbitoare a blițului.

— Deci, Arthur.

Jurnalista este frumoasă în genul oamenilor care cheltuiesc sume imense pentru întreținerea personală. Are porii curățați profesionist și o coafură de 400 de dolari, machiaj impecabil și manichiură făcută cu gust. Când zâmbeste, atenția lui Arthur este distrasă de albeața nefirească a dinților, cu toate că se afla la Hollywood de ani de zile și ar fi trebuit să se fi obișnuit până acum.

— Spune-ne despre bruneta misterioasă cu care te-am tot văzut.

— Consider că bruneta misterioasă are dreptul la intimitate, nu crezi?

Zâmbetul lui Arthur este calibrat pentru a dezamorsa remarca și pentru a o face în schimb fermecătoare.

— Nu vrei să ne spui absolut nimic despre ea? Măcar un indiciu?

— Este din orașul meu natal, zice el și face cu ochiul.

De fapt, nu e un oraș natal, este o insulă natală.

— Are aceeași mărime și aceeași formă ca Manhattanul, le spune mereu Arthur oamenilor, pe la petreceri, doar că are o mie de oameni.

Insula Delano se află între insula Vancouver și Columbia Britanică, exact la nord de Los Angeles. Insula are climă tropical-

temperată și e toată numai pădure bogată și plaje stâncoase, căprioare dând iama prin grădinile de legume și sărind în fața parbrizelor, mușchi pe ramuri joase, suspine de vânt printre cedri. În mijlocul insulei se află un mic lac despre care Arthur și-a imaginat întotdeauna că s-a format în urma prăbușirii unui asteroid, fiind aproape perfect rotund și foarte adânc. Într-o vară, o femeie de altundeva s-a sinucis aici, și-a lăsat mașina parcată pe drum, cu un bilet înăuntru, și a intrat în apă, iar când scafandrii au pornit căutările, „n-au putut să dea de fundul lacului”, sau cel puțin asta își șopteau copiii locului, pe jumătate înspăimântați, pe jumătate entuziasmați, cu toate că, ani mai târziu, gândindu-se la asta, ideea ca un lac să fie atât de adânc încât scafandrii să nu dea de fundul lui îi părea improbabilă. Totuși, fapt este că o femeie a intrat într-un lac nu foarte mare și că nimeni nu i-a găsit trupul nici după două săptămâni de căutări intense, iar acest episod scânteiază retrospectiv printre amintirile lui Arthur din copilărie și îi dă un frison tenebros care nu a existat la momentul respectiv. Deoarece în mod normal este doar un lac, doar locul lui favorit pentru înot, locul favorit al tuturor, pentru că apa oceanului este mereu foarte rece. În amintirile lui Arthur, mama sa citește o carte sub copacii de pe mal, în vreme ce frățiorul lui, având pe brațe aripioare gonflabile pentru înot, stropește cu apă, iar insecte agitate aterizează grăbite pe suprafața lacului. Din motive necunoscute, o păpușă Barbie goală este îngropată până la brâu în pământul de pe drumul care duce la lac.

Există copii pe insulă, care umblă desculți toată vara și care poartă pene în păr, dubițele Volkswagen cu care părinții lor au ajuns aici în anii '70 ruginind în pădure. În fiecare an plouă aproximativ două sute de zile. Lângă terminalul feribotului se află un sat: un magazin general cu o pompă de benzină, un magazin cu mâncare sănătoasă, un birou imobiliar, o școală elementară cu șaiszeci de elevi, o primărie cu două sirene masive sculptate, care se țineau de mâini pentru a forma o boltă deasupra ușii de la intrare, și o mică bibliotecă lipită de ea. Restul insulei este în mare parte doar stâncă și pădure, drumuri forestiere înguste, ce dispar printre copaci.

Cu alte cuvinte, este genul de loc pe care, practic, nimeni dintre cei cu care Arthur se întâlnește la New York, Toronto ori Los Angeles nu și-l poate imagina, așa că are parte de o mulțime de priviri nedumerite atunci când vorbește despre el. Încercă

mereu să descrie acest loc și recurge la generalizări despre plaje și viața plantelor.

— Ferigile treceau de capul meu, le spune el oamenilor, făcând un gest care indică o înălțime tot mai mare de-a lungul anilor, până când își dă seama, pe la 45 de ani, că descrie plante înalte de doi sau doi metri și jumătate. Absolut incredibil, dacă stau să mă gândesc.

— Trebuie să fi fost atât de frumos, este replica inevitabilă.

— A fost, le zice el, este, apoi găsește o cale de a schimba subiectul pentru că îi e greu să explice partea următoare.

„Da, a fost frumos. A fost cel mai frumos loc pe care l-am văzut vreodată. A fost frumos, dar îmi dădea o senzație de claustrofobie. L-am iubit și am dorit întotdeauna să evadez de-acolo.”

La 17 ani, este acceptat la Universitatea din Toronto. Completează formularele de solicitare a unui credit studentesc, părinții lui încropesc suma necesară pentru un bilet de avion și el dus este. A crezut că vrea să studieze economie, dar, când ajunge în Toronto, descoperă că vrea să facă aproape orice altceva. Muncește din greu în colegiu, dar este un student indiferent la universitate. Cursurile sunt plictisitoare. Decide că rostul venirii în acest oraș nu este școala. Școala a fost doar motivul de a evada. Rostul este orașul Toronto însuși. După patru luni, abandonează și se duce la audiții pentru obținerea unui rol, deoarece o fată de la cursul de comerț i-a spus că ar trebui să se facă actor.

Părinții sunt îngroziți. Au loc convorbiri telefonice înlăcrimate, făcute pe cartele, noaptea târziu.

— Rostul a fost să plec de pe insulă, le spune el, însă asta nu ajută la nimic pentru că ei iubesc insula și locuiesc acolo fiindcă așa vor.

Dar, la două săptămâni după ce renunță la facultate, obține un rolșor într-un film american turnat local, apoi un rol cu o singură replică într-un serial canadian. Nu are impresia că știe cu adevărat să joace, așa că începe să-și cheltuiască toți banii pe lecții de actorie, iar acolo îl cunoaște pe cel mai bun prieten al lui, Clark. Este un an magnific, în care sunt nedespărțiți și își petrec patru seri pe săptămână în oraș, folosindu-se de acte de identitate false, iar apoi, după ce amândoi împlinesc 19 ani, Clark cedează presiunii părinților și se întoarce în Anglia, pentru a se

duce la universitate, în vreme ce Arthur are succes la audițiile pentru admiterea la o școală de teatru din New York, unde lucrează într-un restaurant și locuiește împreună cu încă patru colegi într-un apartament de deasupra unei brutării din Queens.

Termină școala de teatru și bate pasul pe loc o vreme, participând la audiții și lucrând multe ore pe zi ca ospătar, apoi capătă un rolșor în *Lege și ordine* – oare există vreun actor în New York care să nu fi jucat în *Lege și ordine*? – care îi aduce un impresar și care se transformă într-un rol permanent într-unul dintre serialele derivate din *Lege și ordine*. Câteva reclame, două episoade-pilot ale unor seriale care nu s-au mai făcut – „Dar trebuie neapărat să vii în L.A., spune regizorul celui de-al doilea când îl sună pe Arthur să-i dea vestea proastă. O să stai în casa mea de oaspeți câteva săptămâni, participi la câteva audiții, vezi ce se întâmplă” –, iar Arthur, deja sătul de iernile din est, așa face, scapă de majoritatea lucrurilor sale și se urcă la bordul unui avion care merge spre vest.

În Hollywood, se duce la petreceri și capătă un mic rol într-un film, ca soldat care are trei replici și care sare în aer în primele zece minute, iar acesta duce la un rol mult mai important în alt film, dar este momentul când petrecerile încep cu adevărat – cocaină și fete atrăgătoare, cu pielea perfectă, în case și camere de hotel, un șir de ani care mai târziu îi revin în memorie ca flash-urile unei lumini stroboscopice: stând lângă o piscină din Malibu, bând votcă și vorbind cu o fată care spune că a venit ilegal din Mexic, ascunsă sub o încărcătură de ardei iuți din bena unui camion, când avea zece ani; nu e sigur dacă s-o creadă sau nu, dar o consideră frumoasă, așa că o sărută, iar ea zice că îl va suna, dar n-o mai vede niciodată după aceea; mergând pe dealuri cu prietenii, pasager într-o mașină decapotabilă cu acoperișul rabatat, prietenii lui cântând împreună cu radioul, în timp ce Arthur privește palmierii care se preling pe deasupra capului său; dansând cu o fată pe *Don't Stop Believin* – în secret, cântecul lui favorit în tikibarul⁵ din pivnița unui tip, după care i se pare un miracol când întâlnește la altă petrecere, o săptămână mai târziu, aceeași fată la două petreceri din acest oraș infinit, iar ea îi zâmbește cu ochii pe jumătate închiși, îl ia de mână și-l conduce în curtea din spate, ca să privească răsăritul soarelui în

⁵ Bar care are ca temă cultura tiki născută în anii '20, în barurile americane de inspirație polineziană, care servește cocktailuri elaborate, în special pe bază de rom (n.tr.).

Los Angeles. Senzația de noutate dată de acest oraș începea deja să se risipească, dar acolo, pe Mulholland Drive, înțelege că încă mai există ceva mister aici, că în acest oraș încă mai există ceva ce n-a văzut, o mare de lumini care pâlesc în vale, în timp ce soarele se înalță, felul în care ea își trece ușor unghiile peste pielea de pe brațul lui.

— Iubesc acest loc, spune el, dar, șase luni mai târziu, când se despart, ea îi dă replica:

— Iubești acest loc, dar nu o să-i aparții niciodată și niciodată nu o să ai rolul principal în vreunul dintre filmele tale stupide.

În acest moment, el are deja 28 de ani, timpul trece cu o viteză care îl deconcertează, petrecerile durează prea mult și scapă de sub control, de două ori așteptându-i la Urgențe pe noii săi prieteni ajunși acolo din cauza unor exotice combinații de alcool și medicamente care se dădeau pe rețetă, aceiași oameni la o petrecere după alta, soarele ridicându-se deasupra unor scene de dezmaț plictisitor, toată lumea arătând puțin cam distrusă. Imediat după ce împlinește 29 de ani, capătă rolul principal într-un film cu buget redus, despre un jaf bancar eșuat, și este încântat să afle că se filmează în Toronto. Îi place ideea de a se întoarce triumfător în Canada, deși își dă seama că este egoistă, dar ce poți face?

Maică-sa îl sună într-o seară și îl întreabă pe Arthur dacă își amintește de Susie, chelnerița la General Store Café, pe vremea când el era copil. Firește că își amintește de Susie. Are amintiri vii despre Susie, care îl servea cu clătite în cafenea. În sfârșit, nepoata lui Susie a venit să locuiască la ea, cu câțiva ani în urmă, din motive rămase necunoscute în ciuda săpăturilor asidue pe care le făcuseră toți bârfitorii de pe insulă. Nepoata, Miranda, are 17 ani și este foarte „hotărâtă”, foarte „cu picioarele pe pământ”. S-a mutat recent în Toronto, pentru a urma școala de artă, așa că n-ar putea Arthur s-o scoată la un prânz?

— De ce, întreabă el? Nu ne cunoaștem. Ea este o fată de șaptesprezece ani. Ar fi cam ciudat, nu-i așa?

El detestă ciudățeniile și face mari eforturi pentru a le evita.

— Aveți multe în comun, spune mama lui. Amândoi ați sărit un an la școală.

— Nu cred că asta înseamnă „multe”.

Dar, chiar în timp ce zice asta, se pomenește gândind: „Ea va ști de unde mă trag.” Arthur trăiește într-o permanentă stare de dezorientare, ca o febră ușoară, întrebarea care atârna deasupra

a orice fiind: „Cum am ajuns de-acolo aici?” Și există momente – la petrecerile din Toronto, din Los Angeles, din New York – când le povestește oamenilor despre insula Delano și remarcă o anumită expresie pe chipurile lor, interes, dar și puțină neîncredere, ca și cum ar descrie cultivarea suprafeței lui Marte. Când le spune oamenilor din Toronto că este din Columbia Britanică, aceștia răspund invariabil că le place Vancouver, ca și cum orașul de sticlă aflat la patru ore și două feriboturi sud de casa copilăriei sale ar fi avut vreo legătură cu insula pe care crescuse el. În două ocazii, le-a spus unor oameni din Los Angeles că este din Canada, iar ei l-au întrebat despre igluuri. Un newyorkez presupus a fi bine educat a ascultat cândva cu atenție explicațiile despre locul său de baștină – sud-vestul Columbiei Britanice, o insulă între insula Vancouver și Continent apoi l-a întrebat, aparent cu toată seriozitatea, dacă asta înseamnă că a crescut în apropiere de Maine.

— Sun-o pe Miranda, zice maică-sa. E doar un prânz.

Miranda, la 17 ani: este extraordinar de calmă și foarte drăguță, cu ten alb, ochi cenușii și bucle negre. Intră în restaurant însoțită de o pală de aer rece, cu ianuarie atârnat de părul și de haina ei, iar Arthur este frapat imediat de siguranța ei. Pare mult mai matură decât vârsta ei.

— Ce părere ai despre Toronto? întreabă Arthur.

Decide că nu este doar drăguță. E chiar frumoasă, dar este un soi de frumusețe subtilă, care are nevoie de ceva vreme pentru a deveni vizibilă. E opusul fetelor din L.A., cu părul lor blond, tricouri și bronz.

— Îl iubesc.

Revelația intimității: ea poate merge pe stradă, și *absolut nimeni nu știe cine este*. Cine nu a crescut într-o localitate mică nu poate să înțeleagă cât de minunat e, cât de mult seamănă anonimatul orașului cu libertatea. Ea începe să-i vorbească despre prietenul ei, Pablo, și el artist, iar Arthur se silește să zâmbească în timp ce ascultă. Își zice că este atât de tânără. Ea s-a săturat să vorbească despre sine și îl întreabă despre el, iar el încearcă să-i explice suprealismul lumii în care a intrat, unde oamenii îl cunosc, deși el nu-i cunoaște, vorbește despre cât de mult îi place Los Angelesul și cum, în același timp, îl epuizează, cât de dezorientat se simte când se gândește la insula Delano și o compară cu viața lui actuală. Ea nu a fost niciodată în Statele

Unite, cu toate că și-a trăit întreaga viață la 300 de kilometri de graniță. El își poate da seama că ea face eforturi pentru a-și imagina viața lui acolo, gândurile ei fiind probabil un colaj de scene din filme și fotografii din reviste.

— Îți place să joci, nu-i așa?

— Da. De obicei, îmi place.

— Cât de minunat este să fii plătit ca să faci ce îți place! spune ea, iar el este de acord.

La sfârșitul prânzului, ea îi mulțumește pentru că a achitat nota de plată, apoi pleacă împreună. Afară, aerul e rece, iar razele soarelui cad pe zăpadă murdară. Mai târziu, el își va aminti asta drept epoca de aur, când puteau ieși din restaurante fără a fi fotografiați pe trotuar.

— Îți doresc noroc cu filmul tău, spune ea urcându-se într-un tramvai.

— Noroc în Toronto, răspunde el, dar ea deja a plecat.

În anii care urmează, el reușește adesea să și-o scoată din minte. Este foarte departe și foarte tânără. Face un număr de filme, se mută pentru 18 luni la New York, ca să joace într-o piesă de Mamet⁶, se întoarce în Los Angeles pentru un rol într-un serial HBO. Se întâlnește cu alte femei, unele actrițe, altele nu, două dintre ele atât de faimoase, încât nu pot ieși în public fără să-i atragă pe fotografi, care roiesc precum țânțarii. Când se întoarce în Toronto, ca să joace în alt film, nici el nu mai poate ieși în public fără să fie fotografiat, parțial pentru că rolurile din filme au devenit mult mai importante și mai impresionante, parțial pentru că fotografiile s-au obișnuit să-i facă poze ținându-se de mână cu persoane mai faimoase. Impresarul îl felicită pentru strategia lui în privința întâlnirilor.

— Nu era o strategie, spune Arthur. M-am întâlnit cu ele pentru că mi-au plăcut.

— Sigur că ți-au plăcut, zice impresarul lui. Spun doar că n-a stricat.

Chiar s-a întâlnit cu femeile acelea pentru că i-a plăcut de ele sau, în subconștient, s-a gândit la cariera lui în tot acest timp? Întrebarea este neașteptat de persistentă.

Arthur are 36 de ani acum, ceea ce înseamnă că Miranda are 24. El devine extrem și neplăcut de faimos. Nu se aștepta la faimă, cu toate că tânjise după ea în secret, la 20 de ani, la fel ca

⁶ David Alan Mamet – dramaturg, scenarist și regizor american. Ca dramaturg, a primit un Premiu Pulitzer (n.tr.).

toată lumea, iar acum, că o are, nu este sigur ce să facă totuși cu ea. Este în general jenantă. De exemplu, se cazează în hotelul Le Germain din Toronto, iar tânăra femeie de la recepție îi spune ce onoare este pentru ei să se cazeze acolo – „și dacă nu vă deranjează că o zic, am adorat filmul ăla polițist” –, și el, ca întotdeauna în astfel de situații, nu este sigur ce să spună, sincer, nu-și poate da seama dacă ei chiar i-a plăcut filmul acela polițist sau doar e amabilă, sau vrea să se culce cu el, sau o combinație a celor menționate, așa că zâmbește și îi mulțumește tulburat și, neștiind încotro să se uite, ia cartela de acces și îi simte privirea în ceafă în vreme ce se îndreaptă spre lifturi. Încercând să pară preocupat și încercând să lase impresia că nu a observat și că nu-i pasă că jumătate din lumea aflată în hol se holbează la el.

Odată ajuns în cameră, se așază pe pat, ușurat că este, în sfârșit, singur și că nimeni nu se uită la el, dar simțindu-se, ca întotdeauna în astfel de momente, puțin dezorientat, ciudat de dezumflat, puțin pierdut, apoi, pe neașteptate, știe ce are de făcut. Formează numărul celularului pe care l-a păstrat în toți acești ani.

Miranda e la serviciu când Arthur Leander o sună din nou. Este asistentă administrativă la o companie de transport maritim, Neptune Logistics, unde petrece zile liniștite la un birou în formă de potcoavă, aflat într-o zonă de primire privată, în fața ușii de la biroul șefului ei. Acesta este un tânăr director pe nume Leon Prevant, iar ușa lui e aproape mereu închisă pentru că el este aproape mereu plecat din oraș. Există acri de mochetă cenușie și, lângă biroul ei, un perete de sticlă cu vedere spre lacul Ontario. Rareori este suficientă treabă de făcut pentru a o ține ocupată mai mult e o oră sau două odată, ceea ce înseamnă că, adesea, își poate petrece după-amiezi întregi făcând schițe – lucrează la o serie de romane grafice –, cu lungi pauze de cafea în timpul cărora îi place să stea lângă peretele de sticlă și să privească lacul. Când stă acolo, se simte suspendată, parcă plutind peste oraș. Nemișcarea apei, orizontul încadrat de alte turnuri de sticlă și bărcile miniaturale plutind în depărtare.

Un tril ușor indică sosirea unui e-mail. În timpul lungii perioade când postul ei fusese ocupat de o angajată temporară incompetentă – „larna nemulțumirii noastre” o numește Leon Prevant –, Leon a externalizat planificarea călătoriilor sale către Thea, asistenta administrativă a lui Hannah, subordonata sa, care este impecabilă într-un stil rafinat, corporatist, pe care Miranda îl admiră, iar aceasta tocmai i-a trimis e-mailul de confirmare a călătoriei la Tokyo de luna viitoare. În prezența Theei, se simte zdrențăroasă și șleampătă, cu buclele zburlite în toate direcțiile, în vreme ce părul Theei este strălucitor și impecabil, cu hainele nu tocmai în regulă, în vreme ce hainele Theei sunt perfecte. Rujul Mirandei este mereu prea țișător sau prea întunecat, tocurele sunt prea înalte sau prea joase. Toți ciorapii ei au găuri la talpă, așa că trebuie purtați strategic cu anumite perechi de pantofi. Pantofii au călcâiele roase, colorate cu grijă cu marker permanent.

Hainele sunt o problemă. Majoritatea ținutelor de birou ale Mirandei provin dintr-un magazin de chilipiruri de pe Yonge Street și întotdeauna arată bine în lumina din cabina de probă, dar, când ajunge acasă, descoperă că toate sunt în neregulă – fusta neagră strălucește din cauza fibrelor acrilice, bluza din

material sintetic se lipește neplăcut, totul pare ieftin și foarte inflamabil.

— Tu ești artistă, spuse prietenul ei, Pablo, într-o dimineață, privind-o în timp ce încerca diverse variante de pus pe sub o bluză care intrase la apă. De ce vrei să te conformezi unei reguli corporatiste de rahat în privința ținutei?

— Pentru că slujba mea cere asta.

— Sărmana mea fetiță corporatistă, zise el. Pierdută în mașinărie.

Pablo vorbește mult despre mașinării metaforice, la fel și despre Om. Uneori, le combină pe cele două, ca de pildă: „Așa ne vrea Omul, captivi în mașinăria corporatistă.” S-au cunoscut la școală. Pablo a absolvit cu un an înaintea ei, iar la început, cariera lui părea atât de strălucitoare, încât, la invitația lui, ea a încetat să mai fie chelneriță: el a vândut un tablou cu 10 000 de dolari, apoi unul mai mare cu 21 000 și părea pe cale să devină un Succes, însă o expoziție a fost anulată, iar el nu a mai vândut nimic în anul următor, absolut nimic, așa că Miranda s-a înscris la o agenție care furniza angajați temporari, iar la scurt timp după aceea s-a pomenit la biroul ei dintr-un turn înalt, în fața ușii lui Leon Prevant.

— Rezistă acolo, fetiço, spuse el în acea dimineață, privind-o pe când ce se îmbrăca. Știi că este doar temporar.

— Sigur, zise ea.

El spunea asta încă de când se înscrisese Miranda la agenție, dar ea nu-i zisese că, la sfârșitul celei de-a șasea săptămâni la serviciu, slujba temporară devenise permanentă. Leon o place. Apreciază cât de calmă este mereu, el spune „imperturbabilă”. Chiar o prezintă astfel:

— Iar ea este imperturbabila mea asistentă, Miranda.

Iar asta îi place Mirandei mai mult decât îi place să recunoască față de sine.

— O să vând tablourile alea noi, spuse Pablo. Zăcea pe jumătate gol în pat, întins ca o stea-de-mare. După ce ea se trezea, lui îi plăcea întotdeauna să vadă cât de mult spațiu putea ocupa în pat, în timpul somnului. Știi că o să vină ziua de plată, așa-i?

— Categorie, zise Miranda renunțând la bluză și încercând să găsească un tricou care să arate măcar pe jumătate profesionist pe sub sacoul ei de 20 de dolari.

— Aproape nimeni n-a vândut nimic la ultima expoziție, spuse

el vorbind mai mult singur.

— Știu că e o situație temporară.

Însă acesta este secretul ei: nu vrea ca situația să se schimbe. Lucrul pe care nu i-l poate spune lui Pablo, pentru că el disprețuiește tot ce e corporatist, este că ea se simte mai bine la Neptune Logistics decât acasă. Acasă este un mic apartament întunecos, în care fuioarele de praf se înmulțeau neconținut, cu spațiul din hol îngustat din cauza pânzelor lui Pablo sprijinite de perete și cu un șevalet care bloca jumătatea inferioară a ferestrei din sufragerie. Spațiul ei de lucru de la Neptune Logistics este numai linii curate și lumini încastrate. Lucrează ore în șir la proiectele ei interminabile. La școala de artă, lumea vorbea cu groază despre slujbele cu normă întreagă. Ea nu și-ar fi imaginat niciodată că slujba îi va fi cea mai calmă și mai puțin solicitantă parte a vieții.

În această dimineață, primește cinci e-mailuri de la Thea, confirmările zborului și ale hotelului pentru viitorul drum în Asia al lui Leon. Miranda petrece o vreme studiind itinerarul călătoriei asiatice. Japonia, apoi Singapore, apoi Coreea de Sud. Îi place să se uite la hărți și să se imagineze călătorind în aceste locuri. Deocamdată, n-a părăsit niciodată Canada. Fiindcă Pablo nici nu muncește, nici nu-și vinde tablourile, ea este singura care plătește ratele minime pentru împrumutul ei studentesc și abia reușește să achite chiria apartamentului în care locuiesc. Inserează informațiile despre zbor în itinerar, verifică din nou celelalte confirmări, după care își dă seama că și-a terminat sarcinile pe ziua în curs. Este 9.45.

Miranda citește știrile, petrece ceva timp studiind harta peninsulei coreene, realizează că privește ecranul fără să vadă nimic și se gândește la lumea proiectului ei, la romanul ei grafic, la seria ei de comicsuri, la ce-o fi chestia la care lucrează de când a absolvit școala de artă. Își scoate blocul de schițe din ascunzătoarea de sub dosarele din sertarul de sus al biroului ei.

Există câteva personaje importante în proiectul Stația Eleven, dar eroul este dr. Eleven, un fizician strălucit, care seamănă frapant la înfățișare cu Pablo, dar altminteri n-are nicio legătură cu el. Este o persoană din viitor, care nu se văicărește niciodată. Este elegant și uneori sarcastic. Nu bea prea mult. Nu se teme de nimic, dar nu are noroc cu femeile. Și-a luat numele de la stația spațială pe care locuiește. O civilizație ostilă, dintr-o galaxie apropiată, a preluat controlul Pământului și i-a înrobii pe

pământeni, însă câteva sute de rebeli au reușit să captureze o stație spațială și să evadeze. Dr. Eleven și colegii săi au trecut cu Stația Eleven printr-o gaură de vierme și se ascund într-o zonă necartografiată a spațiului. Asta se întâmplă peste o mie de ani, în viitor.

Stația Eleven este de dimensiunea Lunii Pământului și a fost proiectată să semene cu o planetă, dar este o planetă care poate călători prin galaxii și care nu are nevoie de Soare. Cu toate acestea, cerul artificial al stației a fost deteriorat în război, așa că pe suprafața Stației Eleven este mereu apus sau răsărit, sau noapte. De asemenea, au fost afectate câteva sisteme vitale care stabilesc nivelurile oceanului de pe Stația Eleven, iar singurul uscat care a rămas este reprezentat de o serie de insule care erau cândva vârfuri de munți.

S-a produs o sciziune în rândul locuitorilor. Există oameni care, după 15 ani de amurg perpetuu, tânjesc să se ducă acasă, să se întoarcă pe Pământ și să implore iertarea, asumându-și riscul de a trăi sub dominație extraterestră. Aceștia locuiesc în Undersea⁷, o vastă rețea de adăposturi interconectate aflate sub oceanul Stației Eleven. Sunt deja 300 de oameni. În scena pe care Miranda o desenează acum, dr. Eleven se află într-o barcă împreună cu mentorul lui, căpitanul Lonagan.

Dr. Eleven: Acestea sunt ape primejdioase. Trecem pe deasupra unei porți de la Undersea.

Căpitanul Lonagan: Ar trebui să încerci să-i înțelegeți. (Următoarea casetă prezintă chipul lui văzut de aproape.) Tot ce doresc este să vadă din nou lumina Soarelui. Poți să-i învinovățești?

După aceste două casete, decide că are nevoie de două pagini alăturate. Și-a imaginat deja scena, iar când închide ochii, aproape că o poate vedea prinsă pe șevaletul de-acasă. Căluțul-de-mare este o masivă creatură de culoare ruginie, cu ochi goi, ca niște farfurii, pe jumătate vietate, pe jumătate mașinărie, lumina albastră a unui transmițător radio strălucind pe laterala capului. Mișcându-se fără zgomot prin apă, frumos și înspăimântător, un călăreț uman din Undersea șade pe spinarea lui arcuită. Apă de un albastru intens până în partea de sus a desenului. La suprafață, dr. Eleven și căpitanul Lonagan, în barca lor cu vâsle, micuți sub constelațiile străine ale spațiului adânc.

⁷ Sub mare (n.tr.).

În după-amiaza zilei în care se întâlnește din nou cu Arthur, Pablo o sună pe telefonul fix de la birou. Ea tocmai a băut câteva înghițituri din cafeaua de la ora patru, schițând o serie de casete care ilustrează eforturile doctorului Eleven pentru a dejuca ultimul complot al celor din Undersea de a sabota reactoarele stației și a forța întoarcerea pe Pământ. De îndată ce aude vocea lui Pablo, știe că o să fie o conversație neplăcută. Acesta vrea să afle când va ajunge ea acasă.

— Pe la opt.

— Ceea ce nu înțeleg, spune Pablo, este ce faci tu pentru oamenii ăștia.

Ea răsucesce cablul telefonului în jurul degetului și privește scena la care tocmai lucra. Dr. Eleven își înfruntă inamicul într-un pasaj subteran de lângă reactorul principal al Stației Eleven.

— Ei bine, am întocmit itinerarele călătoriei lui Leon. În ultima vreme, au existat mai multe apeluri telefonice neplăcute, iar ea încerca să le considere o ocazie de a exersa o atitudine calmă. Mă ocup de rapoartele lui de cheltuieli și uneori trimit e-mailuri în numele lui. Mai sunt și mesaje ocazionale. Îndosariesc hârtiile.

— Și asta îți ia toată ziua?

— Deloc. Am vorbit despre asta, castravecior. De fapt, am mult timp liber.

— Și ce faci în acel „timp liber”, Miranda?

— Lucrez la proiectul meu, Pablo. Nu sunt sigură de ce tonul tău este atât de arțăgos.

Dar chestia este că nu-i pasă cu adevărat. A fost o vreme când o astfel de conversație ar fi făcut-o să izbucnească în lacrimi, însă acum se răsucesce în scaun pentru a privi lacul și a se gândi la camioane de mutare. Ar putea spune că nu se simte bine, să-și strângă lucrurile și în câteva ore să fie plecată. Uneori e bine să te desprinzi de tot.

— ... douăzeci și patru de ore pe zi, spune el. Nu ești niciodată aici. Ești plecată de la opt dimineață până la nouă seară, iar uneori pleci și *sâmbăta*, iar eu n-am decât să... O, nu știu, Miranda, tu ce-ai zice dacă ai fi în locul meu?

— Stai, spune ea, tocmai mi-am dat seama de ce m-ai sunat pe telefonul fix de la birou.

— Poftim?

— Verifici dacă sunt aici, nu-i așa? De aceea nu m-ai sunat pe mobil.

Un fior de furie, neașteptat de profund. Ea plătește toată

chiria apartamentului lor, iar el o verifică dacă e într-adevăr la serviciu.

— Orele pe care le lucrezi.

Lasă cuvintele să atârne în aer până când preiau greutatea acuzației.

— Ei bine, spune ea - un lucru la care se pricepe foarte bine este că își poate forța vocea să rămână calmă și atunci când este nervoasă -, după cum ți-am mai zis, Leon a fost foarte clar când m-a angajat. Vrea să fiu la biroul meu până la șapte seara atunci când călătorește, iar când este aici, și eu sunt aici. Îmi dă mesaje pentru a mă anunța când vine în weekenduri, iar atunci trebuie să vin și eu.

— O, îți dă *mesaje*.

Problema este că ea este colosal de plictisită de conversația asta și e plictisită și de Pablo, și de bucătăria de pe Jarvis Street unde știe că el stă în picioare, pentru că dă telefoanele furioase doar de acasă - unul dintre lucrurile pe care le au în comun este dezgustul față de cei care se văicăresc și care țipă la mobile pe stradă, față de oamenii care își rezolvă problemele personale urâte în public -, iar în bucătărie e cel mai bun semnal din tot apartamentul.

— Pablo, este doar o slujbă. Avem nevoie de bani.

— Cu tine, este mereu vorba de bani, nu-i așa?

— Cu ei ne plătim chiria. Știi asta, nu?

— Vrei să spui că eu nu fac niciun efort, Miranda? Asta spui?

Îi este imposibil să mai asculte asta, așa că pune cu delicatețe receptorul în furcă și se pomenește întrebându-se de ce n-a observat mai devreme - să zicem cu opt ani în urmă, când au început să iasă la întâlniri - că Pablo e rău. E-mailul lui sosește în câteva minute. Subiectul este „Ce naiba?” „Miranda, citește ea, ce se petrece? Se pare că ești ciudat de ostilă și cumva pasiv-agresivă. De ce te porți așa?”

Ea îl închide fără să răspundă și se duce lângă peretele de sticlă, pentru a privi lacul o vreme. Imaginându-și apa ridicându-se până ar fi acoperit străzile, gondole plutind între turnurile cartierului financiar, dr. Eleven pe un înalt pod arcuit. Aici se află când îi sună mobilul. Nu recunoaște numărul.

— Sunt Arthur Leander, spune el când ea răspunde. Pot să te invit din nou la prânz?

— Ce-ai zice de cină, mai bine?

— În seara asta?

— Ești ocupat?

— Nu, spune el șezând pe patul său din hotelul Le Germain și întrebându-se cum să scape de cina cu regizorul său, din seara aceea. Deloc. Mi-ar face plăcere.

Date fiind circumstanțele, ea decide că nu este necesar să-l sune pe Pablo. Mai are ceva de făcut pentru Leon, care este pe cale să se urce într-un avion spre Lisabona – găsește documentul de care are nevoie și i-l trimite prin e-mail, apoi revine la Stația Eleven. Caseta ilustrează o zonă din Undersea, oamenii lucrând tăcuți în încăperile cavernoase. Își trăiesc viețile sub lumini care pâlpâie, conștienți permanent de oceanul de deasupra, revoltați că dr. Eleven și colegii lui plimbă permanent Stația Eleven prin spațiu. (Pablo îi dă un mesaj: „?? ai primit e-mailul meu???”) Ei mereu așteaptă – oamenii din Undersea. Își petrec viețile așteptând ca viețile lor să înceapă.

Miranda desenează zona recepției lui Leon Prevant înainte de a-și da seama ce face. Mocheta vastă, biroul, ușa închisă a biroului lui Leon, peretele de sticlă. Cele două capsatoare de pe biroul ei – cum de s-a ales cu două? – și ușile care duc spre ascensoare și spre camerele de recreere. Încercând să exprime pacea acestui loc unde își petrece orele cele mai plăcute, rafinamentul său. Însă dincolo de peretele de sticlă desenează alt peisaj decât cel real – stânci întunecate și poduri înalte.

— Tu mereu ești pe jumătate pe Stația Eleven, spusese Pablo cu vreo săptămână în urmă, în timp ce se certau, iar eu nici măcar nu înțeleg proiectul tău. Unde urmărești, de fapt, să ajungi cu acțiunea?

Pe el nu-l interesează comicsurile. Nu înțelege diferența dintre romanele grafice serioase și benzile desenate de duminică dimineață, cu păsările cu ochi mari și pisici cu labe inerte. Când este treaz, sugerează că ea își irosește talentul. Când e beat, insinuează că nu prea are ce risipi, cu toate că, mai târziu, își cere scuze pentru asta, iar uneori plânge. A trecut un an și două luni de când a vândut ultimul tablou. Ea a început să-i explice din nou proiectul la care lucra, însă cuvintele i s-au oprit în gât.

— Nu e nevoie să-l înțelegi, zise ea. Este proiectul meu.

Restaurantul în care se întâlnește cu Arthur este tot numai lemn întunecat și lumină difuză, iar tavanul o serie de arcade și cupole. Așteptând la masă sosirea lui, ea se gândește că ar

putea folosi imaginea. Închipuindu-și o încăpere ca aceasta în Undersea, un loc subteran făcut din lemn salvat din pădurea înecată de pe stație, își dori să aibă blocul de desen la ea. La 8.01 p.m., un mesaj de la Pablo: „aștept”. Închide telefonul și îl lasă să cadă în geantă. Arthur sosește cu răsuflarea tăiată și cerându-și scuze, întârziind zece minute. Taxiul lui a rămas blocat în trafic.

— Lucrez la un comics, îi spune ea mai târziu, când el o întreabă cu ce se ocupă. Poate, o serie de romane grafice. Încă nu știu ce este.

— Ce te-a făcut să alegi această formă de literatură?

Pare sincer interesat.

— Citeam foarte multe comicsuri în copilărie. Ai citit vreodată *Calvin și Hobbes*⁸?

Arthur o privește cu atenție. Ea se gândește că pare mai tânăr de 36 de ani. Arată doar puțin mai în vârstă față de prima dată când au luat prânzul, cu șapte ani în urmă.

— Sigur, spune Arthur, îmi plăceau mult Calvin și Hobbes. Prietena mea cea mai bună avea un vraf, când eram copii.

— Este prietena ta de pe insulă? Poate că o cunosc.

— Victoria. Și-a strâns lucrurile și s-a mutat în Tofino, cu cincisprezece ani în urmă. Dar îmi povesteai despre *Calvin și Hobbes*.

— Da, corect. Îți amintești de Spaceman Spiff⁹?

Ei îi plăceau în mod deosebit scenele cu el. Farfuria zburătoare a lui Spiff traversând ceruri extraterestre, micul astronaut cu ochelari de protecție sub cupola de sticlă. Adesea, era amuzant, dar era și frumos. Ea îi povestește cum s-a întors pe insula Delano, cu ocazia Crăciunului, pe vremea când era în primul an la școala de artă, după un semestru marcat de eșecuri și încercări frustrante la cursul de fotografie. A început să răsfoiască un număr vechi din *Calvin și Hobbes* și s-a gândit că *asta* este. Aceste peisaje deșertice roșii, aceste ceruri cu două luni. A început să se gândească la variante de formă, la nave cosmice și stele, planete îndepărtate, dar a trecut un an înainte să inventeze frumoasa epavă a Stației Eleven. Arthur o privește de dincolo de masă. Cina durează până foarte târziu.

⁸ Calvin este un băiețel de șase ani, precoc, năzdrăvan și aventuros, iar Hobbes e sarcasticul lui tigru de pluș (n.tr.).

⁹ Un alter ego al lui Calvin (n.tr.).

— Mai ești cu Pablo? Întreabă el după ce ies în stradă.

Cheamă un taxi pentru amândoi. Anumite lucruri au fost decise fără ca vreunul din ei să le rostească.

— Ne despărțim. Nu ne potrivim.

Faptul că o spune cu voce tare îi dă valoare de adevăr. Urcă amândoi în taxi, se sărută pe bancheta din spate, el o conduce prin holul hotelului, ținându-și o mână pe spinarea ei, ea îl sărută în lift, ea îl urmează într-o cameră.

Mesaje de la Pablo la nouă, zece și unsprezece p.m.: „supărată pe mine?”

„??”

„???”

Ea răspunde la asta – „stau la o prietenă, vin acasă dimineață & vorbim atunci” –, primind replica:

„știi ce nu te mai deranja să vii acasă”

Iar ea simte o ușurare ciudată când primește acest al patrulea mesaj. Are gânduri de libertate și de evadare iminentă. „Aș putea arunca aproape totul, gândește ea, și s-o iau de la capăt. Stația Eleven va fi constanta mea.”

La ora șase dimineața, ia un taxi și se duce acasă, în Jarvis Street.

— Vreau să te văd diseară, șoptește Arthur când ea îl sărută.

Au planuri să se întâlnească în camera lui, după serviciu.

În apartament e întuneric și liniște. Chiuveta este plină de farfurii, iar pe aragaz se află o tigaie cu resturi de mâncare lipite de ea. Ușa dormitorului e închisă. Ea își umple două valize – una cu haine, cealaltă cu obiecte pentru desen –, iar peste un sfert de oră, pleacă. În sala de gimnastică a angajaților de la Neptune Logistics, face duș și se schimbă în haine ușor șifonate din cauza statului în valiză, apoi își întâlnește privirea în oglindă în vreme ce se machiază. „Nu regret nimic.” O replică pe care și-o amintește din negura internetului. „Sunt lipsită de inimă”, gândește ea, dar știe, în ciuda senzației de vinovăție, că nu este adevărat. Știe că pretutindeni există capcane care o pot face să plângă, știe că moare puțin ori de câte ori cineva îi cere mărunțiș de pomană, iar ea nu dă, ceea ce înseamnă că este prea slabă pentru lumea asta sau poate doar pentru acest oraș și se simte atât de mică aici. Deja, are lacrimi în ochi. Miranda este o

persoană cu foarte puține certitudini, dar una dintre ele e că numai oamenii lipsiți de onoare dau bir cu fugiții atunci când lucrurile devin dificile.

— Nu știu, spune Arthur la ora două dimineață.

Stau întinși în enormul lui pat din hotelul Le Germain. El mai rămâne aici, în Toronto, încă trei săptămâni, apoi se întoarce la Los Angeles. Ea vrea să creadă că zac în lumina lunii, dar știe că lumina care intră pe fereastră este, probabil, în cea mai mare parte electrică.

— Se poate numi căutarea fericirii lipsită de onoare?

— Cu siguranță, să te culci cu vedete de film când trăiești cu altcineva nu este *onorabil* în sine.

El se foiește ușor în pat, deranjat de expresia „vedetă de film”, și o sărută pe creștet.

— Dimineață, o să mă întorc în apartament, ca să mai iau câteva lucruri, îi spune ea pe la patru a.m., pe jumătate adormită.

Se gândește la tabloul pe care îl lăsase pe șevalet, un căluț-de-mare ridicându-se de pe fundul oceanului. Vorbiseră despre planuri. Lucrurile se consolidau rapid.

— Nu crezi că o să facă vreo prostie, nu-i așa? Pablo.

— Nu, spune ea, n-o să facă nimic, poate doar o să țipe.

Nu-și mai poate ține ochii deschiși.

— Ești sigură de asta?

El așteaptă răspunsul ei, dar ea a adormit. El o sărută pe frunte – ea murmură ceva, dar nu se trezește – și trage plapuma pentru a-i acoperi umerii goi, stinge televizorul, iar apoi lumina.

Mai târziu, și-au luat o casă în Hollywood Hills și o cățelușă pomeranian, care strălucește ca o micuță fantomă când Miranda o cheamă noaptea, o mică pată albă în întunericul din capătul curții. Există fotografii care îi urmăresc pe stradă, și care o fac pe Miranda să fie mereu nervoasă. Numele lui apare acum deasupra titlurilor filmelor în care joacă. În seara celei de-a treia aniversări a căsătoriei lor, chipul lui este pe panourile de pe tot continentul.

În seara asta, dau un dineu, iar Luli, cățelușă lor, urmărește evenimentul din camera cu perete de sticlă, unde a fost exilată pentru că se milogea să primească resturi. Ori de câte ori Miranda își ridică privirea de la masă, o vede pe Luli uitându-se prin ușile franțuzești din sticlă.

— Câinele vostru arată ca o bezea, spune Gary Heller, avocatul lui Arthur.

— Este o scumpete, zice Elizabeth Colton.

Chipul ei se află alături de al lui Arthur pe panouri, de unde zâmbește strălucitor, cu buze foarte roșii, dar dincolo de ecran nu se dă deloc cu ruj și pare nervoasă și timidă. Este frumoasă într-un mod care îi face pe oameni, atunci când o privesc, să uite ce voiau să spună. Are o voce foarte slabă. Lumea trebuie să se aplece mereu aproape de ea pentru a auzi ce zice.

Zece oaspeți se află aici, în această seară, o petrecere intimă pentru a celebra atât aniversarea lor, cât și numărul de spectatori din primul weekend.

— Două păsări dintr-o lovitură, spuse Arthur, însă e ceva în neregulă cu această seară, iar Mirandei îi vine tot mai greu să-și ascundă iritarea.

De ce aniversarea a trei ani de căsnicie ar trebui să implice prezența altor oameni decât cei doi despre a căror căsătorie e vorba? „Cine sunt toți acești străini de la masa mea?” Este așezată la un capăt al mesei, vizavi de Arthur, dar cumva nu reușește să-i prindă privirea.

Vorbește cu toată lumea, numai cu ea nu. Nimeni nu pare să fi băgat de seamă că Miranda vorbește foarte puțin.

— Aș vrea să te străduiești puțin mai mult, i-a zis Arthur o dată sau de două ori, însă ea știe că n-o să aparțină niciodată acestei lumi, oricât de tare s-ar strădui.

Aceștia nu sunt oamenii ei. Este părăsită pe o planetă ciudată. Tot ce poate face e să pretindă că ar fi calmă când, de fapt, nu este.

Farfuriile și sticle sunt aduse și luate de pe masă de o mică armată de ospătari de la firma de catering, care își vor lăsa fotografiile chipurilor și poate un scenariu sau două în bucătărie, la sfârșitul serii. Luli, aflată de partea greșită a geamului, se holbează la o căpșună care a căzut de pe vârful desertului soției lui Heller. Miranda nu are memorie bună când e nervoasă, adică ori de câte ori trebuie să se vadă cu oameni din industria filmului sau să dea un dineu, sau mai ales când e vorba de amândouă, așa că nu-și poate aminti cu niciun chip numele soției lui Heller, cu toate că l-a auzit de două ori în decursul acestei serii.

— O, a fost *intens*, spune soția lui Heller ca răspuns la ceva ce Miranda n-a auzit. Am stat acolo *o săptămână* și am făcut surfing în fiecare zi. De fapt, a fost cu adevărat spiritual.

— Surfingul? Întreabă producătorul care stă lângă ea.

— N-ai fi crezut, nu? Dar să ieși în fiecare zi doar tu, valurile și un instructor particular a fost cu adevărat o experiență intensă. Tu faci surfing?

— Mi-ar face plăcere, dar, în ultima vreme, cred că i s-ar putea spune orfelinat chestiei ăleia mici pe care am creat-o în Haiti, anul trecut, dar scopul este educația, nu doar *adăpostirea* acestor copii...

— Nu știu, nu sunt implicat în proiectul ăsta sau în altul. Arthur este cufundat într-o conversație cu un actor care, într-un film de anul trecut, l-a interpretat pe fratele lui. Nu l-am întâlnit niciodată pe tip, dar am auzit de la prieteni că îi plac filmele mele.

— Eu l-am întâlnit de câteva ori, spune actorul.

Miranda ignoră discuțiile suprapuse pentru a se uita la Luli, care se uită la ea prin geam. Ar vrea s-o scoată pe Luli afară și să stea cu ea în curtea din spate până la plecarea tuturor acestor oameni.

Farfuriile de desert sunt strânse pe la miezul nopții, dar nimeni nu are intenția să plece, o toropeală scăldată în vin instalându-se în jurul mesei. Arthur e cufundat într-o conversație cu Heller. Soția fără nume a acestuia privește visătoare candelabru.

Clark Thompson se află aici, prietenul cel mai vechi al lui

Arthur și singura persoană de la masă, cu excepția Mirandei, care n-are legătură cu lumea filmului.

— Îmi cer scuze, îi zice o femeie pe nume Tesch lui Clark, cu ce te ocupi mai exact?

Tesch pare a fi o persoană care confundă grosolănia cu rigoarea intelectuală. Are în jur de 40 de ani și poartă ochelari cu ramă neagră severă, care cumva îi amintesc Mirandei de arhitecți. Miranda a cunoscut-o în această seară și nu-și poate aminti cu ce se ocupă Tesch, ci doar că, evident, este implicată cumva în domeniu - editor de film, poate? În plus, Miranda nu înțelege numele lui Tesch: este Tesch cumva ori cumva Tesch? Sau are un singur nume, ca Madonna? Dacă nu ești faimos, îți e îngăduit să ai un singur nume? Este posibil ca Tesch să fie, de fapt, extrem de faimoasă, iar Miranda să fie singura de la masă care nu știe asta? Da, pare foarte posibil. Acestea sunt gândurile care o frământă.

— Cu ce mă ocup? Mă tem că nu e nimic nemaipomenit. Clark este englez, subțire și foarte înalt, elegant în uniforma lui obișnuită, care constă dintr-un costum vintage și pantofi sport Converse combinați cu șosete roz. Le-a adus un cadou în seara asta, un prespapier frumos din sticlă, cumpărat din magazinul de suvenire al unui muzeu din Roma. N-am nicio legătură cu industria filmului, spune el.

— O, rostește soția lui Heller, cred că asta e minunat!

— Cu siguranță, este exotic, zice Tesch, dar asta nu delimitează mai precis domeniul, nu-i așa?

— Consultanță de management. Sediul în New York, un client nou în Los Angeles. Sunt specializat în repararea și întreținerea directorilor defecti.

Clark soarbe din vinul său.

— Ce înseamnă asta mai exact?

— Premisa companiei la care lucrez, spune Clark, este că, dacă ai un director capabil în anumite privințe, dar total nepriceput în altele, uneori e mai ieftin să repara directorul decât să-l înlocuiești.

— Este psiholog organizațional, zice Arthur făcând o pauză în conversația de la celălalt capăt al mesei. Îmi aduc aminte când s-a întors în Anglia pentru a-și lua doctoratul.

— Un doctorat, spune Tesch. Cât de convențional. Dar tu - se întoarce spre Miranda -, cum merge treaba pe care o faci?

— Merge foarte bine, mulțumesc.

Miranda își petrece cea mai mare parte a timpului lucrând la proiectul Stația Eleven. Știe de pe blogurile de bârfe că oamenii o consideră excentrică. Soția actorului, care face desene misterioase pe care nimeni nu le-a văzut niciodată – „Soția mea este foarte discretă în privința lucrului ei”, zice Arthur în interviuri –, și care nu conduce, și căreia îi place să facă lungi plimbări într-un oraș în care nimeni nu se duce nicăieri pe jos, și care nu are niciun prieten, cu excepția unei cățelușe, deși cine să știe cu adevărat dacă ultima parte e corectă? Ea speră că nu. Faptul că nu are prieteni nu este menționat niciodată în blogurile de bârfe, lucru pe care îl apreciază. Speră că altor oameni nu li se pare la fel de ciudată cum se simte. Elizabeth Colton se uită din nou la ea, în felul ei strălucitor. Părul lui Elizabeth este întotdeauna nepieptănat și mereu arată splendid așa. Ochii ei sunt foarte albaștri.

— Este genial, zice Arthur. Vorbesc serios. Într-o zi, o să-l arate lumii, iar noi toți o să spunem că o cunoșteam.

— Când va fi terminat?

— În curând, zice Miranda.

E adevărat, nu mai are mult. De luni de zile, a simțit că se apropie de sfârșitul a ceva, cu toate că povestea a luat-o într-o mulțime de direcții, iar în cele mai multe zile i se pare o încâlceală de fire. Încearcă să întâlnească privirea lui Arthur, dar el se uită la Elizabeth.

— Ce plănuiești să faci cu el după ce-l termini? Întreabă Tesch.

— Nu știu.

— Cu siguranță, vei încerca să-l publici.

— Miranda are sentimente complicate în privința asta, spune Arthur.

Este doar imaginația Mirandei sau el se străduiește să-i facă pe ceilalți să se simtă bine doar pentru a evita s-o privească direct?

— O?

Tesch zâmbeste și își arcuiește o sprânceană.

— Munca în sine este importantă pentru mine.

Miranda este conștientă de prețiozitatea vorbelor, dar sunt ele prețioase și dacă sunt adevărate?

— Nu dacă îl public sau nu.

— Cred că este nemaipomenit, zice Elizabeth. E ca și cum important este că există pe lume, nu?

— Ce rost are toată munca asta, întreabă Tesch, dacă nimeni n-o vede?

— Mă face fericită. E liniștitor să lucrez ore întregi la el. Pentru mine, nu contează cu adevărat dacă îl vede altcineva.

— Ah, rostește Tesch. E admirabil din partea ta. Știi, îmi amintește de un documentar pe care l-am văzut luna trecută, un filmuleț cehesc despre o artistă izolată care refuză să-și arate opera în timpul vieții. Locuia în *Praha* și...

— O, spune Clark, cred că, atunci când vorbești engleza, îți este îngăduit să-i zici Praga.

Tesch pare să-și fi pierdut puterea de a vorbi.

— Este un oraș frumos, nu-i așa?

Elizabeth are genul de zâmbet care îi face pe toți cei din jur să suradă și ei, fără să-și dea seama.

— Ah, ai fost acolo? întreabă Clark.

— Am făcut două cursuri de istorie a artei la UCLA, cu câțiva ani în urmă. La sfârșitul semestrului, m-am dus la Praga ca să văd niște tablouri despre care citisem. Există atâta încărcătură istorică în acel loc, nu-i așa? Am vrut să mă mut acolo.

— Pentru istorie?

— Am crescut dincolo de suburbiile Indianapolisului, spune Elizabeth. Am locuit într-un cartier în care cele mai vechi clădiri aveau cincizeci sau șaiszeci de ani. Gândul de a locui într-un loc care are o istorie este atrăgător, nu credeți?

— Deci, în seara asta, rostește Heller, dacă nu mă înșel, este aniversarea nunții?

— Sigur că este, spune Arthur, iar paharele se ridică. Trei ani.

Zâmbetul lui trece pe lângă urechea stângă a Mirandei. Ea se uită peste umăr, iar când își întoarce privirea, el se uită deja în altă parte.

— Cum v-ați cunoscut? întreabă soția lui Heller.

Treaba la Hollywood, și-a dat de mult seama Miranda, este că aproape toată lumea e ca Thea, fosta ei colegă de la Neptune Logistics, adică aproape toată lumea poartă hainele care trebuie, are coafura care trebuie, are totul așa cum trebuie, în vreme ce Miranda se agită în urma lor, într-o ținută nepotrivită și cu părul zburlit.

— O, mă tem că nu este cea mai interesantă poveste „cum ne-am întâlnit?”

În vocea lui Arthur există o ușoară încordare.

— Cred că poveștile „cum ne-am întâlnit?” sunt mereu

interesante, zice Elizabeth.

— Ai mult mai multă răbdare decât mine, spune Clark.

— Nu știi dacă „interesante” este cuvântul corect, zice soția lui Heller. Dar au categoric o anumită dulceață – mă refer la acele povești.

— Nu, doar că, dacă totul se întâmplă cu un motiv, insistă Elizabeth, așa cum cred eu că se întâmplă, atunci când aud cum doi oameni au ajuns împreună, este ca și cum mi s-ar fi relevat o parte din plan.

În tăcerea care urmează acestei declarații, un ospătar umple din nou paharul de vin al Mirandei.

— Suntem de pe aceeași insulă, rostește Miranda.

— O, acea insulă despre care ne-ai povestit, îi zice o femeie de la studio lui Arthur. Cea cu ferigi!

— Deci, sunteți de pe aceeași insulă, și? Și? intervine Heller uitându-se la Arthur.

Nu toată lumea ascultă. Există golfulețe și contracurenți în conversația din jurul mesei. Bronzul lui Heller este portocaliu. Există zvonuri cum că nu doarme noaptea. De cealaltă parte a ușilor de sticlă, Luli își schimbă poziția să vadă mai bine câpșuna căzută.

— Scuzați-mă un moment, rostește Miranda. Mă duc să las câinele afară. Arthur spune povestea mult mai bine decât mine.

Evadează în camera cu perete de sticlă, apoi, prin alte uși franțuzești, iese pe peluza din spate. Libertate! Afară, noaptea tăcută. Luli se freacă de gleznele ei și se topește în întuneric. Curtea din spate nu e mare, proprietatea lor fiind terasată pe panta unui deal, frunzele adunându-se pe o mică peluză. Grădinarul a venit astăzi ca să facă pregătirile pentru petrecere, iar în aer plutește miros de pământ umed și de iarbă proaspăt tăiată. Se întoarce spre sufragerie știind că ei n-o pot vedea prin propriile reflexii în sticlă. A lăsat deschise ambele perechi de uși, oarecum și pentru a auzi conversația, iar acum vocea lui Arthur ajunge în curte.

— Deci, cina merge bine, apoi, seara următoare, spune el, mă aflu în camera mea de la hotelul Le Germain, după douăsprezece ore de filmare, așteptând-o pe Miranda pentru a o scoate din nou la cină, a doua seară la rând, zăcând ca într-o semicomă în fața televizorului, când se aude o bătaie la ușă și – voilă! Iată-o din nou, dar de data asta? E o mică diferență.

Face o pauză pentru efect.

Ea o poate vedea din nou pe Luli urmărind un miros misterios în capătul îndepărtat al peluzei.

— De data asta, să fiu al naibii dacă fata nu și-a adus cu ea bunurile pământești.

Râsete. Povestea este amuzantă așa cum o spune el. Ea apare în pragul camerei lui de hotel cu două valize, după ce a străbătut holul de la intrare cu atâta hotărâre, încât nimeni nu și-ar fi închipuit că nu e oaspete acolo. (Cel mai bun sfat pe care mama ei i l-a dat vreodată: „Pășește ca și cum locul acela îți aparține.”) Ea îi zice ceva vag lui Arthur, cum că se mută și ea la un hotel, așa că poate nu l-ar deranja dacă își lasă valizele aici cât iau cina, însă el este deja îndrăgostit și o sărută, o bagă în pat și nu mai părăsesc hotelul în noaptea aceea, o invită să stea câteva zile și ea nu se mai mută nicăieri, iar acum, iată-ne în Los Angeles.

El nu spune toată povestea. Nu spune mulțimii adunate în jurul mesei că, în dimineața următoare, când ea s-a întors în apartament ca să ia un tablou pe care îl dorea, o acuarelă lăsată pe planșetă, Pablo era treaz și o aștepta beat și plângăcios, iar ea se întorsese la hotel cu o vânătaie pe față. Arthur nu le spune că, în acea dimineață, a luat-o cu el la filmări și a prezentat-o drept o verișoară de-a lui, că ea s-a învoit de la serviciu, pe motiv că e bolnavă, și că a stat în rulota lui toată ziua, citind reviste și încercând să nu se gândească la Pablo, în vreme ce Arthur venea și pleca în costumul lui care includea o pelerină lungă din catifea roșie și o coroană. Arăta magnific. Ori de câte ori s-a uitat la Miranda în ziua aceea, ea a simțit că o strânge ceva în piept.

După ce și-a terminat treaba în seara aceea, i-a cerut unui șofer să-i ducă la un restaurant din centrul orașului, unde s-a așezat la masă vizavi de ea, arătând foarte banal cu o șapcă Toronto Blue Jays, iar ea s-a uitat la el și s-a gândit că îl preferă cu coroană, dar, desigur, n-ar fi rostit niciodată asta cu voce tare. Trei ani și jumătate mai târziu, în Hollywood Hills, ea stă în curte și se întreabă dacă cineva de la masă a văzut poza care a apărut într-un tabloid, în dimineața următoare, făcută în timp ce părăseau restaurantul – Arthur, cu brațul pe după umerii ei, Miranda, cu ochelari fumurii, iar Arthur, orbit de blițul care a ocolit-o milos, astfel că, în versiunea foto a acelui moment, vânătaia a fost ștearsă.

— Ce poveste minunată, zice cineva, iar Arthur este de acord. Arthur toarnă vin, ridică paharul și toastează pentru ea: În

cinstea frumoasei și strălucitei mele soții!

Dar Miranda, privind de-afară, vede totul: felul în care Elizabeth încremenește și își coboară privirea, felul în care Arthur le mulțumește tuturor că au răspuns invitației, privindu-i pe toți în ochi, mai puțin pe Elizabeth, care i-a atins ușor coapsa pe sub masă, iar acesta este momentul în care ea înțelege. Este prea târziu și e prea târziu de ceva vreme. Trage sacadat aer în piept.

— Grozavă poveste, spune Heller. Unde *este* soția aia a ta?

Oare ar fi posibil să dea ocol casei, să se furișeze pe ușa din față și să urce neobservată în studioul ei și să-i dea un mesaj lui Arthur cum că o doare capul? Se îndepărtează de geam, ducându-se spre mijlocul curții, unde umbrele sunt cele mai adânci. De aici, petrecerea arată ca o dioramă: pereți albi, lumină aurie și oameni fermecători. Se întoarce ca să se uite la Luli – cățelușa adulmecă prin iarbă, încântată de un miros de la baza unei tufe de azalee –, acesta fiind momentul când aude ușile de sticlă închizându-se în spatele ei. Clark a ieșit să fumeze. Planul ei, dacă cineva venea aici, era să pretindă că își caută cățelușa, dar el nu o întreabă nimic. Își lovește ușor pachetul de țigări de palmă și, fără să spună nimic, i-l întinde cu o țigară ieșită în afară.

Ea pășește prin iarbă și o ia, se apleacă atunci când el aprinde bricheta și privește petrecerea, în vreme ce trage fumul în piept. Arthur râde. Mâna lui se abate pe încheietura lui Elizabeth și zăbovește acolo o clipă, înainte de a-i umple din nou paharul cu vin. De ce stă Elizabeth lângă el? Cum de sunt atât de indiscreți?

— Nu este o priveliște frumoasă, nu?

Ea e gândește să nege, dar ceva din vocea lui Clark o oprește. Oare toată lumea știe deja?

— Ce vrei să zici? întreabă ea, dar vocea îi tremură.

El o privește și se întoarce cu spatele la scena din casă, iar după o clipă și ea face la fel. Nu are nimic de câștigat uitându-se la acel eșec.

— Îmi pare rău că am fost nepoliticos față de oaspeții tăi.

— Tesch? Te rog, nu fi politicos cu ea ca să-mi faci mie pe plac. Este cea mai arogantă femeie pe care am întâlnit-o în viața mea.

— Eu am întâlnit și mai rele.

Ea nu fumase de ceva vreme, izbutind să se convingă singură că fumatul este dezgustător, dar e o plăcere – de fapt, o plăcere mai mare decât își amintea. Lumina și licărul în întuneric când

trage fumul în piept. Hollywoodul îi place cel mai mult noaptea, când este liniște, când e tot doar frunze și umbre întunecate, și flori care înfloresc noaptea, iar contururile se îmblânzesc și străzile ușor luminate șerpuiesc pe dealuri. Luli mișună pe lângă ei, adulmecând prin iarbă. Sunt stele în noaptea asta, câteva, deși cele mai multe nu se văd din cauza pâclei ușoare care învăluie orașul.

— Noroc, dragă, rostește Clark încet. Și-a terminat țigara. Când ea se întoarce, el deja se alătură din nou petrecerii, reluându-și locul la masă. O, își caută cățelușa, îl aude ea răspunzând la o întrebare. Cred că se va întoarce din clipă în clipă.

Dr. Eleven are un pomeranian. Nu își dăduse seama de asta înainte, dar este foarte firesc. El are puțini prieteni, iar fără un cățel, ar fi prea singur. În noaptea aceea, în biroul ei, desenează o scenă: dr. Eleven stă pe o stâncă, o siluetă subțire, cu o pălărie trasă pe ochi, cercetând marea agitată, iar un cățeluș alb stă alături de el în bătaia vântului. Abia după ce câinele este desenat pe jumătate, ea își dă seama că i-a dăruit doctorului Eleven o clonă a lui Luli. Turbine eoliene se rotesc la orizont. Luli a doctorului Eleven privește marea. Luli a Mirandei doarme pe o pernă la picioarele ei, zvâcnind într-un vis canin.

Fereastra biroului Mirandei dă spre curtea laterală unde pajiștea terasată coboară spre o piscină. Lângă piscină se află un felinar din anii '50, o semilună în vârful unui înalt stâlp negru pus astfel încât în permanență exista o lună reflectată în apă. Felinarul este lucrul care îi place cel mai mult la această casă, cu toate că uneori se întreabă care este motivul existenței sale. O divă care a insistat să aibă lumina lunii în permanență? Un burlac care spera să impresioneze tinere starlete? În cele mai multe nopți există o perioadă scurtă când cele două luni plutesc una lângă alta pe suprafața apei. Luna falsă, care are avantajul de a fi mai aproape și neestompată de smog, este aproape întotdeauna mai strălucitoare decât cea reală.

La ora trei dimineața, Miranda părăsește planșeta de lucru și coboară în bucătărie ca să-și ia o a doua cană cu ceai. Toți oaspeții au plecat, cu excepția unuia. La sfârșitul petrecerii, toată lumea era beată, dar toți s-au urcat în mașini scumpe, mai puțin Elizabeth Colton, care a băut în tăcere, hotărâtă, aparent fără nicio plăcere, până când a leșinat pe o canapea din sufragerie.

Clark i-a desprins paharul de vin din mână, Arthur a scos cheile mașinii din geanta lui Elizabeth și le-a lăsat să cadă într-o vază opacă de pe polița de deasupra șemineului. Miranda a acoperit-o cu o pătură și i-a lăsat un pahar cu apă alături.

— Cred că ar trebui să vorbim, i-a spus Miranda lui Arthur după plecarea ultimului oaspete, cu excepția lui Elizabeth, însă el a refuzat-o cu o fluturare a mâinii și s-a îndreptat nesigur pe picioare în direcția dormitorului, mormăind în timp ce urca scările ceva despre faptul că vor vorbi dimineață.

Casa este tăcută acum, iar ea se simte ca o străină aici.

— Viața asta nu ne-a aparținut niciodată, îi șoptește ea cățelușei care a urmat-o din cameră în cameră, iar Luli dă din coadă și se uită la Miranda cu ochii ei căprui și umezi. Noi am împrumutat-o doar.

În sufragerie, Elizabeth Colton încă zace inconștientă. Deși beată moartă, este o apariție în lumina lămpii. În bucătărie, patru fotografii se află pe teighea. Miranda le studiază, în vreme ce apa fierbe, și recunoaște versiunile oarecum mai tinere și mai visătoare a patru dintre ospătarii de la petrecere. În camera cu perete de sticlă, își pune o pereche de șlapi și iese în aerul răcoros al nopții. Cu ceaiul în mână, se așază o vreme lângă piscină, cu Luli alături, și lovește cu picioarele prin apă ca să vadă reflexia lunii unduindu-se și spărgându-se.

Din stradă se aude un zgomot, portiera unei mașini închizându-se.

— Stai! îi spune ea lui Luli, care șade lângă piscină și privește cum Miranda deschide poarta spre aleea din față, unde mașina decapotabilă a lui Elizabeth este parcată, neagră și strălucitoare.

Trecând pe lângă ea, Miranda își plimbă vârfurile degetelor pe laterala ei, culegând un strat fin de praf. Felinarul aflat la capătul aleii este înconjurat de un roi de fluturi de noapte care se agită nebunește. Două mașini sunt parcate pe stradă. Un bărbat stă sprijinit de una din ele, fumând o țigară. În cealaltă mașină, un bărbat doarme pe scaunul șoferului. Îi recunoaște fiindcă amândoi îi urmăresc pe ea și pe Arthur mult mai mult decât ceilalți.

— Bună! rostește omul cu țigara și întinde mâna spre aparatul de fotografiat.

E cam de vârsta ei, are perciuni și păr negru, care îi cade în ochi.

— N-o face, rostește ea cu asprime, iar el ezită.

— De ce ai ieșit atât de târziu?

— Ai de gând să-mi faci o poză?

El lasă camera în jos.

— Mulțumesc, spune ea. Ca să-ți răspund la întrebare, am ieșit să văd dacă nu cumva ai o țigară în plus.

— De unde ai știut că s-ar putea să am?

— Pentru că fumezi în fața casei mele, în fiecare noapte.

— Șase nopți pe săptămână, zice el. În nopțile de luni, îmi iau liber.

— Cum te cheamă?

— Jeevan Chaudhary.

— Deci, ai o țigară pentru mine, Jeevan.

— Sigur. Poftim. Nu știam că fumezi.

— Tocmai m-am apucat din nou. Un foc?

— Deci, rostește el după ce-i aprinde țigara, aceasta e prima. Ea îl ignoră, ridicându-și privirea spre casă.

— E frumoasă de-aici, nu-i așa?

— Da, spune el. Aveți o casă frumoasă.

A fost sarcasm. Nu e sigură. Casa i s-a părut frumoasă întotdeauna, dar acum, știind că pleacă, are impresia că este și mai frumoasă. E modestă după standardele oamenilor ale căror nume apar deasupra titlurilor filmelor în care joacă, însă este mai extravagantă decât orice își imaginase vreodată pentru ea. „În toată viața mea nu va mai exista o casă ca asta.”

— Ai idee cât e ceasul? Întreabă el.

— Nu știu, în jur de trei? Mai curând, trei jumate?

— De ce mașina lui Elizabeth Colton mai este parcată pe alee? Întreabă el.

— Pentru că e o alcoolică înrăită, zice Miranda.

Ochii lui se lărgesc.

— Serios?

— E prea beată ca să conducă. N-ai auzit asta de la mine.

— Sigur. Nu. Mulțumesc.

— Cu plăcere. Voi trăiți pentru astfel de bârfe, nu-i așa?

— Nu, zice el. Eu trăiesc *din* astfel de bârfe, de fapt. Adică din asta îmi plătesc chiria. *Pentru ce* trăiesc este cu totul altceva.

— Pentru ce trăiești?

— Pentru adevăr și frumusețe, spune el impasibil.

— Îți place slujba ta?

— N-o urăsc.

Ea este primejdios de aproape de a izbucni în lacrimi.

— Deci, îți face plăcere să-i urmărești pe oameni?

El râde.

— Să zicem că se potrivește cu ceea ce înțeleg eu prin muncă.

— Nu pricep.

— Firește că nu. Nu trebuie să muncești pentru a-ți asigura existența.

— Fii serios, rostește Miranda, am muncit toată viața mea. Am muncit în toată perioada cât am fost la școală. Acești ultimi ani sunt o anomalie.

Totuși, în timp ce spune asta, nu se poate abține să nu se gândească la Pablo. A trăit pe seama lui zece luni, până a devenit clar că rămâneau fără bani înainte de a vinde un alt tablou. Decide că, în următoarea versiune a vieții ei, va fi complet independentă.

— Las-o baltă.

— Nu, serios, sunt curioasă. Ce înțelegi tu prin muncă?

— Munca înseamnă luptă.

— Deci, ai urât toate slujbele pe care le-ai avut? Asta spui?

Jeevan ridică din umeri. Distras, privește ceva de pe ecranul telefonului, chipul fiindu-i luminat în albastrul acestuia. Miranda își îndreaptă din nou atenția spre casă. Are senzația că se află într-un vis care se va termina din clipă-n clipă, numai că nu e sigură dacă se străduiește să se trezească sau să doarmă în continuare. Mașina lui Elizabeth este toată numai curbe prelungi și fâșii de lumină reflectată. Miranda se gândește la locurile unde s-ar putea duce acum, că partea cu Los Angelesul s-a încheiat, iar ceea ce o surprinde e că primul loc care îi vine în minte este Neptune Logistics. Îi este dor de ordinea aceluia loc, de flexibilitatea totală a slujbei ei de acolo, de aerul răcoros al birourilor lui Leon Prevant, de calmul lacului.

— Hei! strigă Jeevan brusc, și exact în timp ce Miranda se răsucește, cu țigara la jumătatea drumului spre gură, blițul aparatului foto o ia prin surprindere.

Alte cinci fulgerări ale blițului, în succesiune rapidă, iar ea se îndepărtează repede de el, tastează codul de acces și intră pe poarta laterală, arsura primului fulger de lumină încă tulburându-i vederea. Cum de putuse să lase garda jos? Cum de fusese atât de proastă?

Dimineață, fotografia ei o să apară pe un site de bârfe: „Necazuri în paradis? Printre zvonurile despre infidelitatea lui

Arthur, Miranda rătăcește pe străzile Hollywoodului la ora patru, plângând și fumând.” Și fotografia, fotografia: Miranda, singură la orele mici ale dimineții, cu lacrimi evidente în ochi, palidă în lumina blițului, cu părul zburlit și o țigară între degete, cu buzele întredeschise și o bretea a sutienului ițindu-se de sub rochia care îi alunecase pe umăr.

Dar, întâi, trebuie să facă față restului nopții. Miranda închide poarta și stă vreme îndelungată pe o bancă de piatră de lângă piscină, tremurând. Luli sare pe bancă și se așază lângă ea. În cele din urmă, Miranda își șterge ochii, apoi se întorc împreună în casă, unde Elizabeth încă doarme, și urcă la etaj, unde Miranda se oprește și ascultă la ușa dormitorului. Arthur sforăie. Ea deschide ușa de la biroul lui, care se află vizavi de al ei și în care menajera are voie să intre. Biroul lui Arthur este dureros de ordonat. Patru teancuri de scenarii pe biroul confecționat din sticlă și oțel. Un scaun ergonomic, o veioză elegantă. Alături de veioză, o cutie plată, din piele, cu un sertăraș care se deschide trăgând de un șnur. Îl deschide și găsește ce căuta, un blocnotes galben pe care ea l-a văzut scriind, însă, în noaptea asta, nu conține decât un fragment neterminat din ultima scrisoare a lui Arthur către prietena lui din copilărie:

„Dragă V, Sunt zile ciudate. Am sentimentul că viața cuiva seamănă cu un film. Mă gândesc mult la viitor. Am așa o...”

Nimic altceva. „Ai așa o ce, Arthur? Ți-a sunat telefonul în mijlocul propoziției?” În partea de sus a paginii se află data de ieri. Pune blocnotesul înapoi, exact așa cum l-a găsit, și se folosește de poala rochiei pentru a șterge amprenta unui deget lăsată pe birou. Privirea ei cade pe cadoul adus de Clark aseară, un prespapier din sticlă în care se află nori.

Când îl ia, constată că este o greutate plăcută în palmă. Este ca și cum s-ar uita într-o furtună. În timp ce stinge lumina, își spune că ia prespapierul în biroul ei doar pentru a-l desena, dar știe că o să-l păstreze pentru totdeauna.

Când se întoarce în biroul ei, aproape că mijesc zorii. Dr. Eleven, peisajul, câinele, o casetă de text pentru monologul interior al doctorului Eleven, de-a lungul părții inferioare: „După moartea lui Lonagan, toată viața mi se pare ciudată. Am devenit un străin chiar și față de mine.” Șterge și scrie din nou: „După moartea lui Lonagan, m-am simțit ca un străin.” Sentimentul pare în regulă, dar cumva nu se potrivește acestei imagini.

Trebuie să mai existe una înainte de asta, detaliul unui bilet lăsat pe trupul căpitanului Lonagan de către un asasin din Undersea: „Nu am fost făcuți pentru această lume. Lăsați-ne să ne întoarcem acasă.”

În următoarea imagine, dr. Eleven ține biletul în mână, în vreme ce stă pe stânca înclinată spre mare, cu cățelușul aflat lângă cizmele sale. Gândurile lui:

„Prima propoziție din biletul asasinului pare adevărată: nu am fost făcuți pentru această lume. M-am întors în orașul meu, la viața mea distrusă și la casa mea stricată, la singurătatea mea, și am încercat să uit dulceața vieții pe Pământ.”

Prea lung și melodramatic. Șterge și scrie cu un creion moale: „Am stat și am privit casa mea stricată și am încercat să uit dulceața vieții pe Pământ.”

Un zgomot în spatele ei. Elizabeth Colton se sprijină de tocul ușii, ținând un pahar de apă cu ambele mâini.

— Îmi pare rău, spune ea. N-am vrut să te deranjez. Am văzut că lumina era aprinsă aici.

— Intră.

Miranda e surprinsă să-și dea seama că, mai mult decât orice, este curioasă. O amintire a primei nopți petrecute la hotelul Le Germain din Toronto, zăcând alături de Arthur, conștientizarea unui început. Iar acum, iată sfârșitul stând în pragul ușii, o femeie pe jumătate beată, cu picioarele ca niște fuse în blugii săi mulați, ciufulită și răvășită – cu pete de rimel sub ochi, cu luciu de transpirație sub nas dar tot frumoasă, tot unul dintre cele mai frumoase exemplare de soiul ei din Los Angeles, *aparținând* Los Angelesului într-un mod în care Miranda știe că nu va aparține niciodată, indiferent cât de mult ar sta aici sau oricât de mult s-ar strădui. Elizabeth face un pas și, pe neașteptate, se prăbușește pe podea. Dar, ca un mic miracol, reușește să nu verse apa.

— Îmi pare rău, spune ea, sunt puțin cam nesigură.

— Nu suntem cu toții? zice Miranda, dar, așa cum se întâmplă de obicei când încearcă să spună ceva amuzant, audiența ei pare să nu înțeleagă gluma.

Elizabeth și cățelușul o privesc fix.

— Te rog, nu plânge, îi zice ea lui Elizabeth, ai cărei ochi strălucesc. Serios, nu. E prea mult.

— Îmi pare rău, rostește Elizabeth pentru a treia oară.

Acea iritantă voce mică. „Pare o cu totul altă persoană când

se află în fața camerei de filmat.”

— Încetează să-ți ceri scuze.

Elizabeth clipește.

— Lucrezi la proiectul tău secret.

Privește prin cameră. Rămâne tăcută, iar după un moment, Miranda cedează curiozității și se așază pe dușumea alături de Elizabeth ca să vadă camera din perspectiva ei. Tablourile și desenele sunt prinse pe pereți. Notițe despre structură și cronologie acoperă o tablă masivă. Patru planuri ale povestirii sunt lipite de pervazul ferestrei.

— Ce se întâmplă mai departe? întreabă Miranda.

Îi este mai ușor să-i vorbească lui Elizabeth stând alături de ea, fără a trebui s-o privească.

— Nu știu.

— Ba știi.

— Aș vrea să-ți pot spune cât de rău îmi pare, zice Elizabeth. dar mi-ai spus să nu-mi mai cer scuze.

— Ceea ce ai făcut e cumplit.

— Nu cred că sunt o persoană cumplită, zice Elizabeth.

— Nimeni nu crede vreodată că e cumplit, nici chiar cei care chiar sunt. Este un fel de mecanism de supraviețuire.

— Cred că asta se întâmplă pentru că trebuia să se întâmple.

Vocea lui Elizabeth e foarte moale.

— Aș prefera să nu cred că urmez un scenariu, spune Miranda, dar este obosită, în cuvintele ei nu există nicio înțepătură, e trecut de patru dimineața și este prea târziu în toate sensurile.

Elizabeth nu zice nimic, doar își strânge genunchii la piept și suspină.

Peste trei luni, Miranda și Arthur vor sta într-o sală de conferințe, alături de avocații lor, pentru a stabili termenii finali ai acordului de divorț, în vreme ce paparazzii vor fuma pe trotuar, iar Elizabeth împachetează ca să se mute în casa cu felinar cu semilună lângă piscină. Peste patru luni, Miranda se va întoarce în Toronto, divorțată la 27 de ani, studiind pentru a-și lua o diplomă în comerț, cheltuindu-și pensia alimentară pe haine scumpe și consultații cu stilisti, deoarece a ajuns să înțeleagă că hainele sunt o armură; îl va suna pe Leon Prevant ca să-l roage s-o angajeze, iar o săptămână mai târziu se va întoarce la Neptune Logistics, de data asta într-un post mai interesant, fiindu-i subordonată lui Leon la Departamentul relații

cu clienții, cunoscând o ascensiune rapidă în cadrul companiei, până când, după patru sau cinci ani, va ajunge să călătorească permanent printr-o duzină de țări și să locuiască mai mult prin hoteluri, o perioadă în care trăiește o viață pe care o consideră că înseamnă libertate și în care se culcă ocazional cu vecinul de la parter, dar refuză a se întâlni cu cineva. Șoptește „Nu regret nimic” în oglinzile a sute de hoteluri de la Londra la Singapore, iar dimineața se îmbracă în haine care o fac invincibilă, o viață în care momentele de pustietate în suflet și de dezamăgire sunt minime, în care, pe la 35 de ani, se simte competentă și, în sfârșit, mai în largul ei în lume, studiind limbi străine în sălile de așteptare de la clasa întâi și călătorind în fotolii confortabile peste oceane, întâlnindu-se cu clienți și trăindu-și slujba, respirându-și slujba până nu mai este sigură unde se termină ea și unde începe slujba ei, aproape mereu iubindu-și viața, dar adesea e singură, iar noaptea, în camerele de hotel, desenează povestirile Stației Eleven.

Dar înainte există acest moment, această cameră luminată de veioză: Miranda stă pe dușumea alături de Elizabeth, a cărei respirație miroase rău a vin, și se lasă pe spate până când se sprijină de duritatea liniștitoare a cadrului ușii. Elizabeth, care plânge puțin, își mușcă buzele, și amândouă se uită la desenele și la tablourile agățate pe toți pereții. Cățelușa devine atentă și privește fereastra de care s-a lovit un fluture de noapte, iar pentru o clipă totul rămâne nemișcat. Stația Eleven este pretutindeni în jurul lor.

O transcriere a unui interviu realizat de François Diallo, bibliotecar al orașului New Petoskey, editor și redactor al *New Petoskey News*, la 26 de ani după ultimul dineu dat de Miranda și Arthur în Los Angeles și la 15 ani după apariția gripei georgiene:

FRANÇOIS DIALLO: Mulțumesc că ți-ai găsit răgaz să stai de vorbă cu mine, astăzi.

KIRSTEN RAYMONDE: Cu plăcere. Ce scrii?

DIALLO: Este sistemul meu de stenografiere. Eu l-am inventat.

RAYMONDE: Este mai rapid?

DIALLO: Mult mai rapid. Pot să scriu un interviu în timp real, apoi să-l transcriu. Acum, apreciez că stai de vorbă cu mine în după-amiaza aceasta. După cum ți-am spus ieri, tocmai am început să fac un ziar și am luat interviuri tuturor celor care au trecut prin New Petoskey.

RAYMONDE: Nu sunt sigură că am prea multe vești să-ți dau.

DIALLO: Dacă ai povesti despre orașele prin care ați trecut, asta ar însemna știri pentru noi. Lumea a devenit atât de locală, nu-i așa? Auzim povești de la negustori, desigur, dar majoritatea oamenilor nu-și mai părăsesc orașele. Cred că cititorii mei vor fi interesați să afle ce au de spus oamenii care, după colaps, au umblat prin alte locuri.

RAYMONDE: Bine.

DIALLO: Mai mult decât atât, publicarea unui ziar a reprezentat un proiect revigorant, dar m-am gândit că n-are rost să mă limitez la un ziar. De ce să nu creez o istorie orală a vremurilor pe care le trăim și o istorie orală a colapsului? Cu permisiunea ta, voi publica fragmente din acest interviu în următoarea ediție, dar voi păstra întregul interviu pentru arhiva mea.

RAYMONDE: În regulă. Este un proiect interesant. Știu că ideea este să-mi iei tu un interviu, dar aș putea să-ți pun o întrebare mai întâi?

DIALLO: Desigur.

RAYMONDE: Ai fost bibliotecar mult timp...

DIALLO: Din Anul 4.

RAYMONDE: Acele comicsuri pe care tocmai ți le-am arătat, cele cu stația spațială. Le-ai mai văzut vreodată sau altele din

această serie?

DIALLO: Nu, niciodată, nu fac parte din nicio serie pe care am întâlnit-o. Ai spus că ți le-a dăruit cineva?

RAYMONDE: Arthur Leander mi le-a dat. Actorul despre care ți-am povestit.

Cu un an înainte de gripa georgiană, Arthur și Clark s-au întâlnit la cină, în Londra. Arthur era în trecere prin oraș, în drum spre Paris, într-un moment când Clark se întâmpla să-și viziteze părinții, așa că au stabilit să ia cina într-un colțișor al orașului pe care Clark nu-l cunoștea foarte bine. Plecase mai devreme de-acasă, dar, la ieșirea din stația de metrou, avu o viziune a telefonului său zăcând acolo unde îl lăsase, pe bufetul din bucătăria părinților lui, cu o aplicație de hărți deschisă pe ecran. Lui Clark îi plăcea să creadă că el cunoștea Londra, însă adevărul era că își petrecuse cea mai mare parte a vieții de adult în New York, în siguranță cu simplista rețea pentru idioți a străzilor din Manhattan, iar în această seară anume, încrengătura de străzi londoneze i se părea de nedescălcit. Strada lăaturalnică pe care o căuta refuză să se materializeze, iar el se pomeni rătăcind, întârziind tot mai mult, furios și rușinat, luând-o înapoi pe drumul pe care venise și cotind în alte direcții. Când începu să plouă, opri un taxi.

— Cele mai ușor câștigate două lire din viața mea, spuse taximetristul când Clark îi zise adresa.

Taximetristul viră de două ori la stânga, într-o succesiune rapidă, și ajunseră în fața unui restaurant de pe o străduță lăaturalnică despre care Clark ar fi putut jura că nu se aflase în acel loc, cu zece minute în urmă, când trecuse pe-acolo.

— Firește, rosti taximetristul, nu știi unde te duci decât dacă știi unde te duci.

Când Clark intra, Arthur îl aștepta în lumina unui bec dintr-un șir de becuri, într-un separeu din spate. Fusese o vreme când Arthur n-ar fi intrat în sala mare a unui restaurant, lungi perioade când singurul mod de a mânca fără să fie deranjat presupunea să stea cu spatele la sală și să spere că nimeni nu-i va recunoaște umerii gârboviți și frizura scumpă, dar acum, își dădu Clark seama, Arthur dorea să fie văzut.

— Doctore Thompson, spuse Arthur.

— Domnule Leander.

Descumpănirea de a vedea un contemporan în declin, amintirea unui chip mai tânăr spulberându-se în fața realității fălcilor căzute, a pungilor de sub ochi, a ridurilor neașteptate,

apoi cumplita conștientizare a faptului că probabil arăți la fel de îmbătrânit. „Îți amintești când eram tineri și superbi? vru Clark să întrebe. Îți amintești când nimic nu părea să aibă limite? Îți amintești când părea imposibil ca tu să ajungi faimos, iar eu să-mi iau doctoratul?” Dar, în loc de toate astea, îi ură prietenului său la mulți ani.

— Ți-ai amintit.

— Desigur, spuse Clark. Există un lucru care îmi place la zilele de naștere - nu se schimbă. Au același loc în calendar, an după an.

— Dar anii trec tot mai repede, ai observat?

Comandară băuturi și aperitive, dar, în timp ce vorbeau, Clark se întreba dacă Arthur observase că un cuplu de la o masă alăturată se uita la el și şușotea. Și chiar dacă observase, nu părea să-l deranjeze deloc, în timp ce pe Clark acea atenție îl făcea nervos.

— Pleci la Paris mâine? întrebă Clark între primul martini și aperitive.

— Îmi vizitez fiul. Săptămâna asta, Elizabeth e cu el în vacanță acolo. A fost un an cumplit, Clark.

— Știu, zise Clark. Îmi pare rău.

Cea de-a treia soție a lui Arthur îi dăduse recent actele de divorț, iar predecesoarea ei îl dusesese pe fiul lor la Ierusalim.

— De ce Israel? rosti Arthur nefericit. Partea asta n-o înțeleg. Dintre toate locurile din lume.

— Nu s-a specializat în istorie la facultate? Poate că asta îi place, toată istoria locului.

— Cred că o să iau rață, spuse Arthur, iar asta fu ultima dată când vorbiră despre Elizabeth, de fapt ultima oară când vorbiră despre ceva serios.

— Am fost indecent de norocos, zise Arthur mai târziu în seara aceea, la al patrulea lui martini.

Era o replică pe care o folosise mult în ultima vreme. Pe Clark nu l-ar fi deranjat dacă nu l-ar fi văzut pe Arthur folosind-o în emisiunea *Entertainment Weekly*, cu o lună sau două în urmă. Restaurantul era unul dintre acele locuri spațioase, slab luminate, care păreau să se scufunde în umbre la margini, iar undeva pe la mijloc, unde nu se vedea clar, Clark zări un punct de lumină verde, ceea ce însemna că cineva îl înregistra pe Arthur cu un telefon mobil. Clark simți că devine tot mai rigid. Era conștient de șoaptele care se intensificaseră, de privirile de

la celelalte mese. Arthur vorbea despre susținerea unei afaceri, ceva cu ceasuri bărbătești, gesticulând degajat. Spunea o poveste însuflețită despre întâlnirea cu niște directori care se ocupau de ceasuri, o neînțelegere amuzantă din sala de consiliu. Juca teatru. Clark crezuse că se întâlnește cu vechiul lui prieten pentru a lua cina, însă Arthur nu lua cina cu un prieten, își dădu seama Clark, Arthur lua cina cu public. Simți că i se face greață de dezgust. Când plecă, la scurt timp după aceea, se pomeni rătăcind pe străzi, deși știa deja cum să se întoarcă la stația de metrou. Ploaie rece, trotuar strălucind, foșnet de anvelope pe strada udă. Gândindu-se la cumplita prăpastie dintre 18 și 50 de ani.

DIALLO: O să te întreb imediat mai multe despre Arthur Leander și comicsuri. Ți-aș putea pune niște întrebări despre viața ta, mai întâi?

RAYMONDE: Mă cunoști, François. Venim în acest oraș de ani de zile.

DIALLO: Da, da, desigur, dar se poate ca unii dintre cititori să nu te cunoască sau să nu știe de Simfonie. Dau exemplare ale ziarului negustorilor, rugându-i să le distribuie pe traseele lor. Tu joci de când erai foarte tânără, nu-i așa?

RAYMONDE: Foarte tânără. La trei ani, am jucat într-o reclamă. Îți amintești de reclame?

DIALLO: Din păcate, da. La ce făceai reclamă?

RAYMONDE: Nu-mi amintesc reclama în sine, dar fratele meu mi-a spus că era la biscuiți din făină de maranta.

DIALLO: Mi-i amintesc. Ce a urmat după biscuiți?

RAYMONDE: De fapt, nu-mi amintesc, dar fratele meu mi-a spus câte ceva. A zis că am făcut mai multe reclame, iar când aveam șase sau șapte ani, am avut un rolișor într-un serial... într-un serial de televiziune.

DIALLO: Îți amintești cum se numea?

RAYMONDE: Aș vrea eu. Nu-mi amintesc nimic legat de el. Cred că ți-am mai spus că am niște probleme cu memoria. Nu-mi amintesc foarte multe lucruri de dinainte de colaps.

DIALLO: Nu este neobișnuit pentru cei care erau copii când s-a întâmplat. Dar Simfonia? Ești cu ei de ceva vreme, nu?

RAYMONDE: De când aveam paisprezece ani.

DIALLO: Unde te-au găsit?

RAYMONDE: În Ohio. Orașul unde eu și fratele meu am ajuns după ce am plecat din Toronto, iar după moartea lui, am rămas singură acolo.

DIALLO: N-am știut că ei au ajuns atât de departe în Sud.

RAYMONDE: Au fost acolo doar o dată. A fost un experiment eşuat. Au vrut să-și extindă teritoriul, așa că, în primăvara aceea, au coborât pe malul râului Maumee, au trecut pe lângă ruinele orașului Toledo, apoi pe malul râului Auglaize, până în Ohio, iar, în cele din urmă, au ajuns în orașul unde locuiam eu.

DIALLO: De ce spui că a fost un experiment eşuat?

RAYMONDE: O să le fiu mereu recunoscătoare că au trecut prin orașul meu, dar expediția a fost un dezastru pentru ei. Până să ajungă în Ohio, un actor s-a îmbolnăvit pe drum și a murit, o boală care semăna cu malaria, iar de trei ori s-a tras în ei în diverse locuri. Unul dintre flautiști a fost împușcat și aproape că a murit din pricina rănii. Ei... noi... Simfonia nu și-a mai părăsit niciodată teritoriul obișnuit.

DIALLO: Se pare că este o viață foarte primejdioasă.

RAYMONDE: Nu, asta s-a întâmplat cu ani în urmă. Acum, e mult mai puțin primejdioasă decât era.

DIALLO: Celelalte orașe prin care treceți sunt altfel decât ăsta?

RAYMONDE: Locurile în care ne întoarcem adesea sunt similare cu acesta. Prin alte locuri, treci o dată și nu te mai întorci niciodată, pentru că îți dai seama că e ceva foarte în neregulă cu ele. Toată lumea se teme sau se pare că unii oameni au suficientă mâncare, iar alții mor de foame, sau vezi fetițe de unsprezece ani însărcinate și știi că acolo nu există legi ori că se petrece ceva, că e vreun soi de cult. Există orașe care sunt perfect rezonabile, cu sisteme raționale de guvernare și altele asemenea, dar revii doi ani mai târziu și le vezi în dezordine. Toate orașele au propriile tradiții. Există orașe ca acesta, unde oamenii sunt interesați de trecut, aveți o bibliotecă...

DIALLO: Cu cât știm mai multe despre lumea trecută, cu atât vom înțelege mai bine ce s-a întâmplat când s-a prăbușit.

RAYMONDE: Dar toată lumea știe ce s-a întâmplat. Noua tulpină de gripă porcină, apoi zborurile de la Moscova, acele avioane pline cu pacienți zero...

DIALLO: Cu toate astea, eu cred că istoria trebuie înțeleasă.

RAYMONDE: Destul de corect. Unele orașe, după cum spuneam, unele orașe sunt la fel ca acesta, oamenii vor să vorbească despre ce s-a întâmplat, despre trecut. În alte orașe, discuțiile despre trecut sunt descurajate. Odată, am fost într-un oraș unde copiii habar n-aveau că lumea fusese cândva altfel, deși ai fi crezut că toate mașinile alea ruginite și firele de telefonie ar fi trebui să-i pună pe gânduri. Unele orașe sunt mai ușor de vizitat decât altele. Unele orașe au primari aleși sau sunt conduse de comitete alese. Uneori, un cult preia controlul, iar acele orașe sunt cele mai primejdioase.

DIALLO: În ce sens?

RAYMONDE: În sensul că sunt imprevizibile. Nu te poți

contrazice cu oamenii aceia pentru că trăiesc după o logică total diferită. De exemplu, ajungi într-un oraș unde toată lumea este îmbrăcată în alb. Îmi amintesc de un oraș pe care l-am vizitat o singură dată, chiar dincolo de granița teritoriului nostru obișnuit, la nord de Kincardine, iar cei de-acolo ziceau că au fost salvați de gripa georgiană și că au supraviețuit colapsului pentru că sunt oameni superiori și fără de păcat. Ce poți să răspunzi la asta? Nu este logic. Nu-i poți contrazice. Fie îți amintești de familia ta, pe care ai pierdut-o, fie capeți gânduri ucigașe.

4

Nava spațială

Uneori, cei din Simfonia Itinerantă gândeau că fac un lucru nobil. Existau momente în jurul focurilor de tabără când cineva spunea ceva revigorant despre importanța artei, iar toată lumea adormea mai ușor în seara aceea. Alteori, părea o modalitate dificilă și primejdioasă de a supraviețui și care nu merita deloc, mai ales atunci când trebuiau să campeze între orașe, când erau alungați cu focuri de armă din locuri ostile, atunci când călătoreau prin zăpadă sau ploaie în teritorii primejdioase, actorii și muzicienii având arme de foc și arbalette, caii scoțând nori groși de aburi, atunci când le era frig și se temeau, și picioarele le erau ude. Sau atunci când, ca acum, căldura era copleșitoare, iulie apăsându-i, la fel și pereții albi ai pădurii de pe marginile drumului, mergând anevoie și întrebându-se dacă nu cumva vreun profet dezechilibrat sau oamenii lui îi urmăreau, certându-se între ei pentru a uita de spaima cumplită.

— Tot ce spun, zise Dieter la douăsprezece ore după ce pleaseră din St. Deborah by the Water, este că sloganul de pe prima căruță ar fi mult mai profund dacă nu l-am fi luat din *Star Trek*.

Mergea alături de Kirsten și de August.

„Supraviețuirea nu este suficientă”: Kirsten își tatuase aceste cuvinte pe antebrațul stâng, la 15 ani, iar de atunci se certase cu Dieter aproape permanent în legătură cu ele. Dieter avea sentimente puternice împotriva tatuajelor. Spunea că, odată, văzuse un om murind din cauza unui tatuaj infectat. Kirsten mai avea și două cuțite tatuate pe dosul încheieturii drepte, dar acestea îl deranjau mai puțin pe Dieter, fiind mai mici și făcute pentru a marca anumite evenimente.

— Da, rosti Kirsten, cunosc opinia ta pe temă, dar rămâne replica mea favorită.

Îl considera pe Dieter unul dintre cei mai dragi prieteni. De-a lungul anilor, cearta legată de tatuaje își pierduse toți spinii, devenind un soi de cameră familiară unde se întâlneau.

Era mijlocul dimineții, soarele nu trecuse încă de vârfurile copacilor. Simfonia mersese aproape toată noaptea. Pe Kirsten o dureau picioarele și simțea că delirează de epuizare. Se tot gândea că era ciudat că profetul avea un câine pe care îl chema

la fel ca pe cel din comicsurile ei. Nu mai auzise niciodată numele „Luli”, nici înainte, nici după.

— Vezi, asta ilustrează toată problema, spuse Dieter. Cea mai bună actriță de Shakespeare din teritoriu, iar replica ei favorită este din *Star Trek*.

— Toată problema legată de ce?

Kirsten simțea că deja era posibil să viseze și tânjea cu disperare să facă o baie rece.

— Probabil că este una dintre cele mai bune replici scrise vreodată pentru un serial de televiziune, zise August. Ați văzut episodul respectiv?

— Nu pot spune că-mi aduc aminte, recunoscui Dieter. N-am fost niciodată un fan adevărat.

— Kirsten?

Kirsten ridică din umeri. Nu era sigură dacă își amintea ceva, orice, din *Star Trek* sau dacă era doar ce îi povestise August de atâtea ori, încât începuse să vadă scenele în minte.

— Să nu-mi spui că n-ai văzut niciodată *Star Trek: Voyager*, rosti August plin de speranță. Episodul cu acei borgi răătăciți și Seven of Nine?

— Amintește-mi, zise Kirsten, iar el se luminează vizibil.

În vreme ce el vorbea, Kirsten își îngădui să-și imagineze că își amintea. Un televizor într-o sufragerie, o navă înaintând prin întunericul tăcut al spațiului, fratele ei privind alături de ea, părinții lor – ce bine ar fi dacă și-ar aminti chipurile lor – undeva pe-aproape.

La începutul după-amiezii, Simfonia se opri pentru a se odihni. Oare trimisese profetul oameni după ei sau li se îngăduise să plece? Dirijoarea trimise cercetași pe drum. Kirsten se urcase pe bancheta conducătorului celei de-a treia căruțe. Un bâzâit monoton al insectelor din pădure, cai obosiți pascănd la marginea drumului. Florile sălbatice care creșteau lângă drum erau abstracte din locul unde se afla ea, puncte roz, și purpurii, și albastre în iarbă.

Kirsten închise ochii. O amintire din fragedă copilărie, de dinainte de colaps: stând cu o prietenă pe o peluză, un joc în care închideau ochii, se concentrau din răspuțuri și încercau să ghicească fiecare gândurile celeilalte. Ea nu renunțase niciodată cu totul la ideea că, dacă ajungea suficient de departe cu gândurile ei, era posibil să găsească pe cineva așteptând-o, că,

dacă doi oameni își îndreptau simultan gândurile unul spre celălalt, se puteau întâlni cumva la mijloc. „Charlie, unde ești?” Știa că efortul era prostesc. Deschise ochii. Drumul era tot gol în spatele lor. Olivia culegea flori.

— Puțin mai departe, spunea dirijoarea undeva jos, iar caii fură înhămați din nou, căruțele punându-se în mișcare, Simfonia mergând pe jos prin căldură, până când, câteva ore mai târziu, își instalară tabăra lângă marginea drumului, cei care își aminteau de lumea pierdută gândindu-se cu dor, chiar și după atâția ani, la aerul condiționat.

— Ieșea, pur și simplu, dintr-un orificiu de ventilare? întrebă Alexandra.

— Cred că da, spuse Kirsten. Sunt prea obosită pentru a putea gândi.

Din cele optsprezece ore de când plecaseră din St. Deborah by the Water, cu excepția a cinci, merseseră întruna, noaptea și dimineața, și după-amiază, încercând să se distanțeze cât mai mult posibil de profet. Unii dintre ei încercară pe rând să doarmă în căruțele în mișcare, alții merșeră și merșeră până când gândurile li se stinseră unul după altul, ca niște stele căzătoare, iar ei intrară într-o transă în care tot ce conta sau ce existase vreodată erau acești copaci, acest drum, ritmurile contra-punctate ale pașilor oamenilor și ale copitelor cailor, lumina lunii transformându-se în întuneric, apoi, în dimineața de vară, căruțele unduindu-se ca niște apariții în aerul fierbinte, iar acum, membrii Simfoniei erau risipiți ici și colo la marginea drumului, într-o stare de semicolaps în vreme ce așteptau să se pregătească cina. Jumătate din Simfonie formase perechi care se duseseră să vâneze iepuri. Focul pentru gătit trimitea o coloană de fum alb, un semnal pe cer.

— Aerul condiționat ieșea din niște orificii de ventilare, confirmă August. Apăsai un buton și faaaa! Aer rece. Am avut un aparat în dormitorul meu.

Kirsten și August ridicau corturi, iar Alexandra, al cărei cort fusese deja montat, stătea întinsă pe spate și privea cerul.

— O! rosti Alexandra. Deci exista electricitate sau gaze?

August se uită la tubă, care ședea în apropiere, ținându-și în brațe fiica pe jumătate adormită. Olivia anunțase că era prea obosită pentru a aștepta cina, așa că el îi spuse o poveste ca să adoarmă, despre o sirenă, în vreme ce Lin înălța cortul lor.

— Electricitate, zise tuba. Aparatele de aer condiționat

funcționau cu electricitate. Își înclină gâtul pentru a vedea chipul fiicei sale. A adormit?

— Cred că da, spuse Kirsten.

În acel moment, auzi exclamația din a treia căruță.

— Ce *dracu'*, zise cineva, la naiba, ce-i asta?

Iar ea se ridică la timp pentru a vedea cum primul violoncel smulge o fată din căruță, ținând-o de braț. Olivia se ridică și clipi.

— Un pasager clandestin. August rânjea. Și el fusese un pasager clandestin cândva. N-am mai avut un pasager clandestin de ani de zile.

Pasagerul clandestin era fata care o urmărise pe Kirsten în St. Deborah by the Water. Plângea și era transpirată, iar fusta îi era îmbibată cu urină. Primul violoncel o puse pe pământ.

— Era ascunsă sub costume, spuse primul violoncel. Am intrat să-mi caut cortul.

— Dați-i niște apă, zise Gil.

Dirijoarea înjură în surdină și privi în lungul drumului din spatele lor, iar Simfonia se adună. Primul flaut îi dădu fetei una dintre sticlele sale cu apă.

— Îmi pare rău, spuse fata. Îmi pare atât de rău. Vă rog, nu mă puneți să mă întorc...

— Nu putem să luăm copii, zise dirijoarea. Nu e ca și cum ai fugi de-acasă ca să te alături unui circ.

Fată păru confuză. Nu știa ce era un circ.

— Apropo, acesta este motivul pentru care verificăm căruțele înainte de a pleca.

— Am plecat din St. Deborah în grabă, murmură cineva.

— A trebuit să plec, spuse fata. Îmi pare atât de rău, îmi pare rău, o să fac orice, doar să...

— De ce a trebuit să pleci?

— Sunt promisă profetului, zise fata.

— Ce ești?

Fata plângea acum.

— N-am avut de ales, rosti ea. Trebuia să fiu următoarea lui soție.

— Isuse! exclamă Dieter. Blestemată lume.

Olivia stătea lângă tatăl ei, frecându-se la ochi. Tuba o ridică în brațe.

— Are mai mult de una? întrebă Alexandra, din fericire neștiutoare încă.

— Are patru, rosti fata trăgându-și nasul. Locuiesc în stația de

benzină.

Dirijoarea îi dădu fetei o batistă curată, pe care o scoase din buzunar.

— Cum te cheamă?

— Eleanor.

— Câți ani ai, Eleanor?

— Doisprezece.

— De ce s-ar însura cu o fată de doisprezece ani?

— A avut un vis în care Dumnezeu i-a cerut să repopuleze Pământul.

— Normal, spuse clarinetul. Nu au cu toții astfel de vise?

— Corect, mereu am crezut că este o condiție pentru a fi profet, zise Sayid. La naiba, dacă *eu* eram profet...

— Părinții tăi au îngăduit asta? Întrebă dirijoarea făcându-le simultan semn clarinetului și lui Sayid să tacă.

— Au murit.

— Îmi pare rău să aud asta.

— Mă spionai în St. Deborah? Întrebă Kirsten.

Fata clătină din cap.

— Nu ți-a spus nimeni să ne urmărești?

— Nu, zise ea.

— I-ai cunoscut pe Charlie și pe chitara a șasea?

Eleanor se încruntă.

— Charlie și Jeremy?

— Da. Știi unde au plecat?

— S-au dus la... la Muzeul Civilizației.

Eleanor rosti cu mare grijă cuvântul „muzeu”, așa cum rostesc oamenii cuvintele străine de a căror pronunție nu sunt siguri.

— Ce anume?

August fluieră ușor.

— Ți-au zis unde se duc?

— Charlie a spus că, dacă reușesc vreodată să scap, acolo îi voi găsi.

— Am crezut că Muzeul Civilizației este un zvon, rosti August.

— Ce anume este?

Kirsten nu auzise niciodată de el.

— Am auzit că e un muzeu înființat de cineva într-un aeroport. Gil își desfăcea harta, clipind miop. Îmi aduc aminte că un negustor mi-a zis asta, cu ani în urmă.

— Ne îndreptăm oricum într-acolo, nu-i așa? Se pare că ar fi

lângă Severn City.

Dirijoarea privea peste umărul lui. Atinse un punct de pe hartă aflat departe, spre sud, pe malul lacului.

— Ce știm despre el? Întrebă tuba. Locuiesc oameni acolo?

— Habar n-am.

— Ar putea fi o capcană, murmură tuba. S-ar putea ca fata să ne atragă acolo.

— Știu, spuse dirijoarea.

Ce era de făcut cu Eleanor? Știau că riscau să fie acuzați de răpire și adoptaseră cu mult timp în urmă regula strictă de a nu interveni în politica orașelor prin care treceau, dar nimeni nu-și putea imagina că i-ar returna o mireasă-copil profetului. Oare o piatră de mormânt gravată cu numele ei fusese deja înfiptă în pământ? Avea să fie săpat un mormânt dacă ea se întorcea? Nu aveau altceva de făcut decât să ia fata și să meargă mai departe în Sudul necunoscut, coborând pe malul estic al lacului Michigan mai jos decât o făcuseră vreodată.

La cină, încercară s-o atragă pe Eleanor în conversație. Ea se cufundase într-o tăcere precaută, vigilența orfanilor. Călătoria în partea din spate a primei căruțe, pentru a nu fi văzută, cel puțin deocamdată, de cineva care s-ar fi apropiat de Simfonie din spate. Era politicoasă și nu zâmbea.

— Ce știi despre Muzeul Civilizației? o întrebară ei.

— Nu prea multe, spuse ea. Doar i-am auzit pe oameni vorbind uneori.

— Deci, Charlie și Jeremy au auzit de el de la negustori?

— Și profetul e de-acolo, zise ea.

— Are rude acolo?

— Vorbește-ne despre profet, îi ceru dirijoarea.

Acesta venise în St. Deborah by the Water la scurt timp după ce Simfonia îi lăsase pe Charlie și pe Jeremy, ca lider al unei secte de rătăcitori religioși. La început, secta se instalase în Walmart, o tabără comună acolo unde fusese cândva Departamentul peluze și grădini. Le-au spus oamenilor din oraș că veniseră cu gânduri pașnice. Câțiva dintre locuitori nu au privit cu ochi buni această populație care vorbea vag despre o călătorie în Sud, în teritoriul cunoscut cândva drept Virginia și dincolo de el – zvonurile susțineau că Sudul era extrem de primejdios, fiind plin de arme, așa că oare ce făcuseră ei acolo pentru a supraviețui? –, însă nou-veniții erau prietenoși și

capabili să se descurce singuri. Își împărțeau carnea atunci când vânau. Îi ajutau la diverse treburi și păreau inofensivi. Erau 19 și, în general, retrași, așa că a trecut ceva vreme până când cei din oraș să realizeze că bărbatul înalt, cu păr blond, care părea să fie liderul lor, era cunoscut ca profet și avea trei soții.

— Sunt un mesager, a spus el când s-a prezentat oamenilor.

Nimeni nu-i cunoștea numele adevărat. Le-a zis că era îndrumat de viziuni și semne. Le-a spus că avea vise profetice. Discipolii săi au zis că el provenea dintr-un loc numit Muzeul Civilizației și că pornise pe drumuri în copilărie, pentru a răspândi mesajul luminii. Aveau o poveste despre cum, odată, au pornit dimineață devreme, apoi și-au încheiat călătoria în acea zi după doar câteva ore pentru că profetul văzuse trei corbi zburând la joasă înălțime deasupra drumului din fața lor. Nimeni altcineva nu văzuse corbii, dar profetul a insistat. În dimineața următoare, au întâlnit un pod prăbușit și o înmormântare pe malul râului, femei cântând, vocile ridicându-se deasupra a trei giulgiuri albe. Trei bărbați muriseră când podul se prăbușise în râu.

— Ați văzut? le-a spus profetul discipolilor săi. Dacă nu aș fi avut acea viziune, noi am fi fost în locul lor.

Când febra de iarnă a lovit St. Deborah by the Water, când primarul a murit, profetul a adăugat-o pe nevasta primarului colecției sale și s-a mutat împreună cu discipolii săi în benzinăria din centrul orașului. Nimeni nu-și dăduse seama prea bine cât armament aveau. Povestirile lor despre călătoria în Sud începeau să capete sens. În decurs de o săptămână, a devenit evident că orașul era al lui. Eleanor nu știa de ce pe câinele profetului îl chema Luli.

La două zile după plecarea din Deborah by the Water, Simfonia ajunsese într-o fostă stațiune arsă. Un incendiu o mistuise cu câțiva ani în urmă, iar acum, din acel orașel nu mai rămăseseră decât niște ruine negre pe o câmpie. O mare de flori roz crescuse între resturile clădirilor. Zidurile carbonizate ale hotelurilor erau înșirate pe malul lacului, iar turnul de cărămidă al unui ceas încă mai era în picioare, la câteva străzi distanță de lac, ceasul fiind definitiv oprit la 8.15.

Simfonia era înarmată și în stare de alertă maximă, Olivia și Eleanor aflându-se în partea din spate a primei căruțe, pentru a fi mai protejate, însă nu văzură nici urmă de viață omenească. Doar niște căprioare pășteau pe bulevardele năpădite de iarbă, iepuri se adăposteau în umbre cenușii, iar pescăruși vegheau de pe felinare. Simfonia vână două căprioare pentru cină, smulse săgețile din coastele lor și le legă pe capotele primelor două căruțe. Drumul de pe malul lacului era un complicat mozaic de asfalt spart și iarbă.

În partea îndepărtată a orașelului, ajunseră la limitele incendiului, un loc unde copacii erau mai înalți, iar iarba și florile arătau altfel. Chiar dincolo de locul unde se terminau urmele incendiului, găsiră un teren vechi de baseball unde se opriră pentru a lăsa caii să pască. Tribunele erau pe jumătate prăbușite în iarba înaltă. Trei instalații de reflectoare luminaseră acest teren, dar două se prăbușiseră. Kirsten îngenunche pentru a atinge sticla groasă a unei lămpi masive, încercând să-și imagineze electricitatea care o făcuse să funcționeze, din ea revărsându-se lumină. Un greier ateriză pe mâna ei, apoi sări mai departe.

— Nici măcar nu te puteai uita direct la ele, spuse Jackson.

Nu-i plăcuse prea mult baseballul, dar, în copilărie, se dusesese la câteva meciuri, stând îndatoritor în tribune alături de tatăl lui.

— O să stai acolo toată ziua? întrebă Sayid, iar Kirsten se uită urât la el, însă se întoarse la treabă.

Tăiau iarbă pentru cai, ca să o ia cu ei în caz că, mai departe pe drum, întâlneau vreun loc unde nu exista hrană pentru animale. Eleanor stătea singură în umbra primei căruțe, fredonând fals, împletind și despletind fire de iarbă. Vorbise

foarte puțin de când o găsiseră.

Cercetașii raportară existența unei școli chiar dincolo de capătul terenului.

— Mai luați doi oameni și căutați instrumente în școală, le spuse dirijoarea lui Kirsten și lui August.

Porniră într-acolo împreună cu Jackson și cu Viola. Era mai răcoare în pădure, iar pământul se simțea moale sub picioare datorită acelor de pin căzute.

— Mă bucur că am ieșit din câmpul ăla, zise Viola.

Avusese un alt nume când fusese mai tânără, dar, după colaps, luase numele instrumentului la care cânta. Își trase încet nasul. Era alergică la iarbă. Pădurea se furișase la marginile parării școlii și trimisese la înaintare spre clădirea școlii mici copăcei care creșteau prin crăpăturile mari din asfalt. Câteva mașini cu roțile dezumflate erau parcate acolo.

— Hai să privim un moment, spuse August, așa că rămaseră o vreme la marginea pădurii.

Puieții din parcare erau legănați de o adiere, dar nimic altceva nu se mișca în peisaj, cu excepția păsărilor și a tremurului aerului încins. Școala era întunecată și nemișcată. Kirsten își șterse cu dosul mâinii sudoarea de pe frunte.

— Nu cred că e cineva aici, rosti Jackson în cele din urmă. Locul pare pustiu.

— Nu știu, murmură Viola. Școlile îmi dau fiori.

— Tu te-ai oferit, spuse Kirsten.

— Doar pentru că urăsc să cosesc iarbă.

Întâi, dădură ocol clădirii, privind pe ferestre și văzând doar săli de clasă distruse, cu graffiti pe pereți. Ușa din spate, întredeschisă, dădea spre o sală de sport. Lumina soarelui se revărsa printr-o gaură din tavan, câteva buruieni crescând printre resturile de pe dușumea, acolo unde ajungea lumina. Acest loc fusese folosit ca adăpost sau, poate, ca spital de campanie. Un talmeș-balmeș de paturi pliante fusese îngrămădit într-un colț al încăperii. Mai târziu, cineva făcuse un foc sub gaura din tavan, cenușa veche fiind amestecată cu oase de animale. Erau ușor de deslușit reperele istoriei sălii, adăpostul care, mai târziu, devenise un loc unde oamenii găteau, dar, ca de obicei, detaliile lipseau. Câți oameni locuiseră acolo? Cine erau? Unde se duseseră? În partea cealaltă a sălii de sport, o ușă dublă dădea într-un coridor de-a lungul căruia erau înșirate săli

de clasă, lumina soarelui revărsându-se pe podea prin intrarea principală aflată la capătul său, a cărei ușă fusese smulsă.

Fusese o școală mică, având doar șase săli de clasă. Dușumeaua era presărată cu sticlă spartă, gunoaie neidentificabile, resturi de bibliorafturi și manuale. Străbătură încăperile, căutând ceva util, dar nu găsiră decât ruine și dezordine. Straturi de graffiti, nume indescifrabile scrise cu litere groase pe tablele negre, mesaje vechi: „Jasmine L., dacă vezi asta, du-te la casa de la lac a tatălui meu. Ben.” Bănci răsturnate. Un incendiu înnegrirea un colț al unei săli de clasă înainte de a fi stins de cineva, sau poate că se stinsese singur. Sala de muzică fu imediat identificată datorită suporturilor pentru partituri care formau un maldăr pe podea. Partiturile dispăruseră – folosite poate pentru a aprinde focul din sala de sport – și nu exista niciun instrument muzical. Însă Viola găsi într-un dulap o jumătate de borcan cu sacâz, iar Kirsten descoperi un muștiuc pentru flaute îngropat sub gunoaie. Pe peretele nordic erau scrise cu spray cuvintele: „Sfârșitul e aici”.

— Sinistru ca naiba, spuse Viola.

Jackson apăru în pragul ușii.

— În toaleta bărbatilor e un schelet.

August se încruntă.

— Cât de vechi?

— Vechi. Are o gaură de glonț în craniu.

— Ce-ai căutat în baie?

— Speram să găsesc săpun.

August dădu din cap și dispăru pe coridor.

— Ce face? Întrebă Viola.

— Îi place să spună o rugăciune morților. Kirsten stătea pe vine, scormonind resturile cu o riglă ruptă. Ajută-mă să verific dulapurile înainte să plecăm.

Dar toate dulapurile elevilor fuseseră golite, ușile atârând deschise. Kirsten luă două bibliorafturi mucegăite, pentru a studia autocolantele și cuvintele scrise cu marker – „Lady Gaga e bomba”, „Eva + Jason pentru totdeauna”, „Îl iubesc pe Chris” etc. –, iar într-o zi mai răcoroasă, poate că și-ar fi petrecut mai mult timp aici, interesată, ca de obicei, să găsească indicii despre lumea pierdută, dar aerul era greu de miros și nemișcat, căldura era insuportabilă, iar când August a ieșit din toaleta bărbatilor, a fost o ușurare să simtă lumina soarelui, în adierea vântului și în țârâitul greierilor.

— Cristoase! rosti Jackson. Nu știu cum suportați să intrați în astfel de locuri.

— Ei bine, nu intrăm în toalete publice, spuse August.

— Am vrut doar niște săpun.

— Mda, dar a fost o idee tâmpită. Mereu e cineva executat în baie.

— Mda, după cum am spus, nu știu cum suportați asta.

„Suportăm pentru că eram mai tineri decât tine când totul s-a sfârșit, gândi Kirsten, dar nu suficient de mici pentru a nu ne aminti nimic. Pentru că nu a mai rămas mult timp, pentru că toate acoperișurile se prăbușesc, iar în curând niciuna dintre clădirile astea vechi nu va mai fi sigură. Pentru că mereu căutăm fosta lume, înainte ca toate urmele fostei lumi să dispară.” Dar i se păru prea complicat să-i explice toate astea, așa că ridică din umeri în loc să-i răspundă.

Simfonia se odihnea sub copacii de la marginea drumului. Majoritatea oamenilor dormeau. Eleanor îi arăta Oliviei cum să facă o coroniță din margarete. Clarinetul își schimba apatic pozițiile de yoga, în vreme ce dirijoarea și Gil studiau o hartă.

— Un muștiuc! rosti primul flaut când August le dezvălui descoperirile lor, iar August era persoana din Simfonie care o irita cel mai mult, dar bătu din palme și își aruncă brațele pe după gâtul lui.

— Ce se afla în școală? întrebă Alexandra după ce caili fură înhămați, iar Simfonia se puse din nou în mișcare.

Își dorea foarte mult să intre în clădiri, împreună cu Kirsten și August, dar Kirsten nu o lăsa niciodată să li se alăture.

— Nimic să merite a fi pomenit, spuse Kirsten, evitând cu grijă să se gândească la scheletul din toaleta bărbaților, ațintindu-și privirea asupra drumului. Doar piesa aia de flaut și multă mizerie.

21

Interviul din Anul 15 continuă:

FRANÇOIS DIALLO: Cred că erai foarte mică atunci când a izbucnit gripa georgiană, când a avut loc colapsul.

KIRSTEN RAYMONDE: Aveam opt ani.

DIALLO: Iartă-mă, dar sunt fascinat să vorbesc cu oameni care erau copii pe vremea aceea, când a avut loc colapsul, și nu prea am idee cum să exprim asta, însă aș vrea să știu ce-ți trece prin minte când te gândești la modul cum s-a schimbat lumea în decursul vieții tale.

RAYMONDE: (tăcere)

DIALLO: Sau, ca să mă exprim altfel...

RAYMONDE: Am înțeles întrebarea. Aș prefera să nu răspund.

DIALLO: Bine. În regulă. Sunt curios în legătură cu tatuajul tău.

RAYMONDE: Textul de pe brațul meu? „Supraviețuirea nu este suficientă”?

DIALLO: Nu, nu, celălalt. Cele două cuțite negre de pe încheietura dreaptă.

RAYMONDE: Știi ce înseamnă astfel de tatuaje.

DIALLO: Dar poate că mi-ai putea spune...

RAYMONDE: Nu voi vorbi despre asta, François, iar tu știi că nu e cazul să întrebi.

Când Kirsten se gândea la modul în care lumea se schimbase în decursul vieții ei, gândurile ajungeau întotdeauna la Alexandra. Aceasta știa să tragă cu arma, dar lumea se îmblânzea. Existau șanse ca Alexandra, reflecta Kirsten, să-și trăiască viața fără să ucidă pe cineva. Era o fată de 15 ani mai copilăroasă decât fusese Kirsten.

Acum, Alexandra mergea tăcută, bosumflată că nu i se îngăduise să participe la expediția din școală. Simfonia merse până spre seară, nori adunându-se, iar aerul apăsând-o, șiroaie de sudoare prelingându-se pe spinarea lui Kirsten. Cerul era jos și întunecat la sfârșitul după-amiezii. Străbăteau o zonă rurală lipsită de străduțe. Mașini ruginite se zăreau ici și colo pe drum, abandonate unde rămăseseră fără carburant, căruțele ocolindu-le cu grijă. Fulgere și tunete începută să apară, întâi în depărtare, apoi tot mai aproape. În amurg, așteptară furtuna adăpostiți sub copacii de la marginea drumului, punându-și corturile pe pământul ud după ce se isprăvi.

— Noaptea trecută, am visat că am văzut un avion, șopti Dieter.

Stăteau întinși în întunericul din cortul lui, la câțiva centimetri distanță. Fuseseră întotdeauna doar prieteni – într-un fel neclar, Kirsten îl considera rudă –, însă cortul ei vechi de 30 de ani cedase în cele din urmă, acum un an, iar ea nu reușise încă să găsească altul. Din motive evidente, nu mai împărțea cortul cu Sayid, așa că Dieter, care avea unul dintre cele mai mari corturi din Simfonie, o găzduise. Kirsten auzi voci slabe de-afară, tuba și prima vioară, care stăteau de veghe, mișcărilor neobosite ale cailor legați între cele trei căruțe pentru mai multă siguranță.

— Nu m-am mai gândit la un avion de atât de mult timp.

— Asta pentru că ești foarte tânără. O ușoară iritare în vocea lui. Nu-ți mai amintești nimic.

— Ba îmi amintesc unele lucruri. Sigur că îmi amintesc. Aveam opt ani.

Dieter avea 20 de ani când lumea se sfârșise. Principala diferență între Dieter și Kirsten era că Dieter își amintea totul. Ea îi ascultă respirația.

— Mă uitam după ele, spuse el. Mă gândeam la țările aflate de cealaltă parte a oceanului, mă întrebam dacă nu cumva unele dintre ele nu fuseseră cumva cruțate. Dacă aş fi văzut vreun avion, asta ar fi însemnat că încă mai decolau avioane de undeva. Vreme de un deceniu după pandemie, am tot cercetat cerul.

— A fost un vis frumos?

— În vis, eram atât de fericit, șopti el. Am ridicat privirea și l-am văzut – avionul sosise în sfârșit. Încă mai exista civilizație pe undeva. Am căzut în genunchi. Am început să plâng și să râd, și atunci m-am trezit.

Se auzi o voce de-afară, cineva le rostea numele.

— Schimbul doi, șopti Dieter. E rândul nostru.

Primul schimb se ducea la culcare. Nu avu nimic de raportat.

— Doar afurisiți de copaci și bufnițe, murmură tuba.

Schimbul al doilea respectă aranjamentul obișnuit: Dieter și Sayid aveau să cerceteze drumul un kilometru în urma lor, Kirsten și August aveau să stea de veghe în tabără, iar a patra chitară și oboiul aveau să cerceteze drumul un kilometru în față. Cercetașii porniră în direcții diferite, iar Kirsten rămase singură cu August. Dădură ocol taberei, apoi rămaseră în picioare pe drum, ascultând și urmărind orice mișcare. Norii se risipiră, dând la iveală stelele. Licărul scurt al unui meteor sau poate un satelit care cădea. Oare așa arătaseră avioanele noaptea, doar fâșii de lumină pe cer? Kirsten știa că zburaseră cu sute de kilometri la oră, viteze de neînchipuit, dar nu era sigură ce-ar fi însemnat viteze de sute de kilometri la oră. Pădurea era plină de mici zgomote: picături de ploaie care cădeau din copaci, mișcările animalelor, o adiere ușoară.

Nu-și amintea cum arătaseră avioanele în zbor, dar își amintea că se aflase în unul. Amintirea era mai puternică decât majoritatea celorlalte de pe vremea de dinainte, ceea ce o făcea să creadă că se petrecuse foarte aproape de sfârșit. Avea șapte sau opt ani atunci și se dusese la New York cu mama ei, cu toate că nu-și amintea de ce. Își amintea doar că zburaseră înapoi spre Toronto noaptea, mama ei bând un pahar cu ceva în care zornăiau cuburi de gheață și care reflecta lumina. Își amintea băutura, dar nu și chipul mamei ei. Își lipise fruntea de geam și văzuse mănunchiuri și puncte de lumină în întuneric, constelații risipite, legate între ele prin drumuri sau singure. Frumusețea peisajului, singurătatea, gândul la toți acei oameni care își trăiau

viețile, fiecare lumină de pe verandă indicând altă casă, altă familie. Aici, pe acest drum, două decenii mai târziu, norii se îndepărtară și dădură la iveală luna, iar August se uită la ea în lumina bruscă.

— Mi se zburlește părul pe ceafă, murmură el. Crezi că suntem singuri aici?

— N-am auzit nimic.

Încet, dădură din nou ocol taberei. Voci abia audibile din interiorul unui cort sau două, suspine și mișcări ușoare ale cailor. Ascultară și priviră cu atenție, dar drumul era încremenit. Ea nu auzi nimic altceva decât pădurea.

— În astfel de momente, vreau să mă opresc, șopti August. Tu te gândești vreodată să te oprești?

— Adică să nu mai călătorești?

— Te gândești vreodată la asta? Trebuie să existe o viață mai stabilă decât asta.

— Cu siguranță, dar în ce altă viață aș putea să-l joc pe Shakespeare?

Chiar în clipa aceea se auzi un sunet, o perturbare a suprafeței nopții la fel de rapidă ca aruncarea unei pietre în apă. Un țipăt curmat brusc? Oare strigase cineva? Dacă ar fi fost singură, Kirsten poate ar fi crezut că i se păruse, însă August dădu din cap când ea se uită la el. Sunetul se auzise de departe de pe drum, din direcția din care veniseră. Rămaseră nemișcați, cu urechile ciulite, dar nu auziră nimic.

— Trebuie să-i trezim pe cei din schimbul trei.

Kirsten își scoase cele mai bune două pumnale de la cingătoare. August dispăru printre corturi. Auzi vocea lui estompată - „Nu știu, un sunet, poate o voce pe drum. Trebuie să ne luați locul, ca noi să ne ducem să verificăm” -, iar două umbre apărură ca să le ia locul, nesigure pe picioare și căscând.

August și Kirsten se îndreptară cât de repede și silențios era posibil în direcția din care auziseră zgomotul. Pădurea forma mase întunecate de o parte și de cealaltă a drumului, însoțită și plină de foșnete indescifrabile, umbre ca smoala în lumina strălucitoare a lunii. O clipă mai târziu se deslușiră bățai îndepărtate de aripi mici, păsări trezite din somn, spectre negre înălțându-se și rotindu-se pe fundalul stelelor.

— Ceva le-a deranjat, rosti Kirsten încet, cu gura aproape de urechea lui August.

— Bufnița?

Vocea lui era la fel de joasă ca a ei.

— Credeam că bufnița zboară la alt unghi. Păsările s-au îndreptat mai mult spre nord.

— Să avem răbdare.

Așteptară în umbrele de la marginea drumului, încercând să respire fără zgomot, încercând să privească în toate părțile în același timp. Claustrofobia pădurii. Primii câțiva copaci vizibili în fața ei, contrastele monocrome dintre umbrele negre și lumina albă a lunii, iar dincolo de ele, neîntrerupta sălbăticie de la un ocean la altul, cu atât de puțini oameni rămași între cele două țărmuri. Kirsten și August priviră cu atenție drumul și pădurea, dar, dacă exista ceva care îi privea pe ei, acel ceva nu se zărea.

— Hai să mergem mai departe, șopti August.

Își reluară înaintarea precaută pe drum, Kirsten strângând pumnalele cu atâta forță, încât pulsul îi bătea în palme. Trecură mult de punctul unde ar fi trebuit să fi fost cercetașii, trei kilometri, patru, căutând urme. La prima lumină a zorilor, se întoarseră pe unde veniseră, tăcuți într-o lume de ciripeli tumultuoase. Nu exista nici urmă de cercetași, nimic la marginile pădurii, nici urme de pași, nici urme de labe de animale mari, nici crengi rupte de curând sau sânge. Era ca și cum Dieter și Sayid dispăruseră de pe fața pământului.

— Pur și simplu, nu înțeleg, spuse tuba la mijlocul dimineții, după câteva ore în care îi căutaseră pe Sayid și pe Dieter.

Nimeni nu înțelegea. Nimeni nu răspunse. Disparația lor era de neînțeles. Nu găsiră nicio urmă. Împărțiți în echipe de câte patru, membrii Simfoniei căutaseră cu înverșunare, metodic, dar pădurea era deasă și sufocată de tufișuri – era posibil să fi trecut la un metru de Dieter și de Sayid și să nu-și fi dat seama. În acele prime ore, existaseră momente când Kirsten își închipuise că probabil fusese o neînțelegere, că Dieter și Sayid trecuseră cumva pe lângă ei pe întuneric, o luaseră pe un drum greșit, că vor apărea din clipă în clipă, cerându-și scuze, dar cercetașii bătuseră drumul înainte și înapoi kilometri întregi. Iarăși și iarăși, Kirsten rămase nemișcată în pădure, ascultând. Oare o privea cineva? Oare nu cumva, chiar acum, călcase cineva pe o creangă? Dar singurele zgomote erau cele făcute de celelalte echipe de căutare, iar fiecare se simțea privit. Se întâlneau în pădure și la anumite intervale pe drum, se uitau unii la ceilalți și nu spuneau nimic. Trecerea lentă a soarelui pe cer, aerul unduindu-se deasupra drumului din pricina fierbințelii.

Când începu să se înnopteze, se adunară lângă căruța din față, care cândva fusese o camionetă Ford cu benă lungă. „Pentru că supraviețuirea nu este suficientă”, cuvintele pictate pe coviltir ca răspuns la întrebarea care îi frământase pe membrii Simfoniei de când porniseră la drum. Cuvintele erau foarte albe în seara tot mai întunecată. Kirsten, în picioare lângă calul favorit al lui Dieter, îi apăsă palma pe trup. Animalul o privi cu un enorm ochi negru.

— Am călătorit atât de departe împreună, spuse dirijoarea.

Câteodată, lumina are calitatea de a estompa urmele anilor. Uneori, când Kirsten și August stăteau amândoi de sentinela în zori, ea se uita la el în timp ce soarele se ridica și, pentru o fracțiune de secundă, putea vedea cum arătase ca băiețel. Dar aici, pe acest drum, dirijoarea părea mult mai bătrână decât cu o oră în urmă. Își trecu o mână prin părul scurt și cărunț.

— De patru ori în toți acești ani, membrii Simfoniei s-au despărțit de Simfonie, dar de fiecare dată au respectat protocolul despărțirii, după care ne-am întâlnit la destinație. Alexandra?

— Da?

— Vrei, te rog, să rostești protocolul despărțirii?

Acesta fusese învățat de toți.

— „Noi niciodată nu călătorim fără a avea o destinație, spuse Alexandra. Dacă ne despărțim vreodată, dacă te desparti vreodată de Simfonie pe drum, ajungi la destinație și aștepti.”

— Și care este destinația de-acum?

— Muzeul Civilizației de pe aeroportul din Severn City.

— Da.

Dirijoarea rămase tăcută, uitându-se la ei. Pădurea era întunecată acum, dar mai exista ceva lumină în culoarea cerului de deasupra drumului, ultimele nuanțe de roz ale apusului dungând norii.

— Mă aflu pe drumuri de cincisprezece ani, iar Sayid mi-a fost alături de doisprezece. Dieter, chiar de mai mulți.

— Am fost împreună de la început, spuse Gil. Am plecat împreună din Chicago.

— Nu-l părăsesc pe niciunul din ei de bunăvoie. Ochii dirijoarei străluceau. Dar nu vă voi pune în primejdie rămânând aici o zi în plus.

În noaptea aceea, dublă paza, echipe de patru, în loc de doi, și porniră la drum înainte de ivirea zorilor. Aerul era umed între zidurile pădurii, iar norii periau cerul deasupra lor. Mirosoasă de pin în aer. Kirsten mergea alături de prima căruță, încercând să nu se gândească la nimic. Senzația de a fi captivă într-un coșmar cumplit.

Se opri la sfârșitul după-amiezii. Verile înfierbântate ale acestui secol, această dogoară imposibilă. Lacul strălucea printre copaci. Acesta fusese cândva unul dintre acele locuri care nu era nici suburbie, dar nici nu se putea spune că nu era, o zonă intermediară unde casele se aflau pe parcele împădurite. Se aflau deja la trei zile distanță de aeroport. Kirsten se așeză pe un buștean, cu capul în mâini, gândind „Unde sunteți, unde sunteți, unde sunteți?”, și nimeni n-o deranjă până când August nu veni lângă ea.

— Îmi pare rău, spuse el.

— Cred că au fost răpiți, zise ea fără să-și ridice capul, și nu am cum să nu mă gândesc la ce spunea profetul în St. Deborah, chestia aia cu lumina.

— Nu cred că l-am auzit. Împachetam lucrurile.

— Ei se consideră lumină.

— Și ce-i cu asta?

— Dacă ești lumină, spuse ea fără să-și ridice capul, atunci dușmanii tăi sunt întuneric, nu-i așa?

— Presupun.

— Dacă tu ești lumina, iar dușmanii tăi sunt întunericul, atunci nu există nimic ce să nu poți justifica. Nu există nimic căruia să nu-i poți supraviețui, pentru că nu există nimic ce să nu faci.

El suspină.

— Nu putem decât să ne păstrăm speranța, rosti el. Trebuie să presupunem că situația se va mai limpezi.

Dar patru echipe porniră în căutarea cinei și numai trei și jumătate se întoarseră.

— M-am răsucit și ea a dispărut, spuse Jackson despre Sidney, clarinetul.

Se întorsese în tabără singur și zguduit. Jackson le povesti că găsiseră un râu, la vreo patru sute de metri distanță. El îngenunchease pe mal ca să-și umple bidonul, iar când își ridicase privirea, ea nu mai era. Căzuse în apă? El spuse că nu, ar fi auzit un pleoscăit, unde mai pui că se afla în aval, așa că ea ar fi trecut pe lângă el. Era un râu mic, iar malurile nu erau abrupte. Era numai pădure în jurul lui și avusese impresia că îl urmărea cineva. O strigase pe nume, dar nu o găsise nicăieri. Observase atunci că păsările încetaseră să cânte. Pădurea încremenise.

După ce termină de povestit, o clipă, nimeni nu zise nimic. Simfonia se adună aproape în jurul lui.

— Unde-i Olivia? întrebă Lin brusc.

Olivia era în prima căruță, jucându-se cu o păpușă de cârpe.

— Vreau să te am sub ochi, șopti Lin. Nu doar sub ochi, vreau să te pot atinge. Înțelegi?

— Ea era apropiată de Dieter, spuse primul oboi.

Acest lucru era adevărat, așa că rămaseră toți tăcuți, gândindu-se la clarinet și scotocind prin amintiri în căutare de indicii. Oare fusese ea însăși în ultima vreme? Nimeni nu era sigur. Oare ce însemna să fii tu însuși în aceste zile de nedescris? Oare cum trebuia să fie cineva?

— Te simți *hăituită*? întrebă Alexandra.

Părea plauzibil. Kirsten se uită peste umăr, în umbrele copacilor. Fu organizată o echipă de căutare, însă nu mai era

lumină. Aprinderea unui foc părea primejdioasă, așa că mâncară din rezervele conservate, carne de iepure uscată și mere uscate, apoi se pregătiră pentru o noapte dificilă. Dimineață, întârziară plecarea cinci ore ca să o caute, însă nu reușiră s-o găsească. Porniră din nou pe o căldură dogoritoare.

— Este logic să fi fost *toți* răpiți? August mergea alături de Kirsten. Dieter, Sayid, clarinetul?

— Cum să-i captureze cineva fără să facă pic de zgomot? Avea un nod în gât. Îi era greu să vorbească. Poate că au plecat pur și simplu.

— Să ne fi abandonat?

— Da.

— De ce ar fi făcut-o?

— Nu știu.

Mai târziu în acea zi, cineva se gândi să caute prin lucrurile clarinetului și găsi un bilet. Începutul unei scrisori: „Dragi prieteni, mă simt incomensurabil de obosită, așa că mă duc în pădure să mă odihnesc.” Asta era tot. Data sugera că fie fusese scris cu 11 luni în urmă, fie clarinetul nu știuse exact ce lună și ce an erau – ori una, ori alta. Niciunul dintre scenariu nu era improbabil. Aceasta era o epocă în care datele exacte rar erau relevante, iar ținerea socotelii presupunea o oarecare dăruire. Biletul fusese împăturit de mai multe ori și se înmuiase de-a lungul îndoiturilor.

— Putem doar să speculăm, spuse primul violoncel. Ca și cum l-a scris cu un an în urmă, apoi s-a răzgândit. Nu dovedește nimic.

— Asta presupunând că l-a scris cu un an în urmă, zise Lin. Se poate să-l fi scris săptămâna trecută. Cred că indică tendințe suicidare.

— Unde eram cu un an în urmă? Își amintește cineva?

— Mackinaw City, rosti August. New Petoskey, East Jordan, așezările alea mici de pe coastă, în drum spre New Sarnia.

— Nu-mi aduc aminte ca ea să fi părut schimbată cu un an în urmă, spuse Lin. Era tristă?

Nimeni nu era sigur. Cu toții simțeau că ar fi trebuit să fie mai atenți. Totuși, cercetașii raportară că nu era nimeni pe drum nici în spate, nici în față. Era imposibil să nu-și imagineze că erau urmăriți din pădure.

Ce era Simfonia fără Dieter, fără clarinet și fără Sayid? Kirsten

își dădu seama că îl considerase pe Dieter un fel de frate mai mare, poate un văr, un element de susținere în viața ei și în viața Simfoniei. Într-un mod abstract, părea imposibil ca Simfonia să continue a exista fără el. Nu fusese niciodată apropiată de clarinet, dar clarinetul era remarcabil prin absența sa. Cu Sayid vorbea numai ca să se certe, dar gândul că îi făcuse rău cineva era agonie pură. Abia putea să respire și lacrimile îi curgeau pe obraji.

Târziu în acea zi, găsi o bucată de hârtie împăturită în buzunar. Recunoscuse scrisul lui August.

Un fragment pentru prietena mea...

Dacă sufletul tău ar părăsi acest pământ, te-aș urma și te-aș găsi
Tăcută, nava mea spațială suspendată-n noapte.

Ea nu-i remarcase niciodată înclinațiile poetice și fu nespus de mișcată de gestul lui.

— Mulțumesc, îi zise ea când îl întâlni după aceea.

El dădu din cap, dar nu zise nimic.

Casele începură să dispară, iar terenul deveni tot mai sălbatic. Trebuiră să se oprească de trei ori pentru a îndepărta copaci căzuți. Se folosiră de fierăstraie pentru două persoane, lucrând cât mai repede posibil, cu transpirația mustind din haine, cercetași fiind postați din loc în loc pentru a supraveghea drumul și pădurea, tresărind și ațintindu-și armele la cele mai mici zgomote. Kirsten și August meraseră înainte, în ciuda obiecțiilor dirijoarei. La opt sute de metri dincolo de căruțele blocate, dădură peste o câmpie.

— Un teren de golf, rosti August. Știi ce înseamnă asta.

Cândva, găsiseră în clădirea unui club de golf două sticle de scotch pline și o conservă cu mășline de cocktail, în mod miraculos comestibile, iar de atunci August tot încercase să aibă parte de o experiență asemănătoare.

Clădirea clubului se afla la capătul unei alei lungi, fiind ascunsă în spatele unui pâlț de copaci. Fusese arsă, iar acoperișul atârna ca o țesătură peste cei trei pereți rămași în picioare. Mașinuțele de golf zăceau răsturnate pe o parte în iarbă. Cerul se întuneca și le era greu să vadă ceva înăuntru în lumina de dinaintea furtunii, doar sclipirile sticlei sparte din locurile unde fuseseră ferestrele. Acoperișul fiind pe jumătate

căzut, era periculos să intre. În capătul îndepărtat, găsiră un mic lac artificial cu un debarcader putrezit, un tremur de mișcare zărindu-se sub suprafața apei. Se întoarseră la caravană ca să ia echipamentul de pescuit. Primul și al treilea violoncel tăiau ultimul copac căzut.

În micul lac de pe terenul de golf erau atât de mulți pești, încât puteau fi prinși cu minciogul, culegându-i din apa ticsită. Peștii erau mici și maronii, neplăcuți la atingere. Se auzi un tunet în depărtare, iar la puțin timp după aceea căzură primele picături de ploaie. August, care avea mereu instrumentul de cântat la el, înveli cutia viorii într-o folie de plastic pe care o ținea în geantă. Își continuă treaba pe ploaia torențială, Kirsten trăgând minciogul prin apă, iar August scoțându-le măruntaiele și spălându-i. Știa că ea nu suporta să curețe pește – era ceva ce ea văzuse pe drum, în primul an de la plecarea din Toronto, o impresie trecătoare a unei viziuni pe care nu și-o putea aminti exact, dar care o făcea să-i fie rău când încerca să se gândească la asta –, iar el fusese întotdeauna înțeleghător. Abia îl putea vedea prin ploaie. Pentru o clipă, reuși să uite că trei oameni dispăruseră. Când furtuna conțeni în cele din urmă, umplură minciogul cu pești și se întoarseră pe alee. Din pământ se ridicau aburi. Găsiră locul unde copacii căzuți fuseseră tăiați și îndepărtați de pe drum, însă Simfonia plecase.

— Poate că au trecut pe drum în timp ce pescuiam, spuse August.

Era singura concluzie rezonabilă. Confirmaseră ruta cu dirijoarea înainte de a se întoarce pe terenul de golf ca să pescuiască. Micul lac era suficient de departe de drum ca să nu vadă Simfonia, ascunși cum erau în spatele clădirii clubului, iar zgomotul trecerii Simfoniei probabil că fusese acoperit de furtună.

— S-au mișcat repede, zise Kirsten, dar simțea un nod în stomac, iar August își zornăia obiectele din buzunar. De ce să fi pornit Simfonia la drum pe o ploaie torențială dacă nu apăruse o urgență neașteptată? Furtuna îndepărtase orice urme de pe drum, frunze și rămurele acopereau pe alocuri asfaltul și se făcuse din nou foarte cald. Cerul arăta de parcă se spărsese, petice de albastru apărând printre nori.

— Peștii o să se strice repede pe căldura asta, spuse August.

Aceasta era o dilemă. Fiecare celulă din trupul lui Kirsten țipa să plece pe urmele Simfoniei, dar era mai sigur să aprindă un foc

În lumina zilei, plus că, în acea dimineață, nu mâncaseră decât o fâșie sau două de carne de iepure uscată. Adunară lemne ca să facă focul, dar, desigur, toate erau ude, așa că dură mult până reușiră să aprindă o flacăra mică. Focul scotea mult fum, iar ochii îi usturară cât pregătirea mâncării, dar fumul măcar înlocui duhoarea de pește din hainele lor. Mâncară cât de mult pește putură și luară cu ei restul, în minciog, apoi porniră pe jumătate îngrețoși la drum, trecând de terenul de golf, de câteva case care era evident că fuseseră jefuite cu ani în urmă, mobilierul distrus fiind împrăștiat pe peluze. După o vreme, aruncară peștele – se strica din cauza căldurii – și grăbiră pasul, mergând cât de repede puteau, însă Simfonia tot nu se vedea, deși, cu siguranță, ar fi trebuit să dea de urmele ei deja, urme de copite sau de pași, sau de roți pe drum. Nu vorbeau.

În preajma amurgului, drumul trecu pe sub o autostradă. Kirsten se urcă pe pasarelă ca să se uite în depărtare, sperând că Simfonia era poate chiar în față, însă drumul cotea către strălucirea îndepărtată a unui lac și dispărea în spatele copacilor. Autostrada era un ambuteiaj încremenit care se întindea pe kilometri întregi, cu copăcei crescând printre mașini și mii de parbrize reflectând cerul. Pe scaunul șoferului celei mai apropiate mașini se afla un schelet.

Dormiră sub un copac de lângă pasarelă, lipiți unul de altul pe folia de plastic a lui August. Kirsten dormi cu intermitențe, de fiecare dată când se trezea fiind conștientă de pustietatea din jur, de absența oamenilor și a animalelor, și a căruțelor. Infernul este absența oamenilor care îți sunt dragi.

În a doua lor zi fără Simfonie, Kirsten și August dădură peste un șir de mașini trase pe marginea drumului. Era dimineață târziu, căldura se întetea, iar liniștea cuprindea totul în jur. Lacul nu se mai vedea. Mașinile aruncau umbre arcuite. Fuseseră golite, nu existau oase pe locurile din spate sau obiecte abandonate care să sugereze că locuise cineva prin apropiere sau trecuse pe-acolo. O oră mai târziu, ajunseră la o benzinărie, o clădire joasă, încă în picioare, singuratică de la marginea șoselei, cu o siglă reprezentând o scoică galbenă, vehiculele fiind îngrămădite și blocându-se unul pe altul la pompe. Unul dintre ele avea culoarea untului topit și un scris cu negru pe laterală. Kirsten își dădu seama că era un taxi din Chicago. Într-una din ultimele zile, cineva luase unul dintre ultimele taxiuri din orașul cuprins de haos, negociase un preț și pornise spre nord. Două găuri de glonț se vedeau în portiera șoferului. Un câine lătră, iar ei încremeniră cu mâinile pe arme.

Bărbatul care veni de după clădire, însoțit de un golden retriever, avea 50 sau 60 de ani, păr sur tuns foarte scurt și mișcări rigide, care sugerau o rană veche, și ținea o pușcă în mână. O cicatrice complicată îi brăzda fața.

— Vă ajut cu ceva?

Tonul lui nu era neprietenos, iar asta era plăcerea de a fi în viață în Anul 20, în această epocă mai calmă. Deoarece, în primii zece sau doisprezece ani de după colaps, ar fi fost mult mai probabil ca el să-i împuște pe loc.

— Doar treceam pe-aici, spuse Kirsten. Nu avem gânduri rele. Ne îndreptăm spre Muzeul Civilizației.

— Încotro vă îndreptați?

— Spre aeroportul Severn City.

Alături de ea, August tăcea. Nu-i plăcea să stea de vorbă cu străinii.

Bărbatul dădu din cap.

— Mai e cineva acolo?

— Sperăm că prietenii noștri sunt acolo.

— I-ați pierdut?

— Da, zise Kirsten. I-am pierdut.

August suspină. Absența Simfoniei de pe acest traseu fusese

evidentă de ceva vreme. Trecuseră pe lângă câteva petice de pământ moale, dar nu zăriseră nicio urmă. Nici balegă de cal, nici urme de roți sau de pași, niciun semn al celor peste douăzeci de oameni, al celor trei căruțe și al celor șapte cai care să dovedească faptul că s-ar afla în fața lor pe acest drum.

— Ei bine. Bărbatul clătină din cap. Ghinion. Îmi pare rău să aud asta. Apropo, eu sunt Finn.

— Eu sunt Kirsten. El e August.

— Aceea este o cutie de vioară? Întrebă Finn.

— Da.

— Ați fugit dintr-o orchestră?

— Ei au fugit de noi, rosti Kirsten repede, pentru că văzu cum August își încleștă pumnul în buzunar. Ești singur aici?

— Firește că nu, spuse Finn, iar Kirsten își dădu seama de greșeala ei.

Chiar și în această epocă mai calmă, cine ar fi recunoscut că este depășit numeric? Privirea lui se opri pe cuțitele lui Kirsten. Ei îi era greu să nu se holbeze la cicatricea de pe fața lui. De la distanță, nu-ți puteai da bine seama, dar părea să aibă un model anume.

— Dar acesta nu e un oraș?

— Nu. Nu l-aș putea numi astfel.

— Îmi pare rău, eram curioasă doar. Nu întâlnim prea mulți oameni ca tine.

— Ca mine?

— Care să trăiască în afara unui oraș, zise Kirsten.

— O! Ei bine, aici e liniște. Locul acesta de care ai pomenit, rosti el, acest muzeu. Știți ceva de el?

— Nu prea, spuse Kirsten. Însă prietenii noștri se duceau acolo.

— Am auzit că ar fi un loc unde sunt păstrate artefacte din vechea lume, zise August.

Bărbatul râse, un sunet ca un lătrat. Câinele lui îi privi cu o expresie îngrijorată.

— Artefacte din vechea lume, repetă el. Uitați cum stă treaba, copii, întreg Pământul este un loc în care sunt păstrate artefacte din vechea lume. Când ați văzut ultima dată o mașină nouă?

Ei se uitară unul la altul și nu ziseră nimic.

— Ei bine, în sfârșit, rosti Finn, există o pompă în spatele clădirii, dacă vreți să vă umpleți bidoanele cu apă.

Ei îi mulțumiră și îl urmară. În spatele benzinăriei se aflau doi

copii mici, gemeni cu părul roșcat, de opt sau nouă ani și de sex neclar, care curățau cartofi. Erau desculți, dar aveau haine curate și părul le era îngrijit tuns. Se uitară la străinii care se apropiiau. Kirsten se pomeni întrebându-se, așa cum făcea mereu când vedea copii, dacă era mai bine sau mai rău să nu fi cunoscut o altă lume decât cea de după gripa georgiană. Finn arătă spre o pompă de mână montată pe un soclu înfipt în pământ.

— Ne-am mai întâlnit, spuse Kirsten. Nu-i așa? Nu erați în St. Deborah by the Water cu doi ani în urmă? Îmi amintesc de gemenii cu păr roșcat care m-au urmărit când mă plimbam prin oraș.

Finn se încordă, iar ea își dădu seama după zvâcnetul brațului că el era cât pe ce să ridice pușca.

— Profetul v-a trimis?

— Poftim? Nu. Nu, nici vorbă. Doar am trecut prin acel oraș.

— Și am plecat de-acolo cât de repede am putut, adăugă August. Facem parte din Simfonia Itinerantă.

Finn zâmbi.

— Ei bine, asta explică vioara, zise el. Îmi amintesc bine de Simfonie. Mâna i se relaxă pe pușcă, iar momentul tensionat trecu. Nu pot spune că mi-a plăcut vreodată Shakespeare din cale-afară, dar a fost cea mai bună muzică pe care am auzit-o de ani de zile.

— Mulțumesc, spuse August.

— Ați părăsit orașul după ce profetul a preluat conducerea? întrebă Kirsten.

August manevra pompa în vreme ce Kirsten ținea bidoanele sub robinet, apa rece stropindu-i mâinile.

— Cei mai demenți și blestemați oameni pe care i-am întâlnit în toată viața mea, zise el. Primejdioși ca naiba. Câțiva dintre noi ne-am luat copiii și am șters-o de acolo.

— I-ai cunoscut pe Charlie și pe Jeremy?

Kirsten puse la loc capacele și băgă bidoanele în ranița ei și în geanta lui August.

— Erau muzicieni, nu-i așa? Ea era negresă, iar el, asiatic?

— Da.

— Nu prea bine. Ne salutăm doar. Au plecat împreună cu bebelușul lor, cu câteva zile înaintea mea.

— Știi unde s-au dus?

— Habar n-am.

— Ne poți spune ce se află mai departe pe drum?

— Nu e nimic pe kilometri întregi. Două orașe abandonate, nelocuite de nimeni, din câte știu. După aceea, Severn City și lacul.

— Ai fost vreodată acolo?

Se îndreptau spre drum. Kirsten se uită dintr-o parte la bărbat, iar cicatricea se văzu clar: un „t” cu o linie în plus, simbolul pe care îl văzuse desenat cu spray pe unele clădiri din St. Deborah by the Water.

— În Severn City? De la colaps, nu.

— Cum este, întrebă Kirsten, să trăiești aici, în afara unui oraș?

— E liniște. Finn ridică din umeri. N-aș fi riscat asta cu opt sau zece ani în urmă, dar, cu excepția profetului, a fost un deceniu foarte liniștit. Ezită. N-am fost foarte cinstit cu voi. Cunoscut locul despre care vorbiți - muzeul. Se pare că sunt destul de mulți oameni acolo.

— N-ai fost tentat să te duci acolo când ai plecat din St. Deborah?

— Se pare că profetul e de-acolo, spuse el. Acei oameni de la aeroport. Dacă sunt oamenii profetului?

Kirsten și August meraseră mai mult în tăcere. O căprioară traversă drumul în fața lor și se opri să se uite la ei înainte de a dispărea printre copaci. Frumusețea acestei lumi din care aproape toți dispăruseră. Dacă infernul sunt ceilalți oameni, ce este o lume aproape complet lipsită de oameni? Poate că, în curând, omenirea se va stinge pur și simplu, dar lui Kirsten acest gând i se păru mai degrabă pașnic decât trist. Atât de multe specii apăruseră, iar mai târziu dispăruseră de pe acest Pământ - ce mai conta una în plus? De fapt, câți oameni mai rămăseseră?

— Cicatricea lui, rosti August.

— Știu. Și unde-i Simfonia? De ce să fi schimbat ruta?

August nu răspunse. Existau foarte multe motive pentru care Simfonia s-ar fi putut abate de la traseul plănuiră. Au fost amenințați cumva și s-au decis să aleagă o cale mai puțin directă. Gândindu-se mai bine, au decis că o altă rută era mai rapidă și se așteptau să se întâlnească la aeroport cu Kirsten și cu August. Cotiseră unde nu trebuia și dispăruseră în peisaj.

La începutul după-amiezii, August găsi o alee. Se odihneau la

umbră când el se ridică și traversează drumul. Kirsten remarcase pâlcul de copaci tineri de-acolo, dar fusese prea obosită și prea toropită de căldură pentru a se gândi ce însemnau. August se lăsa într-un genunchi și pipăi solul.

— Pietriș, spuse el.

Era o alee pe care crescuse atâta vegetație, încât aproape că dispăruse complet. Pădurea făcea loc unei poieni în care se aflau o casă cu două niveluri, două mașini ruginite și o camionetă cu cauciucurile distruse. Așteptară o vreme la marginea pădurii, dar nu observară nicio mișcare.

Ușa din față era încuiată, un detaliu neobișnuit. Dădură ocol casei, însă și ușa din spate era încuiată. Kirsten o descuie cu un șperaclu. Din clipa în care pășiră în sufragerie, le fu clar că nimeni altcineva nu mai fusese aici. Perne decorative erau frumos aranjate pe canapea. O telecomandă se afla pe măsuta de cafea acoperită de praf. Se uitară unul la altul cu sprâncenele ridicate peste cârpele cu care își acoperiseră fețele. De ani de zile, nu mai dăduseră peste o casă neatinsă.

În bucătărie, Kirsten își trecu degetele peste șirul de farfurii din uscătorul de vase și luă câteva furculițe care aveau să-i fie mai târziu de folos. La etaj se afla o cameră care, cândva, îi aparținuse unui copil. Copilul în chestiune încă era prezent, niște rămășițe în pat – Kirsten trase o cuvertură peste capul său, în vreme ce August cerceta baia de la parter –, iar pe perete se afla o fotografie înrămată a unui băiat cu părinții lui, cu toții zâmbind și radiind de fericire, băiatul într-o uniformă de liga mică, părinții îngenucheați de o parte și de cealaltă a lui. Auzi pașii lui August în spatele ei.

— Uite ce-am găsit, spuse el.

Găsise o machetă din metal a navei *Enterprise*. Ridică în lumina soarelui obiectul strălucitor de dimensiunea unei libelule. Acela fu momentul când Kirsten remarcă posterul de deasupra patului, care înfățișa un sistem solar, Pământul fiind un punctuleț albastru lângă Soare. Băiatului îi plăcuseră baseballul și spațiul cosmic.

— Ar trebui s-o luăm din loc, rosti Kirsten după o clipă.

Privirea lui August se oprise asupra patului. Ea ieși prima din cameră, ca el să poată rosti una dintre rugăciunile lui, cu toate că nu era prea sigură dacă „rugăciune” era cuvântul potrivit. Când murmura lângă morți, părea că doar vorbește cu ei. „Sper că ți-ai găsit pacea la sfârșit”, îl auzise ea zicând. Sau: „Ai o casă

cu adevărat frumoasă. Îmi pare rău că-ți iau cizmele.” Sau: „Oriunde te-ai afla, sper că și familia ta e acolo.” Copilului din pat îi vorbi atât de încet, încât Kirsten nu reuși să audă. Singurele cuvinte pe care le desluși fură „sus la stele”, după care se îndreptă repede spre dormitorul principal, ca el să n-o surprindă trăgând cu urechea, însă văzu că August fusese deja acolo – părinții băiatului muriseră în patul lor, iar un nor de praf plutea deasupra lor, de la păturile ridicate de August pentru a le acoperi fețele.

În baia aferentă, Kirsten închise ochii pentru o secundă în timp ce apăsă întrerupătorul de lumină. Firește, nimic nu se întâmplă, dar, ca de obicei în astfel de momente, se pomeni făcând eforturi pentru a-și aminti cum fusese când acest gest avea consecințe: să intri într-o cameră, să apeși întrerupătorul, iar încăperea să fie inundată de lumină. Din păcate, nu era sigură dacă își amintea sau doar își imagina că își amintește. Își trecu vârfurile degetelor peste o casetă din porțelan albastru cu alb aflată pe polița din baie, admiră șirurile de bețișoare pentru urechi înainte de a le băga în buzunar. Păreau utile pentru curățarea urechilor și a instrumentelor muzicale. Kirsten își ridică privirea și își întâlni chipul din oglindă. Trebuia să se tundă. Zâmbi, apoi își ajustă zâmbetul pentru a ascunde cât de cât un dinte lipsă. Deschise un dulap și se uită la un teanc de prosoape curate. Cel de deasupra era albastru cu rățuște galbene și avea o emblemă țesută într-un colț.

De ce nu-l luaseră părinții pe băiat în patul lor dacă erau cu toții bolnavi? Poate că părinții muriseră primii. Nu vru să se gândească la asta.

Ușa care dădea spre dormitorul liber fusese închisă, iar fereastră, lăsată întredeschisă, așa încât covorul fusese distrus, dar hainele din șifonier scăpaseră de mirosul morții. Găsi o rochie care îi plăcu, din mătase albastră moale și cu buzunare, în care se schimbă în vreme ce August încă era în dormitorul băiatului. Mai dădu acolo peste o rochie de nuntă și un costum negru. Le luă. Ceea ce făcea Simfonia, ceea ce ei făceau mereu era să încerce să arunce o vrajă, iar costumele le erau de ajutor. Viețile celor pe care-i întâlneau erau grele, oameni care își petreceau timpul luptându-se să subziste. Câțiva dintre actori considerau că Shakespeare era mai accesibil dacă se îmbrăcau în haine peticite și decolorate, asemenea spectatorilor lor, însă Kirsten credea că

era important s-o vezi pe Titania în rochie, iar pe Hamlet în cămașă cu cravată. Tuba era e acord cu ea.

— Treaba cu lumea nouă, spusese tuba odată, e că-i lipsește cumplit eleganța.

El știa multe despre eleganță. Înainte de colaps, el și dirijoarea făcuseră parte din aceeași orchestră militară. Uneori, vorbea despre balurile militare. Oare unde se afla el? „Nu te gânde la Simfonie! Nu te gânde la Simfonie! Există doar aici, își spusese ea, există doar această casă.”

— Frumoasă rochie, rosti August când se întâlnește cu el la parter, în sufragerie.

— Cea veche mirosea a fum și a măruntaie de pește.

— Am găsit câteva valize la subsol, spusese el.

Plecară fiecare cu câte o valiză, luând prosoape, haine și un vraf de reviste pe care Kirsten voia să le răsfoiască mai târziu, o cutie nedesfăcută cu sare, precum și diverse alte lucruri care puteau să le fie de folos, nu înainte ca ea să cerceteze rafturile cu cărți din living, iar August să se uite după un *Ghid TV* sau volume de poezie.

— Te interesează ceva anume? întrebă el după ce renunță la căutare.

Kirsten văzu că el se gândea să ia telecomanda. O ținea în mână și apăsa alene butoanele.

— *Doctor Eleven*, firește. Dar m-aș mulțumi și cu *Dragă V.*

Ultima era o carte pe care ea o pierduse cumva pe drum, cu doi sau trei ani în urmă, iar de-atunci tot încercase să găsească un alt exemplar. Cartea îi aparținuse mamei ei, fiind cumpărată chiar înainte să se sfârșească totul. *Dragă V.: Un portret neautorizat al lui Arthur Leander*. Textul alb din partea de sus a primei coperte declara că era numărul 1 pe lista de bestselleruri. Fotografia copertei era în alb și negru, Arthur privind peste umăr în timp ce se urca într-o mașină. Expresia de pe chipul lui ar fi putut însemna orice – poate că era ușor hăituită, dar la fel de posibil era ca tocmai să-l fi strigat cineva, iar el să se fi întors pentru a se uita la el sau la ea. Cartea era alcătuită exclusiv din scrisori pentru o prietenă, anonimă V.

Când Kirsten plecase din Toronto împreună cu fratele ei, el îi spusese că putea să-și ia o singură carte în rucsac, așa că ea luase *Dragă V.*, pentru că mama ei îi spusese că nu are voie s-o citească. Fratele ei ridicase dintr-o sprânceană, dar nu făcuse nicio remarcă.

CÂTEVA DINTRE SCRISORI:

Dragă V.,

Este frig în Toronto, dar îmi place unde locuiesc. Lucrul cu care nu mă pot obișnui este că, atunci când e înnorat și stă să ningă, cerul pare portocaliu. Portocaliu. Știu că este doar lumina reflectată de oraș, dar e sinistru.

În ultima vreme fac plimbări lungi, pentru că, după ce plătesc chiria, spălatul rufelor și alimentele, nu prea îmi permit să mă deplasez altfel. Ieri am găsit un penny într-o rigolă și am decis că este un talisman norocos. Îl lipesc cu bandă adezivă de această scrisoare. E nenatural de strălucitor, nu? Seara trecută, cu ocazia celei de-a 19-a aniversări a zilei mele de naștere, m-am dus la un club de dans din centru unde intrarea costă 5\$. A fost iresponsabil să cheltuiesc 5\$ pentru atât de puține ore în restaurant, dar, în sfârșit, îmi place să dansez, deși habar n-am ce fac și probabil că arăt de parcă aș fi posedat. M-am dus acasă cu prietenul meu Clark, iar el spunea ceva despre o chestie experimentală pe care o văzuse, în care actorii poartă gigantice măști din papier maché, ceea ce pare grozav, dar cam pretențios. I-am spus asta lui C., iar el m-a întrebat: „Știi ce înseamnă pretențios? Părul tău”, și nu încerca să fie rău, dar dimineața i-am pregătit micul dejun unuia dintre colegii de cameră în schimbul unei tunsori, și nu cred că a ieșit rău. Colegul meu e la școala de frizeri. Coada de cal a dispărut! Nu m-ai recunoaște! Iubesc acest oraș și îl și urăsc, și mi-e dor de tine.

A.

Dragă V.

Noaptea trecută, am visat că eram din nou la tine acasă, jucând mah jong (așa se scrie?) cu mama ta. Cred că, în realitate, am jucat doar o dată și știu că eram amețiți, dar mi-a plăcut, mi-au plăcut piesele alea mici. În sfârșit. În dimineața asta, mă gândeam la ce-mi plăcea la casa ta, acea iluzie optică: oceanul, felul în care arată din sufragerie, ca și cum oceanul se află chiar la capătul peluzei din față, dar, când ieși, dai de o stâncă între iarbă și apă, cu scara aia rahitică rău, care mereu mă înspăimânta de moarte.

Nu mi-e chiar dor de casă, dar nici nu pot spune că nu-mi este. Mi-am petrecut mult timp cu Clark, care e la cursul meu de actorie și de care cred că ți-ar plăcea. C. are părul punk-rock, pe jumătate ras, roz partea nerasă. Părinții lui C. vor ca el să se ducă la școala de afaceri sau măcar să obțină o diplomă pentru vreo meserie, iar C. mi-a spus că ar prefera să moară decât să facă asta, ceea ce pare extrem, dar, pe de

altă parte, îmi aduc aminte că și eu i-am zis că mă gândeam că mai degrabă aş muri decât să mai stau pe insulă, așa că i-am spus că înțeleg. În seara asta, am avut un curs reușit. Sper că îți merge bine. Scrie-mi curând.

A.

Dragă V.,

Îți amintești cum ascultam muzică în camera ta din casa de pe stâncă? Mă gândeam ce plăcut a fost, cu toate că eu eram pe cale să plec la Toronto, așa că a fost și trist. Îmi amintesc cum priveam frunzele de la fereastra ta și încercam să-mi imaginez că mă uitam la zgârie-nori și cum ar fi asta, dacă îmi vor lipsi frunzele etc., apoi am ajuns în Toronto și chiar în fața geamului meu se află un copac, așa că nu văd decât frunze. Este însă un ginkobiloba, cum nu am mai văzut în Vest. E frumos. Frunzele au forma unor mici evantaie.

A.

Dragă V.,

Sunt un actor cumplit, în acest oraș e al naibii de frig și mi-e dor de tine.

A.

Dragă V.,

Îți amintești de noaptea aceea în care am stat treji ca să vedem cometa? Cometa Hyakutake, în noaptea aceea foarte friguroasă de martie, cu gheață pe iarbă. Îmi aduc aminte că-i șopteam numele iarăși și iarăși, Hyakutake, Hyakutake. Mi s-a părut că era frumoasă acea lumină care atârna, pur și simplu, pe cer. În sfârșit, tocmai mă gândeam la ea și mă întrebam dacă îți amintești noaptea aceea la fel de bine ca mine. Nu prea poți vedea stelele aici.

A.

Dragă V.,

Nu ți-am spus asta, dar, luna trecută, la cursul de actorie, instructorul mi-a spus că are impresia că sunt cam inexpresiv, ceea ce este modul lui de a zice că este de părere că sunt un actor cumplit. A spus ceva vag și aproape amabil despre cât de greu poate fi să îmbunătățești lucrurile. I-am zis „stai să vezi”, iar el a părut surprins și mi-a făcut cu ochiul, apoi m-a ignorat trei săptămâni. Dar aseară îmi rosteam monologul, iar când mi-am ridicat privirea, am văzut că mă urmărea, chiar mă urmărea cu atenție, și a fost prima dată în trei săptămâni când mi-a zis „noapte bună”, iar eu am simțit că există speranță. Sunt ca un om în scaun cu rotile care îi privește pe alții cum aleargă. Văd ce înseamnă o interpretare bună, dar eu nu prea reușesc, însă uneori sunt foarte aproape, V. Mă străduiesc din răsuputeri.

Mă gândeam la insulă. Pare să fie cumva în trecut, ca un vis pe care l-am avut cândva. Merg pe aceste străzi, intru și ies din parcuri și cluburi de dans, și mă gândesc: „Cândva mă plimbam pe plajă cu prietena mea cea mai bună, V., cândva construiam forturi cu frățiorul meu în pădure, cândva tot ce vedeam erau copaci” și toate acele lucruri adevărate par false, e ca un basm pe care mi l-a spus cineva. Stau și aștept să se schimbe lumina semafoarelor la intersecțiile din Toronto, iar tot locul acela, mă refer la insulă, pare ca o altă planetă. Nu vreau să te jignesc, dar mi se pare ciudat să mă gândesc că tu ești tot acolo.

Al tău,
A.

E ultima scrisoare, dragă V., pentru că de patru luni nu mi-ai răspuns la nicio scrisoare și nu mi-ai scris nimic mai lung de o ilustrată în cinci luni. Astăzi am ieșit afară, iar copacii explodau de flori de primăvară, oare am visat că mergeai alături de mine pe aceste străzi strălucitoare? (V., scuze, colegul meu de cameră a venit binedispus acasă, cu niște marijuana excelentă, iar eu am luat-o puțin razna și mă simt singur, tu nu știi cum e să fii atât de departe de casă pentru că tu nu pleci niciodată, V., nu-i așa?) Mai devreme mă gândeam că, pentru a putea să cunoști acest oraș, trebuie să ajungi lefter, fiindcă sărăcia (sărăcie adevărată, adică să nu ai 2\$ pentru metrou) te silește să mergi pe jos peste tot, iar cel mai bine vezi orașul când mergi pe jos. În sfârșit. O să devin actor și o să fiu bun, ăsta-i lucrul important, vreau să fac ceva remarcabil, dar nu știu ce. L-am spus asta unuia dintre colegii mei de cameră, iar el a râs și a zis că sunt tânăr, dar că toți îmbătrânim și că asta se întâmplă atât de repede. Am 19 ani deja.

Mă gândesc să particip la audițiile pentru admiterea la o școală de actorie din New York.

M-am gândit la un lucru care o să ți se pară dur, și îmi pare rău pentru asta: ai zis că o să fii mereu prietena mea, dar, de fapt, nu ești, nu-i așa? Mi-am dat seama de asta abia recent. Nu te interesează deloc viața mea.

O să ți se pară o răutate, dar nu asta e intenția mea, V., doar exprim un fapt: tu mă suni doar dacă te sun eu primul. Ai remarcat asta? Dacă eu te sun și îți las un mesaj, mă suni înapoi, dar tu nu mă suni niciodată prima.

Și cred că e un lucru cam oribil, V., atunci când se presupune că ești prietena cuiva. Eu mereu te caut. Tu spui mereu că ești prietena mea, dar nu mă cauți niciodată, astfel încât cred că trebuie să încetez să-ți ascult cuvintele, V., și să-ți iau în considerare faptele. Amicul meu C. crede că am așteptări prea mari de la o prietenie, însă eu nu cred că are dreptate.

Ai grijă de tine, V. O să-mi fie dor de tine.

A.

V.,

Au trecut ani (decenii?) de când ți-am scris ultima oară, dar m-am gândit adesea la tine. Mi-a făcut plăcere să te văd de Crăciun. N-am știut că mama avea de gând să invite lume. Mereu face asta când sunt acolo, cred că pentru a se lăuda cu mine într-un fel, cu toate că, dacă ar fi fost după ea, n-aș fi părăsit niciodată insula și aș fi condus plugul de zăpadă al tatii. A fost ciudat să ne aflăm împreună în aceeași cameră, dar și minunat să te văd din nou și să stăm puțin de vorbă după atâta vreme. Patru copii! Nici nu-mi pot imagina.

Au trecut ani de zile de când n-am mai scris cuiva, nu numai ție, așa că-ți mărturisesc că mi-am pierdut îndemânarea. Dar am vești, vești importante, iar când s-a întâmplat, ai fost prima căreia am vrut să-i spun. Mă însor. E foarte brusc. Nu ți-am pomenit de asta de Crăciun, dar o fac acum și mi se pare perfect normal. Numele ei este Miranda și este și ea de pe insulă, dar ne-am cunoscut în Toronto. Este artistă și face benzi desenate foarte frumoase. Ne mutăm împreună la L.A., luna viitoare.

Cum de-am îmbătrânit atât de mult, V.? Îmi amintesc cum construiam împreună forturi în pădure, când aveam cinci ani. Putem fi din nou prieteni. Mi-a fost teribil de dor de tine.

A.

Dragă V.,

Sunt zile ciudate. Am sentimentul că viața unui om seamănă cu un film. Sunt atât de dezorientat, V., că nu-ți pot spune. Mă pomenesc pe neașteptate întrebându-mă cum de-am ajuns aici. Cum de am aterizat în această viață? Fiindcă, dacă mă uit îndărăt la succesiunea evenimentelor, pare un rezultat improbabil. Cunosc duzini de actori mai talentați decât mine care nu au reușit.

Am cunoscut pe cineva și m-am îndrăgostit. Elizabeth. Are atâta grație, atâta frumusețe, dar, mult mai important, un soi de lumină care nu mi-am dat seama că-mi lipsea. Când nu face modelling sau nu filmează, face cursuri de istoria artei. Știu că este discutabil, V. Clark cred că știe. Am dat un dineu aseară (foarte ciudat și o idee proastă, privind retrospectiv lucrurile - e o poveste lungă dar, la vremea aceea, a părut o idee bună), iar la un moment dat mi-am ridicat privirea și el se uita la mine ca și cum l-aș fi dezamăgit personal, iar eu mi-am dat seama că avea dreptate să fie dezamăgit. M-am dezamăgit și pe mine. Nu știu, V., totul e un haos.

Al tău,

A.

Dragă V.,

Aseară, Clark a venit la cină pentru prima dată după șase luni, sau cam așa ceva. Am fost agitat la gândul întâlnirii cu el, parțial pentru că îl consider mai puțin interesant acum decât pe vremea când amândoi aveam 19 ani (nu e amabil din partea mea să spun asta, dar oare nu putem fi sinceri în legătură cu modul cum se schimbă oamenii?), parțial pentru că, ultima dată când a fost aici, eu încă eram însurat cu Miranda, iar Elizabeth era doar un alt oaspete la cină. Însă Elizabeth a făcut pui fript și l-a impresionat în rolul unei casnice din anii '50, așa că el a plăcut-o, cred. Toată seara a afișat cea mai strălucitoare imagine a ei, a fost absolut fermecătoare etc. Și, măcar cu această ocazie, n-a băut prea mult.

Îți amintești de profesorul ăla de engleză de la școală care era înnebunit după Yeats? Entuziasmul lui ți se transmitea cumva, și îmi aduc aminte că, pentru o vreme, ai avut un citat din el lipit pe peretele dormitorului din casa de la lac, și în ultimul timp m-am tot gândit la el: lubirea este precum colții unui leu.

Al tău,
A.

— Te rog, spune-mi că glumești, rosti Clark atunci când Elizabeth Colton îl sună ca să-i zică de carte.

Elizabeth nu glumea. Nu văzuse cartea încă – avea să fie publicată peste o săptămână –, dar aflase dintr-o sursă de încredere că amândoi apăreau în ea. Era furioasă. Se gândea la un proces, dar nu era sigură pe cine să dea în judecată. Editura? Pe V.? Decisese că nu era rezonabil să-l dea pe Arthur în judecată deoarece se părea că nici el nu știuse de carte.

— Ce spune el despre noi? întrebă Clark.

— Nu știu, zise Elizabeth. Dar se pare că vorbește în detaliu despre căsătoriile și despre prietenii lui. Cuvintele folosite de amicul meu au fost „din plin”.

— Din plin, rosti Clark. Asta ar putea însemna orice.

„Dar probabil că nimic bun”, decise el.

— Se pare că îi plăcea să-i descrie pe oamenii din viața lui. Măcar a avut bunul-simț să se supere și el când l-am sunat.

Pe fir se auzi un fâșâit static.

— Se cheamă *Dragă B.*?

— *Dragă V.* E prietena lui, Victoria.

— Fosta prietenă, îmi imaginez. O să-l sun mâine, spuse Clark.

— O să înceapă să fie incoerent, să deturneze lucrurile și să se mire, zise ea. Sau poate că doar cu mine vorbește așa. Ți s-a întâmplat să vorbești vreodată cu el și să ai senzația că joacă teatru?

— Chiar trebuie să plec, spuse Clark. Am un interviu la ora unsprezece.

— Vin la New York peste câteva zile. Poate că ar trebui să ne întâlnim și să discutăm despre asta.

— În regulă. Nu o văzuse de ani de zile. Pune-o pe asistenta ta să discute cu a mea și vom stabili ceva.

După ce închise telefonul, nu putu să se gândească decât la *Dragă V.* Plecă de la birou fără să se uite în ochii nimănui, într-o stare de letargie care făcea să-i fie imposibil să discute cu colegii lui – oare citise vreunul dintre ei cartea? –, și ieși pe 23rd Street. Dorea să obțină imediat un exemplar al cărții – cu siguranță, cunoștea pe cineva care îi putea face rost de unul –, însă nu avea timp înainte de întâlnire. Conducea o ședință de obținere de

feedback din mai multe surse la o firmă de consultanță pentru sisteme de alimentare cu apă de lângă Grand Central Station.

În ultimii ani, acest gen de ședințe devenise specialitatea lui. În centrul fiecăreia se afla un director executiv pe care compania clientului spera să-l facă mai bun, referindu-se la el, fără ironie, ca „ținta”. Țintele curente ale lui Clark includeau un reprezentat comercial care făcea milioane pentru firmă, dar care țipa la subordonații săi, un avocat evident strălucit care lucra până la trei dimineața, dar cumva nu reușea să-și respecte termenele-limită, un director de relații publice al cărui talent de a relaționa cu clienții era egal cu totala lui incapacitate de a-și controla personalul. Fiecare ședință implica interviuarea a circa o duzină de oameni care lucrau în imediata vecinătate a țintei, prezentându-i țintei o serie de rapoarte constând în comentarii anonime din interviuri – cele pozitive mai întâi, pentru a le îndulci pe cele nimicitoare –, iar ulterior, în faza finală a proiectului, urmau câteva luni de îndrumare.

23rd Street nu era aglomerată – era puțin înainte prânz –, însă el tot rămânea blocat în spatele câte unui zombi cu iPhone, oameni care aveau pe jumătate vârsta lui și care umblau ca prin vis, cu ochii lipiți de ecranele lor. Îi înghionti intenționat pe doi dintre ei, mergând mai repede decât de obicei, supărat într-un mod fundamental care îl făcea să simtă nevoia să dea cu pumnii în ziduri, să o ia la goană cu toată viteza, să se repeadă pe un ring de dans, deși nu o mai făcuse de două decenii. În vreme ce Arthur dansa, el avea un stil de a se băta puțin pe lângă ritmul muzicii. O tânără femeie se opri brusc în capul scărilor de la metrou, iar el aproape că se lovi de ea, îi aruncă o privire urâtă când o ocoli razant – ea nu observă, captivată fiind de ecranul ei – și urcă într-un metrou chiar înainte de închiderea ușilor, primul moment plăcut al zilei.

Clocoti tot drumul până la Grand Central Station, unde urcă scările câte două odată, spre un coridor de marmură care se desprindea din sala principală, trecu repede prin aerul condimentat din Grand Central Market și printr-un pasaj care făcea legătura cu Graybar Building.

— Îmi pare rău că am întârziat, îi spuse el celui pe care urma să-l intervievez, dar acesta ridică din umeri și îi făcu semn să se așeze pe scaunul pentru vizitatori.

— Dacă tu crezi că două minute înseamnă întârziere, n-o să ne înțelegem foarte bine.

Oare accentul era texan? Dahlia avea în jur de 40 de ani, o coafură cu margini de aceeași nuanță de roșu ca și rujul.

Clark începu obișnuita introducere și preambulul ședinței pe care urmau s-o aibă, șeful ei fiind ținta, spuse că intervieuva 15 oameni și că totul va fi anonim, comentariile fiind fragmentate și inserate pe categorii în rapoarte separate pentru subordonați, egali și superiori, cu un minimum de trei în fiecare grup etc. El își ascultă de la distanță vocea și fu mulțumit să constate că era fermă.

— Deci, rostul, spuse ea, dacă înțeleg corect, este să-l schimbăm pe șeful meu?

— Ei bine, de a identifica zonele cu potențiale slăbiciuni, zise Clark.

În timp ce spunea asta, se gândi iarăși la *Dragă V.* pentru că nu este indiscreția însăși definiția slăbiciunii?

— Pentru a-l schimba, insistă ea zâmbind.

— Presupun că poți vedea lucrurile astfel.

Ea dădu din cap.

— Nu cred în perfectibilitatea personală, zise ea.

— Ah, rosti el. Gândul care îi trecu prin minte fu că ea părea puțin cam în vârstă pentru a vorbi ca o studentă la filosofie. Ce părere ai atunci de îmbunătățirea personală?

— Nu știu.

Se lăsă pe spate în scaun, cu brațele încrucișate, reflectând la întrebare. Tonul ei era ușor, însă el începu să-și dea seama că nu avea nimic superficial. Își amintea unele dintre comentariile neplăcute pe care colegii le făcuseră la adresa ei în interviuri anterioare, când întrebările lui vizaseră echipa.

— Ai spus că faci asta de ceva vreme, nu?

— De douăzeci și unu de ani.

— Acești oameni pe care îi instruiesti chiar se schimbă vreodată? Adică, în mod durabil, remarcabil?

El ezită. De fapt, și el își pusese această întrebare.

— Își schimbă comportamentul, spuse el. Unii dintre ei. Adesea, oamenii, pur și simplu, habar n-au că toți ceilalți cred că ar avea nevoie de îmbunătățiri într-o anumită zonă, dar apoi văd raportul...

Ea dădu din cap.

— Deci, faci diferența între schimbarea oamenilor și schimbarea comportamentului.

— Desigur.

— Uite cum stă treaba, spuse Dahlia. Fac pariu că îl poți instrui pe Dan, iar la el probabil că se va vedea o schimbare bruscă, anumite aspecte se vor îmbunătăți, dar el tot un ticălos trist va rămâne.

— Trist...

— Nu, stai, nu scrie asta. Dă-mi voie să reformulez. În regulă, să zicem că se va schimba puțin, probabil, dacă te ocupi de el, însă el tot o persoană de succes, dar nefericită va rămâne, care lucrează până la ora nouă în fiecare seară, pentru că are o căsnicie cumplită și nu vrea să se ducă acasă, și nu mă întreba de unde știu asta, toată lumea știe, e ca și cum ți-ar mirosi respirația, te apropii de o persoană și este evident. Și când spun asta, mă refer la cineva care pare să-și dorească să fi făcut altceva cu viața sa, adică aproape orice altceva - vorbesc prea mult?

— Nu. Te rog, continuă.

— Bine. Îmi iubesc slujba și nu zic asta doar pentru că șeful meu va vedea comentariile mele și, apropo, nu cred că el nu va fi în stare să-și dea seama cine ce a spus, anonim sau nu. Dar, în sfârșit, uneori mă uit în jur și mă gândesc - asta s-ar putea să pară ciudat - că e ca și cum lumea corporatistă ar fi plină de fantome. Și, de fapt, dă-mi voie să reformulez, părinții mei fac parte din lumea academică, așa că am avut loc în primul rând la *acele* spectacol horror, așa că poate ar fi mai corect spus că maturitatea e plină de fantome.

— Îmi pare rău, nu sunt sigur că...

— Vorbesc despre acești oameni care au ajuns să trăiască o viață, în loc de alta, și care sunt atât de dezamăgiți. Știi ce vreau să spun? Au făcut ce se aștepta de la ei. Vor să facă altceva, dar este imposibil acum, au o ipotecă, copii și alte alea, sunt captivi. Dan este așa.

— Deci, nu crezi că îi place slujba lui.

— Corect, zise ea, dar cred că nici măcar nu-și dă seama. Poate că întâlnești mereu oameni ca el. În esență somnambuli care funcționează la capacitate maximă.

Oare ce anume din această declarație îl făcu pe Clark să-i vină să plângă? Dădea din cap, notând cât de mult putea.

— Crezi că el s-ar descrie ca fiind nefericit cu munca lui?

— Nu, rosti Dahlia, cred că oamenii ca el gândesc că e normal ca munca să fie o corvoadă pigmentată cu momente foarte rare de fericire, însă când spun fericire mă refer la distracție. Știi ce

vreau să spun?

— Nu. Te rog, dezvoltă.

— Bine. Să zicem că te duci în camera de odihnă, iar doi oameni pe care îi simpatizezi se află acolo. Să spunem că unul povestește ceva amuzant, tu râzi puțin, te simți inclus, toată lumea e atât de amuzantă, apoi te întorci la biroul tău cu un soi de, nu știu, cred că „inertie luminoasă” ar fi expresia? Te întorci la biroul tău cu o inertie luminoasă, dar pe la patru sau cinci după-amiază, ziua devine doar o altă zi, iar tu continui așa, așteptând să se facă ora cinci, apoi să vină weekendul, apoi cele două sau trei săptămâni anuale de concediu plătit, zilele vin, zilele trec și asta se întâmplă cu viața ta.

— Așa este, rosti Clark.

În clipa aceea, simți un dor inexprimabil. Cu o zi în urmă, intrase în camera de odihnă și petrecuse cinci minute râzând de impresia unui coleg despre un subiect de la *Daily Show*.

— Aș zice că asta este *considerată* viață. Asta este considerată fericire de către cei mai mulți oameni. Tipii ca Dan sunt ca somnambulii, spuse ea, și nimic nu-i trezește vreodată.

El termină restul interviului, îi strânse mâna, străbătu holul boltit al Graybar Building și ieși în Lexington Avenue. Aerul era rece, dar tânjea să ajungă afară, departe de alți oameni. O luă pe un traseu lung și ocolit, cotind spre est pe două bulevarde ca să ajungă pe relativ liniștitul Second Avenue.

Se gândea la carte, se gândea la ce spusese Dahlia despre somnambulism și ceva ciudat îi veni în minte: oare Arthur văzuse că el era somnambul? Exista asta în scrisorile către V.? Pentru că el chiar *fusesse* somnambul, își dădu seama Clark, mișcându-se pe jumătate adormit prin viața sa, de ceva vreme, de ani buni; nu tocmai nefericit, dar când îi făcuse ultima oară cu adevărat plăcere munca lui? Când fusesse ultima oară cu adevărat mișcat de ceva? Când avusese ultima oară un sentiment de venerație sau de inspirație? Își dori să se poată întoarce cumva și să-i găsească pe oamenii cu iPhone pe care îi îmbrâncise mai devreme pe trotuar și să le ceară scuze – „Îmi pare rău, tocmai mi-am dat seama că sunt la fel de puțin prezent în această lume ca și voi, n-aveam niciun drept să vă judec” – și, de asemenea, își dori să le sune pe toate țintele sale și să le ceară scuze, pentru că este un lucru cumplit să apari în rapoartele cuiva – își dădea seama de asta acum –, este un lucru cumplit să fii ținta.

5

Toronto

A existat un moment pe Pământ, improbabil în retrospectivă și, de fapt, mai scurt decât un moment din intervalul istoriei omenirii, mai degrabă o clipire din ochi, când era posibil să trăiești exclusiv din fotografierea și interviuarea oamenilor faimoși. Cu șapte ani înainte de sfârșitul lumii, Jeevan Chaudhary stabilise să-i ia un interviu lui Arthur Leander.

De câțiva ani, Jeevan lucra ca paparazzo și trăia acceptabil din asta, dar era plictisit de moarte să urmărească persoanele celebre de după ghivecele cu plante de pe trotuar și să aștepte în mașini parcate, așa că încerca să devină jurnalist de divertisment, ceea ce i se părea înjositor, dar mai puțin înjositor decât profesia actuală.

— Îl *cunosc* pe tipul ăsta, îi spuse el unui editor căruia îi dusese, mai de mult, câteva dintre fotografiile lui, atunci când subiectul Arthur Leander apăru în discuția la un pahar. I-am văzut toate filmele, pe unele dintre ele de două ori, I-am urmărit prin tot orașul, i-am fotografiat nevestele. Îl pot face să stea de vorbă cu mine.

Editorul fu de acord să-i dea o șansă, așa că, în ziua stabilită, Jeevan se duse cu mașina la un hotel și își prezentă actul de identitate și acreditările unei tinere agente de presă aflate în fața unui penthouse.

— Ai cincisprezece minute, zise ea și îl conduse înăuntru.

Apartamentul era tot acoperit cu parchet și lumini strălucitoare. Exista o încăpere în care pe o masă se aflau tartine, iar mai mulți jurnaliști își priveau telefoanele, și o altă cameră în care se afla Arthur. Bărbatul pe care Jeevan îl considera cel mai bun actor al generației sale ședea într-un fotoliu de lângă fereastră și privea spre centrul orașului Los Angeles. Jeevan, care era capabil să recunoască lucrurile scumpe, remarcă bogăția draperiilor, tapițeria lucioasă a fotoliului, croiala costumului purtat de Arthur. Jeevan își tot spunea că nu exista niciun motiv pentru care Arthur să știe că el era unul dintre cei care o fotografiaseră pe Miranda, dar firește că exista: nu se putea gândi decât la cât de prost fusese că-i spusese numele său Mirandei, în noaptea aceea. Toată ideea de a deveni jurnalist de divertisment fusese o greșeală - era evident

acum. În vreme ce traversa duşumeaua parchetată, în minte îi răsări gândul sălbatic de a mima o boală subită şi de a-şi lua tălpăşiţa înainte ca Arthur să-şi ridice privirea, dar Arthur zâmbi şi-i întinse o mână când agenta de presă le făcu cunoştinţă. Aparent, numele lui Jeevan nu însemna nimic pentru Arthur şi, aparent, nici chipul lui. Jeevan făcuse eforturi mari ca să-şi schimbe înfăţişarea. Îşi răsese perciunii. Îşi scosese lentilele de contact, iar acum purta ochelari care spera că-l fac să pară mai serios. Se așeză în fotoliul din fața lui Arthur și puse reportofonul pe măsuta de cafea dintre ei.

În ultimele două zile, revăzuse toate filmele lui Arthur și, în plus, se documentase substanțial. Însă Arthur nu dori să vorbească despre filmul pe care îl făcea sau despre pregătirea lui, sau despre influențe, sau despre ce îl inspira ca artist, sau despre motivul pentru care încă se considera un outsider, după cum spuse într-unul dintre primele interviuri date cu câțiva ani în urmă. Răspunse monosilabic la primele trei întrebări ale lui Jeevan. Părea amețit și mahmur. Arăta ca și cum nu mai dormise bine de ceva timp.

— Spune-mi, zise el după ceea ce lui Jeevan i se păru o tăcere stânjenitor de lungă. Agentă de presă pusese un cappuccino pentru urgențe în mâinile lui, cu o clipă mai devreme. Cum devine o persoană jurnalist de divertisment?

— Este asta una dintre chestiile alea postmoderniste? întrebă Jeevan. Când se întoarce masa, iar dumneavoastră mă intervievați pe mine, ca acele celebrități care îi fotografiază pe paparazzi?

„Ai grijă”, gândi el. Dezamăgirea față de dezinteresul lui Arthur de a vorbi cu el se transforma în ostilitate, iar dincolo de ea pândeau câteva întrebări mai cuprinzătoare, de genul celor care îl țineau treaz noaptea: interviewarea actorilor era mai bună decât urmărirea lor, dar ce fel de carieră în jurnalism era asta? Ce fel de viață? Unii oameni reușeau să facă lucruri care chiar contau. Unii oameni – de pildă, Frank, fratele lui – se ocupau, pentru Reuters, de războiul din Afganistan. Jeevan nu voia în mod deosebit să fie ca Frank, dar nu putea să nu se gândească la faptul că, spre deosebire de el, făcuse câteva alegeri greșite.

— Nu știu, spuse Arthur, sunt doar curios. Cum ajungi să faci meseria asta?

— Treptat, apoi, brusc.

Actorul se încruntă ca și cum ar fi încercat să-și aducă aminte

ceva.

— Treptat, iar apoi, brusc, repetă el. Rămase tăcut o clipă. Nu, serios, spuse el ieșind din reverie. M-am întrebat mereu ce vă determină să faceți asta.

— În general vorbind, banii.

— Desigur, dar nu există și meserii mai simple? Toată treaba asta cu jurnalismul de divertisment... Adică nu spun că un tip ca tine este la fel ca paparazzi...

„Mulțumesc că le-ai acordat atât de puțină atenție”, gândi Jeevan.

— ... Ceea ce faci tu știi că nu e același lucru cu ce fac ei, dar am văzut tipi... Arthur ridică o mână – „așteaptă puțin” – și bău jumătate din cappuccino. Infuzia de cofeină îi făcu bine. Am văzut tipi urcându-se în *copaci*, spuse el. Nu glumesc. Asta s-a întâmplat în timpul divorțului meu, cam când s-a mutat Miranda. Spălam vasele și m-am uitat pe fereastră, și l-am văzut pe tip stând pe o creangă, cu o cameră în mână.

— Spălați vase?

— Mda, menajera vorbea cu presa, așa că am concediat-o, și mașina de spălat vase s-a stricat.

— O nenorocire nu vine niciodată singură, nu?

Arthur rânji.

— Îmi place de tine, spuse el.

Jeevan zâmbi rușinat de cât de flatat se simți.

— Este o meserie interesantă, zise el. Întâlnești oameni interesați.

De asemenea, întâlnești și cei mai plictisitori oameni de pe fața pământului, dar se gândi că puțină flatare nu strica.

— Întotdeauna m-au interesat oamenii, spuse Arthur. Ce îi determină să facă tot ce fac, ce îi impresionează, genul ăsta de lucruri.

Jeevan căută pe chipul lui urme de sarcasm, dar el părea complet sincer.

— Și pe mine la fel.

— Te întreb, rosti Arthur, pentru că nu pari a fi ca majoritatea celorlalți.

— Nu? Serios?

— Vreau să spun, ai dorit mereu să te ocupi de divertisment?

— Am fost fotograf.

— Ce fel de fotografie ai făcut?

Arthur își termină cappuccino.

— Nunți și portrete.
— Și de la asta ai trecut la a scrie despre oameni ca mine?
— Da, spuse Jeevan. Asta am făcut.
— De ce?
— M-am săturat să mă duc la nunți. Primeam mai mulți bani.
Era mai puțină bătaie de cap. De ce întrebați?

Arthur se întinse spre masă și opri reportofonul lui Jeevan.

— Ai idee cât de sătul sunt să vorbesc despre mine?

— Dați multe interviuri.

— Prea multe. Să nu scrii că am zis asta. Era mai ușor pe vremea când mă ocupam doar de teatru și de seriale TV. Ocazional, un profil sau o prezentare, sau un interviu, sau ceva de genul ăsta. Dar, după ce ai succes în filme, Cristoase, este ca și cum ar fi cu totul altceva. Ridică ușor cana, cerând să i se mai aducă niște cappuccino, iar Jeevan auzi tocurile agentei de presă clămpănind pe dușumeaua din spatele lui în timp ce se îndepărta. Îmi pare rău, rosti el, știu că este puțin necinstit să te plângi de o meserie ca a mea.

„Habar n-ai tu, gândi Jeevan. Ești bogat și mereu vei fi bogat, iar, dacă vrei, te poți opri oricând și să nu mai muncești niciodată.”

— Dar faceți filme de ani de zile, spuse el pe tonul său cel mai neutru.

— Mda, zise Arthur. Cred că încă nu m-am obișnuit cu asta. Toată atenția asta încă este destul de jenantă. Le spun oamenilor că nu-i mai observ pe paparazzi, dar îi observ. Doar că nu pot să mă uit la ei.

„Lucru pe care îl apreciez”, gândi Jeevan. Era conștient că acele 15 minute alocate se terminau. Își luă reportofonul astfel încât Arthur să-l observe, îl porni și îl așeză pe masa de cafea dintre ei.

— Ați avut un succes considerabil, zise Jeevan. Iar asta presupune, desigur, o anumită pierdere a intimității. Este corect să spunem că atenția acordată vi se pare greu de suportat?

Arthur suspină. Își strânse mâinile, iar Jeevan avu impresia că își aduna forțele.

— Știi? rosti Arthur cu voce limpede și însuflețită, interpretând un nou personaj, nepăsător, despre care n-ai fi zis, ascultând mai târziu înregistrarea, că era palid și evident nedormit, cu cearcăne negre sub ochi. Poate că asta face parte din afacere, știi? Suntem atât de norocoși să ne aflăm în poziția asta, noi, cei care

trăim din actorie, așa încât consider că văicărelile legate de invadarea intimității sunt necinstite. Sincer. Vreau să spun, hai să fim serioși, noi am vrut să fim faimoși, nu? Doar știam ce ne așteaptă.

Discursul păru să smulgă ceva din el. Se ofili vizibil și acceptă o altă ceașcă cu cappuccino de la agenta lui de presă, mulțumindu-i cu o înclinare a capului. O tăcere ciudată se instalează.

— Deci, ați luat, pur și simplu, avionul din Chicago, rosti Jeevan în cele din urmă.

— Da, asta am făcut. Arthur se întinse și opri din nou reportofonul lui Jeevan. Spune-mi ceva, zise el. Cum spuneai că te cheamă?

— Jeevan Chaudhary.

— Dacă îți zic ceva, Jeevan Chaudhary, cât timp am la dispoziție până se publică?

— Ei bine, rosti Jeevan, ce vreți să-mi spuneți?

— Ceva ce nimeni altcineva nu știe, dar vrea douăzeci și patru de ore până să fie publicat.

— Arthur, zise agenta de presă de undeva din spatele lui Jeevan, trăim în epoca informației. O să fie pe TMZ¹⁰ înainte ca el să ajungă în parcare.

— Sunt un om de cuvânt, spuse Jeevan.

În acel moment din viața sa lipsită de direcție, nu era sigur dacă era adevărat sau nu, dar era plăcut să creadă că ar fi.

— Ce înseamnă asta? întrebă Arthur.

— Înseamnă că fac ce spun că fac.

— Bine, uite ce e, reluă Arthur, dacă îți spun ceva...

— Garantat în exclusivitate?

— Da. N-o să mai spun nimănui altcuiva, cu condiția să-mi dai un răgaz de douăzeci și patru de ore.

— Bine, se învoi Jeevan, v-aș putea acorda douăzeci și patru de ore până se publică.

— Nu doar până se publică. Douăzeci și patru de ore până când vei spune altcuiva, pentru că nu vreau ca vreun intern de oriunde naiba ai lucra să lase asta să scape.

— În regulă, zise Jeevan. Douăzeci și patru de ore înainte de a-i spune altcuiva.

Era încântat de intrigă.

— Arthur, rosti agenta de presă, pot să-ți vorbesc un

¹⁰ <http://www.tMZ.com> – site de cancan (n.tr.).

moment?

— Nu, spuse Arthur, trebuie să fac asta.

— Nu trebuie să faci nimic, zise ea. Amintește-ți cu cine stai de vorbă.

— Sunt un om de cuvânt, repetă Jeevan.

Suna puțin cam ridicol a doua oară.

— Ești jurnalist, spuse ea. Nu fi penibil, Arthur...

— În regulă, uite, îi zise Arthur lui Jeevan, am venit aici direct de la aeroport.

— Bine.

— Am venit aici cu două ore mai devreme, aproape trei de fapt, pentru că n-am vrut să mă duc acasă întâi.

— De ce n-ați...?

— Îmi părăsesc soția pentru Lydia Marks, spuse Arthur.

— O, Doamne! exclamă agenta de presă.

Lydia Marks era partenera lui Arthur în pelicula care tocmai se terminase de filmat în Chicago. Cândva, Jeevan o fotografiase la ieșirea dintr-un club din Los Angeles, cu ochii strălucitori și aproape nefiresc de aranjată la ora trei dimineața. Era genul de persoană căreia îi plăceau paparazzii, iar uneori chiar îi chema. Îi aruncase un zâmbet triumfal.

— O părăsiți pe Elizabeth Colton? rosti Jeevan. De ce?

— Pentru că trebuie. Sunt îndrăgostit de altcineva.

— De ce îmi spuneți asta?

— Luna viitoare, mă mut cu Lydia, zise el, iar Elizabeth nu știe încă. Cu o săptămână în urmă, când am avut o pauză la filmări, am venit aici special pentru a-i spune, dar, pur și simplu, n-am putut s-o fac. Uite ce e, trebuie să înțelegi ceva în legătură cu Elizabeth: ei nu i s-a întâmplat niciodată nimic rău.

— Nimic?

— Nu scrie asta. N-ar fi trebuit să-ți zic. Chestia este că n-am putut să-i spun. N-am putut să-i zic nici când am vorbit la telefon, de mai multe ori, și n-am putut s-o fac nici astăzi. Dar, dacă îmi spui că povestea asta o să apară mâine, asta îmi forțează mâna, nu-i așa?

— O să fie o poveste sensibilă, zise Jeevan. Sunteți în continuare prieten cu Elizabeth și îi doriți tot ce-i mai bun, nu aveți alte comentarii și vreți ca intimitatea ei să fie respectată în aceste clipe dificile. E bine?

Arthur suspină. Cumva, părea mai bătrân de 44 de ani.

— Poți să scrii că a fost de comun acord, pentru binele ei?

— Despărțirea s-a făcut de comun acord și, ăăă, amical. Rămâneți în continuare prieten cu Elizabeth. Aveți un respect... un respect considerabil unul pentru celălalt și ați decis de comun acord că e mai bine să o luați pe drumuri separate, și că doriți să vă fie respectată intimitatea în - știu eu? - aceste momente dificile?

— E perfect.

— Vreți să pomenesc de...?

Jeevan nu termină propoziția, dar nici nu avu de ce. Arthur tresări și își ridică privirea spre tavan.

— Da, rosti el cu voce încordată, hai să pomenim de copil. De ce nu?

— Principala prioritate este fiul vostru, Tyler, iar împreună cu Elizabeth sunteți hotărâți să vă îndepliniți responsabilitățile de părinți. O să fac să sune mai puțin ciudat decât am formulat acum.

— Mulțumesc, spuse Arthur.

Arthur i-a mulțumit, iar apoi ce? Pe canapeaua fratelui său dintr-un turn din marginea sudică a orașului Toronto, la opt zile după moartea lui Arthur, Jeevan privea tavanul și încerca să-și aducă aminte ce se întâmplase. Îi oferise agenta de presă un cappuccino? Nu, nu-i oferise, deși ar fi fost plăcut. (Jeevan se gândise mult la cappuccino pentru că era unul dintre lucrurile care îi plăceau cel mai mult, iar el realizase că, dacă situația era atât de gravă cum sugerau știrile de la televizor, era posibil să nu mai bea niciodată unul. „Lucrurile asupra cărora ne fixăm”, gândi el.) În sfârșit, agenta de presă îl condusesese la ieșire fără să se uite la el și îi închisese ușa în nas, dar cumva toate astea se petrecuseră deja cu șapte ani în urmă.

Jeevan stătea întins pe canapea. Frânturi de amintiri disparate și gânduri precum cele legate de cappuccino și de bere îi reveneau în minte, în timp ce Frank lucra la ultimul său proiect, scriind pentru altcineva memoriile unui filantrop al cărui nume îi era interzis prin contract să-l pomenească. Jeevan se tot gândea la prietena lui, la casa lui din Cabbagetown, întrebându-se dacă avea s-o mai vadă vreodată pe vreuna din ele. Telefoanele mobile deja nu mai funcționau. Fratele lui nu avea telefon fix. Afară, lumea se sfârșea, iar zăpada continua să cadă.

Totuși, se ținuse de cuvânt. Acesta era unul dintre puținele momente din viața profesională de care Jeevan era mândru. Nu spusese nimănui că Arthur se despărțea de Elizabeth, absolut nimănui, vreme de 24 de ore pline de la interviu.

— De ce zâmbești? întrebă Frank.

— Mă gândeam la Arthur Leander.

Într-o altă viață, Jeevan stătuse ore în șir în fața casei lui Arthur, fumând țigări și privind ferestrele, năucit de plictiseală. Într-o noapte, o păcălise pe prima soție a lui Arthur și îi făcuse o fotografie deloc flatantă, pe care obținuse bani frumoși, dar lui încă îi mai părea rău pentru ce făcuse. Felul în care ea se uitase la el – șocată și tristă, cu țigara în mână, cu părul zburlit în toate direcțiile, cu breteaua de la rochie căzută de pe umăr. Era ciudat să se gândească la asta acum, în acest oraș invadat de iarnă.

— Trebuie să încetezi să mai cânti cântecul acela, spuse Frank.

— Scuze, dar este cântecul perfect.

— Nu neg, dar ai o voce cumplită.

Era sfârșitul lumii așa cum o știau ei! Pe Jeevan, cântecul acela îl obseda de câteva zile, de când apăruse la ușa fratelui său cu cărucioarele de cumpărături. De câteva zile, trăiau în fața televizorului uitându-se la știri, cu volumul dat încet, o litanie murmurată de coșmaruri care îi secătuisese și îi făcuse să se cutremure, adormind și trezindu-se. Cum de era posibil ca atât de mulți oameni să moară atât de repede? Cifrele păreau imposibile. Jeevan lipi bucăți de plastic peste toate gurile de aerisire ale apartamentului și se întrebă dacă asta era suficient, dacă nu cumva virusul tot mai putea ajunge la ei fie prin, fie cumva pe lângă marginile benzii adezive. Luase prosoapele de baie ale lui Frank și acoperise ferestrele, pentru a împiedica lumina să scape în noapte, și împinsese șifonierul lui Frank în dreptul ușii de la intrare. Cineva bătea uneori la ușă, iar când se întâmpla asta, Jeevan și Frank amuțeau. Se temeau de oricine. De două ori, cineva încercase să forțeze ușa, zgâriind în jurul broaștei cu o unealtă metalică, în vreme ce Frank și Jeevan așteptau în agonie, încremeniți, dar broasca nu cedă.

Zilele trecură, iar știrile continuă întruna, până ajunseră să pară abstracte, un film de groază care nu se mai sfârșea. Prezentatorii aveau un fel amorțit, inexpresiv de a vorbi. Uneori chiar plângeau.

Sufrageria lui Frank se afla pe colțul clădirii, cu vedere și spre oraș, și spre lac. Jeevan prefera priveliștea lacului. Dacă îndrepta telescopul lui Frank spre oraș, vedea autostrada, ceea ce era deprimant. Traficul se tot intensificase în primele două zile, cu rulote în spatele mașinilor, cutii de plastic și valize legate pe capote, dar în a treia dimineață blocajul era total, iar oamenii o luară pe jos printre mașini, cu valizele, cu copiii și câinii lor.

În Ziua Cinci, Frank se apucă să lucreze la proiectul său, în loc să se uite la știri, spunând că știrile aveau să-i înnebunească pe

amândoi, oricum, cei mai mulți prezentatori de știri nici nu mai erau prezentatori de știri, ci doar oameni care lucrau la televiziunea respectivă și care erau evident neobișnuiți să se afle de partea cealaltă a camerei de filmat, cameramani și administratori vorbind șovăielnic, apoi țările începură să se cufunde în întuneric, oraș după oraș – dispărură știrile de la Moscova, apoi de la Beijing, după aceea Sydney, Londra, Paris etc., rețelele de socializare vuind de vești isterice –, iar știrile locale deveniră tot mai locale, stațiile de emisie căzând una câte una, până când, în cele din urmă, ultimul post emise doar din studioul de știri, angajații făcând cu schimbul în fața camerei și transmițând orice informații aveau, apoi, într-o noapte, Jeevan deschise ochii la ora două și văzu că studioul de știri era gol. Toată lumea plecase. Mult timp, privi încăperea goală de pe ecran.

Pe celelalte canale se vedeau de mai de mult doar puncte statice și mire, cu excepția unuia care emitea repetat o avertizare emisă de guvern, sfaturi inutile de a rămâne în casă și de a evita spațiile aglomerate. O zi mai târziu, cineva opri în cele din urmă camera, sau aceasta se stinse singură. După încă o zi, nu mai exista internet.

Peste Toronto se așternea tăcerea. În fiecare dimineață, tăcerea era tot mai profundă, zumzetul perpetuu al orașului stingându-se. Jeevan îi spuse asta lui Frank, care zise:

— Toți rămân fără combustibil.

Privind mașinile oprite pe autostradă, Jeevan își dădu seama că nici chiar oamenii care nu rămăseseră fără carburant nu puteau să mai meargă undeva acum. Toate drumurile erau blocate de mașini abandonate.

Frank nu se oprea niciodată din lucru. Memoriile filantropului erau aproape gata.

— Probabil că el e mort, spuse Jeevan.

— Probabil, fu Frank de acord.

— Atunci, de ce mai scrii despre el?

— Am semnat un contract.

— Dar toți ceilalți care au semnat contractul...

— Știu, zise Frank.

Jeevan se duse cu celularul la fereastră. Mesajul „niciun serviciu disponibil” apăru pe ecran. Lăsa telefonul să cadă pe canapea și privi lacul. Poate că va veni o barcă și...

În apartamentul fratelui său, într-o după-amiază tăcută, Jeevan se pomeni gândindu-se cât de uman este orașul, cât de uman este totul. „Deplângeam impersonalitatea lumii moderne, dar era o minciună, aprecie el. Nu a fost impersonală niciodată. Mereu a existat o infrastructură masivă și delicată de oameni, cu toții muncind nebăgați în seamă în jurul nostru, iar când oamenii nu se mai duc la muncă, totul stă în loc. Mașinile sunt blocate. Avioanele nu pot zbura. Camioanele rămân în autobaze. Mâncarea nu mai ajunge în orașe; magazinele alimentare se închid. Firmele se închid, apoi sunt jefuite. Nimeni nu merge la lucru în centralele electrice sau în substații, nimeni nu îndepărtează copacii căzuți pe liniile electrice.” Jeevan stătea în picioare lângă fereastră când luminile se stinseră.

Există un moment stupid, sau două, când se duse lângă ușa de la intrare și tot apăsă comutatoarele. Pornit/oprit, pornit/oprit.

— Încetează, rosti Frank. Făcea notițe pe marginea manuscrisului, în lumina cenușie care se prelingea printre jaluzele. Mă înnebunești.

Jeevan își dădu seama că Frank se ascundea în spatele proiectului său, însă nu putea condamna strategia lui Frank. Dacă Jeevan ar fi avut un proiect, și el s-ar fi ascuns în spatele lui.

— Poate că e doar la noi, spuse Jeevan. Poate că a sărit o siguranță la subsol.

— Firește că nu e doar la noi. Singurul lucru remarcabil este că lumina a rămas aprinsă atât de mult timp.

— Parcă ar fi căsuța din copac, spuse Frank.

Era cam prin Ziua 30, la câteva zile după ce se oprise apa curentă. Treceau zile întregi fără să vorbească, însă existau inexplicabile momente de pace. Jeevan nu se mai simțise niciodată atât de apropiat de fratele lui. Frank lucra la memoriile filantropului, iar Jeevan citea. Își petrecea ore întregi studiind lacul cu ajutorul telescopului, însă cerul și apa erau pustii. Nu tu avioane, nu tu ambarcațiuni, și unde era internetul?

Nu se mai gândise la căsuța din copac de mult timp. Se afla în curtea din spate a casei copilăriei lor, din suburbiile orașului Toronto, iar ei petrecuseră acolo ore în șir, în compania cărților cu benzi desenate. Există o scară de funie care putea fi trasă sus, pentru a zădărnici planurile eventualilor invadatori.

— Ne putem descurca o vreme, zise Jeevan.

Avea grijă de rezerva de apă, care încă era rezonabilă.

Umpluse cu apă fiecare recipient din apartament înainte ca apa să nu mai curgă la robinete, iar de curând începuse să adune în vase și boluri zăpada de pe balcon.

— Da, spuse Frank, dar apoi ce facem?

— Ei bine, o să stăm aici până revine lumina sau până apare Crucea Roșie, sau ceva.

În ultimul timp, Jeevan începuse să viseze cu ochii deschiși, imaginile contopindu-se și suprapunându-se, iar filmul lui favorit era că, într-o dimineață, se trezea în sunetul unui megafon, armata sosind și anunțând că totul se sfârșise, că toată treaba asta cu gripa se terminase, fusese rezolvată, iar totul revenea la normal. Avea să dea la o parte șifonierul din ușă și să coboare în parcare, fiindcă, poate, un soldat avea să-i ofere o cană cu cafea, bătându-l pe spate. Își imagina că oamenii îl felicitau pentru că avusese prevederea să facă provizii de mâncare.

— Ce te face să crezi că lumina va reveni? Întrebă Frank fără să-și ridice privirea.

Jeevan dădu să-i răspundă, dar nu găsi cuvintele.

Interviul luat lui Kirsten Raymonde de François Diallo, bibliotecar la biblioteca din New Petoskey și editor la *New Petoskey News*, Anul 15, continuare:

DIALLO: Iartă-mă. N-ar fi trebuit să te întreb de cuțitele tatuete.

RAYMONDE: Te-am iertat.

DIALLO: Mulțumesc. Totuși, te-aș putea întreba de colaps?

RAYMONDE: Sigur.

DIALLO: Te aflai în Toronto, cred. Erai cu părinții?

RAYMONDE: Nu. În acea ultimă noapte, Ziua Unu în Toronto, sau cred că era Noaptea Întâi, nu-i așa? Cum vrei s-o numești. Aveam un rol în *Regele Lear*, iar actorul principal a murit pe scenă. Mai ții minte? Am vorbit despre asta cu câțiva ani în urmă, iar tu aveai necrologul lui într-unul dintre ziarurile tale.

DIALLO: Dar poate că nu te-ar deranja, pentru cititorii ziarului nostru...

RAYMONDE: Bine, da. A avut un atac de cord pe scenă, după cum spuneam. Nu-mi amintesc prea multe detalii despre el pentru că nu-mi amintesc prea multe despre nimic din vremurile acelea, dar mi-a rămas un soi de impresie despre el, dacă asta are sens. Știu că era bun cu mine și că era un soi de prietenie între noi, și îmi amintesc foarte clar seara în care a murit. Eram pe scenă împreună cu alte două fete din piesă, iar eu mă aflam în spatele lui Arthur, așa că nu i-am văzut chipul. Dar îmi aduc aminte că s-a produs ceva agitație chiar în fața scenei. Am auzit un sunet, o lovitură puternică, atunci când Arthur a izbit cu mâna coloana din placaj de lângă capul meu. S-a împleticit cumva îndărăt, și-a ridicat brațul, iar un bărbat din public a urcat pe scenă și a alesat spre el...

DIALLO: Misteriosul bărbat din public care știa cum să resusciteze pe cineva. Este pomenit în necrologul din New York Times.

RAYMONDE: A fost bun cu mine. Îi știi numele?

DIALLO: Nu cred că îl știe cineva.

În Ziua 47, Jeevan văzu fum înălțându-se în zare. Nu-și imagina că focul avea să ajungă foarte departe cu toată zăpada aceea, dar gândul la incendii într-un oraș fără pompieri nu-i trecuse prin minte.

Uneori, Jeevan auzea împușcături în toiul nopții. Nici prosoapele rulate, nici foliile de plastic, nici banda adezivă nu reușeau să împiedice duhoarea de pe hol să se infiltreze înăuntru, așa că țineau permanent ferestrele deschise și purtau mai multe rânduri de haine. Dormeau înghesuiți unul în altul, în patul lui Frank, ca să se încălzească.

— Până la urmă, va trebuie să plecăm de-aici, spuse Jeevan.

Frank lăsă tocul jos și privi dincolo de Jeevan, pe fereastră, către lac și cerul albastru și rece.

— Nu știu unde m-aș duce, zice el. Nu știu cum aș face-o.

Jeevan se întinse pe canapea și închise ochii. Vor trebui să ia niște decizii în curând. Mai aveau mâncare suficientă doar pentru două săptămâni.

Când Jeevan se uita la autostradă, îl chinuia gândul că manevrarea scaunului cu roțile al lui Frank prin acea îmbulzeală de mașini oprite avea să fie imposibilă. Trebuiau s-o ia pe drumuri ocolitoare, dar dacă toate drumurile erau la fel?

De peste o săptămână nu mai auziseră pe nimeni pe coridor, așa că, în acea noapte, Jeevan se decise să riște să se aventureze afară din apartament. Împinse șifonierul din fața ușii și urcă scările până pe acoperiș. După atâtea săptămâni petrecute înăuntru, se simți expus în aerul rece. Lumina lunii se reflecta în sticlă, dar altă lumină nu exista. O frumusețe desăvârșită și neașteptată, metropola tăcută, lipsa oricărei mișcări. Deasupra lacului, stelele dispăreau, stingându-se una după alta, pe măsură ce erau acoperite de nori. Simți miros de zăpadă în aer. Decise că aveau să plece și că aveau să se folosească de viscol ca acoperire.

— Dar cum o să fie afară? întrebă Frank. Nu sunt idiot, Jeevan. Aud împușcăturile. Am văzut știrile înainte de întreruperea

emisiilor.

— Nu știu. O să găsim un oraș undeva. O fermă.

— O fermă? Ești fermier? Chiar dacă n-am fi în toiul iernii, Jeevan, funcționează fermele fără electricitate și fără sisteme de irigare? Ce crezi că va crește la primăvară? Ce vom mânca între timp?

— Nu știu, Frank.

— Știi să vânez?

— Firește că nu. N-am tras niciodată cu o armă.

— Știi să pescuiești?

— Încetează, rosti Jeevan.

— După ce am fost împușcat, când mi-au spus că nu voi mai putea să merg și când zăceam într-un pat de spital, mi-am petrecut multă vreme gândindu-mă la civilizație. Ce înseamnă și ce prețuiesc la ea. Mă gândeam că nu mai vreau să văd niciodată o zonă de război cât timp voi trăi. Tot nu vreau să văd.

— Încă mai există o lume afară, zise Jeevan, dincolo de acest apartament.

— Cred că afară nu există decât supraviețuirea, Jeevan. Cred că ar trebui să te duci acolo și să încerci să supraviețuiești.

— Nu te pot părăsi.

— O să plec eu primul, spuse Frank. M-am gândit destul de mult la asta.

— Ce vrei să zici? întrebă el, dar știa ce vrea să spună Frank.

RAYMONDE: Mai ai necrologul lui Arthur Leander? Îmi amintesc că mi l-ai arătat cu ani în urmă, dar nu-mi aduc aminte dacă era trecut numele...

DIALLO: Dacă mai am exemplarul din penultimul număr al *New York Times*? Ce întrebare! Firește că îl am. Dar nu, nu era trecut numele. Acel bărbat din public care a încercat să-l resusciteze pe Arthur Leander a rămas neidentificat. În condiții normale, probabil că ar fi existat o continuare a articolului. Cineva l-ar fi găsit, ar fi dat de el. Dar spune-mi ce s-a întâmplat. Domnul Leander a căzut, apoi...

RAYMONDE: Da, s-a prăbușit, iar un bărbat s-a apropiat alergând pe scenă, și eu mi-am dat seama că venise din public. Încerca să-l salveze pe Arthur, îl resuscita, au venit medicii, și bărbatul din public a stat cu mine în timp ce ei și-au făcut treaba. Îmi aduc aminte că a căzut cortina, iar eu stăteam pe scenă, privindu-i pe medici, și bărbatul din public vorbea cu mine. Era atât de calm – asta îmi amintesc despre el. Ne-am dus și am stat în culise o vreme, până când ne-a găsit cea care se ocupa de mine. Bănuiesc că era o bonă. Treaba ei era să aibă grijă de mine și de ceilalți doi copii din piesă.

DIALLO: Îți amintești numele ei?

RAYMONDE: Nu. Știu doar că plângea, chiar hohotea, iar asta m-a făcut și pe mine să plâng. Mi-a șters machiajul, apoi mi-a dăruit acel presapapier de sticlă pe care ți l-am arătat cândva.

DIALLO: Ești sigura persoană din câte cunosc care cară în rucsac un presapapier.

RAYMONDE: Nu este greu.

DIALLO: Pare un cadou neobișnuit pentru un copil.

RAYMONDE: Știu, dar m-am gândit că este frumos. Încă mai cred că este frumos.

DIALLO: De aia l-ai luat cu tine când ai plecat din Toronto?

RAYMONDE: Da. În sfârșit, ea mi l-a dat, apoi cred că ne-am liniștit în cele din urmă. Îmi amintesc că, după aceea, am stat în cabina mea și am jucat cărți, iar ea i-a tot sunat pe părinții mei, dar ei n-au venit.

DIALLO: Au sunat-o înapoi?

RAYMONDE: Nu a reușit să dea de ei. Ar trebui să-ți spun că

nu-mi amintesc cu adevărat ce a urmat, dar fratele meu mi-a povestit. În cele din urmă, ea l-a sunat pe Peter, fratele meu, care era acasă în seara aceea. A spus că nici el nu știa unde erau ei, dar că ea putea să mă aducă acasă și că va avea el grijă de mine. Peter era mult mai mare decât mine, avea cincisprezece sau șaisprezece ani la vremea aceea, așa că a avut grijă de mine mult timp. Femeia m-a dus acasă și m-a lăsat acolo, cu el.

DIALLO: Și părinții tăi...?

RAYMONDE: Nu i-am mai văzut niciodată. Am prieteni cu povești similare. Oamenii, pur și simplu, au dispărut.

DIALLO: Au fost printre primii, deci, dacă aceasta a fost Ziua Unu în Toronto.

RAYMONDE: Da, trebuie să fi fost. Uneori mă întreb ce s-a întâmplat cu ei. Cred că, poate, li s-a făcut rău în birourile lor și s-au dus la Urgențe. Acesta pare scenariul cel mai probabil. Apoi, odată ajunși acolo, ei bine, nu-mi pot imagina cum ar fi putut supraviețui cineva în oricare dintre spitalele alea.

DIALLO: Deci, ai rămas cu fratele tău acasă și i-ai așteptat să se întoarcă.

RAYMONDE: Nu știam ce se petrece. Pentru scurt timp, așteptarea a părut să aibă sens.

— Citește-mi ceva, spuse Jeevan în Ziua 58.

Stătea întins pe canapea, privind tavanul, după ce tot ațipise și se trezise. Era primul lucru pe care îl zicea după două zile.

Frank își dresese glasul.

— Ceva anume?

Nici el nu vorbise de două zile.

— Pagina la care lucrezi acum.

— Serios? Vrei să afli gândurile mai mult decât secrete ale filantropului despre actele de caritate ale actorilor de la Hollywood?

— De ce nu?

Frank își dresese vocea din nou.

— Cuvintele nemuritoare ale filantropului al cărui nume nu îmi este îngăduit să-l divulg, dar pe care oricum nu l-ai auzit niciodată, spuse el.

Îmi place să văd cum actorii se folosesc de celebritatea lor într-un mod interesant. Unii dintre ei au fundații caritabile, fac lucruri cum ar fi atragerea atenției asupra situației dificile a femeilor și fetelor din Afganistan sau încearcă să salveze rinocerul alb african, sau își descoperă o pasiune față de literatura pentru adulți, sau altele asemenea. Toate, cauze nobile, desigur, iar eu știu că faima lor ajută la aducerea acestor lucruri la cunoștința publicului.

Dar hai să fim onești. Niciunul dintre ei nu a intrat în industria divertismentului pentru că a vrut să răspândească binele în lume. Referindu-mă la mine, eu nici măcar nu m-am gândit la caritate până n-am avut succes. Înainte de a fi faimoși, prietenii mei actori se duceau la audiții și se luptau să fie remarcați, făcând orice puteau găsi, jucând pe gratis în filmele prietenilor, lucrând în restaurante sau pentru firme de catering, încercând să răzbească.

Jucau pentru că le plăcea să joace, dar și pentru că – hai să fim sinceri – voiau să fie remarcați. Tot ce doreau era să fie văzuți.

În ultima vreme, m-am gândit la nemurire. Ce înseamnă să fii ținut minte, pentru ce vreau să fiu ținut minte, punându-mi anumite întrebări despre amintire și faimă. Îmi place să mă uit la filme vechi. Urmăresc pe ecran chipurile actorilor de mult decedați și mă gândesc că nu vor muri niciodată cu adevărat. Știu că este un clișeu, dar se întâmplă să fie adevărat. Nu doar cei faimoși, pe care toată lumea îi știe, Clark Gable-ii și Gardner-ele, ci și actorii cu roluri mici, servitoarea care duce

tava, majordomul, cowboy-i din bar, a treia fată din stânga din clubul de noapte. Cu toții sunt nemuritori pentru mine. Întâi, vrem doar să fim văzuți, dar, după ce suntem văzuți, asta nu mai e îndeajuns. După aceea, vrem să fim ținuți minte.

DIALLO: Cum a fost în acele ultime zile de dinainte de a pleca din Toronto?

RAYMONDE: Am stat în pivniță, uitându-mă la televizor. Cartierul se golea. Peter ieșea noaptea – presupun că fura mâncare –, apoi, într-o dimineață, a spus: „Kiki, trebuie să plecăm.” A reușit să pornească o mașină pe care vecinii o abandonaseră și am mers cu ea o vreme, dar ne-am blocat. Toate rampele spre autostradă erau ticsite cu mașini abandonate, la fel și drumurile secundare. În cele din urmă, a trebuit să mergem pe jos, ca toată lumea.

DIALLO: Unde v-ați dus?

RAYMONDE: Spre est și sud. Am ocolit lacul și am intrat în Statele Unite. Granița era deja deschisă la vremea aceea. Toți grănicerii plecaseră.

DIALLO: Aveați o destinație stabilită?

RAYMONDE: Nu cred. Nu. Dar alternativele erau fie să plecăm, fie să așteptăm în Toronto, dar ce era să așteptăm acolo?

Jeevan se decise să ocolească lacul. Plaja era toată numai pietriș și stânci, dificil de străbătut pe zăpadă, în amurg, iar el se temea să nu-și scrântească vreo gleznă și nu-i plăceau urmele de pași pe care le lăsa în spate, însă era hotărât să evite pe cât posibil drumurile. Își dorea foarte mult să-i evite pe ceilalți oameni.

În ultima seară petrecută în apartament, stătuse lângă fereastră, urmărind autostrada cu ajutorul telescopului. În trei ore de privit, nu văzuse decât doi oameni, ambii îndepărtându-se de oraș, furișându-se, uitându-se peste umăr. În fiecare clipă din acele ore, fu conștient de tăcerea din dormitorul lui Frank. Verificase de două ori pentru a se asigura că Frank nu mai respira, a doua oară știind că era irațional, dar gândindu-se cât de cumplit ar fi dacă Frank s-ar trezi singur. Simți o cedare vertiginoasă, pământul sfărâmându-se sub picioarele lui, însă își păstră mințile doar prin puterea voinței. Nu se simțea bine, dar exista ceva care se simțea bine?

În vreme ce aștepta ca ziua să se încheie, stătu la biroul lui Frank privind lacul. Încercând să se agațe de pacea acestor ultime câteva momente petrecute aici, în acest apartament în care stătuse atâta timp. Frank își lăsase manuscrisul pe birou. Jeevan găsi pagina la care lucrase, gândurile unui filantrop despre filme vechi și celebritate. Impecabilul scris de mână al lui Frank pe marginea de sus a paginii: „În ultima vreme, m-am gândit la nemurire.” Îi aparținea această propoziție lui Frank, nu filantropului? Era imposibil de spus. Jeevan împături foaia de hârtie și o băgă în buzunar.

Imediat după apus, părăsi apartamentul, cu un rucsac prăfuit pe care Frank îl luase în excursiile pe munte, în zilele de dinainte de a se alege cu leziuni ale măduvei spinării. Existența sa era cumva un mister. Oare Frank își imaginase că va merge din nou într-o bună zi? Plănuia să i-l dea cuiva? Când ultima geană de lumină se stinse deasupra lacului, Jeevan împinse șifonierul la o parte, ieși în cumplitul coridor duhnind a moarte și a gunoi și coborî scările pe întuneric. Rămase câteva minute în spatele ușii care dădea în holul principal, ascultând înainte de a o deschide și a intra cu inima bubuind. Holul era pustiu, dar ușile de sticlă

fuseseră sparte.

Lumea se golise de când o văzuse ultima oară. Nu se zărea nicio mișcare în piațetă sau pe stradă, sau pe autostrada îndepărtată. Un miros de fum în aer, cu iz de chimicale care vorbea despre incendii în birouri și case. Dar cea mai izbitoare era absența absolută a luminii electrice. Când avea vreo 20 de ani, se plimbase odată pe Yonge Street, la ora 11 noaptea, și toate luminile de pe stradă se stinseseră. Pentru o clipă, orașul dispăruse din jurul lui, apoi luminile se aprinseră din nou atât de repede, încât fu ca o halucinație, toți cei de pe stradă întrebându-și tovarășii dacă și ei văzuseră ce se întâmplase – „Oare numai mie mi s-a părut?” –, iar la vremea aceea se înfiorase la gândul unui oraș în beznă. Era la fel de înfricoșător cum își imaginase. Își dori doar să scape de-acolo.

Luna era o seceră pe cerul serii. Merse cât mai silențios posibil, rucsacul atârând tot mai greu cu fiecare pas. Evită drumurile cât putu de mult. Lacul în stânga lui, cu apa neagră licărind. Plaja era albă în lumina semilunii. Îi era imposibil să nu se gândească la Frank zăcând nemișcat pe pat, cu o sticlută de somnifere goală pe noptieră, dar nu putea să stăruie cu gândul asupra lui Frank pentru că fiecare zgomot era posibil să însemne sfârșitul a orice, fiecare umbră putea ascunde pe cineva cu o armă, care își dorea rucsacul lui. Își ascuți simțurile și se concentrează. De asta avea nevoie.

Pe lac era ceva, o formă albă care se legăna. Își zise că era o ambarcațiune cu pânze, probabil cea pe care o văzuse cu săptămâni în urmă din apartament, probabil fără nimeni la bord. Continuă să meargă, iar orașul continuă să-l îndepărteze de lac. Urcă rambleul și o luă pe străzile de pe malul lacului, până când ajunse lângă apă, până când orașul se termină în sfârșit. Se oprea adesea și asculta, însă nu auzi decât apa pe plaja acoperită de pietriș și vântul domol.

După câteva ore, auzi împușcături în depărtare, două zgomote rapide și stridente, apoi noaptea acoperi sunetele și nu rămaseră decât Jeevan, apa, sufletele înspăimântate care mai existau. Își dori să se poată deplasa mai repede.

Luna apunea. Trecea pe lângă o zonă industrială pustie. Se gândi că era foarte obosit, dar și că ar fi primejdios să adoarmă. Cumva, nu se gândise cum va fi să doarmă aici, afară, neprotejat. Îi era frig. Nu-și mai simțea degetele de la picioare și nici limba, pentru că își băgase zăpadă în gură ca să nu se

deshidrateze. Își puse puțină zăpadă pe limbă și își aminti cum, în copilărie, împreună cu Frank și cu mama lor, făcea înghețată din zăpadă – „Întâi, amesteci vanilia” –, Frank stând pe un taburet în picioarele sale minunat de funcționale înainte de Libia, glonțul care avea să-i reteză măduva spinării fiind la 25 de ani distanță, însă apropiindu-se deja: o femeie dând naștere unui copil care, într-o zi, avea să apese trăgaciul unei arme, un proiectant schițând arma sau o precursoră a sa, un dictator luând o decizie care va declanșa, când va veni vremea, o conflagrație din cauza căreia Frank se va duce peste mări ca s-o relateze pentru Reuters, piesele puzzle-ului așezându-se una câte una la locul lor.

Jeevan se așază pe un buștean ca să privească răsăritul. Se întrebă ce se întâmplase cu prietena lui. Îi părea foarte departe. Se gândi la casa lui și se întrebă dacă avea s-o vadă din nou, știind aproape în aceeași clipă că nu. În timp ce se lumina, își construi un adăpost din lemne aduse de apă și din pungile de gunoi pe care le luase cu el, o improvizație care avea să-l ferească de vânt și care spera că, de la distanță, arăta ca un morman de gunoi. Se încovrigă în jurul rucsacului și căzu într-un somn cu întreruperi.

Când se trezi mai târziu în acea dimineață, avu un moment în care nu știu unde se afla. Niciodată în viață nu-i fusese atât de frig.

Mersese două zile înainte să vadă pe cineva. La început, singurătatea fu o ușurare – de o mie de ori își imaginase o lume fără legi, își imaginase că avea să i se fure rucsacul și că va fi lăsat să moară fără provizii –, dar, pe măsură ce zilele treceau, semnificația pustietății începu să i se releve. Gripa georgiană era atât eficientă, încât nu mai rămăsese aproape nimeni.

Dar, în Ziua Cinci, văzu trei oameni departe în fața lui pe țărm, iar inima îi tresări. Călătoreau în aceeași direcție ca Jeevan. Rămase la circa un kilometru jumătate în spatele lor, întreaga zi. La căderea nopții, aceștia făcură un foc pe plajă, iar el decise să riște. Oamenii îi auziră pașii și îl urmăriră în timp ce se apropia. El se opri la șase metri distanță, își ridică mâinile ca să le arate că nu este înarmat și îi salută, apoi așteptă până când unul dintre ei îi făcu semn să se apropie. Erau doi tineri de 19 sau 20 de ani și o femeie mai în vârstă – Ben, Abdul și Jenny –, obosiți și

ponosiți la lumina focului. Merseseră o zi mai mult decât el, traversând orașul din suburbiile nordice.

— Sunt multe crime în oraș?

— Sigur, spuse Abdul. Era slab și nervos, cu părul până la umeri; își răsucea o șuviță în jurul degetului în timp ce vorbea. Anarhie, nu? Nici urmă de poliție. Al naibii de îngrozitor.

— Dar, de fapt, nu sunt așa de multe crime cum te-ai aștepta, zise Jenny. Pur și simplu, nu mai sunt atât de mulți oameni.

— Au plecat sau sunt cu toții...?

— Dacă te îmbolnăveai, spuse Ben, mureai în patruzeci și opt de ore.

Știa câte ceva despre asta. Prietena lui, părinții și cele două surori muriseră în prima săptămână. Nu-și putea explica de ce nu era și el mort. Avusese grijă de toți pentru că, până în Ziua Trei, toate spitalele se închiseseră. Săpase cinci morminte în curtea din spatele casei.

— Probabil că ești imun, zise Jeevan.

— Da. Ben privi fix flăcările. Sunt cel mai norocos om în viață, nu-i așa?

Călătoriră împreună aproape o săptămână, până ajunseră într-un loc de unde Jeevan dori să meargă mai departe pe malul lacului, iar ceilalți trei să cotească spre est, către orașul în care locuise sora lui Jenny. Dezbătută chestiunea o oră sau două, Jeevan fiind sigur că era periculos să se aventureze într-un oraș, iar ceilalți contrazicându-l, Jenny temându-se că nu-și va mai vedea sora niciodată. Până la urmă, își urară noroc și se despărțiră. În timp ce Jeevan mergea singur, se simțea dispărând în peisaj. Era un lucru mic și insignifiant care umbla pe țarm. Nu se simțise niciodată atât de plin de viață și totuși atât de trist.

Câteva zile mai târziu, într-o dimineață senină, când își ridică privirea, văzu orașul Toronto pe malul celălalt al lacului, fantomatic în depărtare. Un turn albastru și zvelt străpungând cerul, orașul de sticlă. De la această distanță, arăta ca dintr-o poveste.

Câteodată se întâlnea cu alți călători, dar atât de puțini... Aproape toată lumea se îndrepta spre sud.

— E ca în filmele alea cu dezastre, îi spusese el lui Frank, cu peste două luni în urmă, în a treia sau a patra noapte petrecută în apartament.

Erau zilele de dinaintea sfârșitului televiziunii. Erau încremeniți de groază, dar încă nu conștientizaseră pe deplin tot ce se întâmpla, iar în seara aceea era o năuceală cumplită. Toate dovezile sugerau că în centru era haos – „Oare asta se întâmplă cu adevărat?” se întrebară unul pe altul –, dar ei aveau mâncare și apă, cel puțin pentru moment erau în siguranță și nu se îmbolnăviseră.

— Știi, zisese Jeevan, în versiunea cinematografică are loc apocalipsa, iar după aceea...

— Ce te face să crezi că vom rezista până după aceea?

Frank era mereu atât de al naibii de calm în legătură cu orice.

Peisajul tăcut. Zăpadă și mașini oprite, cu lucruri cumplite în ele. Trecutul peste cadavre. Drumul părea primejdios. Jeevan îl evita, rămânând mai mult în pădure. Pe drum treceau călători cu expresii șocate, copii purtând păături peste haine, oameni care erau uciși pentru conținutul rucsacurilor lor, câini înfometați. Auzi împușcăturile din orașe, așa că le evită și pe acestea. Intră în case de la țară, căutând conserve cu mâncare, în timp ce foștii locatari zăceau morți la etaj.

Îi era tot mai greu să nu uite de sine. Încercă să recite o litanie de fapte biografice, în timp ce mergea, făcând eforturi să se ancoreze în această viață, de acest Pământ. „Numele meu este Jeevan Chaudhary. Am fost fotograf și urma să devin paramedic. Părinții mei au fost George, din Ottawa, și Amala, din Hyderabad. M-am născut în suburbiile orașului Toronto. Am avut o casă pe Winchester Street.” Dar aceste gânduri se frânseseră în mintea lui și fură înlocuite de fragmente ciudate: „Acesta este sufletul meu și lumea depănându-se, aceasta e inima mea în aerul nemișcat al iernii.” În cele din urmă ajunsese să șoptească la nesfârșit aceleași trei cuvinte: „Mergi mai departe. Mergi mai departe. Mergi mai departe.” Se uită în sus și întâlni ochii unei bufnițe privindu-l de pe o creangă încărcată cu zăpadă.

DIALLO: Deci, când ați plecat, ați mers, pur și simplu, fără nicio destinație în minte?

RAYMONDE: Din câte știu. De fapt, nu-mi amintesc deloc acel an.

DIALLO: Nimic?

RAYMONDE: Absolut nimic.

DIALLO: Ei bine, șocul trebuie să fi fost considerabil.

RAYMONDE: Desigur, dar, în cele din urmă, ne-am oprit într-un oraș, și îmi amintesc tot ce s-a întâmplat după aceea. Te poți obișnui cu orice. Cred că, de fapt, a fost mai ușor pentru copii.

DIALLO: Copiii păreau cumplit de traumatizați.

RAYMONDE: La vremea aceea, firește. Cu toții erau. Dar doi ani mai târziu? Cinci ani? Zece? Uite ce e, eu aveam opt ani. Nouă, când am încetat să mai umblăm. Nu-mi pot aminti anul pe care l-am petrecut pe drum, și cred că asta înseamnă că nu-mi amintesc ce a fost mai rău. Ce vreau să spun este că nu ți se pare că oamenii care o duc cel mai rău în această... această epocă actuală, oricum ai vrea s-o numești, lumea de după gripa georgiană... nu ți se pare că oamenii cărora le este cel mai greu sunt oamenii care își amintesc clar vechea lume?

DIALLO: Nu m-am gândit la asta.

RAYMONDE: Ce vreau să spun este că pe cât de multe îți amintești, pe-atât de multe ai pierdut.

DIALLO: Dar tu îți amintești unele lucruri...

RAYMONDE: Dar atât de puține! Amintirile mele de dinainte de colaps îmi par ca niște vise acum. Îmi aduc aminte că mă uitam pe geamul unui avion – asta probabil că s-a întâmplat în timpul ultimului an sau al ultimilor doi – și vedeam orașul New York. L-ai văzut vreodată așa?

DIALLO: Da.

RAYMONDE: O mare de lumini electrice. Mă înfior când mă gândesc la asta. Nu mi-i amintesc cu adevărat pe părinții mei. Sunt, de fapt, doar impresii. Îmi amintesc aerul cald care venea iarna prin gurile de ventilație și aparatele din care se auzea muzică. Îmi amintesc cum arătau computerele cu ecranele aprinse. Îmi amintesc cum am deschis frigiderul și aerul rece și

lumina se revărsau din el. Sau congelatoarele, chiar mai reci, și acele mici cubulețe de gheață în tăvițe. Îți amintești frigiderele?

DIALLO: Desigur. A trecut ceva vreme de când am văzut unul folosit altfel decât ca dulap.

RAYMONDE: Și aveau lumină și aer rece înăuntru, nu? Nu-mi imaginez doar?

DIALLO: Aveau lumină înăuntru.

6

Avioane

Când Kirsten și August părăsiră casa din pădure, când târără și cărară noile lor valize printre copaci, până la drum, fu un moment când Kirsten se opri și privi în urmă, către aleea potopită de vegetație, în vreme ce August făcu mici ajustări – mută cărțile de poezie și sticlele cu apă din rucsac în valiza pe roți ca să nu mai care atâta greutate în spinare –, iar dacă n-ar fi existat acele dovezi fizice, valizele pline cu prosoape și șampon, și acea cutie cu sare pe care o găsiseră în bucătărie, rochia de mătase albastră pe care o purta și umflătura pe care o făcea macheta navei *Enterprise* în buzunarul vestei lui August, poate că ar fi crezut că își imaginaseră casa.

— O casă care nu a fost jefuită, rosti August de îndată ce își reluară mersul.

Roțile valizei erau înțepenite, iar lui Kirsten nu-i plăcea sunetul pe care îl făceau pe drum, dar altminteri valizele erau perfecte.

— N-aș fi crezut că voi mai vedea vreodată una.

— A fost incredibil. Aproape că mi-a venit să încui ușa în urma noastră.

„Așa ar fi fost, își dădu ea seama, să locuiești într-o casă. Plecai și încuiai ușa în urma ta, iar toată ziua aveai o cheie la tine. Dieter și Sayid probabil că își amintesc cum era să locuiești într-o casă și să ai chei la tine.” Toate gândurile duceau la ei.

August credea în teoria universurilor multiple. Susținea că era fizică pură, după cum se exprima, sau, dacă nu chiar fizică obișnuită, poate o culme a mecanicii cuantice sau, în sfârșit, categoric nu o teorie trăsnetă inventată de el.

— Mă tem că habar n-am, spusese tuba când Kirsten ceruse o confirmare din partea bărbatului, cu câțiva ani în urmă.

Se dovedi că nimeni n-avea habar. Nimeni dintre membrii mai în vârstă ai Simfoniei nu avea cunoștințe științifice, ceea ce, sincer, era înnebunitor având în vedere cât timp avuseseră acești oameni să caute tot felul de lucruri pe internet înainte ca lumea să se sfârșească. Gil îi oferise o amintire nesigură despre un articol pe care îl citise cândva, ceva despre cum particulele subatomice dispar și reapar constant, ceea ce însemna –

presupunea el – că exista un alt loc unde să ajungă, ceea ce putea sugera că, teoretic, o persoană putea să fie simultan prezentă și absentă, poate trăind o altă viață într-un univers paralel, sau în două.

— Dar, uite ce e, zisese el, eu n-am fost niciodată un savant.

În orice caz, lui August îi plăcuse ideea unui număr infinit de universuri paralele înșirate în toate direcțiile. Kirsten își imagină acest aranjament ca pe ceva ca niște planuri succesive formate atunci când două oglinzi se reflectă una în alta, imaginile devenind tot mai șterse și mai înceteșate cu fiecare repetare, până când dispar spre infinit. Văzuse asta odată, într-un magazin de haine dintr-un mall părăsit.

August spuse că, dat fiind numărul infinit de universuri paralele, trebuia să existe unul în care nu fusese pandemie și în care el devenise fizician, așa cum fusese plănuit, sau unul în care fusese pandemie, dar virusul avusese o structură genetică subtil diferită, o variație minusculă care îngăduise supraviețuirea, în orice caz un univers în care civilizația nu fusese distrusă atât de brutal. Discutară despre asta pe un dig, după-amiază târziu, odihnindu-se și frunzărind revistele pe care Kirsten le luase din casă.

— Într-un univers alternativ, spuse August, poate că ai ajuns în pozele din tabloid. Nu este aceasta una dintre soțiile actorului tău?

— Serios?

Luă revista de la el. Era a treia soție a lui Arthur, Lydia, la cumpărături în New York. Purta pantofi nesiguri și căra o duzină de pungi cu cumpărături. Pandemia avea să ajungă în America de Nord în mai puțin de o lună. Poza era interesantă, dar nu suficient de interesantă pentru a o adăuga colecției.

În ultima revistă, Kirsten găsi o altă fostă soție. Fotografia unei femei care se apropia de 40 de ani, cu o pălărie trasă pe ochi, uitându-se urât spre camera foto, în timp ce ieșea dintr-o clădire.

REAPRINDEREA FLĂCĂRII???

Vai, salut, Miranda! Miranda Carroll, directoarea unei firme de transport și prima soție a actorului Arthur Leander, stârnește întrebări ieșind pe furiș, pe ușa din spate a teatrului din Toronto unde Leander îl interpretează pe regele Lear. Un martor ocular dezvăluie că au stat singuri în cabina lui Leander aproape o oră!

„Cu toții am fost puțin surprinși”, a spus martorul.

— Cred că eram acolo, zise Kirsten. E posibil să fi fost în clădire, în acel moment.

În spatele Mirandei, văzu doar o ușă din oțel și zidul de piatră al clădirii. Se gândi că trebuie să fi fost și își dori să-și poată aminti.

Interesat, August studie fotografia.

— Îți amintești s-o fi văzut atunci?

O carte de colorat, mirosul creioanelor, vocea lui Arthur, în camera încălzită, cu covor roșu, lumină electrică. Oare fusese o a treia persoană în încăperea? Nu era sigură.

— Nu, spuse ea. Nu-mi amintesc de ea.

Rupse fotografia cu tot cu textul din pagină.

— Uită-te la dată, zise August. Cu două săptămâni înainte de apocalipsă!

— Ei bine, e plăcut că măcar bârfele despre celebrități au supraviețuit.

Nimic altceva în restul revistelor, dar această descoperire era remarcabilă, era destul. Păstrare două reviste ca să facă focul mai târziu și le îngropară pe celelalte trei sub frunze.

— Ai fi fost tu în aceste poze de tabloid, spuse el reluând tema universului paralel. Adică tu ești în acele poze într-un univers paralel unde colapsul nu a avut loc.

— Încă mai cred că ai inventat teoria universului paralel, zise ea, însă unul dintre puținele lucruri pe care August nu le știa despre ea era că, uneori, când se uita la colecția ei de fotografii, încerca să se imagineze și să se plaseze în acea altă viață.

Intri într-o cameră și apeși comutatorul, iar încăperea se umple cu lumină. Îți pui gunoiul în pungi la marginea trotuarului, iar un camion vine și le transportă într-un loc invizibil. Când ești în primejdie, chemi poliția. Apă fierbinte curge de la robinete. Ridici un receptor sau apeși butonul unui telefon și poți vorbi cu oricine. Toate informațiile din lume se află pe internet, iar internetul este pretutindeni în jurul tău, plutind prin aer ca polenul purtat de o adiere de primăvară. Există bani, bilete de hârtie pe care le poți da pentru orice: case, bărci, dinți perfecți. Există dentiști. Încercă să-și imagineze această viață desfășurându-se undeva chiar în clipa aceea. O Kirsten paralelă, într-o cameră cu aer condiționat, trezindu-se dintr-un vis urât, în care umbla printr-un peisaj pustiu.

— Un univers paralel în care călătoria în spațiu a fost inventată, spuse August.

Acesta era un joc pe care îl jucau de un deceniu. Stăteau întinși pe spate, toropiți de căldură. Crengile mesteacănului se legănau în vântul care adia, lumina soarelui filtrându-se printre frunze. Kirsten închise ochii și urmări contururile frunzelor plutind în spatele pleoapelor.

— Dar călătoria în spațiu a fost inventată, nu-i așa? Am văzut poze.

Mâna ei se îndreaptă spre cicatricea de pe obraz. Dacă existau universuri mai bune, atunci probabil că existau și universuri mult mai rele. Universuri în care, de pildă, își amintea primul an pe drum sau în care își amintea ce-i pricinuisese cicatricea de pe față, sau unde își pierduse mai mult de doi dinți.

— Am ajuns doar până pe acea lună gri, rosti August. Nu am mers nicăieri mai departe. Mă refer la genul de călătorii spațiale pe care le vedeai la televizor, spre alte galaxii, alte planete.

— Ca în comicsurile mele?

— Comicsurile tale sunt ciudate. Mă gândesc mai degrabă la *Star Trek*.

— Un univers paralel în care comicsurile sunt reale, spuse ea.

— Ce vrei să zici?

— Vreau să zic un univers paralel în care ne imbarcăm pe Stația Eleven și scăpăm înainte ca lumea să se sfârșească, spuse Kirsten.

— Lumea nu s-a sfârșit, zise el. Încă se mai învârte. Dar, în sfârșit, ai vrea să locuiești pe Stația Eleven?

— Cred că e frumos. Cu toate acele insule și poduri.

— Dar este mereu noapte sau amurg, nu-i așa?

— Nu cred că m-ar deranja.

— Mie îmi place mai mult lumea asta, zise August. Are măcar Stația Eleven o orchestră? Sau aș fi doar eu stând de unul singur pe stânci, întuneric, cântând la vioară pentru căluți-de-mare uriași.

— Bine, un univers paralel cu stomatologie mai bună, spuse ea.

— Țintești sus, nu-i așa?

— Dacă ți-ai fi pierdut vreun dinte, ai fi știu cât de sus țintesc.

— Corect. Îmi pare rău pentru dinții tăi.

— Un univers paralel în care n-am tatuaje cu cuțite.

— Și acolo mi-ar plăcea să trăiesc, rosti August. Un univers

paralel în care Sayid și Dieter n-au dispărut.

— Un univers paralel în care telefoanele încă există, așa că putem să-i sunăm pe cei din Simfonie și să-i întrebăm unde sunt, apoi să-i sunăm pe Dieter și pe Sayid și să ne întâlnim cu toții undeva.

Rămaseră tăcuți, privind frunzele de deasupra.

— O s-o găsim, spuse Kirsten, o să vedem Simfonia din nou.

Dar, firește, nu puteau fi siguri.

Își târâră valizele pe dig, până la drum. Erau foarte aproape de Severn City. În amurg, drumul coti din nou spre malul lacului, iar primele case din Severn City apărură la orizont. Existau mesteceni tineri între drum și lac, dar altminteri nu era nicio pădure, ci doar peluze pe care crescuse vegetație și case acoperite de vrejuri și buruieni, o plajă cu pietre și nisip.

— Nu vreau să fac asta noaptea, zise August.

Aleseră o casă la întâmplare, își croiră cu greu drum spre curtea din spate și își instalară tabăra după o magazie. Nu exista nimic de mâncare. August se duse în explorare și se întoarse cu niște afine.

— Stau eu de veghe prima, spuse Kirsten.

Era epuizată, dar nu credea că ar putea dormi. Se așeză pe valiza ei, cu spatele sprijinit de peretele magaziei și cu un cuțit în mână. Urmări ridicarea lentă a licuricilor din iarbă și ascultă apa lovindu-se de plaja de dincolo de drum, suspinul vântului printre frunze. O bătaie de aer și chițăitul unui rozător – o bufniță prinzându-și prada.

— Îți amintești de omul pe care l-am întâlnit la benzinărie? întrebă August.

Ea crezuse că el adormise.

— Desigur. Ce-i cu el?

— Cicatricea de pe fața lui, zise ridicându-se în capul oaselor. Mă gândeam la ea și mi-am dat seama ce este.

— Profetul l-a marcat.

Amintirea o făcu să se agite. Cu o mișcare din încheietură, cuțitul ei retează pălăria unei ciuperce albe aflate la circa un metru distanță.

— Da, dar simbolul însuși, modelul cicatricei. Cum l-ai descrie.

— Nu știu, spuse ea retrăgându-și cuțitul. Arăta ca un „t” mic cu o linie în plus sub cealaltă.

— O linie mai scurtă. Către bază. Gândește-te. Nu e ceva abstract.

- Mă gândesc. Mie mi s-a părut abstract.
- Este un avion, rosti August.

Cu două săptămâni înainte de sfârșitul călătoriilor aeriene comerciale, Miranda zbură de la New York la Toronto. Era sfârșit de octombrie, iar ea nu mai fusese în Canada de câteva luni. Mereu îi plăcuse aterizarea în acest oraș, turnurile aglomerate pe malul lacului, felul în care oceanul infinit al suburbiilor se aduna spre metropolă și ajungea la punctul care era vârful CN Tower. CN Tower i se părea că era urât de aproape, dar neașteptat de frumos când era privit de pe geamul unui avion. Ca întotdeauna, avu sentimentul că Toronto există pe mai multe planuri: orașul care o șocase cu vastitatea sa atunci când ajunsese aici de pe insula Delano, la 17 ani, încă mai exista, dar ocupa același spațiu geografic ca un oraș care acum i se părea mult mai mic, un loc diluat de anii pe care-i petrecuse călătorind între Londra, New York și orașele-port ale Asiei. Avionul coborî în suburbii. Trecu fără probleme prin punctul de control al pașapoartelor – agentul de la serviciul de frontieră al Canadei făcând eforturi să găsească un colțișor neștampilat în pașaportul ei –, după care se urcă în mașina care o aștepta și se îndreaptă spre sediul Neptune Logistics, din Toronto, unde îi ură șoferului o zi bună și îi strecură o bancnotă de 20 de dolari peste spătarul scaunului.

— Mulțumesc, spuse el surprins. Vreți să vă dau rest?

— Nu, mersi.

Ea dăduse bacșișuri mari din clipa în care avusese bani. Erau mici compensații pentru cât de norocoasă fusese. Își trase valiza pe roțile în holul de la Neptune Logistics, trecu prin sistemul de securitate al clădirii și luă liftul până la etajul 18.

Aici, văzu pretutindeni fantomele proprii. O Miranda de 23 de ani, cu haine nepotrivite și cu părul zburlit, spălându-și mâinile și privind-se cu teamă în oglinda din toaleta doamnelor; o Miranda de 28 de ani, recent divorțată, traversând cu mers greoi holul, cu ochelarii de soare pe nas, dorindu-și să poată dispărea, plângând pentru că se văzuse pe un website de bârfe, în acea dimineață, iar titlul era chinuitor: „Oare o sună Arthur în secret pe Miranda?” (Răspuns: Nu.) Acele versiuni anterioare ale ei erau atât de îndepărtate, încât să-și aducă aminte de ele era aproape ca și cum și-ar fi amintit de alte persoane, cunoștințe, tinere femei pe care le întâlnise cu mult timp în urmă, iar ea simțea o mare

compasiune față de ele. „Nu regret nimic”, spuse ea propriei reflexii din oglinda aflată în toaleta doamnelor și chiar crezu. În acea zi, participă la o serie de întâlniri, iar după-amiază târziu, o altă mașină o duse la un hotel. Încă mai avea o oră sau două de pierdut până când urma să-l vadă pe Arthur din nou.

În august, el sunase la biroul ei din New York.

— Preiei un apel de la Arthur Smith-Jones? Întrebă asistenta ei, iar Miranda încremeni pentru o clipă.

Numele provenea dintr-o glumă pe care ea și Arthur o făcuseră când se căsătoriseră. După atâția ani, nu-și amintea de ce numele „Smith-Jones” i se păruse atunci amuzant.

— Mulțumesc, Laetitia, o să răspund. Se auzi un clic. Bună, Arthur.

— Miranda?

Păru nesigur. Ea se întrebă dacă glasul ei se schimbase. Vorbi cu vocea cea mai sigură pe care o folosea la ședințele cu mulți participanți.

— Arthur. A trecut ceva vreme. Urmă un moment de tăcere. Ești acolo?

— A murit tata.

Ea se răsuci cu scaunul, ca să se uite spre Central Park. În august, parcul avea un farmec subtropical care o fascina, bogăția copacilor creând o senzație greutate și de moleșală.

— Îmi pare rău, Arthur. Îmi plăcea de tatăl tău.

Se gândi la o seară de pe insula Delano, din primul an al căsătoriei lor și singura dată când se întorseseră împreună în Canada pentru a petrece Crăciunul, tatăl lui Arthur vorbind cu mare însuflețire despre un poet pe care tocmai îl citea. Amintirea pălise de când se gândise ultima dată la asta, detaliile devenind imprecise. Nu-și mai amintea numele poetului sau altceva din conversație.

— Mulțumesc, bâigui el.

— Îți amintești numele poetului care îi plăcea? se auzi Miranda întrebând. Cu mult timp în urmă. Când ne-am dus acolo de Crăciun.

— Probabil Lorca. Vorbea mult despre Lorca.

În parc era o persoană care purta un tricou de un roșu aprins ce contrasta magnific cu verdele din jur. Urmări tricoul dispărând după o cotitură.

— A condus un plug de zăpadă și a făcut tâmplărie toată

viața, spuse Arthur.

Miranda nu fu sigură ce să răspundă la asta – știuse cu ce se ocupa tatăl lui Arthur –, însă Arthur nu părea să aștepte un răspuns. Rămaseră tăcuți un moment, Miranda uitându-se să vadă dacă tricoul nu mai apărea. Nu apăru.

— Știu, zise ea. Mi-ai arătat atelierul lui.

— Vreau să spun că, probabil, viața mea i se părea de neimaginat.

— Probabil că viața ta le pare de neimaginat celor mai mulți oameni. De ce m-ai sunat, Arthur?

Tonul ei fu cât mai blând posibil.

— Pe tine am simțit nevoia să te sun când am primit vestea, rosti el.

— Dar de ce pe mine? N-am mai vorbit de la ultima înfățișare pentru divorț.

— Tu știi de unde provin, zise el, iar ea înțelese ce voise el să spună.

„Cândva, am trăit pe o insulă din ocean. Cândva, luam feribotul ca să ne ducem la liceu, iar noaptea cerul era strălucitor fără toate aceste lumini ale orașului. Cândva, vâsleam în canoe ca să ne ducem la far și să ne uităm la petroglife și pescuiam somon, și ne plimbam prin pădurea adâncă, însă toate astea erau absolut banale fiindcă toată lumea pe care o cunoșteam făcea aceleași lucruri, iar aici, în aceste vieți pe care ni le-am făcut, aici, în aceste orașe dure și sclipitoare, nimic din toate astea nu mi s-ar părea real dacă n-ai fi tu.” Și, în afară de asta, își dădu ea seama, acum era neînsurat.

Arthur avea rolul principal în *Regele Lear*, care deocamdată se juca în avanpremieră la teatrul Elgin. Aranjaseră să se întâlnească aici pentru că Arthur era în divorț de a treia lui nevastă, Lydia, și se temea că oricare restaurant în care ar fi intrat ar fi atras un cârd de camere foto.

Paparazzii se plictisiseră de mult de existența neinteresantă a Mirandei de după despărțirea de Arthur, așa că încetaseră să o urmărească, dar cu toate astea, Miranda petrecu ceva timp ca să se aranjeze, înainte de a ieși din camera de hotel, ca să semene cât mai puțin posibil cu cea care fusese cândva. Își întinse și își prinse părul – în viața ei de la Hollywood și din tabloide, avusese o claie de bucle –, și se îmbracă în taiorul ei favorit, cenușiu-închis cu paspoaluri albe. Pantofi albi scumpi, cu tocuri

înalte, genul pe care îi purta adesea la ședințe, dar la care Miranda, soția de la Hollywood, nu se gândise niciodată.

— Arăți ca o directoare de companie, își spuse ea în oglindă, iar gândul din spatele vorbelor fu: „Arăți ca o străină.” Îl alungă.

Miranda ieși când începu să se însereze. Aerul era limpede și tăios, un vânt rece bătând dinspre lac. Familiaritatea acestor străzi. Se opri la un Starbucks să-și ia un *latte* decofeinizat și fu uimită de părul de un verde strălucitor al celui care o servi.

— Ai un păr frumos, spuse ea, iar tânărul zâmbi.

Plăcerea de a se plimba pe străzile reci cu o cafea fierbinte în mână. De ce nimeni de pe Stația Eleven nu avea părul verde? Poate cineva din Undersea. Sau unul dintre asociații doctorului Eleven. Nu, din Undersea. Când ajunse la trei străzi distanță de teatru, își puse o beretă tricotată și ochelari fumurii.

În fața teatrului erau cinci sau șase oameni având aparate foto cu teleobiective atârinate de gât. Fumau și își butonau telefoanele. Miranda se simți învăluită de o liniște de moarte. Îi plăcea să se considere o persoană care nu ura pe nimeni, dar ce simțea față de acești oameni dacă nu ură? Încercă să treacă pe lângă ei cât mai discret posibil, dar faptul că purta ochelari de soare după ce se întunecase se dovedi o greșeală tactică.

— Acea Miranda Carroll? întrebă unul dintre ei.

Parazit nenorocit. Își ținu capul aplecat în timp ce se declanșă o explozie de blițuri și se strecură pe ușa din spate.

Cabina lui Arthur era mai degrabă un apartament. Un asistent al cărui nume îl uită imediat o conduse într-un salon în care două canapele erau puse față în față, între ele aflându-se o măsuță din sticlă. Prin ușile deschise, întrezări o baie și un dressing cu un cuier pentru costume – văzu o pelerină de catifea – și o oglindă înconjurată de lumini. Din această a doua încăpere apăru Arthur.

Arthur nu era bătrân, dar nu îmbătrânea prea bine. Ei i se păru că zărește dezamăgire pe chipul lui, iar ochii aveau o expresie înstrăinată, pe care nu-și amintea s-o fi văzut înaintea.

— Miranda, rosti el. Cât timp a trecut?

Asta i se păru o întrebare prostească. Își dădu seama că presupusese că toată lumea își amintea data la care divorțase, la fel cum toată lumea își amintea data la care se căsătorise.

— Unsprezece ani, spuse ea.

— Te rog, ia loc. Pot să-ți ofer ceva?

— Ai niște ceai?

— Am ceai.

— M-am gândit că ai.

Miranda își dădu jos haina și bereta și se așeză pe una dintre canapele, care era exact la fel de incomodă cum părea, în vreme ce Arthur se agită cu un ibric electric de pe un blat. „Iată-ne”, gândi ea.

— Cum merg repetițiile?

— Bine, spuse el. De fapt, mai mult decât bine. A trecut multă vreme de când n-am mai jucat Shakespeare, dar am lucrat cu un instructor. De fapt, bănuiesc că „instructor” nu este cuvântul potrivit. Un expert în Shakespeare.

Se apropie din nou de canapele și se așeză vizavi de ea. Ea îi urmări privirea care îi cercetă taiorul, pantofii și își dădu seama că el încerca aceeași reconciliere ca și ea, ajustând imaginea din minte a soției de demult pentru a se potrivi cu persoana schimbată care ședea în fața lui.

— Un expert în Shakespeare?

— Un exeget al operei lui Shakespeare. De la Universitatea din Toronto. Îmi place la culme să lucrez cu el.

— Trebuie să fie foarte interesant.

— Este. Are un bagaj de cunoștințe extrem de impresionant, aflu multe de la el, dar, în același timp, îmi susține total viziunea pe care o am asupra rolului.

„Susține viziunea”? Adoptase noi tipare de vorbire. Dar firește că o făcuse pentru că, de când îl văzuse ultima oară, trecuseră 11 ani cu prieteni și cunoștințe, și întâlniri, și petreceri, călătorii într-un loc sau altul, filme, două căsătorii și două divorțuri, un copil. Presupunea că era normal ca el să fie o altă persoană acum.

— Ce oportunitate grozavă, spuse ea, să lucrezi cu cineva ca el. Oare șezuse vreodată în viață pe o canapea mai incomodă? Își apăsă degetele pe capitonaj și abia dacă lăsă o urmă. Arthur, rosti ea, îmi pare atât de rău de tatăl tău.

— Mulțumesc. Se uită la ea și păru să facă eforturi pentru a găsi cuvintele potrivite. Miranda, trebuie să-ți spun ceva.

— Asta nu sună bine.

— Nici nu e. Ascultă, o să apară o carte.

V., prietena lui din copilărie, publicase scrisorile pe care i le trimisese el. *Dragă V.: Un portret neautorizat al lui Arthur Leander* avea să fie disponibilă la vânzare peste o săptămână și jumătate. Un prieten care lucra în domeniul editorial îi trimisese

în avans un exemplar.

— Apar și eu în ea?

— Mă tem că da. Îmi pare rău, Miranda.

— Spune-mi despre ce este vorba.

— Te-am menționat de câteva ori când i-am scris. Asta-i tot. Vreau să știi că nu am zis niciodată ceva neplăcut despre tine.

— În regulă. Bine.

Era oare corect să fie atât de furioasă cum era? El nu avusese de unde să știe că Victoria va vinde scrisorile.

— S-ar putea să-ți vină greu să crezi asta, rosti el, dar am un oarecare simț al discreției. De fapt, este unul dintre lucrurile pentru care sunt renumit.

— Îmi pare rău, spuse ea, dar tocmai ai zis că ești faimos pentru discreția ta?

— Uite ce e, tot ce vreau să spun este că nu i-am zis Victoriei totul.

— Preciez asta. O tăcere încordată se instalează, timp în care Miranda își dori să înceapă să fluiera ceainicul. Știi de ce a făcut asta?

— Victoria? Presupun că pentru bani. Ultima dată când am auzit de ea, lucra ca menajeră într-o stațiune de pe coasta vestică a insulei Vancouver. Probabil că din cartea asta a scos mai mulți bani decât a câștigat în ultimul deceniu.

— O s-o dai în judecată?

— Ar însemna doar mai multă publicitate. Agentul meu crede că e mai bine să lăsăm, pur și simplu, cartea să-și urmeze cursul.

Ceainicul fluieră în sfârșit; el se ridică repede, iar ea își dădu seama că și el își dorește ca apa să fiarbă.

— Să sperăm că, după ce va apărea, va fi doar o poveste de o săptămână sau două, după care va fi uitată și va dispărea. Ceai verde sau mușetel?

— Verde, spuse ea. Trebuie să fie enervant că ți-a vândut scrisorile.

— La început, am fost furios. Încă sunt furios, dar adevărul este că probabil merit tot ce-am căpătat.

Puse două cani cu ceai verde pe măsuta de cafea, acesta lăsând inele de aburi pe sticlă.

— De ce crezi că meriți asta?

— Am tratat-o pe Victoria de parcă ar fi fost un jurnal.

Își luă cana, suflă în ea, apoi o puse cu mare grijă pe măsută. Gestul fu de o eleganță studiată, iar Miranda avu ciudata

impresie că el interpreta o scenă.

— La început mi-a scris, după ce tocmai am plecat. Poate două scrisori și trei ilustrate, pe vremea când începusem să-i scriu din Toronto. Apoi, două bilețele scurte, prin care mă anunța că își schimbase adresa, cu un mesaj sumar la început: „Bună, scuze că nu ți-am scris, am fost ocupată, iată noua mea adresă.”

— Deci, de câte ori te-am văzut scriindu-i, spuse Miranda, ea nu ți-a răspuns niciodată?

Fu surprinsă de cât de mult o întristă asta.

— Nu. Am folosit-o ca pe un depozit al gândurilor mele. Cred că am încetat să mă gândesc la ea ca la o ființă omenească lecturând o scrisoare.

El își ridică privirea – și urmă o pauză în care Miranda aproape că putu citi scenariul: „Arthur își ridică privirea. Obosit.” Oare interpreta un rol? Nu-și putu da seama.

— Adevărul este că bănuiesc c-am uitat că e o ființă reală.

Oare asta li se întâmpla tuturor actorilor, apăreau aceste granițe neclare dintre spectacol și viață? Bărbatul care interpreta rolul unui actor care îmbătrânea sorbi din ceai și, în acel moment, jucând teatru sau nu, ei i se păru că era profund nefericit.

— Mi se pare că ai avut un an dificil, spuse ea. Îmi pare rău.

— Mulțumesc. Nu a fost ușor, dar îmi tot spun că oamenii au ani mai răi decât al meu. Am pierdut câteva bătălii, rosti el, dar nu este același lucru cu a pierde războiul.

Miranda își luă cana.

— Pentru război! toastă ea, ceea ce îl făcu să zâmbească ușor. Ce altceva se mai întâmplă?

— Vorbesc mereu despre mine, zise el. Cum e viața ta?

— Bună. Foarte bună. Nu am de ce să mă vait.

— Te ocupi de transporturi maritime, nu-i așa?

— Da. Îmi place la nebunie.

— Te-ai căsătorit?

— Dumnezeule, nu!

— N-ai copii?

— Poziția mea vizavi de acest subiect nu s-a schimbat. Tu ai un fiu cu Elizabeth, nu?

— Tyler. Are aproape opt ani. Este cu maică-sa în Ierusalim.

Chiar în clipa aceea, se auzi o bătaie în ușă, iar Arthur se ridică. Miranda îl urmări traversând încăperea și se gândi la ultimul dîneu dat de ei în casa din Los Angeles – Elizabeth Colton

inconștientă pe o canapea, Arthur urcând scările spre dormitor. Nu era foarte sigură ce căuta aici.

Persoana din ușă era foarte mică.

— Bună, Kiki, rosti Arthur.

Vizitatoarea era o fetiță de șapte sau opt ani. Strângea o carte de colorat într-o mânăuță și un penar în cealaltă. Era foarte blondă, genul de copil care pare aproape incandescent într-o anumită lumină. Miranda nu-și putu imagina ce rol ar fi putut exista în *Regele Lear* pentru o fetiță de șapte sau opt ani, dar, la vremea ei, văzuse destui copii actori, așa că putea să recunoască unul de la prima vedere.

— Pot să-mi colorez cartea aici? întrebă fetița.

— Desigur, spuse Arthur. Intră. Fă cunoștință cu prietena mea Miranda.

— Bună, rosti fetița neinteresată.

— Bună, zise Miranda.

Se gândi că fetița arăta ca o păpușă de porțelan. Arăta ca un copil care fusese bine îngrijit și cocoloșit toată viața. Probabil, când se va face mare, va fi precum asistenta Mirandei, Laetitia, ca asistenta lui Leon, Thea, deloc aventuroasă și bine îngrijită.

— Lui Kirsten îi place să mă viziteze uneori, explică Arthur. Vorbim despre interpretarea rolurilor. Cea care se ocupă de tine știe unde ești?

Din felul în care el o privea pe fetiță, Miranda își dădu seama cât de mult îi lipsea propriul copil, fiul îndepărtat.

— Vorbea la telefon, zise Kirsten. M-am furișat afară.

Se așeză pe covor, lângă ușă, își deschise cartea de colorat la o pagină pe jumătate completată, în care se vedeau o prințesă, un castel îndepărtat și o broască, își deschise penarul și începu să deseneze dungi roșii în jurul poalelor rochiei prințesei.

— Mai desenezi? o întrebă Arthur pe Miranda.

Părea evident mai relaxat cu Kirsten în cameră.

Mereu. Da. Când călătorea, avea în bagaj un bloc de desen pentru nopțile când era singură în camere de hotel. Elementul central al cărții se schimbase treptat. Ani de zile, dr. Eleven fusese eroul narațiunii, dar, în ultima vreme, începuse s-o enerveze, iar ea devenise mai interesată de Undersea. De acești oameni care își trăiau viețile în adăposturi subacvatice, agățându-se de speranța că lumea pe care și-o aminteau putea fi refăcută. Undersea era pragul infernului. Își petrecu ore lungi desenând viețile care se desfășurau în încăperile de sub apă.

— Tocmai mi-ai amintit. Ți-am adus ceva.

În cele din urmă, asamblase primele două numere ale seriei de comicsuri *Dr. Eleven* și avea câteva exemplare tipărite pe cheltuiala ei. Scoase câte două exemplare din *Dr. Eleven*, vol. 1, nr. 1: *Stația Eleven* și *Dr. Eleven*, vol. 1, nr. 2: *Urmărirea* și i le întinse peste măsută.

— Opera ta. Arthur zâmbi. Sunt frumoase. Coperta primului era pe peretele studioului tău din L.A., nu?

— Ți-ai amintit.

O imagine despre care Arthur spusese cândva că era ca stabilirea decorului general pentru un film: insulele colțuroase din City, străzile și clădirile construite în trepte pe stâncă, podurile înalte dintre ele. Departe în adâncul întunericului acvatic, contururile ușilor ecluzei care ducea spre Undersea, formele masive de pe fudul oceanului. Arthur deschise la întâmplare primul număr, nimerind peste o imagine care se întindea pe două pagini alăturate înfățișând oceanul și insulele legate prin poduri, în amurg, dr. Eleven stând în picioare pe o stâncă, pomeranianul lui aflându-i-se alături. Textul: „Am stat și m-am uitat la casa mea distrusă și am încercat să uit dulceața vieții de pe Pământ.”

— Se afla pe o stație spațială, spuse Arthur. Uitasem asta. Întorcea paginile. Mai ai câinele?

— Luli? A murit cu doi ani în urmă.

— Îmi pare rău să aud asta. Sunt frumoase, zise el din nou. Mulțumesc.

— Ce-s alea? Întrebă fetița de pe covor.

Miranda uitase de ea pentru o clipă.

— Niște cărți făcute de prietena mea Miranda, spuse Arthur. O să ți le arăt mai târziu, Kiki. La ce lucrezi acolo?

— La prințesă, zise Kirsten. Matilda a spus că nu-i pot face rochia în dungi.

— Ei bine, rosti Arthur, n-aș putea zice că sunt de acord cu ea. Acesta este motivul pentru care ai șters-o din cabina ta? Iarăși te certai cu Matilda?

— A spus că nu trebuie să aibă dungi.

— Cred că dungile sunt perfecte.

— Cine-i Matilda? Întrebă Miranda.

— Și ea e actriță, zise Kirsten. Uneori este foarte rea.

— E o punere în scenă neobișnuită, spuse Arthur. La început, trei fetițe le interpretează pe fiicele lui Lear când erau copile,

apoi revin ca halucinații, în actul al IV-lea. Nu au replici, doar sunt prezente.

— Ea crede că e mai bună decât oricine pentru că se duce la Școala Națională de Balet, zise Kirsten revenind la subiectul Matilda.

— Și tu dansezi? întrebă Miranda.

— Mda, dar nu vreau să fiu dansatoare. Cred că baletul e o prostie.

— Kirsten mi-a spus că vrea să fie actriță, zise Arthur.

— O, ce interesant!

— Da, rosti Kirsten fără să-și ridice privirea. Am jucat în multe chestii.

— Serios? spuse Miranda.

Cum să-i vorbești unui copil de opt ani? Se uită la Arthur, care ridică din umeri.

— Ce anume?

— *Chestii*, zise fetița ca și cum nu ea deschisese subiectul.

Miranda își amintea că niciodată nu-i plăcuseră copiii actori.

— Luna trecută, Kirsten s-a dus la o audiție la New York, spuse Arthur.

— Am zburat cu avionul. Kirsten se opri din colorat și studie prințesa. Rochia nu e bine, rosti ea.

Vocea îi tremură.

— Eu cred că rochia este frumoasă, spuse Miranda. Ai făcut treabă bună.

— Trebuie să fiu de acord cu Miranda în privința asta, zise Arthur. Dungile au fost o alegere inspirată.

Kirsten dădu pagina. Contururile unui cavaler, ale unui balaur, ale unui copac.

— Nu o termini pe prințesă? întrebă Arthur.

— Nu e perfectă, rosti Kirsten.

Șezură o vreme în tăcere, Kirsten umplând balaurul cu solzi verzi și purpurii, Arthur frunzărind *Stația Eleven*. Miranda își bău ceaiul și încercă să nu judece prea aspru expresiile de pe chipul lui.

— Te vizitează des? întrebă Miranda încet când el ajunse la ultima pagină.

— Aproape zilnic. Nu se înțelege cu celelalte fete. Un copil nefericit.

Câteva clipe, sorbiră din ceai fără să vorbească. Frecatul creioanelor fetiței pe pagina cărții de colorat, inelele de condens

lăsate de căni pe sticla măsuței de cafea, fierbințeala plăcută a ceaiului, căldura și frumusețea acestei încăperi: acestea fură lucrurile pe care Miranda și le aminti în ultimele câteva ore, două săptămâni mai târziu, în vreme ce se cufunda și ieșea dintr-o stare de delir pe o plajă din Malaysia.

— Cât timp stai în Toronto? întrebă Arthur.

— Patru zile. Vineri plec în Asia.

— Ce faci acolo?

— În general, lucrez în sediul nostru din Tokio. Există posibilitatea să mă transfer acolo la anul. Am întâlniri la filialele locale din Singapore și Malaysia, vizitez câteva nave. Știai, rosti ea, că douăsprezece procente din flota de transport a lumii este ancorată la 50 de mile marine distanță de portul din Singapore?

— Nu știam. Zâmbi. Asia, rosti el. Îți vine să crezi cum e viața asta?

Miranda se întoarse la hotel înainte de a-și aminti de prespapier. Lăsă geanta să-i cadă pe pat și îl auzi ciocnindu-se de chei. Era prespapierul din sticlă pe care Clark Thompson îl adusese cu ocazia dineului din Los Angeles, cu 11 ani în urmă, și pe care îl luase din biroul lui Arthur, în seara aceea. Intenționase să i-l dea înapoi lui Arthur.

Ținu câteva clipe prespapierul în mână, admirându-l la lumina lustrei. Scrise câteva cuvinte pe o foaie de hârtie cu antetul hotelului, își încălță din nou pantofii, coborî la recepție și aranjă să fie trimis prin curier la teatrul Elgin.

Două săptămâni mai târziu, chiar înainte ca lumea veche să se sfârșească, Miranda stătea în picioare pe o plajă de pe coasta Malaysiei, privind marea. Fusesse adusă la hotelul ei, după o zi plină de ședințe, și își petrecuse o vreme terminând un raport și mâncând cina comandată la room-service. Plănuse să se culce devreme, dar zări pe fereastră luminile flotei de nave-container, așa că se duse pe țărm să le vadă mai bine.

Cele mai apropiate trei aeroporturi se închiseseră în ultimele 90 de minute, dar Miranda încă nu știa asta. Aflase de gripa georgiană, desigur, însă trăia cu impresia că era o criză neclară a sănătății care se întâmpla în Georgia și Rusia. Personalul de la hotel fusese instruit să evite a-i alarma pe oaspeți, așa că nimeni nu pomeni de pandemie în timp ce ea traversa holul, deși observă în treacăt că la recepție erau mai puțini angajați. În orice caz, era o plăcere să scape din răceala de coșciug a aerului condiționat din hotel, să străbată alea bine luminată care ducea spre plajă și să-și scoată pantofii ca să stea cu picioarele goale pe nisip.

Mai târziu în acea seară avea să fie tulburată, iar uneori chiar puțin amuzată de amintirea nepăsării cu care toată lumea folosisese cândva cuvântul „colaps”, înainte ca toți să înțeleagă ce însemna cu adevărat cuvântul, dar, în orice caz, existaseră colapsuri economice, sau cel puțin așa le numise toată lumea la vremea respectivă, iar acum, cea mai mare flotă de transport care existase vreodată se afla la 50 de mile marine de portul din Singapore. Douăsprezece vapoare aparțineau companiei Neptune Logistics, inclusiv două nave din clasa Panamax care încă nu transportaseră niciun container de marfă, cu punțile strălucitoare după ce ieșiseră din șantierele navale ale Coreei de Sud; vase comandate într-un moment când părea că deja cererea va crește la nesfârșit, construite în următorii trei ani, timp în care economia suferise o implozie, și inutile acum, când nimeni nu mai cheltuia bani.

Mai devreme în acea după-amiază, la birourile filialei, Mirandei i se spusese că pescarii locali se temeau de vapoare. Pescarii suspectau că era ceva nenatural cu aceste nave, matahale nemișcate la orizont ziua, luminate după lăsarea

întinericului. Directorul local râsese de absurditatea spaimelor pescarilor, iar Miranda zâmbise împreună cu toți cei de la masă, dar era chiar atât de absurd să te întrebi dacă nu cumva aceste lumini erau chiar nepământene? Știa că vapoarele erau luminate doar pentru a împiedica eventuale coliziuni, dar, în vreme ce stătu pe plajă în acea seară, tot i se păru că priveliștea avea ceva nelumesc. Când telefonul îi vibră în mână, văzu că era Clark Thompson, cel mai vechi prieten al lui Arthur, sunând din New York.

— Miranda, spuse el după niște preliminarii ciudate. Mă tem că te sun ca să-ți dau vești rele. Poate că ar trebui să te așezi.

— Ce s-a-ntâmplat?

— Miranda, Arthur a murit din cauza unui atac de cord, aseară. Îmi pare atât de rău.

„O, Arthur!”

Charlie închise telefonul și se lăsă pe spate în scaunul lui. Lucra în genul de firmă unde ușile nu se închid niciodată, decât dacă cineva e concediat, și era conștient că deja era, fără îndoială, subiectul speculațiilor din toată compania. Drama! Oare ce se întâmpla în biroul lui Clark? La un moment dat, se aventurase să iasă ca să-și ia o cafea, și toți afișaseră expresii neutre, însă îngrijorate când trecuse pe lângă ei – acel „nu insist, dar, dacă simți nevoia să vorbești despre...” – și el trăia una dintre cele mai cumplite dimineți din viața lui, însă își procură o mică satisfacție nespunând nimic și privând bârfele de combustibil. Trase o linie peste numele Mirandei Carroll, ridică receptorul ca s-o sune pe Elizabeth Colton, se răzgândi și se duse la fereastră. Un tânăr de pe stradă cânta la saxofon. Charlie deschise geamul, iar încăperea fu inundată de sunete, notele delicate ale saxofonului pe suprafața orașului oceanic, un trâmbițat de hip-hop dintr-o mașină aflată în trecere, un șofer apăsând insistent claxonul în intersecție. Charlie închise ochii, încercând să se concentreze asupra saxofonului, dar chiar atunci asistenta lui îl apelă.

— E din nou avocatul lui Arthur Leander, anunță Tabitha. Să-i spun că ești într-o ședință?

— Pe toți dracii, omul ăsta nu doarme niciodată?

Heller fusese cel care îi lăsase mesajul vocal în miez de noapte la Los Angeles, la ora trei dimineața în New York – „o situație urgentă, te rog să mă suni imediat” – și tot Heller fusese

treaz și lucrând atunci când Clark îl sunase înapoi, la 6.15 a.m. în New York, 3.15 în L.A. Se înțeleseseră să dea Clark telefoane familiei, deoarece Clark îi cunoscuse cândva familia lui Arthur și consideraseră că era mai omenește așa. Clark decisese să le anunțe și pe fostele soții, chiar și pe ultima, pe care nu o plăcuse foarte mult, pentru că nu i se păruse normal să le lase să afle vestea din ziare; gândea că – era ceva prea sentimental pentru a o spune cu voce tare și știa că niciunul dintre prietenii divorțați n-ar fi fost de acord – ceva tot mai rămânea, că exista o perioadă de înjumătățire a căsătoriei, o amintire a iubirii, dacă nu, firește, iubirea însăși. Gândea că acești oameni însemnau ceva unul pentru altul chiar dacă nu se mai plăceau unul pe altul.

O jumătate de oră mai târziu, Heller îl sunase iarăși, ca să vadă dacă anunțase familia, lucru pe care, evident, Charlie nu-l făcuse deoarece 3.45 a.m. în Los Angeles înseamnă tot 3.45 a.m. pe coasta vestică a Canadei, unde locuia fratele lui Arthur, iar Charlie considera că existau niște limite în privința orelor la care puteai suna pe cineva, indiferent de motiv. Acum era abia nouă în New York și șase pe coasta lui Heller, așa că i se păru obscen că omul ăsta, care se pare că nu dormise toată noaptea, încă era treaz și muncea. Clark începea să și-l imagineze pe Heller ca pe un soi de liliac, un fel de avocat-vampir sinistru care dormea ziua și muncea noaptea. Sau poate un ciudat care trăia cu amfetamină? Gândurile lui Clark se îndreptară spre o săptămână deosebit de interesantă petrecută în Toronto, când avea 18 sau 19 ani, iar el și Arthur acceptaseră niște pastile de la un prieten nou, pe care și-l făcuseră într-un club de dans, și stătuseră treji 72 de ore.

— Vrei să răspunzi? Întrebă Tabitha.

— Bine. Fă-mi legătura, te rog.

Pentru o clipă, Tabitha nu făcu nimic, iar după șapte ani de lucrat împreună, el știa că acest gen de tăcere însemna „Spune-mi ce se petrece, știi că îmi plac bârfele”, dar nu îi făcu pe plac, și o cunoștea suficient de bine pentru a desluși nota de dezamăgire din tonul perfect profesional cu care rosti:

— Preia apelul, te rog.

— Clark? Sunt Heller.

— Am priceput asta, zise Clark. Se gândi că era ceva enervant la oamenii care se prezentau cu numele de familie în vreme ce i se adresau cuiva pe numele mic. Ce mai faci, Gary? N-am mai vorbit de nouăzeci de minute.

— Mă descurc, mă descurc.

În sinea lui, Clark adăugă expresia pe lista celor mai detestate banalități.

— Ți-am luat-o înainte și am anunțat familia, spuse Heller.

— De ce? Am crezut că am convenit că...

— Știu că n-ai vrut să trezești familia, dar, când e vorba de asemenea lucruri, de o astfel de situație, *trebuie* să trezești familia. De fapt, *vrei* să trezești familia, știi? De fapt, e mai decent. Vrei ca familia să afle asta înainte să scape cineva ceva, o fotografie, o filmare video, ceva, apoi *Entertainment Weekly* sună familia pentru a-i cere să facă niște comentarii și astfel află ce s-a întâmplat. Gândește-te totuși că omul a murit pe scenă.

— Ai dreptate, zise Clark. Pricep.

Saxofonistul dispăruse. Cenușiul cerului de noiembrie îi aminti că trebuia să-și viziteze părinții la Londra.

— Elizabeth a fost anunțată?

— Cine?

— Elizabeth Colton. A doua soție.

— Nu, adică ea nu mai face parte din familie, nu? Când am vorbit de anunțarea familiei, m-am referit, de fapt, doar la fratele lui Arthur.

— Bine, dar ea este mama fiului lui Arthur.

— Ai dreptate, ai dreptate, desigur. Câți ani are el?

— Opt sau nouă.

— Sărmanul micuț. E o vârstă a naibii să pățești asta.

Vocea lui Heller se frânse, de tristețe sau de epuizare, iar Clark își revizui imaginea unui avocat-liliac atârând cu capul în jos, înlocuind-o cu a unui om trist, palid, dependent de cofeină, suferind de insomnie cronică. Oare îl întâlnise pe Heller? Fusese Heller la acel groaznic dineu din Los Angeles, cu atât de mulți ani în urmă, chiar înainte ca Miranda și Arthur să divorțeze? Poate. Clark nu reușea să-și amintească.

— Ascultă, rosti Heller pe un ton profesionist din nou, dar profesionist relaxat, pe care Clark îl asocia întru totul cu California, când ai vorbit cu Arthur, mai ales recent, ți-a pomenit ceva despre o femeie pe nume Tanya Gerard?

— Numele nu mi-e familiar.

— Ești sigur?

— Nu. De ce? Cine este?

— Ei bine, spuse Heller, între noi fie vorba, se pare că Arthur avea o mică relație.

Nu era încântare în glasul lui, nu tocmai. Era importanță. Era un bărbat căruia îi plăcea să știe lucruri pe care alți oameni nu le știau.

— Înțeleg, rosti Clark, dar recunosc că nu-mi dau seama cum de-ar fi asta treaba...

— O, desigur, zise Heller, *firește* că nu este, dreptul la intimitate și toate astea, nu e treaba noastră, nu? Nu făceau rău nimănui, adulți care au consimțit de bunăvoie etcetera, și vreau să spun că eu sunt extrem de discret, pentru Dumnezeu, n-am nici măcar cont pe *Facebook*, atât de mult cred în asta, în discreție, sunt ultimul om de pe Pământ care nu are cont pe Facebook. Dar, în sfârșit, această Tanya se pare că a fost costumieră la *Regele Lear*. Mă întrebam doar dacă ți-a pomenit de ea.

— Nu, Gary, nu cred că a făcut-o vreodată.

— Producătorul mi-a spus că totul a fost foarte secret. Se pare că ea era fata care făcea costumele sau poate că avea grijă de copii, ceva legat de actrițele copii, costume pentru actrițele copii? Cred că asta era, deși ce să caute actrițe copii în *Lear*? Dar, în sfârșit, el...

Se vedea lumina soarelui pe celălalt mal al East River? O rază străpunsese norii în depărtare și cobora pieziș spre Queens. Lui Clark, efectul îi aminti de un tablou în ulei. Se gândi la prima dată când îl văzuse pe Arthur, într-un studio de teatru de pe Danforth Avenue, în Toronto. Arthur la 18 ani: încrezător în ciuda faptului că, în primele șase luni de cursuri de actorie, nu reușise să joace nici cât o mătură, sau cel puțin asta decretase profesorul de teatru într-o seară când beau ceva într-un bar plin exclusiv cu travestiți, profesorul încercând să-l agațe pe Clark, Clark oferindu-i doar refuzuri. Și era frumos, Arthur era frumos pe vremea aceea.

— Deci, întrebarea evidentă este, spunea Heller, dacă intenționa să-i lase ceva prin testament acestei fete, pentru că, săptămâna trecută, mi-a trimis un e-mail prin care mă anunța că vrea să-și schimbe testamentul deoarece cunoscuse pe cineva și voia s-o adauge ca beneficiar, iar eu trebuie să presupun că la ea se referea, serios, mă gândesc la cel mai rău caz, că există o ciornă a testamentului pe undeva, un document informativ pe care l-a conceput, pentru că urma să ne întâlnim abia peste câteva săptămâni, asta vreau să lămuresc...

— Ar fi trebuit să-l vezi, zise Clark.

— Ar fi trebuit să-l văd... Scuză-mă, ce-ai spus?

— La început, când s-a apucat de actorie. L-ai văzut talentul, talentul era evident, dar, dacă l-ai fi văzut pe el înainte de orice - de tabloide și filme, și divorțuri, de faimă, de toate lucrurile astea deformante.

— Îmi pare rău, nu sunt sigur că înțeleg unde vrei să ajungi. Eu...

— Era minunat, spuse Clark. Pe vremea aceea, la început. Eram atât de fermecat de el! Nu romantic, n-a fost nimic de genul ăsta. Uneori, pur și simplu, *întâlnești* pe cineva. Era atât de cumsecade - asta îmi amintesc cel mai clar. Era amabil cu toți cei pe care îi întâlnea. Modestia lui.

— Ce...?

— Gary, rosti Clark, o să închid acum.

Își scoase capul pe fereastră pentru a inhala o gură de aer fortifiant de noiembrie, reveni la biroul lui și o sună pe Elizabeth Colton. Ea suspină îndelung după ce el îi dădu vestea.

— Când are loc slujba funerară?

— Poimâine. În Toronto.

— În Toronto? Are rude acolo?

— Nu, dar se pare că în testamentul lui se specifică asta. Cred că se simțea atașat de acest loc.

În timp ce vorbea, Clark își aminti de o conversație pe care o avusese cu Arthur la un pahar, cu câțiva ani în urmă, într-un bar din New York. Discutaseră despre orașele în care locuiseră.

— Tu ești din Londra, spusese Arthur. Un tip ca tine poate considera orașele ceva firesc. Pentru cineva ca mine, care provine dintr-o așezare mică... Mă gândesc la copilăria mea, la viața pe care am dus-o pe insula Delano - locul ăla era atât de mic. Toată lumea mă cunoștea nu pentru că eram special sau ceva, ci pentru că toată lumea cunoștea pe toată lumea, și nici nu-ți pot spune ce senzație de claustrofobie îți dădea asta. Pur și simplu, îmi doream puțină intimitate. De când mă știu, mi-am dorit să plec de-acolo, apoi am ajuns în Toronto, unde nimeni nu mă cunoștea. Am asociat orașul Toronto cu libertatea.

— Iar apoi te-ai mutat în L.A. și ai devenit faimos, zisese Clark, și acum, iarăși te știe toată lumea.

— Așa este. Arthur fusese preocupat de o măslină din paharul lui cu martini, încercând să o străpungă cu o scobitoare. S-ar putea spune că Toronto a fost singurul loc unde m-am simțit liber.

În dimineața următoare, Clark luă un taxi și se duse la aeroport. Acestea au fost orele evitărilor la limită, ale miracolelor considerate astfel doar privite în retrospectivă în zilele următoare. Gripa se răspândea deja în oraș, însă el luă un taxi al cărui șofer nu era bolnav și nimeni contagios nu atinsese nimic din mașină înaintea lui, iar din acest vehicul improbabil de norocos urmări străzile cufundate în întunericul de dinaintea zorilor, luminile palide ale bodegilor cu flori în spatele perdelelor de plastic, câțiva lucrători care munceau în schimburi mergând pe trotuare. Media online era plină de zvonuri despre gripa din New York, dar Clark nu agreea această formă de comunicare, așa că nu știa ce se petrece.

Pe aeroportul internațional John F. Kennedy, trecu printr-un terminal unde izbuti, prin cine știe ce coregrafie a norocului, să nu ajungă în apropierea nimănui care fusese infectat – deja erau câțiva oameni infectați în acel terminal – și reuși să nu atingă nicio suprafață contaminată, de fapt, reuși să se îmbarce într-un avion cu oameni la fel de norocoși – după el, doar 26 de alte avioane aveau să mai decoleze de pe acel aeroport –, iar în timp ce se petreceau toate astea, el era nedormit fiindcă stătuse până târziu să împacheteze, era obosit și cufundat în gânduri legate de Arthur, în ascultarea lui Coltrane la căști, în lucrul fără chef la rapoarte despre ședințe de evaluare, după ce ajunsese la poarta de îmbarcare, încât nu observă că lua același avion ca Elizabeth Colton decât atunci când își ridică privirea și o văzu îmbarcându-se împreună cu fiul ei.

Era o coincidență, dar nu o coincidență colosală. Cu o zi în urmă, când vorbiseră la telefon, el îi spusese despre zborul cu care avea să plece – la ora șapte a.m., ca să ajungă la Toronto înaintea viscolului prognozat, care avea să perturbe activitatea aeroporturilor –, iar ea zisese că va încerca să ia același avion. Și iat-o într-un tair negru, cu părul tuns scurt, dar instantaneu recognoscibilă, fiul ei aflându-i-se alături. Elizabeth și Tyler călătoreau la clasa întâi, iar Clark, la clasa economică. Se salutară când Clark trecu pe lângă fotoliul ei, dar nu-și mai vorbiră decât după o oră și jumătate de la decolare, când pilotul anunță că erau redirectionați către un loc din Michigan de care Clark nu mai auzise niciodată, iar toată lumea coborî confuză și dezorientată pe aeroportul din Severn City.

După ce Clark îi dădu Mirandei vestea morții lui Arthur, Miranda rămase pe plajă o vreme. Se așeză pe nisip, gândindu-se la Arthur și privind o bărcuță venind la țărm, o lumină strălucitoare plutind pe apă. Se gândi că mereu considerase de la sine înțeles că anumiți oameni existau pe lume, fie ca prezențe centrale în viața ei, fie nevăzuți, amintindu-și rareori de ei. Cum de, fără unul dintre acești oameni, lumea era un loc subtil, dar inconfundabil alterat, acul busolei schimbându-și poziția cu unu sau două grade. Își dădu seama că era foarte obosită, că nu se simțea chiar bine, că începea s-o doară în gât, iar mâine era o altă zi plină de ședințe. Uitase să-l întrebe pe Clark de funeralii, dar următorul ei gând fu că sigur n-ar vrea să meargă – gândul de a fi țintuită între paparazzi și fostele soții ale lui Arthur – și la asta se gândea când se ridică în picioare și porni pe alea spre hotelul care, de pe plajă, semăna puțin cu un tort de nuntă cu cele două straturi de balcoane albe.

Holul era ciudat de pustiu. Nimeni nu se afla la recepție. Portarul purta o mască de protecție. Miranda dădu să se apropie de el ca să-l întrebe ce se petrece, dar în privirea pe care acesta i-o aruncă desluși o frică inconfundabilă. Înțelese la fel de clar ca și cum omul ar fi tipat că își dorea foarte mult să nu se apropie de el. Ea se retrase și se îndreptă grăbită spre lifturi, zguduită, simțindu-i privirea în ceafă. Ajunsă în camera ei, deschise laptopul și, pentru prima dată în ziua aceea, își îndreptă atenția spre știri.

Mai târziu, Miranda petrecu două ore dând telefoane, dar deja nu mai avea cum să plece. Toate aeroporturile din apropiere erau închise.

— Ascultați, se răsti în cele din urmă la ea o reprezentantă arțăgoasă a unei companii aeriene, chiar dacă v-aș putea face rezervare la o cursă care pleacă din Malaysia, chiar îmi spuneți că ați vrea să vă petreceți douăsprezece ore respirând aerul recirculat dintr-un avion, alături de două sute de persoane, având în vedere care este situația?

Miranda închise telefonul. Când se lăsă pe spate în fotoliu,

privirea ei căzu pe gurile de ventilație de deasupra biroului, pe unde intra aer condiționat. Gândul la aerul care circulase prin toată clădirea, din cameră în cameră. Nu-și imagina, categoric o durea gâtul.

— E ceva psihosomatic, rosti ea cu voce tare. Dacă te temi că te îmbolnăvești, te simți rău. Nu e nimic.

Încercă să considere povestea o aventură incitantă – „când am rămas blocată în Asia, în timpul unei epidemii de gripă” dar nu reuși să se convingă. O vreme desenă, încercând să se calmeze. O insulă stâncoasă, cu o căsuță pe ea, lumini la orizontul mării întunecate de pe Stația Eleven.

Miranda se trezi la ora patru dimineața, cu febră. Încercă s-o combată cu trei aspirine, dar încheieturile îi erau noduri de durere, picioarele, slăbite, pielea, dureroasă la atingerea hainelor. Îi fu greu să traverseze camera ca să ajungă la birou. Citi ultimele știri pe laptop, ochii durând-o din pricina luminii ecranului, și înțelese. Simțea febra făcând presiuni în spatele peliculei subțiri a aspirinei. Încercă să sune la recepție, apoi la birourile din New York și Toronto ale companiei Neptune Logistics, după care la consulatele Canadei, Statelor Unite, Marii Britanii și Australiei, dar nu avu parte decât de mesaje de întâmpinare înregistrate și de telefoane la care nu răspundea nimeni.

Miranda își odihni obrazul pe birou – perfecțiunea și răceala suprafeței laminate lipită de pielea încinsă – și se gândi la sărăcia camerei. Sărăcie nu în sens economic, ci în sensul de a nu fi *suficientă* pentru gravitatea momentului, un decor insuficient pentru... pentru ce? Nu se putu gândi la asta încă – așa că se gândi la plajă, la vapoare, la luminile de la orizont, dacă ar fi posibil să ajungă acolo deși se simțea atât de rău, gânduri conexe că, poate, dacă ar reuși să ajungă acolo, cineva de pe plajă ar putea-o ajuta, că, dacă rămânea în cameră, avea să se simtă și mai rău și se părea că nimeni nu mai era la recepție sau la consulate, nimeni nu mai răspundea la telefoane. Dacă i se făcea și mai rău, avea să rămână captivă aici, prea bolnavă ca să iasă din această cameră. Era posibil să fie pescari pe plajă. Se ridică nesigură pe picioare. Îi luă mult timp și trebui să se concentreze intens ca să-și poată pune pantofii.

Pe coridor era liniște. Trebui să meargă foarte încet,

sprijinindu-se cu mâna de perete. Lângă lifturi, un bărbat era ghemuit pe o parte, tremurând. Vru să-i vorbească, dar vorbitul ar fi necesitat un efort prea mare, așa că, în schimb, se uită la el – „te văd, te văd” – și speră că era suficient.

Foaierul era pustiu acum. Personalul dispăruse.

Afară, aerul era apăsător și nemișcat. O lumină verzuie la orizont, începutul răsăritului. O senzație de mișcare cu încetinitorul, ca mersul prin apă sau ca în vis. Trebuia să se concentreze la fiecare pas. Această slăbiciune cumplită. O luă pe aleea spre plajă, mergând foarte încet, mâinile întinse atingând frunzele palmierilor aflați de o parte și de alta. La capătul aleii, șezlongurile albe ale hotelului erau înșirate pe nisip, neocupate. Pe plajă nu se afla niciun om. Se prăbuși pe cel mai apropiat șezlong și închise ochii.

Epuizare. Îi era groaznic de cald și era chinuită de frisoane. Gândurile i se tulburară. Nimeni nu veni.

Se gândea la flota de nave-container de la orizont. Echipa de acolo nu fusese expusă la gripă. Acum, era prea târziu ca să mai ajungă la un vapor, dar zâmbi gândindu-se că, în această lume care se clătina, existau oameni care erau în siguranță.

Miranda deschise ochii la vreme ca să vadă răsăritul. O revărsare violentă de culoare, roz și fâșii de un portocaliu strălucitor, navele-container de la orizont fiind suspendate între lumina intensă a cerului și apa cuprinsă de flăcări parcă, peisajul marin transformându-se în viziuni confuze ale Stației Eleven, cu apusurile sale extravagante și marea indigo. Luminile flotei pălind în ale dimineții, oceanul arzând și transformându-se în cer.

7

Terminalul

La început, oamenii de pe aeroportul Severn City contabilizară trecerea timpului de parcă erau doar temporar blocați acolo. Acest lucru fu dificil de explicat tinerilor din deceniile următoare – cu toată sinceritatea, întreaga istorie a blocajelor în aeroporturi de până atunci era, de asemenea, o istorie, cu deblocările în cele din urmă, cu îmbarcarea într-un avion și cu decolările. La început, păru inevitabil ca Garda Națională să sosească în orice clipă, cu pături și cutii cu mâncare, că echipele de la sol se vor întoarce în curând și că avioanele aveau să aterizeze și să decoleze din nou. Ziua Unu, Ziua Doi, Ziua 48, Ziua 90, orice speranță de revenire la normalitate fiind de mult dispărută, apoi Anul 1, Anul 2, Anul 3. Timpul fusese resetat de catastrofă. După o vreme, reveniră la vechiul mod de a număra zilele și lunile, dar păstrară noul sistem al anilor: 1 ianuarie Anul 3, 17 martie Anul 4 etc. În Anul 4, Clark și-a dat seama că așa vor fi socotiți anii de-acum înainte, unul câte unul din momentul dezastrului.

Știa de mult timp că schimbările lumii nu aveau să fie reversibile, dar, cu toate astea, conștientizarea făcu ca amintirile să devină și mai importante. „Ultima dată am mâncat un cornet cu înghețată într-un parc, în lumina soarelui. Ultima dată am dansat într-un club. Ultima dată când am văzut un autobuz în mișcare. Ultima dată când m-am urcat într-un avion care nu fusese transformat în spațiu de locuit, un avion care chiar a decolat. Ultima dată când am mâncat o portocală.”

Spre sfârșitul celui de-al doilea deceniu pe aeroport, Clark se gândea cât de norocos fusese. Nu doar simplul fapt al supraviețuirii, ceea ce, desigur, era remarcabil în sine și pentru sine, ci și faptul că văzuse o lume sfârșindu-se și alta începând. Și nu doar faptul că văzuse amintitele splendori ale fostei lumi, navele spațiale și rețeaua electrică, și chitarele cu amplificatoare, computerele care puteau fi ținute în palmă și trenurile de mare viteză care circulau între orașe, ci și faptul că trăise printre acele minuni atât de mult timp. Faptul că trăise 51 de ani ai vieții sale în acea lume spectaculoasă. Uneori, stătea întins în Sala B din aeroportul Severn City și se gândea „Am fost acolo”, iar gândul îl bântuia cu un amestec de tristețe și de

euforie.

— Este greu de explicat, se surprindea uneori spunându-le tinerilor care intrau în muzeul lui, care, înainte, fusese Skymiles¹¹ Lounge din Sala C.

Dar își luă în serios rolul de curator și, cu mulți ani în urmă, decise că „este greu de explicat” nu era suficient, așa că mereu încerca să explice totul, ori de câte ori cineva îl întreba despre oricare dintre obiectele pe care le colecționase de-a lungul anilor, de pe aeroport și de dincolo de el – laptopuri, iPhone-uri, radioul de pe un birou administrativ, prăjitorul de pâine electric din sala de odihnă a personalului aeroportului, patefonul și discurile de vinil pe care un jefuitor optimist le adusese din Severn City –, și, desigur, contextul, lumea de dinainte de pandemie, pe care și-o amintea atât de bine.

— Nu, îi explica acum unei fete de 16 ani care se născuse pe aeroport, avioanele nu se ridicau vertical în cer. Prindeau viteză pe piste lungi și se ridicau oblic.

— De ce aveau nevoie de piste? Întrebă fata de 16 ani.

Numele ei era Emmanuelle. Avea o afecțiune specială pentru ea deoarece își amintea nașterea ei ca fiind singurul lucru bun care se întâmplase în acel cumplit prim an.

— Nu puteau să se ridice de la sol fără să prindă viteză. Aveau nevoie de avânt.

— O! rosti ea. Atunci, motoarele nu erau chiar atât de puternice?

— Ba erau, spuse el, dar nu erau ca niște rachete.

— Rachete...?

— Navele care se duceau în spațiu.

— Este incredibil, zise ea clătinând din cap.

— Da.

Privind retrospectiv, era incredibil totul, dar mai ales aspectele care aveau legătură cu călătoriile și comunicațiile. Așa sosise pe acest aeroport: se îmbarcase într-o mașinărie care îl transportase cu mare viteză, la un kilometru deasupra pământului. Așa o informase pe Miranda Carroll despre moartea fostului ei soț: apăsase o serie de butoane ale unui aparat care, în câteva secunde, îl conectase la un alt aparat, aflat în cealaltă parte a lumii, iar Miranda – desculță pe o plajă cu nisip alb, cu o flotă de transport strălucind în fața ei, pe întuneric – apăsase un buton care o conectase, printr-un satelit, cu New Yorkul. Aceste

¹¹ Programul de loialitate pentru Delta Air Lines (n.tr.).

miracole considerate firești care dănuiseră pretutindeni în jurul lor.

Până la sfârșitul Deceniului al Doilea, majoritatea populației de pe aeroport fie se născuse aici, fie venise mai târziu, dar rămăseseră circa două duzini de oameni care se aflau aici din ziua în care zborurile lor aterizaseră. Avionul lui Clark aterizase fără incidente, redirectionat dinspre Toronto din motive pe care nimeni nu păruse capabil să le explice imediat, și trăsese la o poartă a Sălii B. Clark își ridicase privirea de la rapoartele de evaluare pe care le întocmea și fusese surprins de varietatea de avioane de pe aeroport. Singapore Airlines, Cathay Pacific, Air Canada, Lufthansa, Air France, enorme avioane cu reacție puse unul în spatele celui alt.

Când Clark intrase din pasarela de acces a avionului în luminile fluorescente ale Sălii B, primul lucru pe care îl remarcase fusese distribuția neregulată a oamenilor. Mulțimi se adunaseră sub ecranele televizoarelor. Clark își spusese că, indiferent la ce se uitau, el nu putea face față fără o cană de ceai. Presupusese că era un atac terorist. Își luase o cană cu Earl Grey de la un chioșc și, fără să se grăbească, adăugă lapte. „Aceasta este ultima oară când amestec lapte în ceai fără să știu ce s-a întâmplat”, gândise el, nostalgic în avans pentru momentul prezent, și se alăturase mulțimii de sub un televizor dat pe CNN.

Vestea că pandemia ajunsese în America de Nord se răspândise în timp ce el se aflase în aer. Acesta era un alt lucru greu de explicat ani mai târziu, dar, până în acea dimineață, gripa georgiană păruse ceva îndepărtat, mai ales dacă nu urmăreai media. Clark nu urmărise niciodată știrile foarte îndeaproape și, de fapt, aflase de gripă cu doar o zi înainte de zbor, citind în ziar o scurtă relatare despre misterioasa apariție a unui virus în Paris, dar nu fusese clar că va deveni o pandemie. Însă acum urmări evacuările tardive ale orașelor, revoltele din fața spitalelor de pe trei continente, exodul cu încetinitorul care aglomera toate drumurile și își dori să fi acordat mai multă atenție știrilor. Îl uimeau drumurile blocate, făcându-l să se întrebe unde se duceau toți acești oameni. Dacă rapoartele erau adevărate, nu numai că gripa georgiană ajunsese, dar deja era pretutindeni. Erau prezentate declarații ale guvernelor, ale unor epidemiologi cu mânecele suflecate, cu toții palizi de oboseală și

cu ochii injectați, și avertizând asupra catastrofei, cu cearcăne negre-albastre sub ochii roșii.

— Nu pare promițător pentru un sfârșit rapid al acestei situații de urgență, spuse un prezentator de știri, îndulcind lucrurile așa cum nu mai fuseseră niciodată îndulcite în toată istoria minimalizării, apoi clipi spre cameră și ceva în el păru să se frângă, cedarea unui mecanism care, până atunci, reușise să separe viața personală de cea profesională, iar el se adresă aparatului de filmat cu o nouă insistență:

— Mel, spuse el, dacă te uiți la asta, iubito, du-i pe copii la ferma părinților tăi. Numai pe drumuri secundare, iubita mea, nu pe autostrăzi. Te iubesc atât de mult!

— Trebuie să fie plăcut să ai un post de televiziune la dispoziție, zise un bărbat de lângă Clark. Nici eu nu știu unde este soția mea. Dumneavoastră știți unde vă este soția?

În vocea lui se deslușea o notă acută de panică.

Clark decise să pretindă că omul îl întrebase unde se află prietenul lui.

— Nu, spuse el. Habar n-am.

Se îndepărtă de ecran, incapabil să mai suporte știrile măcar o secundă. Cât timp stătuse aici? Ceaiul i se răcise. Porni prin sala de așteptare și se opri în fața monitoarelor care indicau zborurile. Toate fuseseră anulate.

Cum de se întâmplaseră toate astea atât de repede? De ce nu se uitase la știri înainte să plece la aeroport? Clark se gândi că ar trebui să sune pe cineva, de fapt pe toată lumea, că ar trebui să-i sune pe toți cei pe care îi iubise cândva și să stea de vorbă cu ei, și să le spună toate lucrurile care contau, dar se părea că era deja prea târziu pentru asta, telefonul lui afișând un mesaj pe care nu-l mai văzuse înainte: „Sistem supraîncărcat, doar apeluri de urgență.” Își cumpără un alt ceai, pentru că primul se răcise, dar și pentru că acum era asaltat de temeri cumplite, iar mersul la chioșc părea o acțiune cu un scop. Dar și pentru că cele două tinere de la chioșc păreau complet neinteresate de cele prezentate de CNN, fie asta, fie erau extrem de stoice, fie nu observaseră încă, așa că vizitarea lor era ca întoarcerea în timp, în paradisul de acum o jumătate de oră, când nu știuse că totul era în curs de nimicire.

— Puteți să ne spuneți mai multe despre... ei bine, despre simptomele la care oamenii ar trebui să fie atenți? Întrebă prezentatorul.

— Aceleași simptome pe care le vedem la orice gripă de sezon, zise epidemiologul, doar că mai rele.

— De exemplu...?

— Dureri. Febră bruscă. Respirație dificilă. Uitați ce e, spuse epidemiologul, are o perioadă de incubație foarte scurtă. Dacă ești expus, te îmbolnăvești în trei sau patru ore și mori într-o zi sau două.

— O să luăm o scurtă pauză pentru reclame, rosti prezentatorul.

Personalul aeroportului nu avea nicio informație. Nu puteai să le scoți nici cu cleștele o vorbă și erau înspăimântați. Distribuirea voucherelor pentru alimente, care, prin puterea sugestiei, stârniră foamea tuturor, astfel că pasagerii formaseră cozi ca să cumpere porții uleioase de quesadilla cu brânză și nacho din unicul restaurant al Sălii B, unul cu specific mexican. Cele două tinere de la chioșc continuă să servească băuturi fierbinți și produse de patiserie ușor râncede, încruntându-se adesea la telefoanele lor inutile. Clark își croi drum până în Skymiles Lounge și o găsi pe Elizabeth Colton într-un fotoliu de lângă ecranul unui televizor. În apropiere, Tyler stătea pe podea, cu picioarele încrucișate, ucidând extraterestri pe o consolă Nintendo.

— E o nebunie, îi spuse Clark lui Elizabeth, propoziția scurtă exprimând lipsa speranței.

Ea se uita la știri cu mâinile în jurul gâtului.

— Este fără precedent, rosti Elizabeth. În toată istoria omenirii...

Lăsa propoziția neterminată și clătină din cap. Tyler gemu ușor - o încasase în războaiele extraterestre. Șezură o vreme în tăcere, privind până când Charlie nu se mai putu uita și se scuză, plecând să mai ia niște nacho.

Ultimul avion ateriza, un aparat al Air Gradia, dar, în vreme ce Clark îl urmărea, viră încet pe pistă și se îndepărtă, în loc să se apropie de terminal. Parcă la mare distanță și nicio echipă de la sol nu se duse să-l întâmpine. Clark își abandona porția de nacho și se duse la fereastră. Observă că avionul Air Gradia se afla cât de departe de terminal era posibil. Aici era când se făcu anunțul: din motive de sănătate publică, aeroportul se închide imediat. Niciun avion nu avea să mai decoleze, pe perioadă nedeterminată. Toți pasagerii erau rugați să-și ridice bagajele, să părăsească incinta în ordine și să n-o ia razna.

— Nu e posibil așa ceva, își spuseră pasagerii unii altora și lor înșiși pe deasupra farfuriilor cu nacho și adunați în grupuri furioase în fața automatelor cu mâncare.

Înjurată conducerea aeroportului, TSA¹², companiile aeriene, telefoanele lor inutile, furioși pentru că furia era ultima linie de apărare împotriva situației pe care o prezentau posturile de știri. Dincolo de furie era ceva literalmente de nedescris, știrile televiziunilor conținând o implicație la care nimeni nu avea curajul să se gândească. Era posibil să înțelegi anvergura epidemiei, dar nu era posibil să pricepi ce însemna. Clark stătu în restaurantul mexican, lângă peretele de sticlă al terminalului, privind avionul Air Gradia aflat la mare distanță, și mai târziu își dădu seama că, dacă nu înțelesese în clipa aceea de ce acesta se afla singur acolo, nu o făcuse pentru că nu voise să știe.

Cei care lucrau în restaurant și în magazinul de suveniruri își dădură afară clienții și încuiară obloanele și porțile de oțel, apoi plecară fără să se uite înapoi. Pasagerii din jurul lui Clark începură și ei să plece, un exod care se contopi cu procesiunile lente care părăseau celelalte două săli de așteptare. Elizabeth și Tyler ieșiră din Skymiles Lounge.

— Plecați? întrebă Clark.

Nimic din ce se întâmpla încă nu i se părea pe deplin real.

— Încă nu, spuse Elizabeth. Părea puțin răvășită, dar la fel arătau toți. Unde să ne ducem? Ai văzut știrile.

Toți cei care urmăriseră știrile știau că drumurile de pretutindeni erau blocate, mașinile fiind abandonate acolo unde rămăseseră fără combustibil, toate zborurile comerciale anulate, la fel și trenurile, și cursele de autobuze. Cei mai mulți plecau totuși de la aeroport, pentru că vocea de la intercom le spusese că asta ar trebui să facă.

— Cred că o să stau aici deocamdată, zise Clark.

Alți câțiva păreau să gândească la fel, iar câțiva din cei care plecaseră se întoarseră după o jumătate de oră, cu vestea că nu exista niciun mijloc de transport la sol. Spuseră că restul porniseră pe jos spre Severn City. Clark se așteptă ca oficialii aeroportului să vină și să-i gonească pe toți cei circa o sută de pasageri care rămăseră în terminal, dar nimeni nu veni. O agentă de la Air Gradia plângea lângă casa de bilete. Pe ecranul de deasupra capului ei încă se putea citi „Zborul 452 Air Gradia

¹² Transportation Security Administration (n.tr.).

sosește acum”, însă când aparatul ei de radio pâraie, Clark auzi cuvântul „carantină”.

Jumătate din pasagerii rămași își legaseră eșarfe sau tricouri peste gură și nas, dar trecuseră ore deja, iar Charlie se gândi că, dacă aveau să moară cu toții de gripă, oare asta nu însemna că unii dintre ei erau deja bolnavi?

Pasagerii care rămaseră pe aeroport erau în general străini. Se uitau pe geamuri la avioanele cu care sosiseră – Cathay Pacific, Lufthansa, Singapore Airlines, Air France – și care erau trase cap la cap la capătul pistei. Vorbeau limbi pe care Clark nu le înțelegea.

O fetiță făcea roata dintr-un cap în altul al Sălii B.

Clark se plimba neobosit prin tot aeroportul, surprins să vadă că la punctele de control nu era nimeni. Trecu prin ele de trei sau patru ori doar pentru că putea. Se gândi că s-ar putea simți eliberat, dar nu simți decât frică. Se pomeni uitându-se la toți, căutând simptome. Nimeni nu părea bolnav, dar dacă era purtător al virusului? Găsi un colțisor cât mai îndepărtat posibil de ceilalți pasageri și stătu acolo o vreme.

— Trebuie doar să așteptăm, spuse Elizabeth când veni din nou să se așeze lângă ea. Cu siguranță, până mâine-dimineață o să apară Garda Națională.

Clark își aminti că lui Arthur îi plăcuse mereu optimismul ei.

Nimeni nu coborî pe pistă din avionul Air Gradia.

Un tânăr făcea flotări lângă poarta B20. Făcea un set de zece, apoi se întindea pe spate și, o vreme, privea fără să clipească tavanul, apoi făcea alte zece, și tot așa.

Clark găsi un exemplar din *New York Times* lăsat pe o bancă și citi necrologul lui Arthur. Remarcabil actor de film și teatru decedat la 51 de ani. O viață rezumată la o serie de căsătorii eșuate – Miranda, Elizabeth, Lydia – și un fiu complet absorbit acum de al său Nintendo. Când Arthur se prăbușise pe scenă, cineva din public încercase să-l resusciteze, dar acea persoană rămăsese neidentificată. Clark împături ziarul și-l băgă în valiză.

Cunoștințele lui Clark despre geografia zonei central-vestice a Americii erau sumare. Nu era pe deplin sigur unde se afla. Înțelesese din obiectele oferite de magazinul de suveniruri că se aflau undeva în apropiere de lacul Michigan, lucru pe care și-l putu imagina pentru că păstrase un instantaneu panoramic al Marilor Lacuri, de pe vremea când locuise în Toronto, dar nu auzise niciodată de Severn City. Aeroportul părea foarte nou. Dincolo de pistă, se vedea o pădure. Încercă să stabilească poziția exactă pe iPhone, însă harta nu se încărcă. Niciun telefon nu funcționa, dar se răspândi vestea că exista un telefon public în Baggage Claim. Clark stătu la coadă o jumătate de oră, apoi formă toate numerele celor care îl interesau, dar auzi doar tonuri de ocupat sau suna și nu răspundea nimeni. Unde era toată lumea? Omul din spatele lui suspină zgomotos, așa încât renunță la telefon și își petrecu ceva timp rătăcind prin aeroport.

Când obosi de atâta plimbare, se întoarse la o bancă pe care o reperase mai devreme, lângă poarta B17, și se întinse pe spate pe covorul dintre bancă și un perete de sticlă. Zăpada începu să cadă în după-amiază târzie. Elizabeth și Tyler încă se aflau în Skymiles Lounge. Știa că ar trebui să socializeze și să stea de vorbă cu ei, însă dorea să fie singur sau pe cât de singur era posibil într-un aeroport cu o sută de oameni îngroziți și plângând. La cină mănca fulgi de porumb și ciocolată luate de la un automat și își petrecu o vreme ascultând Coltrane la iPod. Se gândea la Robert, cel care, de trei luni, îi era prieten. Clark își dorea foarte mult să-l vadă din nou. Oare ce făcea Robert în acest moment? Clark se uită la știri. Pe la zece p.m., se spală pe dinți și se întoarse la locul lui de lângă poarta B17, se întinse pe covor și încercă să-și imagineze că se afla acasă, în patul lui.

Se trezi la trei dimineața, tremurând. Știrile se înrăutățiseră. Țesătura se destrăma. Se gândi că lumii avea să-i fie greu să-și revină din asta, pentru că, în acele prime zile, încă era de neconceput ca întreaga civilizație să nu-și mai revină deloc din asta.

Clark se uita la NBC când o adolescentă îl abordă. O remarcase mai devreme, șezând singură, cu capul în palme. Părea să aibă în jur de 17 ani, iar pe o nară, un diamant care reflecta lumina.

— Îmi cer scuze că vă întreb, spuse ea, dar aveți cum un Effexor?

— Effexor?
— Mi s-au terminat, zise ea. Întreb pe toată lumea.
— Îmi pare rău, n-am. Ce este?
— Un antidepresiv, explică fata. Credeam că, la ora asta, o să fiu acasă, în Arizona.
— Îmi pare atât de rău. Cât de cumplit e pentru tine.
— Ei bine, rosti fata, mulțumesc oricum.
Clark o privi îndepărtându-se pentru a întreba un cuplu doar puțin mai în vârstă decât ea, care ascultă o clipă, apoi clătină din cap la unison.

Clark se gândea la un moment din viitor, când se va afla cu Robert într-un restaurant din New York sau Londra și vor închina un pahar cu vin pentru norocul lor fantastic de a fi scăpat cu bine. Câți dintre prietenii lor vor fi murit până se va întâlni cu Robert din nou? Aveau să fie funeralii la care să meargă, slujbe de pomenire. Probabil, se va confrunta cu o anumită suferință și vina supraviețuitorului, va face terapie sau altele asemenea.

— Ce perioadă cumplită a fost, îi spuse Clark încet imaginarului Robert, exersând pentru viitor.

— Cumplită, fu de acord imaginarul Robert. Îți amintești zilele alea când erai pe aeroport, iar eu nu știam nimic despre tine?

Clark închise ochii. Știrile continuau pe ecranele de deasupra, însă el nu mai suporta să se uite. Stivele de trupuri băgate în saci pentru cadavre, revoltele, spitalele închise, refugiații cu ochi morți mergând pe autostrăzile interstatale. „Gândește-te la altceva!” Dacă nu la viitor, la trecut: dansând cu Arthur, când erau tineri, în Toronto. Gustul de Orange Julius, sucul de portocale care se găsea numai în mallurile canadiene. Cicatricea de pe brațul lui Robert, chiar deasupra cotului, căpătată când își rupsese foarte rău brațul în clasa a șaptea, buchetul de crini-tigru pe care Robert i-i trimisese lui Clark la birou, doar cu o săptămână în urmă. Robert, așa cum era dimineața: îi plăcea să citească un roman în timp ce mânca micul dejun. Probabil că era cel mai civilizat obicei pe care Clark îl întâlnise vreodată. Oare Robert era treaz în clipa aceasta? Încerca să plece din New York? Viscolul se terminase, iar zăpada forma un strat gros pe aripile avioanelor. Nu existau sisteme de degivrare, nici urme de cauciucuri, nici urme de pași. Air Gradia 452 încă era singur pe pistă.

Mai târziu în acea zi, există un moment când Clark clipi și realizează că privea în gol de ceva vreme. Avu impresia de pericol, că era primejdios să îngăduie gândurilor să rătăcească prea mult, așa că încercă să lucreze, să citească rapoartele ședințelor de evaluare, însă gândurile îi erau împrăștiate și nu se putu abține să nu se întrebe dacă ținta și toți oamenii pe care îi interviewase nu erau morți.

Încercă să recitească ziarele, imaginându-și că, în teorie, asta presupunea mai puțină concentrare decât citirea rapoartelor, găsi din nou necrologul lui Arthur din *New York Times* și își dădu seama că lumea în care Arthur deja murise părea foarte îndepărtată. Își pierduse cel mai vechi prieten, însă, dacă știrile de la televizor erau corecte, probabil că toți cei care se aflau împreună cu el pe aeroport pierduseră și ei pe cineva. Brusc, simți o afecțiune dureroasă pentru ceilalți refugiați, acești circa o sută de străini din aeroport. Împături ziarul și se uită la ei, la compatrioții lui, dormind sau treji și frământându-se pe bănci și pe covoare, plimbându-se, privind ecranele sau aparatele pe care le țineau în mâini, sau la peisajul cu avioane și zăpadă, toată lumea așteptând ceea ce avea să se întâmple.

Prima iarnă pe aeroportul din Severn City:

În Ziua a Doua se declanșă un frison de entuziasm când cineva îi recunoscuse pe Elizabeth și pe Tyler, iar vestea se răspândi.

— *Telefonul* meu, îl auzi Clark pe un tânăr rostind frustrat. Avea circa 20 de ani, iar părul îi cădea în ochi. Dumnezeu, de ce nu merg telefoanele? Îmi doresc atât de mult să postez asta.

— Mda, zise melancolică prietena lui. Ceva de genul: „Nu e mare lucru, doar că mor de frig alături de puștiul lui Arthur Leander, la capătul lumii.”

— Absolut, spuse bărbatul.

Clark se îndepărtă de ei ca să n-o ia razna, cu toate că, mai târziu, într-un moment când se simțea mai milos, se gândi că cei doi erau probabil șocați.

În Ziua Trei, toate automatele de pe aeroport se goliseră de snackuri, iar bateria de la consola Nintendo a lui Tyler se terminase. Tyler plânse, fiind de neconsolat. Fata care avea nevoie de Effexor se simțea foarte rău. „Sevraj”, spuse ea. Nimeni de pe aeroport nu avea medicamentul care îi trebuia. Câțiva voluntari porniră să caute prin fiecare încăpere, prin birourile administrației și arestul TSA, prin toate sertarele birourilor, apoi ieșiră și sparseră cele circa o duzină de mașini abandonate în parcare, scotocind prin torpedouri și portbagaje. Găsiră niște lucruri utile în căutările lor, perechi de pantofi și haine călduroase și altele asemenea, dar, ca produse farmaceutice, nu găsiră decât analgezice și antiacide, și o misterioasă sticlută cu pastile despre care cineva spusese că era posibil să fie pentru ulcer gastric. Între timp, fata zăcea întinsă pe o bancă, tremurând și scăldată în sudoare, zicând că își simțea capul scânteind de electricitate ori de câte ori se mișca.

Sunară la 911 de la telefonul din sectorul de primire a bagajelor, dar nimeni nu răspunse. Se duseră afară și rătăciră prin jur, privind parcare acoperită cu zăpadă, drumul care pleca de la aeroport dispărând printre copaci, dar ce putea să se afle acolo, în afară de gripă?

Prezentatorii de știri nu spuneau exact că acesta era sfârșitul lumii, dar cuvântul „apocalipsă” începea să se audă.

— Toți acei oameni, îi zise Clark imaginarului Robert, dar imaginarul Robert nu răspunse.

În seara aceea, sparseră restaurantul mexican și preparară masa din carne tocată și chipsuri de tortilla, și brânză, și sosuri pe deasupra. Unii oameni aveau sentimente amestecate în privința a ceea ce se întâmpla – era evident că fuseseră abandonați aici, tuturor le era foame, iar 911 nu mai era operațional, dar, pe de altă parte, nimeni nu voia să fie hoț –, însă un bărbat care călătorea în interes de afaceri, pe nume Max, spuse:

— Uitați care e treaba, relaxați-vă, plătesc eu tot cu cardul meu Amex¹³.

Acest anunț fu urmat de aplauze. Își scoase cardul Amex din portofel, îl flutură și îl puse lângă casa de marcat, unde rămase neatins următoarele 97 de zile.

În Ziua Patru, mâncarea din restaurantul mexican se termină, la fel și mâncarea din magazinul de sendvișuri din Sala A. Dădură iama în Skymiles Lounge. Se îmbătară cu șampania din Skymiles Lounge și mâncară portocalele și snackurile combinate. Cineva sugerează că, poate, un avion sau un elicopter aflat în trecere ar putea să vadă un foc și să coboare ca să-i salveze, dar niciun fel de lumini nu traversară cerul fără nori.

Mai târziu, își dădu seama că era posibil ca aceea să fi fost ultima lui portocală. „Această lume fără portocale!” își spuse Clark, sau poate că îi spuse imaginarului Robert, și râse într-un mod care atrase priviri îngrijorate din partea celorlalți. În primul an, toată lumea a fost puțin nebună.

În Ziua Cinci, sparseră magazinul de suvenir, pentru că unii oameni nu aveau haine curate, iar după aceea, în orice clipă, jumătate din populație purta tricouri de un roșu sau de un albastru aprins, pe care era scris „Beautiful Northern Michigan”. Își spălară hainele în chiuvete, iar oriunde se întorcea, Clark vedea rufe întinse la uscat pe spătarele băncilor. Efectul era

¹³ American Stock Exchange (n.tr.).

ciudat de vesel, arătând ca niște șiruri de steaguri luminoase.

Snakurile din magazinul de cadouri din Sala B se terminară în Ziua Șase. Garda Națională încă nu sosise.

În Ziua Șapte, posturile de televiziune încetară, unul după altul, să mai emită.

— Pentru ca toți angajații noștri să poată fi alături de familii, spuse un reporter CNN cenușiu la față și cu ochii sticloși după 48 de ore în care nu dormise, suspendăm temporar transmisiunea.

— Noapte bună și noroc! zise NBC o oră mai târziu.

CBS trecu fără niciun comentariu la reluări ale emisiunii *America's Got Talent*¹⁴. Asta se întâmplă la ora cinci dimineața, iar toți cei care erau treji urmăriră vreme de câteva ore – era plăcut să iei o pauză de la sfârșitul lumii –, apoi, după-amiază devreme, luminile se stinseră. Reveniră aproape imediat, însă probabil că asta însemna, după cum spuse un pilot, că rețeaua căzuse, iar aeroportul trecuse pe generator. Toți lucrătorii care știa cum funcționau generatoarele plecaseră deja. Oamenii plecaseră începând cu Ziua Trei.

— Este așteptarea, o auzi Clark pe o femeie spunând. Nu suport așteptarea, trebuie să fac *ceva* chiar dacă doar o plimbare până în cel mai apropiat oraș, pentru a vedea ce se întâmplă...

Un agent TSA rămăsese în aeroport, unul singur, Tyrone, iar el știa să vâneze. Până în Ziua Opt, nimeni nu venise la aeroport și nimeni dintre cei care plecaseră nu se întorsese, niciun avion sau elicopter nu aterizase, toți erau înfometați și încercau să nu se gândească la filmele despre apocalipsă pe care le văzuseră de-a lungul anilor. Tyrone se duse în pădure împreună cu o femeie care fusese ranger înainte și cu două arme din dotarea TSA, iar ceva mai târziu se întoarseră cu o căprioară. O legară între două scaune metalice, deasupra unui foc, iar seara, toată lumea mănca vânat fript și bău ultimele sticle de șampanie, în timp ce fata care avea nevoie de Effexor se strecură printr-o ușă din cealaltă parte a aeroportului și se duse în pădure. Un grup încercă s-o găsească, dar nu reuși.

Fata care avea nevoie de Effexor își lăsase acolo valiza și toate bunurile, inclusiv carnetul de conducere. În poză, părea somnoroasă și avea părul mai lung. Numele ei era Lily Patterson.

¹⁴ Americanii au talent (n.tr.).

Avea 18 ani. Nimeni nu știa ce era de făcut cu carnetul de conducere. În cele din urmă, cineva îl puse pe tejgheaua din restaurantul mexican, alături de cardul Amex al lui Max.

Tyler își petrecea zilele ghemuit într-un fotoliu din Skymiles Lounge, citind și recitind comicsuri. Elizabeth ședea alături de el, cu ochii închiși, buzele mișcându-i-se constant, rapid, într-o rugăciune repetată.

Pe ecrane se vedea doar mira.

În Ziua 12, luminile de pe aeroport se stinseră. Însă la toalete mai curgea apă dacă cineva o turna în rezervor, așa încât colectară tăvile din plastic de la punctele de control și le umplură cu zăpadă, ducându-le apoi în toalete pentru a se topi. Clark nu se gândise niciodată prea mult la felul în care era construită clădirea unui aeroport, însă era recunoscător că acesta avea foarte multă sticlă. Stăteau treji la lumina zilei și se culcau la apusul soarelui.

Printre cei blocați acolo se aflau trei piloți. În Ziua 15 pe aeroport, unul dintre ei anunță că decisese să zboare cu un avion la Los Angeles. Zăpada se topise, așa încât credea că se va descurca fără mașinile de degivrare. Oamenii îi amintiră că, din câte se spusese la știri, situația din Los Angeles era destul de proastă.

— Da, dar, conform știrilor, situația e proastă peste tot, zise pilotul. Familia lui era în L.A., iar el nu era dispus să accepte posibilitatea că nu o va mai vedea niciodată. Oricine vrea să vină cu mine, spuse el, va zbura gratis până la Los Angeles.

Chiar și numai asta părea o dovadă că lumea se sfârșea, deoarece aceasta era o epocă în care oamenii erau taxați suplimentar pentru bagajele din cală, pentru că se îmbarcau suficient de devreme ca să-și înghesuie bagajele în compartimentele de deasupra capetelor, înainte ca acestea să fie deja prea pline, pentru privilegiul de a sta pe rândurile de la ieșire, sporindu-și șansele de supraviețuire și având cinci centimetri în plus pentru picioare. Pasagerii se uitară unul la altul.

— Avionul este alimentat, spuse pilotul. Zburam de la Boston la San Diego când am fost redirectionați, și probabil că avionul

n-o să fie plin.

Lui Clark îi trecu prin minte că nici dacă toți cei din aeroport se duceau cu el n-o să se ocupe toate locurile din avion.

— Vă dau o zi de gândire, zise pilotul, dar mâine plec, înainte ca temperatura să scadă din nou.

Desigur, nu existau garanții. De când ecranele televizoarelor se stinseseră, nu mai primiseră vești din lumea de afară și existau momente cutremurătoare când părea posibil – Nu probabil! Dar posibil! – ca ei, cele 79 de persoane rămase în aeroport, să fie ultimii oameni în viață de pe Pământ. Din câte știa toată lumea, LAX era un morman de moloz fumegând. Calcule agonizante se făcură. Aproape toată lumea care locuia la vest de Munții Stâncoși îl abordă pe pilot. Majoritatea oamenilor care locuiau în Asia aleseră să se urce în avion, ceea ce nu desființa oceanul care se afla între ei și cei dragi, dar îi aducea cu 3000 de kilometri mai aproape de casă.

A doua zi la prânz, pasagerii se îmbarcară cu ajutorul unei scări pe roți pe care o găsiseră într-un hangar, iar o mulțime se adună pe pistă pentru a urmări avionul plecând. Sunetul motoarelor era uimitor după atâtea zile de liniște. Există o lungă perioadă când nimic nu se întâmplă, doar motoarele răgeau, înainte ca avionul să se desprindă cu o serie de mișcări delicate din șirul aeronavelor parcate – lăsă un loc între avioanele Cathay Pacific și Lufthansa – și să vireze lent spre pista de decolare. Cineva – imposibil de văzut cine de la o asemenea distanță – făcea cu mâna la unul dintre geamuri. Câțiva oameni și le fluturară și ei. Avionul porni pe pistă, prinse viteză, roțile părăsiră pământul, iar privitorii își ținură suflarea în clipa decolării, dar aparatul nu ezită, se ridică, în loc să cadă, iar în vreme ce se îndepărta în seninul cer albastru, Clark își dădu seama că avea lacrimi pe față. De ce, în toată viața lui plină de călătorii, nu realizase niciodată frumusețea zborului? Improbabilitatea lui. Sunetul motoarelor începu să se stingă, avionul devenind tot mai mic pe fundalul albastru, până când fu învăluit în tăcere și ajunse un punct îndepărtat pe cer. Clark îl privi până dispăru.

În seara aceea, nimeni din jurul focului nu avu prea multe de spus. Erau 54 acum, cei care hotărâseră să nu plece la Los Angeles. Carnea de vânat era prea tare. Toată lumea mesteca în tăcere. Tyler, care părea să nu vorbească aproape niciodată, stătea lângă Elizabeth și privea flăcările.

Clark se uită la ceas. Avionul plecase cu cinci ore în urmă. Se apropia de marginea vestică a Continentului sau fusese silit să aterizeze pe o pistă neluminată de undeva de dinainte de California, sau se prăbușise în flăcări, în vreun peisaj întunecat. Avea să aterizeze la Los Angeles, iar pasagerii aveau să coboare într-o lume diferită sau aveau să aterizeze, iar pasagerii aveau să fie întâmpinați de o gloată sălbatică, sau avea să se zdrobească de pista ticsită de alte avioane. Pasagerii aveau să-și regăsească familiile sau nu. Oare mai exista electricitate în Los Angeles? Toate acele panouri solare în lumina Sudului. Toate amintirile lui despre acel oraș. Miranda la petrecerea ei, fumând afară în vreme ce soțul ei flirta cu următoarea lui soție. Arthur făcând plajă lângă piscină, o Elizabeth însărcinată moțâind alături.

— Nu pot aștepta până când lucrurile vor reveni la normal, spuse ea acum, tremurând în lumina focului, iar Clark nu găsi absolut nimic de zis.

După plecarea avionului spre Los Angeles, rămaseră doi piloți, Stephen și Roy. A doua zi, Roy își anunță și el intenția de a pleca.

— Doar în recunoaștere, spuse el. Mă gândesc să zbor până la Marquette – am un prieten acolo –, să arunc o privire, să obțin niște informații despre ce se petrece, poate să fac rost de niște provizii, și să mă întorc.

A doua zi dimineață, decolă cu un mic avion. Nu se mai întoarse.

— Pur și simplu, n-are sens, insistă Elizabeth. Trebuie să credem că *s-a sfârșit* civilizația?

— Ei bine, rosti Clark, a fost mereu puțin cam fragilă, nu crezi?

Ședeau împreună în Skymiles Lounge, unde Elizabeth și Tyler își instalaseră tabăra.

— Nu știu. Elizabeth vorbi încet, privind pista. De-a lungul anilor, am făcut câteva cursuri de istoria artei, printre diverse proiecte. Și, desigur, istoria artei este întotdeauna legată de istoria non-artei, vezi catastrofă după catastrofă, lucruri cumplite, toate acele momente când probabil că toți au crezut că lumea se sfârșea, dar toate acele momente au fost temporare. Mereu trec.

Clark rămase tăcut. El nu credea că acesta va trece.

Elizabeth începu să-i povestească despre o carte pe care o

citise cândva, cu ani în urmă, când rămăsese blocată – dar, firește, nu *atât* de blocată – pe un aeroport, și era o carte cu vampiri, nu genul ei obișnuit, dar avea un stil la care se tot gândea. Îi spuse că decorul era postapocaliptic, așa încât, citind, presupuneai, în mod firesc, că lumea toată se sfârșise, dar apoi devenea clar, datorită unor ingenioase *flash-forward*-uri, că nu toată civilizația era pierdută, ci doar America de Nord, care fusese băgată în carantină pentru a se împiedica răspândirea vampirismului.

— Nu cred că asta e o carantină, zise Clark. Cred că nu mai există nimic în lume, sau cel puțin nimic bun.

De fapt, existau câteva argumente solide împotriva teoriei carantinei, și anume că pandemia începuse în Europa, că ultimele știri se referiseră la haos și dezordine pe toate continentele, cu excepția Antarcticii, și, până la urmă, cum să izoleze cineva America de Nord având în vedere călătoriile aeriene și faptul că America de Sud era, în fond, mai mult sau mai puțin legată de America de Nord?

Însă Elizabeth era de neclintit în convingerile ei.

— Totul se întâmplă cu un motiv, spuse ea. Asta va trece. Totul trece.

Clark nu se putu decide să o contrazică.

Clark avea grijă să se bărbiească o dată la trei zile. Toaletele bărbaților nu aveau ferestre, fiind luminate doar de lumânările parfumate luate din rezerva în scădere a magazinului de cadouri, iar apa trebuia încălzită la focul de afară, însă Clark considera că merita efortul. Câțiva dintre bărbații din aeroport nu se mai bărbieau deloc, iar efectul era un aspect sălbatic și, sincer, deloc flatant. Lui Clark îi displăceau în general oamenii nebărbieriți, parțial din motive estetice, parțial deoarece credea în teoria ferestrelor sparte a managementului criminalității urbane, faptul că apariția delincvenței poate pava drumul spre infracțiuni mult mai serioase. În Ziua 27, își făcu cu grijă o cărare pe mijlocul capului și rase părul din partea stângă.

— Este o tunsoare pe care am avut-o de la șaptesprezece la nouăsprezece ani, îi spuse lui Dolores când aceasta ridică o sprânceană.

Dolores era o femeie care călătorise cu afaceri, singură, fără familie, ceea ce însemna că era unul dintre oamenii cei mai zdraveni la cap din aeroport. Ea și Clark făcuseră o înțelegere: ea

promisese că avea să-i spună dacă el începea să dea semne că își pierde mințile și viceversa. Ceea ce nu-i zise el era că, după atâția ani de respectabilitate corporatistă, tunsoarea îl făcea să se simtă iarăși el însuși.

Păstrarea sănătății psihice necesita anumite recalibrări legate de memorie și vedere. Existau lucruri la care Clark se antrenase să nu se gândească. De pildă, la toate persoanele pe care le cunoscuse în afara aeroportului. Iar aici, pe aeroport, Air Gradia 452, tăcut în depărtare, în apropierea gardului care delimita perimetrul, era un subiect despre care, printr-o înțelegere mută, nu discutau niciodată. Clark încerca să nu se uite la el, iar uneori aproape izbutea să se convingă că era gol, la fel ca toate celelalte avioane de acolo. „Nu te gândi la acea decizie cumplită de a menține avionul închis, în loc să expui la contaminare fatală un aeroport ticsit. Nu te gândi la ceea ce e posibil să fi presupus punerea în aplicare a acelei decizii. Nu te gândi la acele ultime câteva ore de la bord.”

După plecarea lui Roy, zăpada căzu în fiecare zi, însă Elizabeth insistă ca pista să fie menținută curată mereu. Începea să aibă o privire fixă cumplită, care făcea pe toată lumea să se teamă de ea, așa că, la început, fu singură afară, dând zăpada la o parte de pe pista 7, după fiecare oră, dar apoi câțiva oameni i se alăturară pentru că faima încă valora ceva, iar ea era afară singură și superbă – așa că de ce nu? Munca fizică în aer curat era preferabilă rătăcirii prin aceleași săli detestabil de neschimbate sau șederii și gânditului la toți oamenii dragi pe care nu aveau să-i mai vadă niciodată, sau faptului că se convingeau singuri că aud voci dinspre avionul Air Gradia. În cele din urmă, fură nouă sau zece oameni care mențineau pista dezăpezită, un grup central care, din când în când, atrăgea voluntari de la periferie. „Totuși, de ce nu, serios?” Chiar dacă teoria carantinei emisă de Elizabeth era prea frumoasă ca să fie adevărată – gândul că, undeva, lucrurile continuau la fel ca înainte, neatinse de virus, copiii ducându-se la școală și la petreceri aniversare, iar adulții, la serviciu și întâlnindu-se să bea cocktailuri în altă parte, toți vorbind despre ce păcat era că America de Nord fusese pierdută, dar apoi conversația îndreptându-se către sport, politică și vreme – încă mai exista armata cu secretele ei și adăposturile subterane, cu stocurile de

combustibil, medicamente și alimente.

— O să aibă nevoie de o pistă curată când vor veni după noi, spuse Elizabeth. Vor veni după noi. Știi asta, nu?

— E posibil, zise Clark încercând să fie amabil.

— Dacă era să vină cineva după noi, spuse Dolores, cred că ar fi ajuns deja.

Dar văzură o aeronavă după colaps, una singură. În Ziua 65, un elicopter traversă cerul în depărtare, zgomotul slab îndreptându-se rapid de la nord la sud, iar ei rămaseră privind o vreme după trecerea lui. După asta, vegheară o perioadă, așteptând afară în echipe de câte doi, având la îndemână tricouri în culori strălucitoare, pentru a le folosi pe post de steaguri ziua, și un foc de semnalizare aprins toată noaptea, dar nimic nu mai traversă cerul, cu excepția păsărilor și a stelelor căzătoare.

Cerul nopții era mai strălucitor ca niciodată. În nopțile senine, stelele erau ca un nor de lumină pe întinderea cerului, extravagante prin mulțimea lor. Când Clark remarcă asta prima oară, se întrebă dacă nu cumva avea halucinații. Presupunea că în el existau rezerve consistente de rău cumplit care era posibil, în orice clipă, să se transforme în nebunie, așa cum cancerul osos al bunicii lui se transformase în pete întunecate pe radiografii, în ultimele ei luni. Dar, după două săptămâni, simți că treaba cu stelele era prea consecventă pentru a fi o halucinație – și prea extremă, avioanele formând umbre chiar și când se vedea doar o șuviță de lună –, așa că riscă și-i pomeni asta lui Dolores.

— Nu este doar imaginația ta, spuse Dolores.

El începuse s-o considere cea mai apropiată prietenă a lui. Își petrecuseră împreună o zi plăcută înăuntru, făcând curat, iar acum ajutau la aprinderea unui foc cu lemne pe care cineva le târâse din pădure. Îi explică lucrurile. Una dintre marile întrebări științifice de pe vremea lui Galileo era dacă stele individuale alcătuiau Calea Lactee. În epoca electricității, era imposibil să-ți imaginezi că asta fusese o problemă, dar cerul nopții era o baie de lumină pe vremea lui Galileo, și la fel era și acum. Epoca în care lumina era poluată se sfârșise. Strălucirea tot mai intensă însemna că rețelele electrice cădeau, întunericul cuprinzând Pământul. „Am trăit sfârșitul electricității.” Gândul trimise fiori pe șira spinării lui Clark.

— Luminile o să se aprindă din nou într-o bună zi, tot insista Elizabeth, iar atunci ne vom duce cu toții acasă, în sfârșit.

Dar exista oare vreun motiv să crezi asta?

Oamenii de pe aeroport își făcuseră obiceiul să se adune în jurul focului în fiecare seară, o tradiție adoptată tacit, pe care Clark o iubea și o ura. Ce îi plăcea erau conversația, momentele de relaxare sau chiar tăcerea, faptul de a nu fi singur. Dar, uneori, micul cerc de oameni și lumina focului păreau doar să accentueze pustietatea Continentului, singurătatea sa, o lumânare licărind într-un întuneric vast.

Este surprinzător cât de rapid începe să pară normal faptul că trăiești cu ce ai într-o valiză și că dormi pe o bancă de lângă poarta pentru plecări.

Tyler purta un pulover al lui Elizabeth, care îi ajungea până la genunchi, mânecile tot mai murdare fiind rulate în sus. În general, stătea singur, citindu-și comicsurile sau exemplarul din Noul Testament al lui Elizabeth.

Făcură schimb de limbi. Din Ziua Opt, majoritatea oamenilor care nu știau engleza când sosiseră începură s-o învețe, în grupuri de studiu, iar vorbitorii de engleză studiau una sau mai multe limbi aduse aici de Lufthansa, Singapore Airlines, Cathay Pacific și Air France. Clark învăța franceza de la Annette, care fusese însoțitoare de zbor la Lufthansa. Își șoptea sieși propozițiile în vreme ce se ocupa de treburile existenței zilnice – căra apă și spăla hainele în chiuvetă, învăța să jupoaie o căprioară, să facă focuri și curățenie. „Je m'appelle Clark. J'habite dans l'aéroport. Tu me manques.¹⁵ Tu me manques. Tu me manques.”

Un viol în noaptea Zilei 85, cei din aeroport fiind treziți, după miezul nopții, de țipătul unei femei. Îl ținură pe bărbat legat până la răsăritul soarelui, apoi îl duseră în pădure, sub amenințarea armei, și îi spuseră că, dacă se întorcea, avea să fie împușcat.

— O să mor singur aici, zise el hohotind.

Nimeni nu credea că va fi altfel, dar ce puteau să facă?

— De ce n-a venit nimeni aici? întrebă Dolores. Mă tot întreb

¹⁵ Mă cheamă Clark. Locuiesc în aeroport. Mi-e dor de tine. (în lb. franceză, în original) (n.tr.).

asta. Nu mă refer la cineva care să ne salveze, ci la oameni, pur și simplu.

Aeroportul nu era din cale-afară de izolat. Severn City se afla la circa 30 de kilometri. Nimeni nu venea, dar, în fond, cine mai rămăsese? Rapoartele de la început menționau o rată a mortalității de 99 la sută.

— Trebuie să avem în vedere colapsul social, spuse Garrett. E posibil să nu mai fi rămas nimeni. Era om de afaceri de pe coasta estică a Canadei. De la aterizarea avionului, purtase același costum, doar că acum avea un tricou cu „Beautiful Northern Michigan” de la magazinul de cadouri. Ochii îi erau luminoși într-un fel care lui Clark i se părea deconcertant. Violența, poate holera și febra tifoidă, toate bolile infecțioase care se vindeau cu antibiotice pe vremea când era posibil să obții antibiotice, apoi chestiile precum înțepăturile de albine, astmul... Are cineva o țigară?

— Ești amuzant, zise Annette.

Rămăsese fără plasturi cu nicotină în Ziua Patru. În timpul unor momente deosebit de dificile, cu câteva săptămâni în urmă, încercase să fumeze scorțișoară luată din chioșcul de cafea.

— Asta înseamnă nu? Și diabetul, rosti Garrett, aparent uitând de țigară. Sida. Tensiunea arterială. Diversele tipuri de cancer care răspundeau la chimioterapie, când chimioterapia era disponibilă.

— Nu mai există chimioterapie, spuse Annette. Și eu m-am gândit la asta.

— Totul se întâmplă cu un motiv, zise Tyler. Charlie nu observase apropierea lui. În ultima vreme, Tyler începuse să rătăcească prin aeroport și avea un mod atât de silențios de a se mișca, încât părea să se materializeze de nicăieri. Vorbea atât de rar, încât era ușor să uiți că se afla acolo. Asta a spus mama, adăugă el când toți îl privesc.

— Mda, asta pentru că Elizabeth e o nebună afurisită, zise Garrett.

Clark observă că acesta avea o problemă de filtrare.

— În fața copilului? Annette își răsucea între degete eșarfa uniformei Lufthansa. Vorbești despre mama lui. Tyler, nu-l asculta.

Tyler se mulțumea să-l privească fix pe Garrett.

— Îmi pare rău, îi spuse el lui Tyler. Am fost deplasat.

Tyler nu clipi.

— Știți, rosti Clark, cred că ar trebui să ne gândim să trimitem o echipă de cercetași.

Cercetașii pleacă în zorii Zilei 100: Tyrone, Dolores și Allen, un profesor de școală generală din Chicago. Dezbătuseră dacă o echipă de cercetași era sau nu o idee bună. Reușiseră să omoare suficiente câprioare pentru a supraviețui și aveau cam tot ce le era necesar – cu excepția săpunului și a bateriilor, care se terminaseră –, și ce altceva putea să fie acolo în afară de pandemie? Cu toate astea, echipa de cercetași plecă la drum, înarmată cu pistolul lui Tyrone și având niște hărți rutiere.

Liniștea Zilei 100. Așteptarea întoarcerii cu provizii a echipei de cercetași sau a întoarcerii cu gripă, sau a întoarcerii urmărite de supraviețuitori dezlănțuiți, care doreau să omoare pe toată lumea, sau a neîntoarcerii sale. Cu o noapte înainte, ninsese, iar lumea era încremenită. Zăpadă albă, copaci negri, cer cenușiu, logourile companiilor aeriene de pe cozile avioanelor imobilizate la sol fiind singurele pete de culoare din peisaj.

Clark intră în Skymiles Lounge. O evitase în ultima vreme pentru că o evitase pe Elizabeth, însă era o zonă liniștită a aeroportului, iar lui îi plăceau fotoliile cu vedere spre pistă. Stătu în picioare uitându-se la șirul de avioane și, pentru prima dată după ceva timp, se pomeni gândindu-se la Robert, prietenul lui. Robert era curator – „Fusesse curator? Da, probabil că Robert este la trecut acum, la fel ca aproape toți ceilalți, încearcă să nu te gândești la asta” –, iar când Clark se îndepărtă de geam, privirea lui căzu pe vitrina de sticlă în care, cândva, se aflaseră sendvișuri.

Dacă Robert ar fi aici – „Cristoase, măcar dacă ar fi!” –, dacă Robert ar fi aici, probabil că ar umple rafturile cu artefacte și ar improviza un muzeu. Clark își puse iPhone-ul inutil pe raftul de sus. Ce altceva? Max plecase cu ultimul avion spre Los Angeles, dar pe cardul Amex încă se aduna praf pe tejgheaua din restaurantul mexican aflat în Sala B. Alături de el zăcea permisul de conducere al lui Lily Patterson. Clark aduse aceste artefacte în Skymiles Lounge și le puse în vitrina de sticlă. Păreau insuficiente, așa că adăugă laptopul său și acesta fu începutul Muzeului Civilizației. Nu spuse asta nimănui, dar, când reveni câteva ore mai târziu, cineva adăugase un alt iPhone, o pereche de pantofi roșii cu toc-cui de 13 centimetri și un glob cu zăpadă.

Lui Clark îi plăcuseră mereu obiectele frumoase, iar în starea

de spirit actuală, toate obiectele erau frumoase. Stătea lângă vitrină și se pomenea că era mișcat de fiecare obiect pe care îl vedea acolo, de spiritul întreprinzător omenesc necesar pentru realizarea fiecărui obiect. Se gândi la globul cu zăpadă. Se gândi la mintea care inventase aceste viscole miniaturale, la muncitorul din fabrică transformând foi de plastic în fulgi albi de zăpadă, la mâna care desenase planurile miniaturalului Severn City, cu clopotnița sa și cu primăria sa, la muncitorul de la linia de asamblare, care urmărise globul trecând pe o bandă rulantă, undeva în China. Se gândi la mănușile albe de pe mâinile femeii care băgase globurile cu zăpadă în cutii, pentru a fi împachetate în cutii mai mari, lăzi, containere de transport. Se gândi la partidele de cărți jucate sub punți, seara, pe vapoare care transportau containerele peste ocean, o mână stingând o țigară într-o scrumieră arhiplină, o pâclă de fum albastru în lumina slabă, ritmurile a jumătate de duzină de limbi unite de înjurături comune, visurile marinarilor despre pământ și femei, acești bărbați pentru care oceanul era un orizont cenușiu care trebuia traversat cu vapoare de dimensiunile unor zgârie-nori culcați la orizontală. Se gândi la semnătura de pe declarația de expediție a mărfii, o semnătură ca nicio alta pe Pământ, la cana de cafea din mâna șoferului care livrase cutiile la centrul de distribuție, la speranțele secrete ale omului de la UPS care dusesse cutiile de aici la aeroportul Severn City. Clark clătină globul și îl ridică în lumină. Când se uită în el, planurile erau deformatе și prinse într-o volbură de zăpadă.

Echipa de cercetași se întoarse a doua zi, epuizată și înfrigurată, cu trei cărucioare de oțel dintr-o bucătărie industrială pline cu provizii. Găsiseră un local Chili's pe care nimeni nu-l jefuise încă și își petrecuseră noaptea tremurând în separeurile acestuia. Aveau hârtie igienică, sos Tabasco, șervețele, sare și piper, uriașe conserve cu tomate, veselă și pungi cu orez, litri de săpun roz.

Au spus că foarte aproape pe drum era o barieră și un indicator care avertiza că acolo era carantină. Nimeni nu venise la aeroport pentru că semnul zicea că era gripă aici, pasageri bolnavi, păstrați distanța. Cât se vedea cu ochii dincolo de barieră erau mașini abandonate, în unele aflându-se cadavre. Dăduseră peste un hotel în apropierea aeroportului, dar duhoarea era atât de puternică, încât își dăduseră seama ce-i

aștepta în holul întunecat, așa că decisese să nu intre. Apoi, puțin mai departe pe drum, găsiră restaurantul fast-food.

— Cum era acolo? întrebă Clark.

— Liniște, spuse Dolores.

Fusese surprinsă de emoția care o cuprinsese la întoarcere, când echipa de cercetași făcuse eforturi pentru a trece de bariera instalată pe drum cu cărucioarele lor cu provizii, cu șervețelele și sticlele de Tabasco care se loveau între ele, pe drumul spre aeroport, apoi aeroportul apăru printre copaci. „Acasă”, gândise ea și se simțise extrem de ușurată.

O zi mai târziu sosi primul străin. Își luaseră obiceiul de a posta santinele dotate cu fluier pentru a fi avertizați la apropierea unui străin. Cu toții văzuseră filme postapocaliptice, cu vagabonzi primejdioși care se luptau pentru ultimele resturi. Annette spuse că, de fapt, dacă se gândea la asta, în toate filmele postapocaliptice pe care le văzuse ea erau zombi. „Vreau doar să zic, spuse ea, că putea fi mult mai rău.”

Însă primul om care apăru sub cerul jos și întunecat păru mai degrabă șocat decât primejdios. Era murdar, de vârstă nedeterminată, îmbrăcat cu mai multe straturi de haine și nu se bărbierise de mult timp. Apăru pe drum cu o armă în mână, dar se opri și lăsă arma să cadă când Tyrone îi strigă s-o arunce. Își ridică mâinile deasupra capului și se uită la oamenii care se adunau în jurul lui. Toți aveau întrebări. Păru că face eforturi ca să poată vorbi. Buzele i se mișcă, dar nu se auzi nimic, iar el trebui să-și dreagă glasul de câteva ori înainte de a reuși să articuleze ceva. Clark își dădu seama că nu mai vorbise de o bună bucată de vreme.

— Eram în hotel, spuse el într-un final. M-am luat după urmele tale de pași din zăpadă.

Avea lacrimi în ochi.

— În regulă, zise cineva, dar de ce plângi?

— Am crezut că sunt singurul care a rămas, explică el.

La sfârșitul Anului 15 erau trei sute de oameni în aeroport, iar Muzeul Civilizației umplea Skymiles Lounge. În vremurile trecute, când pe aeroport erau mai puțini oameni, Clark muncea toată ziua în vederea supraviețuirii: aduna lemne de foc, căra apă la toalete pentru ca acestea să rămână funcționale, participa la operațiuni de salvare în abandonatul oraș Severn City, semăna câmpurile înguste dintre pistele de aterizare și decolare, jupuia căprioare. Dar acum erau mult mai mulți oameni, iar Clark era mai în vârstă și nimeni nu părea să se supere că el se îngrijea de muzeu toată ziua.

Se părea că în lume exista un număr nelimitat de obiecte care nu aveau niciun rost practic, dar pe care oamenii doreau să le păstreze: telefoane mobile, cu butoanele lor delicate, iPad-uri, consola Nintendo a lui Tyler, o selecție de laptopuri. Erau mai mulți pantofi nepractici, în general cu toc-cui, frumoși și ciudați. Trei motoare de mașină erau aliniate unul lângă altul, curățate și lustruite, și o motocicletă din crom strălucitor. Uneori, negustorii aduceau lucruri pentru Clark, obiecte fără valoare reală, despre care știau că o să-i placă: reviste și ziare, o colecție de timbre, monede. Mai erau pașapoarte și permise de conducere, și carduri bancare ale oamenilor care locuiseră în aeroport și care apoi muriseră. Clark ținea o evidență impecabilă.

Păstra pașapoartele lui Elizabeth și Tyler deschise la pagina cu fotografia. Elizabeth i le dăduse în seara de dinaintea plecării lor, în vara Anului 2. După toți acești ani, el încă se mai simțea tulburat de aceste pașapoarte.

— Erau oameni tulburători, spuse Dolores.

Cu câteva luni înainte de plecarea lor, Clark rupea vreascuri pentru foc când își ridică privirea și avu impresia că era cineva lângă avionul Air Gradia. Un copil, dar erau mai mulți copii pe aeroport, și de la distanță nu-și dădu seama cine era. Le era strict interzis să se apropie de avion, însă copiilor le plăcea să se sperie unul pe altul cu povești despre fantome. Copilul ținea ceva în mână. O carte? Clark îl găsi pe Tyler stând lângă botul avionului și citind cu voce tare dintr-o carte cu coperte cartonate.

— „Pentru aceea, într-o singură zi vor veni molimele¹⁶ peste ea”, spuse el avionului, în vreme ce Clark se apropia. Făcu o pauză și își ridică privirea. Ați auzit? Molimele. „Într-o singură zi, vor veni molimele peste ea: moarte și tânguire, și foamete, și focul va arde-o de tot, căci puternic este Domnul Dumnezeu, Cel ce o judecă.”

Clark recunoscuse textul. Vreme de trei luni în perioada când stătuse în Toronto, avusese un prieten luteran care ținea o Biblie lângă pat. Tyler încetă să mai citească și își ridică privirea.

— Citești foarte bine pentru vârsta pe care o ai, zise Clark.

— Mulțumesc.

Era evident că băiatul era puțin dus, dar ce puteau face pentru el? În Anul 2, toți erau năucii încă.

— Ce făceai?

— Le citesc oamenilor de dinăuntru, spuse Tyler.

— Nu e nimeni înăuntru.

Dar firește că era. Clark se înfioră în lumina soarelui. Avionul rămăsese închis pentru că deschiderea lui însemna un coșmar la care nimeni nu voia să se gândească, pentru că nimeni nu știa dacă virusul putea fi luat de la morți, pentru că era un mausoleu la fel de bun ca oricare altul. Niciodată nu se aflase atât de aproape de el. Geamurile avionului erau întunecate.

— Vreau doar ca ei să știe că s-a întâmplat cu un motiv.

— Uite ce e, Tyler, unele lucruri se întâmplă pur și simplu.

De atât de aproape, nemișcarea avionului era copleșitoare.

— Dar de ce au murit ei, și nu noi? Întrebă băiatul, cu aerul că recită un argument bine repetat.

Privirea lui era fixă.

— Pentru că ei au fost expuși unui anumit virus, iar noi nu. Poți căuta motive, și Dumnezeu știe că unii oameni de-aici aproape că au luat-o razna încercând s-o facă, dar, Tyler, asta-i tot.

— Dar dacă am fost salvați dintr-un alt motiv?

— Salvați?

Clark își amintea de ce nu vorbea prea des cu Tyler.

— Unii oameni au fost salvați. Oameni ca noi.

— Ce vrei să spui cu „oameni ca noi”?

¹⁶ Cuvântul englezesc „plague” se traduce și ca „pedeapsă”, și ca „molimă”. În Apocalipsa Sfântului Ioan Teologul, este folosit cuvântul „pedeapsă”, dar în contextul cărții e mai potrivit cuvântul „molimă” (n.tr.).

— Oameni care au fost buni, zise Tyler. Oameni care nu au fost slabi.

— Uite ce este, nu e vorba de a fi fost rău sau... oamenii de aici, din avionul Air Gradia, pur și simplu, s-au aflat la locul nepotrivit în momentul nepotrivit.

— Bine, rosti Tyler.

Clark se întoarse să plece, iar vocea lui Tyler se auzi aproape imediat în spatele lui, băiatul citind cu voce tare:

— „Focul va arde-o de tot, căci puternic este Domnul Dumnezeu, Cel ce o judecă.”

Elizabeth și Tyler locuiau în cabina de clasa întâi a avionului Air France. El o găsi șezând în lumina soarelui, pe scara pe roți care ducea la intrare, tricotând ceva. Nu mai vorbise cu ea de ceva vreme. Nu o evitase cu adevărat, dar, cu siguranță, nici nu-i căutase compania.

— Îmi fac griji pentru fiul tău, spuse el.

Ea se opri din tricotat. Intensitatea maniacă a primelor ei zile aici se risipise.

— De ce?

— În clipa asta, este lângă avionul aflat în carantină, zise Clark, citindu-le morților, cu voce tare, din Apocalipsa Sfântului Ioan.

— O! Zâmbi și reluă croșetatul. Este foarte avansat la citire.

— Cred că se poate să-și fi format niște idei ciudate despre, ei bine, despre ce s-a întâmplat.

Își dădu seama că încă nu avea cuvinte să explice asta. Nimeni nu vorbea direct.

— Ce fel de idei ciudate?

— Crede că pandemia s-a întâmplat cu un motiv, spuse Clark.

— Chiar s-a întâmplat cu un motiv.

— Ei bine, în regulă, dar mă refer la alt motiv în afară de faptul că aproape toată lumea de pe Pământ s-a îmbolnăvit de o formă extrem de letală a gripei porcine care a suferit o mutație. Pare să creadă că a fost implicată un soi de judecată divină.

— Are dreptate, zise ea.

Pentru o clipă se opri din croșetat ca să numere rândurile.

El simți că îl apucă amețea.

— Elizabeth, ce motiv ar putea exista pentru așa ceva? Ce fel de plan ar putea presupune...?

Își dădu seama că ridicase vocea. Pumnii îi erau încleștați.

— Totul se întâmplă cu un motiv, rosti ea. Nu se uită la el. Nu

e nevoie ca noi să știm.

Mai târziu în vara aceea, o bandă de rătăcitori religioși se abătu pe-acolo, îndreptându-se spre sud. „O lume nouă are nevoie de zei noi”, au spus ei. „Suntem ghidați de viziuni”, au adăugat. Și au mai zis lucruri vagi despre semne și vise. Aeroportul i-a găzduit vreme de câteva nopți neplăcute, pentru că părea mai puțin primejdios decât să-i alunge. Rătăcitorii le mâncară alimentele, iar în schimb le oferiră binecuvântări care în general implicau palme puse pe frunte și rugăciuni murmurate. Noaptea, se așezară în cerc în Sala C și cântară într-o limbă pe care nimeni din aeroport n-o auzise vreodată. Când plecară, Elizabeth și Tyler li se alăturară.

— Vrem doar să trăim o viață mai spirituală, spuse Elizabeth și își ceru scuze că îi părăseau pe ceilalți, ca și cum plecarea ei însemna un soi de abandon personal.

Când plecară, mergând în spatele grupului, Tyler păru foarte mic.

„Ar fi trebuit să fac mai mult pentru ea, gândi Clark. Ar fi trebuit s-o trag îndărăt de pe marginea prăpastiei.” Dar avusese nevoie de toate forțele sale pentru a nu ajunge el însuși acolo. Și ce ar fi putut să facă? Când grupul dispăru după curba făcută de drumul aeroportului, avu certitudinea că nu era singurul care se simțea ușurat.

— Genul acela de nebunie e contagios, spuse Dolores ca un ecou al gândurilor lui.

În Anul 15, după lungile zile de muncă, oamenii veneau la muzeu ca să se uite la trecutul lor. Câteva din fotoliile originale de la clasa întâi mai erau acolo și era posibil să te așezi și să citești ultimele ziare, vechi de 15 ani, întorcând paginile fragile cu mâinile băgate în mănuși cusute stângaci de Clark dintr-un cearșaf luat de la hotel. Ce se întâmpla aici semăna cumva cu o rugăciune. James, primul om care venise aici, intra aproape în fiecare zi în muzeu pentru a se uita la motocicletă. O găsisese în Severn City, în Anul 2, și o folosise până când benzina din mașini se degradase, iar combustibilul de aviație se terminase. Îi lipsea foarte mult. Emmanuelle, primul copil născut în aeroport, venea adesea să se uite la telefoane.

Acum, aici se afla o școală, în Sala C. La fel ca toți copiii de pretutindeni, și cei din aeroport memorau lucruri abstracte: cândva avioanele de afară zburaseră prin aer. Puteai folosi un

avion pentru a călători dintr-o parte în alta a lumii, dar – profesorul era un om care avea statut de pasager regulat la două companii aeriene –, când te aflai într-un avion, trebuia să oprești toate aparatele electrice înainte de decolare și aterizare, aparate precum acele mici mașinării plate la care ascultai muzică și mașinăriile mai mari care se deschideau ca niște cărți și aveau ecrane care nu fuseseră întotdeauna negre, interioarele fiind pline cu circuite, iar aceste mașinării erau portaluri spre o rețea care se întindea în toată lumea. Sateliții transmiteau informații spre Pământ. Mărfurile erau transportate cu vapoare și avioane pretutindeni în lume. Nu exista pe Pământ un loc prea îndepărtat pentru a ajunge acolo.

Li s-a spus despre internet, că era pretutindeni și conecta totul, inclusiv oamenii. Li s-au arătat hărți și globuri pământești, liniile granițelor pe care internetul le traversa. Aceasta este suprafața galbenă a pământului sub formă de mânășă; această piuneză de pe perete este Severn City. Acela a fost Chicago. Acela a fost Detroit. Copiii înțelegeau punctele de pe hartă – „aici” dar chiar și adolescenții erau derutați de linii. Existaseră țări și granițe. Era greu de explicat.

În toamna Anului 15, ceva remarcabil se întâmplă. Un negustor aduse un ziar. Venise la aeroport din Anul 6, iar specialitățile lui erau ustensilele de bucătărie, ciorapii și cele necesare cusutului. Se instalează peste noapte în avionul Air France și veni la Clark în dimineața de dinaintea plecării.

— Am ceva ce cred că ți-ar plăcea, spuse el, pentru muzeul ăla al tău.

Îi dădu trei foi de hârtie grosolană.

— Ce-i asta?

— Este un ziar, zise negustorul.

Trei numere consecutive, vechi de câteva luni. Negustorul spuse că era publicat neregulat, în New Petoskey. Existau anunțuri de nașteri, decese și căsătorii. O rubrică de schimburi: un bărbat din zonă căuta pantofi noi, oferind pentru ei lapte și ouă; altcineva avea o pereche de ochelari de citit pe care spera să-i dea pentru o pereche de jeanși măsura 36. Există o poveste despre un grup de trei sălbatici care fusese zărit la sud-vest de oraș – o femeie și doi copii. Localnicii erau sfătuiți să-i evite și, în caz că se întâlneau accidental cu ei, să li se adreseze cu blândețe și să evite a face mișcări bruște. Ceva numit Simfonia

Itinerantă tocmai trecuse prin oraș, deși Clark își dădu seama că nu era doar o orchestră simfonică. Există o relatare entuziastă despre interpretarea piesei *Regele Lear*, cu menționarea specială a jocului lui Gil Harris ca Lear și a lui Kirsten Raymonde în rolul Cordeliei. O fată din oraș dorea să anunțe că avea de dat niște pisei abia fătați și că mama pisoilor era foarte pricepută la prinderea șoarecilor. Mai era și un anunț prin care se amintea că biblioteca era mereu în căutare de cărți și acestea erau plătite în vin.

Bibliotecarul, François Diallo, era și cel care publica ziarul și se părea că, atunci când îi rămânea un spațiu gol în ziar, îl umplea cu texte din colecția lui. Primul număr conținea un poem de Emily Dickinson, al doilea, un fragment din biografia lui Abraham Lincoln. Ultima pagină a celui de-al treilea număr – se pare că fusese o lună lipsită de știri și anunțuri – era ocupată de un interviu cu actrița care o interpretase pe Cordelia, Kirsten Raymonde. Aceasta plecase din Toronto împreună cu fratele ei, atunci când avusese loc colapsul, însă știa asta doar pentru că îi povestise fratele ei. Amintirile ei erau limitate, însă exista o noapte chiar înainte de sfârșit pe care și-o amintea în detaliu.

RAYMONDE: Eram pe scenă împreună cu alte două fete din piesă, iar eu mă aflu în spatele lui Arthur, așa că nu i-am văzut chipul. Dar îmi aduc aminte că s-a produs ceva agitație chiar în fața scenei. Apoi, îmi aduc aminte că am auzit un sunet, o lovitură puternică, când Arthur a izbit cu mâna coloana din placaj de lângă capul meu. S-a împleticit cumva îndărăt, și-a ridicat brațul, după care un bărbat din public a urcat pe scenă și a alesat spre el...

Când citi asta, lui Clark i se tăie respirația pentru o clipă. Șocul de a întâlni pe cineva care îl știa pe Arthur, care nu doar că îl cunoscuse, dar îl văzuse murind.

Ziarele fură trecute din mână în mână prin tot aeroportul, vreme de patru zile. Când reveniră la muzeu, Clark le ținu mult timp în mâini, citind din nou interviul cu actrița. Își dădu seama că, dincolo de pomenirea lui Arthur, era o evoluție extraordinară. Dacă existau ziare, ce altceva mai era posibil? În vremurile vechi, zburase de câteva ori noaptea de la New York la Los Angeles și existase un moment când lumina soarelui care răsărea se răspândea de la est la vest peste peisaj, zorii reflectându-se în

râurile și în lacurile aflate la 9000 de metri sub geamul lui, și, cu toate că știa că era doar o chestiune de fus orar, că mereu exista noapte și mereu exista dimineață undeva pe Pământ, în acele clipe avea o plăcere secretă la gândul că lumea întreagă se trezea.

Speră să mai primească și alte ziare în anii care urmară, dar nu mai sosi niciunul.

Interviul din Anul 15 continuă:

RAYMONDE: Mai ai întrebări?

DIALLO: Mai am întrebări, dar n-ai vrut să răspunzi la ele.

RAYMONDE: Îți răspund dacă nu notezi ce spun.

François Diallo puse pixul și carnetul pe masă.

— Mulțumesc, spuse Kirsten. Acum, o să-ți răspund la întrebări, însă doar la cele care nu vor ajunge în ziar.

— De acord. Când te gândești la felul în care s-a schimbat lumea de-a lungul vieții tale, la ce anume te gândești?

— Mă gândesc la ucideri.

Privirea ei era calmă.

— Serios? De ce?

— A trebuit s-o faci vreodată?

François suspină. Nu-i plăcea să se gândească la asta.

— Am fost surprins în pădure, cândva.

— Și eu am fost surprinsă.

Era seară, iar François aprinsese o lumânare în bibliotecă. Pentru siguranță, se afla în mijlocul unui tub de plastic. Lumina lumânării îndulcea cicatricea de pe obrazul stâng al lui Kirsten. Purta o rochie decolorată de vară, cu imprimeuri cu flori albe pe fond roșu, și avea trei cuțite băgate în teci la brâu.

— Câți? întrebă el.

Ea își răsuci încheietura pentru a-i arăta tatuajele cu cuțite. Două.

Simfonia se odihnea în New Petoskey de o săptămână și jumătate deja, iar François îi interviewase aproape pe toți. August îi povestise cum plecase din casa lui goală din Massachusetts fără să-și ia vioara, ajungând într-o sectă vreme de trei ani înainte de a pleca din nou și a întâlni Simfonia.

Viola avea o poveste sfâșietoare despre cum plecase cu bicicleta spre vest, părăsind ruinele suburbiilor incendiate ale Connecticutului, la vârsta de 15 ani, având o idee vagă despre unde se afla California, cum fusese atacată de alți călători cu mult înainte de a ajunge acolo, cum fusese grav rănită și se alăturase unei bande de jefuitori adolescenți pe jumătate

sălbăticiți, iar apoi se despărțise de ei, mergând singură cale de 160 de kilometri, șoptindu-și în franceză pentru că toate ororile din viața ei se întâmplaseră în engleză, iar ea se gândise că trecerea la altă limbă ar fi putut-o salva, ajungând într-un oraș prin care Simfonia trecu cinci ani mai târziu. Al treilea violoncel își îngropase părinții care muriseră din cauza lipsei de insulină, apoi își petrecuse patru ani în siguranța și izolarea casei lor din Upper Peninsula, în Michigan, plecând în cele din urmă deoarece se temuse că își va pierde mințile dacă nu găsea un alt om cu care să vorbească, dar și pentru că poți să mănânci carne de vânat doar până când îți vine să-ți dai brațul drept în schimbul aproape oricărui alt fel de hrană. Se îndreptase spre sud și spre est și trecuse podul Mackinac cu zece ani înainte ca secțiunea centrală a acestuia să se prăbușească și trăise la periferia unei așezări ocupate de o bandă de pescari unită, din Mackinaw City, până când Simfonia trecuse pe-acolo. Referitor la asta, François își dădu seama că toate poveștile membrilor Simfoniei erau la fel, în două variațiuni. Toți ceilalți au murit, eu am plecat, am găsit Simfonia. Sau eram foarte mic atunci când s-a întâmplat, m-am născut după ce s-a întâmplat, nu am amintiri sau am puține amintiri despre cum se trăia înainte și am fost pe drumuri toată viața.

— Acum, spune-mi tu, zise ea. Tu la ce te gândești?

— Când mă gândesc la felul cum s-a schimbat lumea?

— Da.

— La apartamentul meu din Paris.

François era în vacanță în Michigan când călătoriile aeriene încetaseră. Când închidea ochii, încă putea să vadă ornamentele complicate ale tavanului din salonașul lui, uși albe înalte care dădeau spre balcon, dușumelele din lemn și cărțile. Tu de ce te gândești la ucideri?

— Tu n-ai făcut rău nimănui în vechea lume, nu?

— Firește că nu. Eram copywriter.

— Ce erai?

— Lucram în publicitate. De multă vreme nu se mai gândise la asta. Panouri și chestii de genul ăsta. Copywriterii scriu cuvintele de pe ele.

Ea încuviință din cap, iar privirea i se îndreptă în altă direcție. În viața actuală, biblioteca era locul favorit al lui François. De-a lungul anilor, adunase o colecție substanțială. Cărți, reviste, o vitrină din sticlă cu ziare de dinainte de colaps. Abia de curând

se gândise să înființeze un ziar al lui, iar până acum proiectul fusese revigorant. Kirsten se uită la presa de tipar improvizată, masivă în umbrele din partea din spate a încăperii.

— Cum te-ai ales cu cicatricea de pe obraz? Întrebă el.

Ea ridică din umeri.

— De fapt, habar n-am. S-a întâmplat în timpul acelui an de care nu-mi amintesc.

— Fratele tău nu ți-a spus înainte de a muri?

— A zis că e mai bine să nu-mi amintesc. L-am crezut pe cuvânt.

— Cum era fratele tău?

— Era trist, spuse ea. Își amintea totul.

— Nu mi-ai zis niciodată ce s-a întâmplat cu el.

— Genul de moarte stupidă care nu s-ar fi întâmplat niciodată în vechea lume. A călcat pe un cui și a murit din cauza infecției. Se uită pe fereastră la lumina care se stinge. Ar trebui să plec, rosti era. Se lasă înserarea.

Se ridică, iar plăselele cuțitelor scânteiară în lumina slabă. Această femeie slabă, politicoasă, dar letală, care își trăia înarmată cu cuțite toate zilele vieții. Auzise povești de la alți membri ai Simfoniei despre talentul ei la aruncarea cuțitelor. Se spunea că era capabilă să lovească țintele chiar în centru, legată la ochi.

— Am crezut că în seara asta dau spectacol doar muzicienii. Ca de obicei, îi părea rău să o vadă plecând.

— Așa este, dar le-am spus prietenilor mei că voi veni.

— Mulțumesc pentru interviu, zise el conducând-o spre ușă.

— Cu plăcere.

— Dacă nu te superi că te întreb, de ce n-ai vrut să notez ultima parte? Nu este prima oară când aud astfel de confesiuni.

— Știu, spuse ea. Aproape toți cei din Simfonia... dar, uite ce e, eu colecționez tăieturi din ziare și reviste cu articole despre celebrități.

— Articole despre celebrități...?

— Doar despre un actor, Arthur Leander. Datorită colecției mele, a acelor articole, înțeleg ceva despre declarațiile care sunt publicate.

— Și nu pentru asta vrei să-și aducă lumea aminte de tine.

— Exact, zise ea. Vii la spectacol?

— Desigur. Te însoțesc.

Se întoarse ca să stingă lumânarea. Pe stradă era

semiîntuneric, însă deasupra golfului cerul încă mai era luminos. Simfonia dădea spectacolul pe un pod aflat la câteva străzi distanță de biblioteca orașului, căruțele fiind trase alături. François auzi primele note, cacofonia muzicienilor care își exersau părțile și își acordau instrumentele. Încruntându-se, August repeta la nesfârșit aceleași două măsuri. Charlie studia partitura. Mai devreme, câțiva oameni din oraș aduseseră bănci de la primăria aflată pe deal, aranjându-le în șiruri cu fața spre golf. Majoritatea băncilor erau ocupate, adulții vorbind între ei sau privindu-i pe muzicieni, copiii fiind fascinați de instrumente.

— Este loc în ultimul rând, spuse Kirsten, iar François o urmă.

— Ce-i în programul din seara asta?

— O simfonie de Beethoven. Nu sunt sigură care.

La un semn neobservat, muzicienii încheiară repetiția, acordatul instrumentelor și de vorbit între ei. Își ocupară locurile cu spatele la apă. Se așternu liniștea. Tăcerea se lăsă și peste mulțimea adunată. Dirijoarea păși fără zgomot în față, zâmbi publicului și făcu o plecăciune, apoi, fără un cuvânt, se întoarse spre muzicieni și spre golf. Un pescăruș plană pe deasupra. Dirijoarea își ridică bagheta.

În acea seară din vara Anului 15, Jeevan Chaudhary bea vin pe malul unui râu. Lumea era un şir de aşezări, iar aşezările erau tot ce conta, ținutul în sine nu mai avea un nume, dar, cândva, făcuse parte din statul Virginia.

Jeevan mersese pe jos 1600 de kilometri. În Anul 3, ajunsese într-o aşezare numită McKinley, după numele celor care o întemeiaseră. Inițial, fuseseră opt oameni, o echipă de vânzări a unei firme de marketing, McKinley Stevenson Davies, blocați într-o casă de vacanță izolată, aparținând corporației, atunci când gripa georgiană măturase Continentul. La câteva zile distanță de acea casă, găsiseră un motel abandonat pe un drum dezafectat, la mare distanță de autostrăzile principale, care li se păruse un loc potrivit unde să se oprească. Echipa de vânzări se instalase în camere și rămase acolo - la început, pentru că acei primi ani erau îngrozitori și nimeni nu dorea să trăiască prea departe de alți oameni, iar mai târziu, din obișnuință. Acum erau 27 de familii aici, fiind o aşezare pașnică, cu un râu peste drum. În vara Anului 10, Jeevan se căsătorise cu una dintre fondatoarele aşezării, o fostă asistentă de vânzări pe nume Daria, iar în această seară, ea stătea împreună cu el și cu un prieten de-al lor pe malul râului.

— Nu știi, spuse prietenul lor. Are rost să-i înveți pe copii despre cum au fost lucrurile?

Numele lui era Michael și fusese șofer de camion. McKinley avea o școală, zece copii care se întâlneau zilnic în cea mai mare cameră a motelului, iar fiica lui de 11 ani venise acasă plângând în acea după-amiază, fiindcă profesoarei îi scăpase că, înainte de gripa georgiană, speranța de viață era mult mai mare, că, demult, la 60 de ani nu erai prea bătrân, iar ea se speriasse, nu înțelegea, nu era *cinstit*, voia să trăiască la fel de mult ca oamenii de odinioară.

— Sincer, nu sunt sigură, spuse Daria. Cred că aş dori ca puștii mei să știe. Toate acele cunoștințe, acele lucruri incredibile pe care le-am avut.

— Dar care a fost sfârșitul? Michael acceptă cu o înclinare a capului sticla întinsă de ea. Vezi strălucirea din ochii lor când cineva le vorbește despre antibiotice sau motoare. Pentru ei,

este ficțiune, nu-i așa? Iar dacă nu face decât să-i întristeze...

Se întrerupse ca să mai bea o gură de vin.

— Poate că ai dreptate, zise Daria. Presupun că întrebarea este dacă a cunoaște aceste lucruri îi face mai mult sau mai puțin fericiți.

— În cazul fiicei mele, mai puțin.

Jeevan asculta doar pe jumătate. Nu era chiar beat. Doar plăcut relaxat după o zi de-a dreptul groaznică: în acea dimineață, un vecin de-al lor căzuse de pe o scară, iar Jeevan, care avea cele mai multe cunoștințe medicale pe o rază de 160 de kilometri, trebuise să-i pună omului la loc brațul rupt. O treabă oribilă, pacientul îmbătat cu alcool făcut în casă, dar tot pe jumătate înnebunit de durere, gemete scăpând pe lângă bucata de lemn pe care o strângea între dinți. Lui Jeevan îi plăcea ca oamenii să apeleze la el în momente rele, însemna mult pentru el să-i poată ajuta, dar durerea fizică de după epoca postanestezie îl zguduia adesea. Acum, licuricii se ridicau din iarba înaltă de pe malul râului, iar el nu dorea să vorbească, nu chiar, dar era plăcut să se odihnească în compania prietenului său și a soției, iar vinul estompa amintirile cele mai neplăcute ale zilei – sudoarea formată pe fruntea pacientului său când Jeevan îi puse brațul la loc –, la fel și susurul domol al râului, cicadele din copaci, stelele de deasupra sălciilor plângătoare de pe malul celălalt. Chiar și după toți acești ani, existau momente când se simțea copleșit de norocul lui de a fi găsit acest loc, această liniște, această femeie, de a fi supraviețuit ca să vadă vremuri pe care merita să le trăiești. Strânse mâna Dariei.

— Astăzi, când a venit plângând la mine, spuse Michael, m-am pomenit gândindu-mă că poate a venit vremea să încetăm a le mai zice aceste povești nebunești. Poate că e timpul să trecem peste ce a fost.

— Eu nu vreau să trec peste ce a fost, spuse Jeevan.

— Te strigă cineva? întrebă Daria.

— Sper că nu, rosti Jeevan, dar apoi auzi și el.

Îl urmară înapoi la hotel, unde un bărbat tocmai sosise călare, cuprinzând cu un braț o femeie culcată pe șa.

— Soția mea a fost împușcată, spuse el, iar din tonul vocii Jeevan înțelese că o iubea.

Când o traseră pe femeie jos, aceasta tremura în ciuda serii calde, pe jumătate conștientă, cu pleoapele fluturând. O duseră într-o cameră de hotel care îi servea lui Jeevan drept cabinet.

Michael aprinse lămpile cu ulei, iar încăperea se umplu de o lumină galbenă.

— Ești doctor? Întrebă omul care o adusese.

Îi părea familiar, însă Jeevan nu-l putu identifica. Avea peste 40 de ani, părul fiindu-i împletit în şuvițe, la fel ca al soției lui.

— Pe-aproape, spuse Jeevan. Cum te cheamă?

— Edward. Zici că nu ești medic adevărat?

— Înainte de gripă, mă pregăteam să devin paramedic. Vreme de cinci ani, i-am fost ucenic unui doctor, apoi m-am decis să plec mai departe spre sud. Am învățat tot ce-am putut.

— Dar nu ai făcut o facultate de medicină, spuse Edward pe un ton nefericit.

— Ei bine, mi-ar fi plăcut, dar am înțeles că nu mai primesc cereri de înscriere.

— Îmi pare rău. Edward își șterse cu o batistă sudoarea de pe față. Am auzit că ești bun. Nu am vrut să te jignesc. Doar că ea, doar că ea a fost împușcată...

— Lasă-mă să văd dacă o pot ajuta.

Jeevan nu mai văzuse o rană împușcată de ceva vreme. În Anul 15, muniția era deja puțină, armele fiind folosite rar și numai pentru vânătoare.

— Spune-mi ce s-a întâmplat, zise el mai mult pentru a-i distra atenția lui Edward.

— Profetul.

— Nu știu cine-i el. Cel puțin, rana era destul de curată, o gaură prin care glonțul îi intrase în abdomen, și nu exista o gaură de ieșire. Pierduse ceva sânge. Pulsul îi era slab, dar regulat. Care profet?

— Am crezut că legenda omului e cunoscută, rosti Edward ținându-și soția de mână. A fost prin tot Sudul.

— Am auzit de o duzină de profeți de-a lungul anilor. Nu este o ocupație neobișnuită.

Jeevan scoase o sticlă cu alcool din dulap.

— Sterilizezi instrumentele cu ăla?

— Mai devreme, am sterilizat acul în apă fiartă, dar o să-l sterilizez din nou, cu asta.

— Acul? O coși fără să-i scoți glonțul?

— Este prea primejdios, spuse Jeevan încet. Uite, sângerarea e pe cale să se oprească. Dacă mă apuc să-l caut, poate începe hemoragia. Este mai sigur să-l las înăuntru.

Turnă niște alcool într-un vas și își frecă mâinile cu el, apoi

trecu acul și ața prin alcool.

— Pot să fac ceva? întrebă Edward nesigur.

— Voi trei o puteți ține nemișcată cât o cos. Deci, a fost un profet, zise el.

Considera că e mai bine să le abată atenția oamenilor care veneau cu pacienții lui.

— A apărut în după-amiaza aceasta, spuse Edward. El și adepții lui, cred că erau vreo douăzeci cu toții.

Jeevan își aminti unde îl întâlnise pe Edward.

— Locuiești pe vechea plantație, nu-i așa? Am fost acolo cu doctorul, de câteva ori, pe vremea când eram ucenicul lui.

— Da, pe plantație, exact. Lucram la câmp, iar un prieten de-al meu a venit în fugă, spunând că se apropie un grup de vreo douăzeci, douăzeci și doi de oameni care cântau un soi de imn ciudat. După un timp, i-am auzit și eu, iar în cele din urmă, au ajuns în dreptul nostru. Formau un grup, zâmbeau, mergeau aproape unul de altul. Până să ajungă la noi, au încetat să cânte și erau mai puțini decât mă așteptasem, mai degrabă vreo cincisprezece.

Edward rămase tăcut o clipă, în vreme ce Jeevan turnă alcool pe abdomenul femeii. Ea gemu și un firicel subțire de sânge se prelinse din rană.

— Spune mai departe.

— I-am întrebat cine sunt, iar liderul lor mi-a zâmbit și a zis: „Noi suntem lumina.”

— Lumina? Jeevan trecu acul prin pielea femeii. Nu te uita, rosti el când Edward înghiți un nod. Doar ține-o nemișcată.

— Atunci mi-am dat seama cine este. Auzisem povești de la negustori și de la alți oameni. Oamenii ăștia sunt nemiloși. Au un soi de religie dementă, sunt înarmați și iau tot ce poftesc. Așa că am încercat să-mi păstrez calmul, la fel și ceilalți, am văzut că vecinii mei și-au dat seama cu cine aveam de-a face. I-am întrebat dacă au nevoie de ceva sau sunt doar în vizită, iar profetul mi-a zâmbit și a spus că ei au ceva de care noi avem nevoie și că ne dau în schimbul armelor și muniției.

— Încă mai aveți muniție?

— Am avut până astăzi. Există un stoc consistent pe plantație. Iar în timp ce el vorbea, eu m-am uitat în jur și mi-am dat seama că nu știu unde este copilul meu. Era cu mama lui, dar unde era mama lui? I-am întrebat: „Ce anume aveți de credeți că ne trebuie?”

— Și ce-a urmat?

— Grupul s-a despărțit în două, iar între ei se afla fiul meu. Puseseră mâna pe el. Băiatul are cinci ani, da? Iar ei îl legaseră și îi puseseră căluș. Și m-am îngrozit pentru că nu știam unde-i mama lui.

— Așa că le-ai dat armele?

— Le-am dat armele, iar ei mi l-au dat pe băiat. Un alt grup pusese mâna pe soția mea. De aia în fața mea se aflau cincisprezece oameni, și nu douăzeci. O răpiseră de pe drum ca pe un fel de, nu știu, o „poliță de asigurare” - vocea lui era plină de dezgust -, și ne-a spus că, dacă nimeni nu-i urmărește, soția mea se va întoarce teafără după o oră sau două. Au zis că pleacă din zonă, că se îndreaptă spre nord, și atunci a fost ultima dată când i-am văzut. Au zămbit tot timpul, foarte liniștiți, de parcă nu făcuseră nimic rău. Așa că noi l-am luat pe băiat, ei au plecat cu armele și muniția, după care am așteptat. După trei ore, văzând că ea nu se întoarce, câțiva dintre noi ne-am dus după ei și am găsit-o împușcată pe marginea drumului.

— De ce au făcut asta?

Jeevan își dădu seama că femeia era trează. Plângea în tăcere, cu ochii închiși. O ultimă împunsătură.

— A spus că profetul a vrut ca ea să rămână cu ei, zise Edward, să se ducă în Nord cu ei și să devină soția unuia dintre oamenii lui, dar ea a refuzat, așa că el a împușcat-o. Nu pentru a o uide, evident, cel puțin nu repede. Doar pentru a-i provoca durere.

Jeevan tăie ața și apăsă un prosop curat pe abdomenul femeii.

— Dă-mi un bandaj, îi ceru el Dariei, dar ea deja se afla lângă el, cu fâșii dintr-un cearșaf vechi.

O pansă pe femeie cu grijă.

— O să se facă bine, zise el, dacă nu se infectează, dar nu am niciun motiv să cred că se va întâmpla asta. Gloanțele se sterilizează singure datorită fierbințelii lor. Am folosit și alcool. Dar voi doi ar trebui să rămâneți aici câteva zile.

— Îți sunt recunoscător, spuse Edward.

— Fac ce pot.

După ce se strânse ustensilele, iar femeia căzu într-un somn agitat, cu soțul ei alături, Jeevan puse acul însângerat într-o tăviță și traversă drumul, îndreptându-se spre malul râului.

Îngenunche în iarbă ca să umple tăvița cu apă și se întoarse la motel, unde aprinse cuptorul improvizat din fața camerei sale și puse tăvița pe el. Se așeză la o masă de picnic din apropiere și așteptă ca apa să dea în clocot.

Umplu o pipă cu tutun scos din buzunarul cămășii – un ritual liniștitor. Încercând să nu se gândească la nimic, doar la stele și la susurul râului, încercând să nu se gândească la durerea femeii și la sângele ei, la genul de oameni care o împușcaseră din răutate și o lăsaseră să zacă la marginea drumului. McKinley se afla la sud de vechea plantație. Dacă profetul spusese adevărul, atunci el și oamenii lui se îndepărtau de McKinley, îndreptându-se spre Nordul nebănuitor. Jeevan se întrebă de ce spre nord și cât de departe se vor duce. Se gândi la Toronto, la mersul prin zăpadă. Gândurile legate de Toronto duseră inevitabil la gânduri despre fratele lui, despre turnul de lângă lac, despre orașul-fantomă care se prăbușea, despre Elgin and Winter Garden Theatre Centre care încă mai avea afișe cu *Regele Lear*, amintirea acelei nopți de la începutul și sfârșitul a tot, când Arthur murise.

Daria venise în spatele lui. El tresări când ea îi atinse brațul. Apa clocotea de ceva vreme, iar acul probabil că era steril de-acum. Daria îi luă mâna în a ei și i-o sărută cu blândețe.

— E târziu, murmură ea. Hai în pat.

Clark, la 70 de ani, în Anul 19: era mai obosit decât fusese vreodată și se mișca încet. Încheieturile și mâinile îl dureau, mai ales când era frig. Își răsese tot capul, nu doar partea stângă, și purta patru cercei în urechea stângă. Draga lui prietenă Annette murise de o boală necunoscută, în Anul 17, iar el purta la gât eșarfa Lufthansa, în amintirea ei. Nu mai era foarte trist, dar era mereu conștient de prezența morții.

În muzeu se afla un fotoliu din care putea vedea aproape toată pista. Zona de pregătire, unde vânătorii își atârnavu caprioarele, mistreții și iepurii pe niște suporturi improvizate, sub aripa unui 737, tăind carnea pentru oameni și hrănind câinii cu măruntaie. Cimitirul dintre pistele șase și șapte, fiecare mormânt fiind marcat cu ajutorul unor tăvi de servit din avioane, înfipite în pământ, detalii despre decedați fiind scrijelite în plasticul dur. În acea dimineață, pusese niște flori sălbatice pe mormântul lui Annette, și le putea vedea de aici, o pată de albastru și purpuriu. Avioanele înșirate la capătul pistei erau acum dungate de rugină. Câmpul de porumb, Air Gradia 452 singur în depărtare, perimetrul protejat de un gard de sârmă, iar dincolo de el, pădurea, aceiași copaci la care se uita de două decenii.

De curând, pusese la dispoziția publicului rapoartele sale de evaluare, gândindu-se că toți cei implicați erau aproape sigur morți. Foștii membri ai conducerii aeroportului le citiră cu mare interes. Erau trei rapoarte, câte unul pentru subordonați, cei cu funcții egale și superiorii unui director probabil de mult mort de la Water Inc., pe nume Dan.

— În regulă, să-l luăm pe ăsta de exemplu, spuse Garrett într-una dintre după-amiezile petrecute pe aeroport, la sfârșitul lunii iulie. De-a lungul anilor, deveniseră prieteni buni. Mai ales lui Garrett, rapoartele i se păreau deosebit de fascinante. Comunicare, iar apoi...

— La care raport te uiți?

Clark era cufundat în fotoliul lui favorit și avea ochii închiși.

— Al subordonaților, spuse Garrett. În regulă, deci sub „Comunicare” se află primul comentariu. „Nu se pricepe să transmită informațiile în cascadă personalului.” Făcea rafting pe ape învolburate, Clark? Sunt curios.

— Da, zise Clark. Sunt sigur că la asta se referea cel interviuat. La cascade.

— Asta e o altă favorită de-a mea. „Are succes în relaționarea cu clienții pe care îi avem deja, dar, în ceea ce-i privește pe clienții noi, este ca un fruct pe o ramură joasă. Are o perspectivă de la mare altitudine, dar nu forează până la nivelul de granulație la care am putea extrage noi oportunități.”

Clark tresări.

— Îmi amintesc asta. Cred că e posibil să fi avut un mic atac cerebral când el a spus asta.

— Ridică unele întrebări, rosti Garrett.

— Cu siguranță.

— Există, se pare, altitudini mari, de asemenea fructe pe crengile de jos, granule de ceva și foraje.

— Poate că era un sondor care urca în munți și foră într-o livadă în timpul liber. Sunt mândru să spun, zise Clark, că eu niciodată n-am vorbit așa.

— Ai folosit vreodată expresia „în mix”?

— Nu cred. Nu. N-aș fi făcut asta.

— Pe asta o uram în mod special.

Garrett studie raportul.

— O, pe mine nu mă deranja foarte tare. Mă făcea să mă gândesc la prăjituri. Mama cumpăra mixturi de prăjituri când eram copil.

— Îți amintești fursecurile cu ciocolată?

— Visez fursecurile cu ciocolată. Nu mă tortura.

Garrett rămase tăcut atât de mult timp, încât Clark deschise ochii ca să se asigure că acesta mai respira. Garrett se uita absorbit la doi copii care se jucau pe pistă, ascunzându-se în spatele roților avionului Air Canada și urmărindu-se unul pe altul. Devenise mai calm de-a lungul anilor, dar își păstrase obiceiul de a privi în gol, iar Clark știa care avea să fie următoarea întrebare.

— Ți-am spus vreodată de ultimul telefon pe care l-am dat? Întrebă Garrett.

— Da, rosti Clark cu blândețe. Cred că da.

Garrett avusese o soție și doi gemeni de patru ani în Halifax, dar ultimul telefon i-l dăduse șefului său. Ultimele cuvinte pe care le spusese la telefon fuseseră un buchet de clișee corporatiste, care îi rămăseseră oribil întipărite în memorie.

— Hai să luăm legătura cu Nancy, își aminti el că zisese, apoi ar trebui să ajungem la Bob și să reluăm discuția săptămâna

viitoare. O să-i trag un e-mail lui Larry. Acum, poate fără să conștientizeze, șopti: O să reluăm discuția săptămâna viitoare. Își drese vocea. De ce ziceam mereu că „tragem” e-mailuri?

— Nu știu. Și eu m-am întrebat.

— De ce nu spuneam, pur și simplu, că le trimitem? Doar apăsam un buton, nu?

— Nu era un buton real, ci imaginea unui buton pe ecran.

— Da, rosti Garrett, exact despre asta vorbesc.

— De fapt, nu era o armă cu e-mailuri, în loc de gloanțe. Deși ar fi fost plăcut. Aș fi preferat.

Garrett mimă cu degetele o armă și ținti spre pădure.

— Poc! șopti el. Apoi mai tare: Obişnuiam să scriu „T-H-X”¹⁷, în loc de „mulțumesc”.

— Și eu făceam asta. De ce? Pentru că dura prea mult și era un efort prea mare ca să scrii trei litere în plus? Nu pot să-mi dau seama.

— Cuvântul „relua” mereu mă face să mă gândesc în secret la bărci. Lași pe cineva pe țărm, apoi te întorci și îl iei mai târziu. Garrett rămase tăcut o clipă. Îmi place asta, spuse el. „În esență, somnambuli care funcționează la capacitate maximă.”

— Mi-o amintesc pe femeia care a zis asta.

Clark se întrebă ce se întâmplase cu ea. În ultima vreme, își petrecuse mai mult timp în trecut. Îi plăcea să închidă ochii și să lase amintirile să pună stăpânire pe el. Își aminti că viața este un șir de fotografii și de filme scurte, disperate: piesa de la școală în care jucase când avea nouă ani, tatăl lui zâmbindu-i din primul rând; cluburile pe care le frecventa cu Arthur în Toronto, cu luminile lor care se roteau; un amfiteatru de la NYU. Un director, un client, trecându-și mâinile prin păr în vreme ce vorbea despre cumplitul lui șef. O procesiune de iubitori de care își amintea în detaliu: niște așternuturi bleumarin, o cană cu ceai perfect, o pereche de ochelari de soare, un zâmbet. Arborele de piper brazilian aflat în curtea din spate a casei din Silver Lake a prietenului său. Un buchet de crini-tigru pe un birou. Zâmbetul lui Robert. Mâinile mamei lui care croșetau în timp ce asculta știrile transmise de BBC.

Se trezi la auzul vocilor tăcute. Asta se întâmpla tot mai des în ultima vreme, această ațipeală neașteptată lăsându-l cu o senzație neliniștitoare că era o repetiție. Adormi pentru perioade scurte, apoi mai lungi, apoi pentru totdeauna. Clipind, își

¹⁷ Thanks (n.tr.).

îndreptă trupul în fotoliu. Garrett plecase. Ultima rază a zilei străbătu pieziș sticla și aprinse perfecțiunea de crom a motocicletei.

— Eu te-am trezit? întrebă Sullivan. Era șeful securității, un bărbat la 50 de ani, care venise cu un deceniu în urmă împreună cu fiica lui. Aș vrea să ți-i prezint pe ultimii nou-veniți.

— Bună ziua, rosti Clark.

Nou-veniții erau un bărbat și o femeie, amândoi pe la 30 de ani, femeia având un bebeluș într-o bandulieră.

— Eu sunt Charlie, spuse ea. El e Jeremy, soțul meu, iar aceasta este micuța Annabel.

Tatuaje acopereau aproape fiecare centimetru pătrat al brațelor ei goale. El văzu flori, note muzicale, nume scrise cu litere elaborate, un iepure. Patru cuțite erau tatuate la rând pe antebrațul drept. Știa ce însemnau aceste tatuaje, iar când se uită, văzu ceva similar pe pielea soțului ei, două mici săgeți negre pe dosul încheieturii stângi. Ea ucisese patru oameni, iar el ucisese doi, și acum veniseră aici cu bebelușul lor, prin standardele absurde ale noi lumi – o parte din el nu contenea niciodată să protesteze față de standardele absurde ale noii lumi – acest lucru fiind perfect normal. Bebelușul îi zâmbi lui Clark. Clark îi zâmbi la rândul-i.

— Veți rămâne aici o vreme? întrebă Clark.

— Dacă ne primiți, spuse Jeremy. Am fost despărțiți de oamenii noștri.

— Stai să auzi cine sunt oameni lor, zise Sullivan. Îți amintești de ziarele alea din New Petoskey?

— Simfonia Itinerantă, rosti Charlie.

— Oamenii aceștia ai voștri, spuse Sullivan fluturându-și degetele în fața lui Annabel, care se uita, pe lângă degete, la chipul lui. Nu mi-ați zis cum v-ați despărțit de ei.

— Este o poveste complicată, spuse Charlie. A fost un profet. A zis că-i de-aici.

De aici? Existase vreodată un profet pe aeroport? Clark și-ar fi amintit cu siguranță de un profet.

— Cum îl cheamă?

— Nu sunt sigur că știe cineva, zise Jeremy. Începu să-l descrie pe bărbatul cu păr blond care pusese stăpânire pe orașul St. Deborah by the Water, conducând cu o combinație de charismă, violență și versete alese din Apocalipsa Sfântului Ioan. Se opri când văzu expresia de pe chipul lui Clark. E ceva în

neregulă?

Clark se ridică anevoie din fotoliul său. Ei îl urmărește cu privirea în timp ce se îndreaptă spre prima vitrină a muzeului.

— Mama lui mai trăiește?

Charlie se uită la pașaportul lui Elizabeth, la fotografia sa din trecutul inimaginabil.

— A cui mamă? A profetului?

— Da.

— Nu cred, spuse Charlie. N-am auzit niciodată nimic despre ea.

— Nu e nicio femeie în vârstă cu el?

— Nu.

„Ce s-a întâmplat cu tine, Elizabeth, pe drumuri alături de fiul tău?” Dar, la urma urmelor, ce se întâmplase cu toți? Cu părinții lui, cu colegii lui, cu toți prietenii din viața de dinainte de aeroport, cu Robert? Dacă toți dispăruseră neștiuți, de ce nu și Elizabeth. Închise ochii. Gândindu-se la un băiat care stătea pe pistă lângă avionul-fantomă, Air Gradia 452, iubitul fiu al lui Arthur Leander, citindu-le cu voce tare morților versete despre moliime.

8

Profetul

La trei zile după ce Kirsten și August se despărțiseră de Simfonie, în spatele unei magazii din grădina plină de bălării a unei case de la periferia orașului Severn City, Kirsten se trezi brusc, cu lacrimi în ochi. Visase că mergea pe drum împreună cu August, apoi se întorsese și el dispăruse, iar ea știuse că era mort. Îi strigase numele și alergase pe drum, dar nu era nicăieri. Când se trezi, el se uita la ea, cu mâna pe brațul ei.

— Sunt aici, spuse.

Probabil că ea îi strigase numele.

— N-am nimic. A fost doar un vis.

— Și eu am vise urâte.

Ținea nava *Enterprise* în cealaltă mână.

Încă nu era dimineață pe deplin. Cerul se lumina, dar noaptea mai zăbovea în umbre, lumina era cenușie și picături de rouă poleiau iarba.

— Hai să ne spălăm, zise August. S-ar putea să ne întâlnim cu niște oameni astăzi.

Traversară drumul spre plajă. Apa oglindea cerul perlat, primele nuanțe de roz ale răsăritului unduindu-se în lac. Se îmbăiară cu șamponul pe care Kirsten îl găsisese în ultima casă – le lăsa un parfum de piersici sintetice pe piele și insulițe de balonașe plutind pe lac –, iar Kirsten își spălă și își stoarse rochia, apoi o îmbrăcă udă. August avea o foarfecă în valiza lui. Ea îi tăie părul – îi cădea în ochi –, apoi el i-l tăie ei.

— Ai încredere, șopti el. O să-i găsim.

Hotelurile din stațiune erau înșirate pe malul lacului, cu ferestrele în cea mai mare parte sparte, cioburile reflectând cerul. Copaci creșteau în parcări, printre mașini ruginite. Kirsten și August își abandonară valizele, rotilele lor făcând prea mult zgomot pe asfaltul spart. Își făcură boccele din cearșafuri și își cărară lucrurile pe umeri. După doi sau trei kilometri văzură un semn cu un avion alb atârând strâmb într-o intersecție, o săgeată indicând centrul orașului.

Severn City fusese un oraș însemnat cândva. Existau străzi comerciale cu clădiri din cărămidă roșie, flori crescute dezordonat în ghivece mari și rădăcini ale arțarilor ieșite prin asfaltul trotuarelor. O viță înflorită acoperea cea mai mare parte

a oficiului poștal și se extindea peste stradă. Merșeră făcând cât mai puțin zgomot posibil, cu armele în mâini. Păsările intrau și ieșeau pe ferestrele sparte și stăteau pe firele lăsate dintre stâlpi.

— August.

— Ce-i?

— N-ai auzit lătratul unui câine?

Chiar în fața lor se afla parcul municipal plin de bălării, un mic delușor înălțându-se lângă drum. Îl urcară și se băgară repede în tufe, dându-și jos boccelele și lăsându-se pe vine. O mișcare se zări la capătul unei străzi laterale: o căprioară alergând în salturi dinspre malul lacului.

— Ceva a speriat-o, șopti August.

Kirsten prinse mai bine cuțitul în palmă. Un fluture-monarh zbură pe lângă ei. Ea îl privi în timp ce asculta și aștepta, aripile sale fiind ca o hârtie strălucitoare. Insectele bâzâiau slab pretutindeni în jurul lor. Auzi voci și pași.

Bărbatul care apăru pe drum era atât de murdar, încât Kirsten nu-l recunoscuse imediat, iar când o făcu, trebui să-și înăbușe un icnet. Sayid era numai piele și os. Se mișca încet. Avea sânge pe față, iar un ochi îi era închis de umflat ce era. Hainele îi erau murdare și rupte, iar barba, nerasă de câteva zile. Doi bărbați și un băiat mergeau la câțiva pași în urma lui. Băiatul avea o macetă. Unul dintre bărbați ținea în mână o pușcă având țeava retezată îndreptată spre sol. Celălalt era înarmat cu un arc pe jumătate încordat, cu o săgeată pregătită și o tolbă pe spate.

Mișcându-se foarte încet, Kirsten scoase al doilea cuțit de la brâu.

— Eu mă ocup de cel cu arma, șopti August. Tu ai grijă de arcaș.

Degetele lui se strânseseră în jurul unei pietre de dimensiunea pumnului său. Se ridică și o azvârli cu boltă peste drum. Piatra se lovi de peretele unei case pe jumătate prăbușite, iar bărbații tresăriră, întorcându-se în direcția din care se auzise sunetul, chiar în clipa în care săgeata lui August pătrunse în spinarea bărbatului înarmat cu pușcă. Kirsten auzi pașii care se îndepărtau, băiatul cu macetă luând-o la fugă. Arcașul își ridică arcul, iar o săgeată șuieră pe lângă urechea lui Kirsten, dar cuțitul ei deja zburase din mână stângă. Arcașul căzu în genunchi, holbându-se la mânerul care îi ieșea dintre coaste. Un stol de păsări se ridică deasupra acoperișurilor și se așează în

liniștea bruscă.

August înjură în șoaptă. Sayid îngenunche pe drum, cu capul în mâini. Kirsten alergă la el și îi pune capul pe pieptul ei. El nu se opuse.

— Îmi pare atât de rău, șopti ea în părul lui năclăit de sânge. Îmi pare atât de rău că te-au rănit.

— Nu e niciun câine, spuse August. Maxilarele îi erau încheștate, iar chipul îi era acoperit cu o peliculă de sudoare. Unde-i câinele? Am auzit un lătrat.

— Profetul e în spatele nostru și are un câine, șopti Sayid. Este însoțit de doi oameni. Cam la un kilometru în urmă, ne-am despărțit pentru a o lua pe drumuri diferite.

Kirsten îl ajută să se ridice.

— Arcașul trăiește încă, zise August.

Bărbatul era întins pe spate. Ochii lui o urmăriră pe Kirsten, dar nu făcu nicio mișcare. Ea îngenunche lângă el. Se aflate în public atunci când jucaseră *Visul unei nopți de vară* în St. Deborah by the Water, aplaudând din primul rând, la sfârșitul spectacolului, cu ochii strălucindu-i în lumina lumânărilor.

— De ce l-ați luat pe Sayid? îl întrebă ea. Unde sunt ceilalți doi?

— Ați luat ceva ce ne aparține, șopti omul. Aveam de gând să facem un schimb.

Sângele i se întindea rapid pe cămașă și se prelingea pe ridurile de pe gât, formând o băltoacă sub el.

— N-am luat nimic. Habar n-am despre ce vorbești. August scoțea prin bagajele bărbatului. Nu există muniție pentru pușcă, spuse el dezgustat. Iar arma nu era încărcată.

— Fata, rosti Sayid. Vocea îi era răgușită. Vorbește despre pasagera clandestină.

— A cincea mireasă, șopti arcașul. A fost datoria mea. A fost aleasă.

— Eleanor? August își ridică privirea. Copila aia speriată?

— Este proprietatea profetului.

— Are doisprezece ani, spuse Kirsten. Voi credeți tot ce zice profetul?

Arcașul zâmbi.

— Virusul a fost îngerul, șopti el. Numele noastre sunt scrise în cartea vieții.

— În regulă, zise Kirsten. Unde sunt ceilalți? El doar o privi zâmbind. Ea se uită la Sayid. Sunt undeva în spate?

— Clarinetul a scăpat, spuse Sayid.

— Dar Dieter?

— Kirsten, rosti Sayid încet.

— O, Dumnezeu! exclamă August. Nu Dieter. Nu!

— Îmi pare rău. Sayid își acoperi chipul cu mâinile. N-am putut...

— Și iată, șopti arcașul, că a apărut un nou cer și un nou pământ, pentru că vechiul cer și vechiul pământ se sfârșiseră.

Culoarea îi dispărea din obraji.

Kirsten își smulse pumnalul din pieptul arcașului. Acesta icni, sângele năvăli prin rană, iar ea auzi un horcăit din gâtul lui în timp ce ochii i se stingeau. „Trei”, gândi ea și se simți cumplit de obosită.

— Am auzit un scâncet în pădure, spuse Sayid. Mergea încet, șchiopătând. În noaptea în care am patrat. Ne aflam cam la opt sute de metri de Simfonie, tocmai eram pe cale să ne întoarcem când am auzit un sunet din tufișuri, părea că este un copil răătăcit.

— Un șiretlic, zise August.

Când Kirsten se uită la el, văzu că ochii îi străluceau.

— Așa încât, ca niște idioți, ne-am dus să investigăm, iar următorul lucru pe care îl știu este că cineva mi-a apăsat ceva pe față, o cârpă îmbibată cu ceva, un miros de chimicale, apoi m-am trezit într-o poiană din pădure.

— Dar Dieter?

— El nu s-a trezit.

— Ce vrei să spui?

— Exact asta. Era alergic la cloroform? Era chiar cloroform sau ceva mult mai toxic? Oamenii profetului mi-au dat apă, mi-au zis că o vor pe fată, că au decis să ia doi ostatici pe care să îi dea la schimb. Presupuseseră că ne îndreptam spre Muzeul Civilizației, pentru că într-acolo călătoream și existau zvonuri că și Charlie cu Jeremy se duseseră acolo. Iar în timp ce ei explicau asta, m-am uitat la Dieter, care dormea lângă mine, și l-am văzut că devine tot mai palid și că buzele îi sunt albastre. Am încercat să-l trezesc, dar n-am putut. N-am putut. Eram legat lângă el și l-am tot lovit, i-am strigat să se trezească, dar...

— Dar ce?

— Dar nu s-a trezit, rosti Sayid. Am așteptat toată ziua următoare - eu legat, iar oamenii venind și plecând -, iar după-amiază târziu a încetat să mai respire. Am văzut cum s-a

întâmpilat.

Ochii lui Kirsten se umplură cu lacrimi.

— Îi urmăream respirația, spuse Sayid. A devenit atât de palid. Pieptul i se ridica și cobora, și a urmat o ultimă expirație și atât. Am țipat și am încercat să-l readuc la viață, dar n-am reușit... nimic n-a dat rezultate. Nimic. Ei s-au certat o vreme, apoi doi dintre ei au plecat și, câteva ore mai târziu, s-au întors cu clarinetul.

Clarinetul îl ura pe Shakespeare - ăsta era adevărul. Ea avusese două specialități la facultate, teatru și muzică, fiind în anul doi când lumea se schimbase și având o obsesie față de teatrul experimental german din secolul XXI. La 20 de ani după colaps, iubea muzica Simfoniei, îi plăcea faptul că făcea parte din ea, însă considera că insistența Simfoniei de a juca Shakespeare era insuportabilă. Încercă să păstreze această opinie pentru sine, iar uneori reușea.

Cu un an înainte de a fi răpită de oamenii profetului, ședea singură pe o plajă din Mackinaw City. Era o dimineață răcoroasă, ceața plutind peste apă. Trecuseră prin acest loc de mai multe ori decât își amintea, dar niciodată nu se sătura de el. Îi plăcea modul cum Upper Peninsula dispărea în zilele cețoase, avea un sentiment de posibilități infinite când privea podul dispărând într-un nor.

În ultima vreme, se gândise să scrie ea o piesă și să vadă dacă îl putea convinge pe Gil s-o pună în scenă cu actorii Simfoniei. Dorea să scrie ceva modern, ceva legat de această epocă în care aterizaseră cumva. „Supraviețuirea n-o fi suficientă, îi spunea ea lui Dieter în disputele din serile târzii, dar, pe de altă parte, nici Shakespeare nu este.” El îi debitase argumentele obișnuite, cum că Shakespeare trăise într-o societate chinuită de molime, fără electricitate, la fel ca Simfonia Itinerantă. Dar ea îi zisese că diferența era că ei văzuseră electricitatea, că ei văzuseră totul, priviseră colapsul civilizației, iar Shakespeare nu făcuse așa ceva. Pe vremea lui Shakespeare, minunile tehnologiei erau lucruri din viitor, nu din trecut și cu atât mai puțin nu fuseseră pierdute.

— Dacă tu crezi că poți scrie ceva mai bun, spusese el, de ce nu scrii o piesă pe care să i-o arăți lui Gil?

— Nu cred că pot scrie ceva mai bun, îi zise ea. Nu asta spun. Spun doar că repertoriul este inadecvat.

Cu toate astea, scrierea unei piese era o idee interesantă. Începu să scrie primul act pe țarm, în dimineața următoare, dar nu trecu niciodată de începutul monologului de deschidere, pe care ea îl concepuse ca pe o scrisoare: „Dragi prieteni, mă simt incomensurabil de obosită, așa că m-am dus să mă odihnesc în

pădure.” Chiar atunci, atenția îi fu distrasă de un pescăruș care coborî nu departe de picioarele ei. Ciuguli ceva dintre pietre, iar în clipa aceea, ea îl auzi pe Dieter apropiindu-se dinspre tabăra Simfoniei, cu două câni ciobite în care se afla zeama care era considerată cafea în lumea nouă.

— Ce scrii? Întrebă el.

— O piesă, zise ea și împături hârtia.

El zâmbi.

— Ei bine, abia aștept s-o citesc.

În lunile care urma, ea se gândi adesea la monologul de deschidere, cântărind acele prime cuvinte ca pe niște monede sau pietricele frământate la nesfârșit într-un buzunar, dar fu incapabilă să găsească propoziția următoare. Monologul rămase un fragment îndesat adânc în rucsacul ei, până în ziua când, unsprezece luni mai târziu, membrii Simfoniei îl găsiră în orele de după răpirea clarinetului de către oamenii profetului și se întrebă dacă nu cumva se uitau la un bilet lăsat de cineva care avea gânduri de sinucidere.

În vreme ce ei îl citeau, ea se trezea dintr-un somn nenatural, într-o poiană. Visase o încăpere, o sală de repetiții de la facultate, impresia unui hohot de râs – cineva spuse o glumă –, iar ea încercă să se agațe de asta, ținându-se strâns de aceste rămășițe pentru că îi fu clar, chiar înainte de a se trezi complet, că totul era în neregulă. Stătea întinsă pe o parte, în pădure. Se simțea otrăvită. Pământul era dur sub umărul ei și îi era foarte frig. Mâinile îi erau legate la spate, gleznele îi erau și ele legate și își dădu imediat seama că Simfonia nu se vedea nicăieri în preajmă – o absență cumplită. Era cu Jackson și umpleau bidoanele cu apă, apoi ce? Își amintea că auzise un sunet venind din spate și se răsucise în timp ce o cârpă era apăsată pe fața ei, iar mâna cuiva o apucă de ceafă. Era seară acum. Șase bărbați stăteau chirciți într-un cerc, în apropiere. Doi oameni aveau puști mari, unul era înarmat cu un arc și o tolă cu săgeți, altul avea o ciudată arbaletă din metal, iar al cincilea, o macetă. Al șaselea stătea cu spatele la ea, așa că nu putu vedea dacă era înarmat.

— Dar nu știm pe ce drum o vor lua, spuse unul dintre bărbații care aveau puști.

— Uită-te pe hartă, replică omul care stătea cu spatele la ea. De aici, există o singură rută logică spre aeroportul din Severn City.

Ea recunoscuse vocea profetului.

— Ar putea s-o ia pe Lewis Avenue, după ce ajung în Severn City. Se pare că drumul ăsta nu e cu mult mai lung.

— O să ne despărțim, rosti profetul. Două grupuri, câte unul pe fiecare rută, și ne întâlnim pe drumul spre aeroport.

— Presupun că aveți un plan, domnilor.

Aceasta era vocea lui Sayid răsunând de undeva din apropiere. Sayid! Își dori să-i vorbească, să-l întrebe unde se aflau și ce se întâmpla, să-i spună că Simfonia îi căutase pe el și pe Dieter după ce dispăruseră, însă îi era prea greață ca să se miște.

— Ți-am zis, vrem doar să vă dăm pe voi doi la schimb pentru mireasă, zise bărbatul cu pușcă, atâta vreme cât nimeni nu încearcă să facă o prostie. O s-o luăm pe ea, apoi ne vom vedea de drum.

— Înțeleg, rosti Sayid. Vă place meseria asta sau o faceți doar pentru pensie?

— Ce e o pensie? Întrebă cel cu maceta.

Era foarte tânăr. Părea să aibă vreo 15 ani.

— Toate astea, spuse profetul senin, toate activitățile noastre, Sayid, trebuie să înțelegi asta, toate suferințele voastre fac parte dintr-un plan mareț.

— Ai fi surprins cât de puțin mă alină chestia asta.

Clarinetul își aminti ceva ce știuse întotdeauna despre Sayid, și anume că îi era greu să-și țină gura când era furios. Își întinse gâtul și îl văzu pe Dieter zăcând pe spate, la câțiva metri distanță. Pielea lui arăta ca marmura.

— În viață, unele lucruri par inexplicabile, zise arcașul, dar trebuie să avem încredere în existența unui plan mareț.

— Ne pare rău, spuse băiatul cu maceta pe un ton ca și cum credea ce zicea. Ne pare rău pentru prietenul tău.

— Sunt sigur că vă pare rău de toți, rosti Sayid, dar, dacă tot discutăm de strategie aici, nu ați avut absolut niciun motiv să răpiți clarinetul.

— Doi ostatici sunt mai convingători decât unul, spuse arcașul.

— Sunteți atât de *luminați*, voi toți, zise Sayid. Asta admir cel mai mult la voi, cred.

Bărbatul cu pușcă dădu să se ridice, dar profetul își puse o mână pe brațul lui, iar acesta se lăsă la loc pe pământ, clătinând din cap.

— Ostaticul e un test, rosti profetul. Oare nu putem suporta batjocura celor căzuți? Nu face asta parte din misiunea noastră?

— Iartă-mă, murmură bărbatul cu pușcă.

— Cei căzuți umblă printre noi. Noi trebuie să fim lumina. Noi *suntem* lumina.

— Noi suntem lumina, repetară ceilalți patru la unison.

Clarinetul se mișcă îndurerat – mișcarea făcând-o să vadă o furtună de puncte negre – și își lungi gâtul până îl văzu pe Sayid. Se afla la vreo trei sau patru metri distanță de ea.

— Drumul e la 50 de pași spre est, rosti el pe mutește. Ia-o spre stânga când ajungi acolo.

Clarinetul dădu din cap în semn că a înțeles și închise ochii pentru a face față unui val de greață.

— Prietena ta încă doarme? se auzi vocea arcașului.

— Dacă o atingi, te ucid, spuse Sayid.

— Nu e nevoie, amice. Nimeni n-o va deranja. Sperăm doar să evităm repetarea...

— Las-o să doarmă, zise profetul. Oricum, Simfonia s-a oprit peste noapte. O s-o ajungem din urmă dimineață.

Când clarinetul deschise ochii, bărbatul păreau să doarmă ghemuiți pe pământ. Trecuse ceva vreme. Oare dormise? Nu-i mai era atât de rău ca înainte. Cineva acoperise cu un material chipul lui Dieter. Sayid ședea acolo unde îl văzuse ultima oară, vorbind cu băiatul cu maceta, care stătea cu spatele la ea.

— În Sud? spunea băiatul. Nu știu, nu-mi place să mă gândesc la asta. Am făcut ce a trebuit să facem.

Nu auzi replica lui Sayid.

— Te macină, zise băiatul, dacă te gândești la asta. Când îmi amintesc ce am făcut noi, mă simt pustiit. Nu știu cum altfel să mă exprim.

— Dar credeți ce spune el? Cu toții?

— Ei bine, Clancy crede cu adevărat, îl auzi ea pe băiat zicând foarte încet. Făcu un semn spre bărbatul care dormeau. Și Steve, probabil că mai mult decât majoritatea. Dar Tom? Bărbatul mai tânăr care are pușcă. Sincer să fiu, cred că, poate, e cu noi pentru că liderul nostru s-a însurat cu sora lui.

— Foarte isteț din partea lui, rosti Sayid. Dar tot nu înțeleg de ce profetul e cu voi.

— Din când în când, vine cu noi în patrule. Ocazional, liderul trebuie să-și conducă oamenii în sălbăticie.

Oare ea își imaginează tristețea din vocea lui? Clarinetul zăcu

nemișcat o vreme, până localizează Steaua Nordului. Descoperi că, stând pe o parte și arcuindu-și spatele, era posibil să-și aducă picioarele suficient de aproape de mâini ca să-și dezlege funia de la glezne. Sayid și băiatul încă șușoteau.

— În regulă, îl auzi ea pe Sayid, dar voi sunteți șase, iar noi suntem treizeci. Toți oamenii din Simfonie sunt înarmați.

— Știi cât de silențioși suntem. Băiatul suspină. Nu spun că e bine, zise el. Știu că nu este bine.

— Dacă știi că nu e bine...

— Ce alegere am? Știi cum aceste... aceste vremuri pe care le trăim silesc o persoană să facă anumite lucruri.

— Asta pare o afirmație ciudată, rosti Sayid, din partea cuiva prea tânăr pentru a-și aminti alte timpuri, când era altfel.

— Am citit cărți. Reviste. Chiar am găsit un ziar odată. Știu că totul era altfel.

— Dar, ca să revenim la subiect, voi sunteți doar șase, iar...

— Nu ne-ați auzit venind în spatele vostru pe drum, nu? Așa suntem antrenati. Ne mișcăm în liniște și atacăm din spate. Așa am dezarmat zece orașe și le-am luat armele pentru liderul nostru, înainte de a ajunge în St. Deborah by the Water. Așa le-am răpit pe două dintre soțiile liderului. Și uite, prietena ta de exemplu - clarinetul închise ochii -, am venit din spatele ei, în pădure, iar ea nu a auzit nimic.

— Eu nu...

— Putem să vă luăm unul câte unul, spuse băiatul. Din tonul lui, părea că-și cere scuze. Mă antrenez de la cinci ani. Voi aveți arme, dar nu aveți deprinderile noastre. Dacă Simfonia nu ne dă fata în schimbul vostru, putem să vă ucidem unul câte unul, de la adăpostul pădurii, până când ne-o dați înapoi.

Clarinetul începu din nou să se miște, luptându-se cu frenezie să-și dezlege nodul de la glezne. Își dădu seama că Sayid o putea vedea, dar că își menține privirea ațintită asupra chipului băiatului. Trecu mult timp în care ea nu ascultă conversația, concentrându-se doar asupra funiei. După ce își dezlegă gleznele, făcu un efort să se ridice în genunchi.

— Dar nu sunt sigur că pricep exact, spunea Sayid. Acea parte din filosofia voastră despre faptul că *sunteți* lumina. Cum *aduceți* lumina dacă voi *sunteți* lumina? Mă întreb dacă ai putea să-mi explici...

Clarinetul era unul dintre cei mai buni vânători ai Simfoniei. După colaps, timp de trei ani supraviețuise singură în pădure,

așa că acum, deși îi era rău din pricina otrăvii, deși avea încheieturile legate la spate, reuși să se întoarcă și să dispară fără zgomot printre copaci, departe de poiană, să nu scoată aproape niciun sunet când ajunse pe drum. Alergând în timp ce noaptea lăsa loc zorilor cenușii, iar soarele răsărea, mergând și împleticindu-se ore chinuitoare, halucinând, visând apă, căzând în brațele cercetașilor din ariergardă ai Simfoniei în timpul dimineții, în vreme ce cerul se întuneca deasupra ei, transmițându-și mesajul - „Trebuie să schimbați ruta” - pe când ei o duceau înapoi la Simfonie, acolo unde ultimul copac care bloca drumul tocmai fusese îndepărtat. Primele picături de ploaie cădeau când dirijoarea auzi mesajul și ordonă imediat schimbarea rutei, cercetași fiind trimiși să-i găsească pe Kirsten și pe August - care pescuiau undeva în față -, dar nereușind să-i găsească din cauza furtunii, Simfonia cotind spre interiorul Continentului, pe un nou traseu, o combinație ocolită de drumuri lăturalnice care, în cele din urmă, avea să-i ducă la aeroportul din Severn City, clarinetul tot pierzându-și și recăpătându-și cunoștința în partea din spate a primei căruțe, în vreme ce Alexandra îi tot ducea câte o sticlă cu apă la buze.

Cuțitele tatuate pe încheietura lui Kirsten:

Primul reprezenta un bărbat care o atacase în timpul primului ei an alături de Simfonie, când avea 15 ani, repezindu-se letal dintr-o pădurice, fără să scoată o vorbă, dar ea pricepuse ce intenții avea. În vreme ce se apropia de ea, sunetele dispărură din lume, iar timpul păru să încetinească. Conștientiză că el se mișca repede, dar că ea avea mai mult decât suficient timp să scoată cuțitul de la brâu și să-l trimită învârtindu-se prin aer – atât de încet, oțelul scânteind în soare – până când se contopi cu bărbatul, iar el se apucă de gât. Țipă – ea nu-l auzi, dar îi văzu gura deschizându-i-se și știu că probabil ceilalți l-au auzit pentru că toți membrii Simfoniei fură brusc în jurul ei, acela fiind momentul când volumul creșcu încet, iar timpul își relua ritmul normal.

— Este o reacție psihologică la pericol, îi spuse Dieter când Kirsten îi povesti despre acele secunde fără sunete și despre felul în care timpul se întindea și se lățea.

Păru o explicație suficient de rezonabilă, dar nimic din amintirile ei nu lămurea calmul ei de după aceea, când își scosese cuțitul din gâtul omului și îl curățase, acesta fiind motivul pentru care încetă să se străduiască să-și amintească primul an petrecut pe drumuri, treisprezece luni din care nu-și amintea nimic, de când plecase din Toronto împreună cu fratele ei și până ajunsese în orașul din Ohio unde stătuseră până la moartea lui, iar ea plecase cu Simfonia. Își dădu seama că, indiferent ce se întâmplase în acel an, ea nu dorea să știe.

Al doilea cuțit era pentru un bărbat pe care îl doborâse doi ani mai târziu, lângă Mackinaw City. Simfonia fusese avertizată că erau briganzi în zonă, dar fu un șoc când aceștia se materializară din ceață, pe drumul din fața lor. Patru bărbați: doi cu arme de foc, doi cu macete. Cu o voce monotonă, unul din bărbații cu arme ceru mâncare, patru cai și o femeie.

— Dați-ne ce vrem, spuse el, și nimeni nu trebuie să moară.

Însă Kirsten mai degrabă simți decât o auzi pe chitara a șasea potrivit o săgeată în arc, în spatele ei.

— Armele întâi, îi șopti el la ureche. Eu mă ocup de cel din stânga. Unu, doi...

Iar la trei, bărbații care aveau arme de foc se prăbușiră, unul uitându-se pe lângă săgeata care îi ieșea din frunte, celălalt încleștându-și mâine pe cuțitul lui Kirsten, care i se înfipsese în piept. Cu două împușcături rapide, dirijoarea îi termină pe ceilalți doi. Luară armele, îi târâră pe bărbați în pădure, pentru a fi hrană animalelor, apoi intrară în Mackinaw City ca să joace *Romeo și Julieta*.

Ea sperase că nu va exista un al treilea.

— Au fost un cer nou și un pământ nou, șopti arcașul.

Imediat după aceea, ea văzu expresia de pe chipul lui August și își dădu seama că omul cu pușcă fusese primul ucis de el – avusese un noroc colosal să ajungă în Anul 20 fără a trebui să omoare pe cineva –, iar dacă n-ar fi fost atât de obosită, dacă n-ar fi avut nevoie de toate forțele pentru a continua să respire având în vedere cumplita veste dată de Sayid, poate că i-ar fi spus ce știa ea: „Este posibil să supraviețuiești, dar nu neafectat, căci îi vei vedea pe acești bărbați în toate nopțile vieții tale.”

Unde era profetul? Merseră mai mult în tăcere, împietriți de durere, Sayid schiopătând, atenți să audă lătratul câinelui. Indicatoarele către aeroport îi conduseră departe de lac, spre ieșirea din oraș, pe străzi rezidențiale cu case construite pe structuri din lemn. Câteva acoperișuri se prăbușiseră acolo, majoritatea sub greutatea copacilor căzuți. În lumina dimineții exista o frumusețe în această decrepitudine, lumina soarelui scoțând în evidență florile care răsăriseră prin pietrișul aleilor de mult distruse, verande acoperite cu mușchi de un verde strălucitor, o tufă cu flori albe părând însuflețită datorită mulțimii de fluturi. Această lume uimitoare! O durere în gâtul lui Kirsten. Casele se răriră, spațiile dintre alei fiind tot mai mari, iar acum, banda din dreapta drumului era înțesată de mașini, exoschelete ruginite pe cauciucuri dezumflate. Când se uită pe geamuri, văzu doar gunoarie din vechea lume, pungii mototolite în care se aflaseră chipsuri, resturi de cutii de pizza, obiecte electronice cu butoane și ecrane.

Când ajunseră pe autostradă, zăriră un indicator spre aeroport, dar găsirea aeroportului ar fi fost simplă chiar și doar urmând blocajul traficului. Se părea că toată lumea încercase să ajungă acolo, la sfârșit, chiar înainte de a rămâne fără benzină sau înainte de a-și abandona mașinile din cauza aglomerației, sau înainte de a muri de gripă la volan. Nu se zărea nici urmă de profet, nicio mișcare printre coloanele nesfârșite de mașini care

străluceau în lumina soarelui.

Merseră pe acostamentul cu pietriș. Dădură peste un loc unde iedera se întinsese dinspre pădure și acoperise acri întregi din autostradă cu verde. Pășiră peste ea, Kirsten simțind frunzele moi sub sandalele cu care era încălțată. Toate simțurile îi erau încordate, încercând să intuiască locul unde se afla profetul – în spate sau în față? –, dar nu deslușiră decât agitația lumii din jurul lor, cicadele, păsările, libelulele, o familie de căprioare. Alinierea mașinilor era strâmbă, unele fiind oprite în unghiuri ciudate, altele fiind proptite în bara de protecție a celor din față, unele pe jumătate ieșite de pe drum. Ștergătoarele de parbriz erau ridicate, bălți de lanțuri ruginite încurcându-se în jurul unora dintre roți. Ninsese atunci, probabil abundent, iar autostrada nu fusese dezăpezită. Mașinile alunecaseră și derapaseră pe zăpada tasată și pe gheață.

— Ce este? întrebă August, iar ea își dădu seama că se oprișe.

Gripa, zăpada, blocajul, decizia: să stai în mașina blocată acum de celelalte mașini adunate în spate, lăsând motorul la ralanti pentru a avea căldură până se termina combustibilul? Sau să-ți abandonezi mașina, luând-o pe jos, poate cu copii mici, dar unde să te duci? Mai departe, către aeroport? Înapoi acasă?

— Vezi ceva? întrebă Sayid în șoaptă.

August îl susținuse ultimii aproape doi kilometri, brațul lui Sayid aflându-se pe umerii lui.

„Văd totul.”

— Nimic, spuse Kirsten.

Cândva, cunoscuse un bătrân în apropiere de Kincardine, care jurase că oamenii omorâți își urmează ucigașii până la mormânt, iar ea se gândi la asta în timp ce mergea – suflete târâte pe drum ca niște cutii de conserve legate cu o sfoară. La felul în care zâmbise arcașul chiar la sfârșit.

O luară pe breteaua spre aeroport și, la mijlocul după-amiezii, ajunseră la barieră. O placă străveche care indica faptul că acolo era carantină din cauza gripei georgiene, un șir de conuri de trafic răsturnate și garduri de plastic portocaliu pe jos. Gândul de a ajunge până aici pe jos, prin viscol, disperat să scapi de boala din oraș, iar până la urmă să ajungi la semnul acesta și, citindu-l, să înțelegi că nu va fi posibil să scapi. Poate că ești bolnav deja, poate că duci în brațe un copilăș care are febră. Kirsten își îndepărtă privirea de la barieră și, fără să se uite, știu că existau schelete în pădurea de acolo. Unii oameni probabil că s-au întors

pe urmele proprii kilometri întregi, au încercat să găsească o altă cale de scăpare de boala care era pretutindeni, de care deja nu se mai putea scăpa. Alții, bolnavi sau foarte obosiți, au ieșit de pe drum și s-au întins pe spate, pentru a privi zăpada căzând pe ei, pentru a privi cerul rece. „Noaptea trecută, am visat că am văzut un avion.” Se opri copleșită de amintirea lui Dieter, iar în acel moment, auzi lătratul îndepărtat al unui câine.

— Kirsten, rosti August peste umăr.

Ea văzu pe chipul lui că nu auzise ce auzise ea.

— Aproape că am ajuns.

— Hai în pădure! spuse ea încet. Cred că am auzit câinele profetului.

Îl ajută pe Sayid să coboare de pe drum. Era foarte palid acum. Se prăbuși în tufe și închise ochii.

În tăcerea care urmă după lătratul câinelui, Kirsten se ghemui în tufe și își ascultă bătăile inimii. Profetul și oamenii lui se aflaseră la ceva distanță în spatele lor. Trecu mult timp până le auziră pașii. Sunetul păru ciudat de amplificat, însă ea știa că era doar tensiunea care o cuprinsese, simțurile ascuțindu-i-se din cauza fricii. Lumina soarelui care cădea pe această fâșie de drum era filtrată prin frunze, iar primul lucru pe care îl văzu fu țeava lungă a puștii profetului intrând și ieșind din umbră în timp ce înainta. El conducea grupul, senin și fără a se grăbi, câinele țopăind pe lângă picioarele lui. Băiatul care, în acea dimineață, scăpase din ambuscada lui Kirsten și August avea acum o armă de foc, maceta fiindu-i legată pe spinare, iar în spatele lor mergeau un bărbat care avea o armă complicată, așa cum Kirsten nu mai văzuse niciodată, o arbaletă metalică amenințătoare, cu patru săgeți scurte pregătite, și un al patrulea om, cu o armă de foc.

„Nu vă opriți! Nu vă opriți!” Însă, când câinele trecu pe lângă tufa în care se ascundea Kirsten, încetini și își ridică botul. Kirsten își ținu respirația. Își dădu seama că nu se îndepărtase suficient de mult de drum. Se afla la nici zece pași distanță.

— Ai mirosit ceva, Luli? Întrebă omul cu arbaleta.

Câinele lătră o dată. Kirsten își ținu respirația. Bărbații se adunară în jurul câinelui.

— Probabil că e doar o altă veveriță, spuse băiatul, dar păru încordat.

Kirsten văzu că se temea, și acest lucru i se păru foarte trist. „N-am vrut niciodată nimic din toate astea.”

— Sau poate că e cineva în pădure.

— Ultima dată când a lătrat, a fost doar o veveriță.

Câinele rămăsese nemișcat, amușinând.

„Te rog, gândi ea. Te rog.” Dar Luli lătră din nou și se uită direct la Kirsten, prin ecranul de frunze.

Profetul zâmbi.

— Te văd, spuse omul cu arbaleta.

Putea să se ridice din spatele tufei și să arunce un cuțit, iar în timp ce acesta se va roti prin aer, ea avea să fie străpunsă de un glonț sau de o săgeată metalică – arbaleta și cele trei arme erau ațintite asupra ei –, sau putea să rămână nemișcată până când ei aveau să fie siliți să se apropie, să atace de la mică distanță și să fie uciși de unul dintre ceilalți. Dar se vor apropia sau vor trage în tufișul în spatele căruia se ascundea ea? Simți chinul lui August ca pe un curent slab de aer. El era ascuns mai bine decât ea, în dosul unui buștean.

O săgeată metalică se înfipse cu o bufnitură surdă în țărâna de la picioarele ei.

— Următoarea îți va intra în inimă. Bărbatul cu arbaleta era mai în vârstă decât profetul, având o urmă veche de arsură pe față și pe gât. Ridică-te! Încet. Sus mâinile!

Kirsten se ridică din ascunzătoare.

— Lasă cuțitul jos.

Ea lăsă cuțitul să-i cadă din mână, în tufă. Perfect conștientă de celelalte două cuțite de la brâu, atât de aproape, dar imposibil de atins. Dacă întindea mâna după unul acum, dacă era suficient de rapidă, va avea măcar timp să-l doboare pe profet înainte ca primul glonț să-i sfâșie inima? Deloc probabil.

— Apropie-te. Dacă întinzi mâna după cuțitele alea, mori.

Bărbatul cu arbaleta vorbea calm. Nimic din această situație nu era ceva nou pentru el. Băiatul părea îndurerat.

Își dădu seama șocată că probabil acesta chiar era sfârșitul după o viață trăită pe muchie de cuțit, după tot acest timp. Păși înainte prin lumea radiantă – lumină și umbră, și verde. Gândindu-se să facă o faptă eroică, să arunce un cuțit în timp ce se prăbușea. Gândind: „Te rog, fă să nu-i găsească pe August și pe Sayid.” Gândindu-se la Dieter, deși gândurile legate de Dieter erau însoțite de o durere fizică aproape, ca și cum scormonea o rană deschisă. Păși pe suprafața dură a drumului și se opri în fața profetului, cu mâinile ridicate.

— Titania! exclamă profetul.

Își ridică pușca spre locul dintre ochii ei. În privirea lui, ea nu zări decât curiozitate. Era interesat să vadă ce va urma. Toate cele trei arme erau îndreptate spre Kirsten. Omul cu arbaleta țintea spre pădure, dar nimic din atitudinea lui nu sugera că îl văzuse pe August sau pe Sayid. Profetul dădu din cap spre băiat, care se apropie și îi scoase cu mare delicatețe cuțitele de la brâu. Îl recunoscuse. Stătuse de santinelă atunci când ei plecaseră din St. Deborah by the Water, veghind și frigându-și cina înfiptă într-un băț. El îi evită privirea. Câinele se părea că își pierduse interesul de a adulmeca mirosurile din pădure și se întinsese pe asfalt, urmărindu-i cu privirea și ținându-și botul culcat pe labe.

— În genunchi, rosti profetul.

Ea îngenunche. Țeava puștii lui o urmă. El se apropie.

Ea înghiți un nod.

— Ai un nume? Întrebă ea.

Un vag instinct de a întârzia lucrurile.

— Uneori, numele reprezintă o piedică. Unde îți sunt tovarășii?

— Simfonia? Nu știu.

Durerea acestui fapt chiar și acum, când era prea târziu ca să mai conteze. Se gândi la Simfonie, la caravana de căruțe trase de cai înaintând sub cerul verii, la zgomotul copitelor cailor. Călătorind pe undeva sau poate că deja ajunseseră cu toții la aeroport, în siguranță, teferi. Îi iubea cu atâta disperare.

— Dar ceilalți tovarășii? Cei care te-au ajutat să-mi ucizi oamenii, azi-dimineață?

— N-am avut încotro.

— Înțeleg, spuse el. Unde sunt?

— Au murit.

— Ești sigură?

Își mișcă ușor pușca, trasând un cerc prin aer.

— Am fost trei, zise ea, inclusiv Sayid. Arcașul tău i-a doborât înainte de a muri.

Era plauzibil. Băiatul cu maceta fugise înainte ca arcașul să se prăbușească. Avu grijă să nu se uite la el.

— Arcașul meu a fost un om de ispravă, spuse profetul. Loial.

Kirsten nu zise nimic. Înțelegea calculele pe care le făcea August în clipa aceea. Țeava puștii profetului se afla la doi centimetri de fruntea ei. Dacă August își dezvăluia poziția doborându-l pe unul dintre oameni, ceilalți aveau să se năpustească asupra lui și a lui Sayid într-o clipită. Sayid nu se

putea apăra, zăcând însângerat și slăbit, iar Kirsten – îngenuncheată pe drum și dezarmată – tot avea să moară, după toate probabilitățile.

— Toată viața mea, am umblat prin această lume murdară, spuse profetul, și am văzut atâta întuneric, atâtea umbre, atâtea orori.

Kirsten nu voia să se mai uite la profet sau, mai precis, nu dorea ca ultimul lucru pe care îl vedea pe acest pământ să fie fața lui și țeava puștii sale. Își înălță privirea ca să se uite în sus, la frunzele care scânteiau în lumina soarelui, la cerul de un albastru strălucitor. Cântec de păsări. Conștientă de fiecare respirație, de fiecare bătaie a inimii. Își dori să-i poată transmite un mesaj lui August, pentru a-l liniști cumva: „Știu că a fost ori eu, ori toți trei. Înțeleg de ce n-ai putut să tragi.” Își dori să-i poată spune lui Sayid că încă îl iubea. O amintire senzorială a trupului ei întins lângă Sayid, în nopțile de dinaintea despărțirii lor, arcuirea coastelor lui sub mâna ei, când și-o trecea peste tot corpul lui, buclele fine de la ceafa lui.

— Această lume, spuse profetul este un ocean de întuneric.

Ea fu surprinsă să vadă că băiatul, care avea o armă de foc, plângea, chipul fiindu-i ud. Măcar dacă ar putea să-i vorbească lui August. „Am călătorit atât de departe, iar prietenia ta a fost totul pentru mine. A fost foarte dificil, dar au existat momente de frumusețe. Totul se sfârșește. Nu mă tem.”

— Vine cineva, zise unul dintre oamenii profetului.

Și Kirsten auzi. Un zgomot îndepărtat de copite, doi sau trei cai care se apropiau repede din direcția autostrăzii.

Profetul se încruntă, dar nu-și îndepărtă privirea de la chipul lui Kirsten.

— Știi cine vine? Întrebă el.

— Nu, șopti ea.

Cât de departe erau caii? Nu-și dădea seama.

— Indiferent cine sunt, spuse profetul, vor sosi prea târziu. Tu crezi că îngenunchezi în fața unui om, dar de fapt îngenunchezi în fața răsăritului. Noi suntem lumina care se deplasează pe suprafața apelor, prin întunericul de sub mare.

— Undersea? șopti ea, însă profetul nu o mai asculta.

O expresie de seninătate perfectă apăruse pe chipul lui, iar el se uita la ea, *nu, prin* ea, cu un surâs pe buze.

— „Nu vrem decât să ne ducem acasă”, spuse Kirsten. Era din primul număr al *Stației Eleven*. O confruntare între doctorul

Eleven și un adversar din Undersea. „Visăm la lumina soarelui, visăm să ne plimbăm pe pământ.”

Expresia de pe chipul profetului era indescifrabilă. Recunoscuse textul?

— „Rătăcim de atât de mult timp”, zise ea citând în continuare din carte.

Se uită pe lângă el, la băiat. Acesta privea fix arma din mâinile lui. Dădea din cap, aparent pentru sine.

— „Tânjim după lumea în care ne-am născut.”

— Dar este prea târziu pentru asta, spuse profetul.

Trase aer în piept și strânse mai bine pușca.

Detunătura fu atât de puternică, încât ea simți zgomotul în piept, o bubuitură lângă inimă. Băiatul era în mișcare, iar ea nu era moartă, împușcătura nu pornise din arma profetului. În liniștea insondabilă care urmă, ea își atinse fruntea cu degetele și privi cum profetul se prăbușește în fața ei, pușca legănându-i-se în mâini. Băiatul îl împușcase pe profet în cap. Ceilalți doi bărbați părură încremeniți de uimire, doar pentru o clipă, dar, în acea clipă, săgețile lui August zbârnăiră prin aer, iar bărbatul cu arbaleta se prăbuși înecându-se cu sânge. Bărbatul cu armă trase sălbatic în copaci, dar trăgaciul acționează în gol, muniția fiind isprăvită. El înjură și scotoci în buzunar până când altă săgeată îi străpunse fruntea, iar el se prăbuși, apoi Kirsten și băiatul rămaseră singuri pe drum.

Băiatul avea privirea rătăcită, buzele i se mișcau în timp ce el se holba la profetul care zăcea într-o baltă de sânge ce se mărea rapid. Își duse țeava armei la gură.

— Nu face asta, rosti Kirsten nu, te rog...

Însă băiatul își strânse buzele în jurul țevii și trase.

Ea îngenunche acolo, uitându-se la ei, apoi se întinse pe spate pentru a privi cerul. Păsările descriau cercuri. Șocul de a fi în viață. Își întoarse capul și se uită în ochii albaștri și morți ai profetului. Urechile îi răsunau. Simți vibrația copitelor în asfalt. August îi strigă numele, iar ea își ridică privirea în vreme ce cercetașii din avangarda Simfoniei se iviră călări de după cotul drumului, ca o viziune dintr-un vis, Viola și Jackson, lumina soarelui scânteind pe armele lor și pe binoclul care atârna de gâtul Violetei.

— Vrei asta? o întrebă August ceva mai târziu.

Kirsten ședea lângă profet, privindu-l fix în timp ce Jackson îl

ajută pe Sayid să iasă din pădure, iar August și Viola căutară prin bagajele care aparținuseră profetului și oamenilor săi.

— L-am găsit în geanta profetului.

Un exemplar din Noul Testament lipit cu bandă adezivă. Kirsten îl deschise la nimereală. Aproape ilizibile, se vedeau niște note pe margine, semne de exclamare și sublinieri.

O bucată împăturită de hârtie căzu din carte. Era o pagină ruptă din *Dr. Eleven*, vol. 1, nr. 1: *Stația Eleven*, prima pagină care nu aparținea exemplarelor ei pe care o vedea. Toată pagina era dedicată unei singure imagini: dr. Eleven îngenuncheat lângă trupul căpitanului Lonagan, mentorul și prietenul lui. Se află într-o încăpere pe care doctorul Eleven o folosește uneori pentru sedințe, o zonă dintr-un birou, cu un perete de sticlă prin care se văd orașul, podurile și insulele, și ambarcațiunile. Dr. Eleven este tulburat și își acoperă gura cu o mână. Un asociat se află și el acolo, o bulă de text plutind deasupra capului său: „Doctore Eleven, ești secundul lui. În absența lui, trebuie să preluai conducerea.”

„Cine erai tu? Cum de ai ajuns în posesia acestei pagini?” Kirsten îngenunchea lângă profet, lângă băltoaca formată de sângele lui, însă el nu era decât un alt mort pe drum, fără răspunsuri, purtătorul unei alte povești de nepătruns despre plecarea dintr-o lume și intrarea în alta. Unul dintre brațe era întins spre ea.

Stând pe vine lângă ea, August îi vorbi din nou:

— Simfonia se află la doar câteva ore distanță în urma noastră, rosti el cu mare blândețe. Viola și Jackson se întorc la ea, iar noi trei vom merge mai departe spre aeroport. Nu e departe.

„Toată viața mea, am umblat prin această lume murdară.” După ce plecase din Toronto împreună cu fratele ei, după acel prim an pe care nu și-l amintea, fratele ei fusese chinuit de coșmaruri.

— Drumul, spunea el mereu când îl trezea și îl întreba ce visase. Sper că nu-ți vei aminti niciodată.

Profetul era cam de-o seamă cu ea. Indiferent ce devenise profetul, cândva, el fusese un băiat care rătăcea pe drumuri și poate că avusese ghinionul să-și amintească totul. Kirsten atinse chipul profetului, îi închise ochii și puse pagina împăturită din *Stația Eleven* în mâna lui.

Când Sayid, August și Kirsten pleacă de lângă cadavrele de pe drum, reluându-și mersul lent spre aeroport, câinele profetului îi urmă la oarecare distanță. Când se opriă pentru a se odihni, câinele se așează la câțiva metri depărtare.

— Luli, rosti Kirsten. Luli.

Îi aruncă o bucățică uscată de carne de vânat, iar câinele o prinse din zbor. Se apropie și o lăsă să-l mângâie pe cap. Ea își trecu degetele prin blana groasă de la baza gâtului lui. Când porniră din nou la drum, câinele rămase aproape de ea.

După câteva sute de metri, drumul coti și ieși din pădure, clădirea terminalului apărându-le masivă în fața ochilor: un monolit de beton cu două niveluri strălucind peste o parcare cât un ocean. Kirsten știa că, aproape sigur, erau deja supravegheați, însă nu văzu nicio mișcare în peisaj. Câinele chelălăi și își ridică botul.

— Simțiți mirosul? întrebă Sayid.

— Cineva frige o căprioară, spuse August.

Drumul se despărți în fața lor, câte o alee ducând la Sosiri, Plecări și Parcare.

— Încotro?

— Hai să ne prefacem că e o cale de a pleca de pe acest continent. Sayid avea o expresie detașată. Ultima dată când văzuse un aeroport fusese cu două luni înainte de colaps, când se întorsese acasă după ce își vizitase familia la Berlin și aterizase pe aeroportul O'Hare din Chicago. Hai să mergem la Plecări.

Aleea spre Plecări urca spre o intrare de la nivelul al doilea, un șir de uși rotative din sticlă și oțel, un autobuz municipal sclipind în lumina soarelui. Se aflau la 300 de metri de uși când un fluier sună scurt, de trei ori. Două santinele apărură din spatele autobuzului, o femeie și un bărbat, arbaletele lor fiind ațintite spre sol.

— Ne cerem scuze pentru arbalete, spuse cu voce plăcută bărbatul, dar mă tem că este o măsură de precauție necesară...

Dar se opri confuz fiindcă arbaleta femeii căzuse pe asfalt, iar ea alegea spre nou-veniți, râdea și le striga numele și încerca să-i

îmbrățișeze pe toți odată.

În acel an, 320 de oameni locuiau în aeroportul din Severn City, una dintre cele mai mari așezări din câte văzuse Kirsten vreodată. August îl duse pe Sayid la infirmerie, iar Kirsten se întinse amețită în cortul lui Charlie.

La începutul Anului 2, ocupanții aeroportului se săturaseră să se uite unul la altul, dar, pe de altă parte, nu voiau să doarmă prea departe unii de alții, așa încât instalaseră două șiruri de corturi de-a lungul Sălii B. Corturile erau de diferite mărimi, cu cadre făcute din crengi aduse din pădure, de circa 3,5 x 3,5 metri, cu acoperișuri țuguiate. Adunaseră din birourile aeroportului capsatoare și prinseră cearșafurile peste cadre. Existase o oarecare controversă dacă era sau nu cea mai bună întrebuințare a muntelui de cearșafuri luat din hotelurile aflate în apropiere, însă, pe vremea aceea, toată lumea tânjea după intimitate. În cortul lui Charlie și Jeremy exista un pat, două cutii de plastic pentru haine și scutece, instrumentele lor. O lumină slabă se filtra prin țesătură. Luli se băgă și ea în cort și se întinse lângă Kirsten.

— Îmi pare rău de Dieter, spuse Charlie. August mi-a zis.

— Nu pare real. Kirsten simți nevoia să închidă ochii, dar se temea de ce ar visa dacă ar adormi. Charlie, există aici cineva care face tatuaje?

Charlie mângâie cu vârful degetelor încheietura dreaptă a lui Kirsten, cele două pumnale tatuate la doi ani distanță.

— Câți?

— Unul. Un arcaș de pe drum.

— E cineva care face tatuaje. Locuiește în avionul Lufthansa. Îți fac mâine cunoștință cu el.

Kirsten privea o furnică traversând exteriorul acoperișului, umbra trupului ei minuscul și piciorușele punctiforme pe țesătură.

— Mă gândeam la camera copilului, spuse ea.

Cu câțiva ani în urmă, Kirsten, Charlie și August intraseră într-o casă de țară aflată în apropiere de gura râului St. Clair, un loc care fusese scotocit nu doar o dată, dar nu în ultimii ani, poate nici chiar în ultimul deceniu, era praf pretutindeni și, în cele din urmă, August spusese că ar trebui să se întoarcă la Simfonie. Kirsten urcase la etaj după Charlie și o găsisese într-o cameră care în mod evident aparținuse unui copil mic,

uitându-se la un set de ceai din porțelan, pentru păpuși. Nu-și ridicase privirea când Kirsten îi rostise numele.

— Ar trebui să plecăm, Charlie, spusese ea. Suntem la un kilometru și jumătate de drum.

Însă Charlie nu dăduse niciun semn că o auzise.

— Haide, putem lua asta cu noi, îi zisese Kirsten arătând spre setul de ceai care fusese așezat cu o precizie improbabilă pe o măsuță miniatURALă.

Charlie tot nu reacționase. Privea setul de ceai de parcă era în transă. August le strigase de jos, iar Kirsten avu brusc impresia că cineva le privea dintr-un colț al camerei, însă cu excepția ei și a lui Charlie nu era nimeni acolo. Cea mai mare parte a mobilierului dispăruse, nemairămânând nimic cu excepția măsuței pentru păpuși și a unui scaun-balansoar pentru copii. Cum de rămăsese măsuța asta aranjată, când restul casei fusese răscolit și era în dezordine? Privind, Kirsten își dădu seama că nu era praf pe setul pentru ceai. Singurele urme de pași din praful de pe jos erau ale ei și ale lui Charlie, iar Charlie nu se afla suficient de aproape de măsuță pentru a-l fi șters. Ce mânuță pusese ceștile pentru păpuși pe măsuță? Era foarte ușor să-ți imaginezi că balansoarul se mișca, deși foarte puțin. Kirsten încercă să nu se uite la el. Înveli cât mai repede posibil ceșcuțele și farfuriile într-o față de pernă, în vreme ce Charlie privea, tot fără să vorbească, apoi Kirsten îndesă bocceluța în geanta lui Charlie, o luă de mână și o trase în jos pe scări, scoțând-o pe peluza năpădită de bălării, unde Charlie clipi și își veni încet în fire, în lumina primăverii târzii.

— Camera copilului a fost doar un moment straniu, spuse Charlie acum, atâtia ani mai târziu, în cortul ei din aeroport.

— Atâta tot? Doar un moment straniu?

— Am vorbit despre asta de o sută de ori. Nu a fost nimeni în camera aia, în afară de noi.

— Nu era deloc praf pe setul pentru ceai.

— Mă întrebi dacă eu cred în fantome?

— Nu știu. Poate. Da.

— Firește că nu. Imaginează-ți câte ar fi aici.

— Da, rosti Kirsten, exact despre asta-i vorba.

— Închide ochii, murmură Charlie. O să stau cu tine. Încearcă să dormi.

A fost muzică în seara aceea, August cu Charlie și a șasea

chitară. Sayid a dormit în infirmeria de la parter, la Primiri bagaje, cu rănile curățate și bandajate. Charlie cântă la violoncel cu ochii închiși, zâmbind. Kirsten stătu în spatele mulțimii. Încercă să se concentreze asupra sunetelor, dar muzica o desprindea mereu de realitate, iar gândurile începură să-i rățăcească. Dieter. Profetul, singura persoană din câte cunoștea ea care fusese în posesia unui exemplar din *Stația Eleven*. Arcașul de pe drum cu cuțitul ei înfipt în piept. Dieter ca Tezeu, în *Visul unei nopți de vară*. Dieter fierbându-și dimineața surogatul de cafea. Dieter contrazicându-se cu ea în privința tatuajelor. Dieter în seara în care îl cunoscuse, în centrul fostului Ohio, când ea avea 14 ani, iar el se apropia de 30, cu o jumătate de viață în urmă.

În prima ei seară cu Simfonia, el îi servise cina lângă foc. Fusese atât de singură de la moartea fratelui ei, încât atunci când Simfonia o acceptase în mijlocul său, i se păruse cel mai bun lucru care i se întâmplase vreodată, așa că, în acea primă seară, aproape că fusese prea entuziasmată ca să mănânce. Și-l aminti pe Dieter vorbindu-i despre Shakespeare, despre operele și familia lui Shakespeare, despre viața lui Shakespeare bântuită de molime.

— Stai, vrei să spui că a luat molima? Întrebă ea.

— Nu, spuse Dieter, vreau să zic că a fost definit de ea. Nu știi câtă școală ai făcut. Știi ce înseamnă asta, să fii definit de ceva?

Da. „Erau un nou cer și un nou pământ.” Kirsten se îndepărtă de lumină și de muzică. Peretele sudic al terminalului era aproape în întregime din sticlă, amprente ale unor mâini de copii zărindu-se ici și colo, la înălțimea taliei ei. Se lăsa noaptea, iar avioanele erau luminoase în lumina stelelor. Auzi în depărtare mișcările celor patru vaci ale aeroportului sechestrare peste noapte într-o boxă, cotcodăcitul găinilor. O mișcare fluidă jos pe pistă: o pisică vâna în umbre.

Un bătrân ședea pe o bancă, la o oarecare distanță de spectacol, privind-o apropiindu-se. Își răsese tot părul de pe cap și purta la gât o eșarfă de mătase legată cu un nod complicat. Văzu licărirea cerceilor, patru ineluse în lobul stâng. Nu dorea să stea de vorbă cu nimeni, dar când îl observă era deja prea târziu ca să-i întoarcă spatele fără a fi nepoliticoasă, așa că dădu din cap spre el și se așeză la celălalt capăt al băncii.

— Ești Kirsten Raymonde. Mai avea urme de accent

englezesc. Eu sunt Clark Thompson.

— Îmi cer scuze, spuse ea, am făcut cunoștință mai devreme, nu-i așa?

— Urma să-mi permiți să te duc într-un tur al muzeului meu.

— Mi-ar face plăcere să-l văd. Poate mâine. Sunt foarte obosită în seara asta.

— Înțeleg. Rămaseră în tăcere vreme de câteva minute. Mi s-a spus că Simfonia va sosi în curând, rosti el.

Ea încuviință din cap. Avea să fie o altă Simfonie acum, fără Dieter. Tot ce-și dorea era să doarmă. Se auzi zgomot de gheare pe dușumea când Luli se apropie de ea. Se așează alături și își puse botul în poala ei.

— Câinele acesta pare să-ți fie devotat.

— Este prietenul meu.

Clark își dresă glasul.

— Am petrecut mult timp cu Charlie, în acest ultim an. A pomenit faptul că te interesează electricitatea. Se ridică și se sprijini în baston. Știu că ești obosită, spuse el. Înțeleg că ai avut câteva zile grele. Dar e ceva ce cred că ai vrea să vezi.

Ea se gândi o clipă înainte de a accepta. Nu era în obiceiul ei să-i urmeze pe străini, dar el era în vârstă și se mișca încet, iar ea avea trei cuțite la brâu.

— Unde mergem?

— În turnul de control al traficului aerian.

— Afară?

El mergea în fața ei. Ea îl urmă printr-o ușă din oțel de lângă intrarea în muzeu, în jos pe niște scări neluminate și în noaptea de afară. Cântecul greierilor, un mic liliac săgetând prin aer în urmărirea prăzii. De pe pistă, concertul era o pată de lumină în Sala C.

De aproape, avioanele erau mai mari decât și-ar fi imaginat. Își ridică privirea spre geamurile întunecate, spre arcuirea aripilor. Era imposibil de imaginat că aceste mașinării enorme se ridicaseră vreodată în aer. Clark mergea încet. Ea văzu din nou pisica, alergând repede la baza turnului de control, auzi chițăitul unui șoarece când fu prins. Ușa din oțel a turnului se deschise, iar ea se pomeni într-o mică încăpere unde o santinelă se uita printr-o fereastră de control, lumina lumânării reflectându-se din ușile liftului. Ușa spre scări era proptită cu o piatră.

— Sunt nouă etaje, spuse Clark. Mă tem că s-ar putea să dureze ceva timp.

— Nu mă grăbesc.

Era liniștitor să urce cu el. Părea că nu se aștepta ca ea să stea de vorbă cu el. O ascensiune lentă pe scările umbrite, palierele luminate de lună, sunetul bastonului lovind oțelul. Respirația lui era anevoioasă. Pe fiecare palier se oprea ca să se odihnească, la un moment dat atât de mult, încât Kirsten aproape că adormi înainte de a-l auzi pornind din nou, sprijinindu-se de balustradă. Câinele se întindea pe fiecare palier și scotea un suspin teatral. Erau ferestre deschise la fiecare etaj, dar în noaptea aceea nu se simțea nicio adiere, iar aerul era fierbinte și încremenit.

— Am citit acel interviu pe care l-ai dat cu ani în urmă, spuse el când ajunseră la etajul șase.

— Pentru ziarul din New Petoskey.

— Da. Clark își ștergea fruntea cu o batistă. Măine, vreau să vorbesc cu tine despre asta.

La etajul nouă, Clark bătu codat cu bastonul în ușă, apoi fură primiți într-o cameră octogonală, cu pereți de sticlă și o mulțime de ecrane întunecate, patru oameni cu binocluri supraveghind pista, terminalul, umbrele din grădini, gardul-barieră. Câinele adulmecă în jur. Era dezorientant să te afli atât de sus față de sol. Avioanele străluceau palid sub stele. Concertul din Sala C părea să se fi terminat.

— Uită-te aici, spuse Clark, spre sud. Asta am vrut să vezi.

Ea privi în direcția indicată de degetul lui, spre un loc de la orizontul sudic, unde stelele păreau mai puțin luminoase decât oriunde în altă parte pe cer.

— A apărut cu o săptămână în urmă, zise el. Este lucrul cel mai extraordinar. Nu știu cum au făcut asta la o scară atât de mare.

— Nu știi cine cum ce a făcut?

— O să-ți arăt. James, pot să-ți împrumut telescopul?

James mută trepidul, iar Clark se uită prin telescop, lentilele fiind orientate spre locul de sub zona slab luminată a cerului.

— Știu că ești obosită în seara asta. Reglă telescopul cu degetele înțepenite pe buton. Dar sper că vei fi de acord că asta a meritat urcușul.

— Ce este?

El se dădu înapoi.

— Telescopul este reglat, spuse el. Nu-l mișca, doar uită-te prin el.

Kirsten se uită, dar, la început, nu-și putu da seama ce vedea. Făcu un pas îndărăt.

— Nu e posibil, rosti ea.

— Și totuși, iată! Uită-te din nou.

În depărtare, mici lumini alcătuiau o rețea. Acolo, perfect vizibile pe coasta unui deal, la kilometri distanță: un oraș sau un sat ale cărui străzi erau luminate cu ajutorul electricității.

Kirsten se uită prin telescop la orașul luminat cu ajutorul energiei electrice.

În clădirea terminalului, Charlie și August stau lângă patul lui Sayid din infirmeria de la Primire bagaje și îi povestesc despre concert, iar el zâmbeste pentru prima dată după multe zile.

La 1600 de kilometri sud de aeroport, Jeevan coace pâine într-un cuptor instalat afară. Se gândește foarte rar la fosta lui viață, cu toate că uneori visează o scenă, un actor prăbușit în zăpada sclipitoare, iar altele că împinge cărucioare prin viscol. Fiul lui stă în genunchi la picioarele lui, jucându-se cu un cățeluș. Acest băiat s-a născut într-o lume nouă, mama lui odihnindu-se înăuntru, cu bebelușul.

— Frank, îi spune Jeevan fiului său, du-te și vezi dacă mamei îi este foame.

Scoate tava cu pâine din cuptorul care, într-o încarnare anterioară, fusese un butoi pentru ulei. Fiul lui dă fuga înăuntru, cu cățelușul pe urmele lui.

Este o seară caldă, iar el aude un vecin râzând. Adierea aduce parfum de gardenii. Peste o clipă, se va duce la râu să scoată carnea păstrată la rece într-o fostă cafetieră cufundată în apă, va face sendvișuri pentru mica lui familie și va oferi niște pâine vecinilor, dar deocamdată stă și privește siluetele soției și copiilor lui aflați în spatele perdelei subțiri a camerei în care trăiesc. Daria se apleacă să ridice bebelușul din pătuț, apoi se apleacă din nou pentru a stinge lumânarea, iar după asta, dispare, siluetele dispar, iar Frank aleargă înaintea ei pe iarbă.

— Vino să verifici pâinea, spune el, iar micul Frank îngenunchează lângă pâine și, cu o expresie gravă, o împunge cu un deget, apoi se apleacă și-i inhalează mirosul.

— Pare că se simte mai bine, zice Daria.

Frank a avut febră cu o noapte în urmă. Ea i-a murmurat cântece de leagăn duioase, în vreme ce Jeevan îi puneă comprese reci pe frunte.

— A revenit la normal, spune Jeevan. Cum pare pâinea aia, Frank?

— Cred că e prea fierbinte ca s-o mîncăm.

— O s-o lăsăm să se răcească un pic.

Băiatul se răsuțește spre părinții lui și, pentru o clipă, în lumina amurgului, seamănă perfect cu tizul lui, fratele lui Jeevan. Se apropie de ei, clipa trece, iar Jeevan îl ia în brațe ca să-i sărute părul mătăsos. Mereu aceste amintiri abia îngropate.

Departe spre nord, într-un loc atât de îndepărtat încât, în această lume fără zboruri, ar putea la fel de bine să fie pe altă planetă, caravana Simfoniei Itinerante sosește pe aeroportul din Severn City.

9

Stația Eleven

În ultima lui dimineață pe pământ, Arthur era obosit. Zăcuse treaz până la răsăritul soarelui, apoi se deșteptase dintr-un soi de moțăială dimineață târziu, somnoros și deshidratat, cu o durere de cap care-i pulsa în spatele ochilor. Sucul de portocale l-ar fi ajutat, dar, când se uită în frigider, constată că mai era doar o gură pe fundul unei cutii. De ce nu cumpărase mai mult? Avusese insomnie în ultimele trei nopți, și era atât de epuizat încât acest simplu neajuns fu suficient pentru a-i stârni ceva nu prea departe de furie, furie stăpânită cu dificultate, respirând adânc și numărând până la cinci, calmată de aerul care îi răcori fața. Închise ușa frigiderului, își făcu micul dejun – ouă jumări – și un duș, se îmbracă, își pieptănă părul, plecă la teatru cu o oră mai devreme, ca să aibă timp să se relaxeze cu un ziar la penultima lui cafea în cafeneaua favorită, toate micile detalii care caracterizează o dimineață, o viață.

Buletinele meteo anunțaseră un viscol care se apropia, iar el îl simți în aer, în cenușiul-albăstrui al norilor grei de pe cerul dimineții târzii. Luă o decizie fermă: după ce piesa *Regele Lear* nu se va mai juca, avea să se mute în Israel. Ideea era captivantă. Avea să se lepede de toate obligațiile și bunurile sale și o va lua de la capăt în țara în care locuia fiul său. Avea să-și cumpere un apartament în apropierea casei lui Elizabeth și îl va vedea pe Tyler în fiecare zi.

— Se pare că o să ningă, spuse fata de la cafenea.

Arthur îl salută dând din cap pe vânzătorul de hotdog, care se afla în colțul lui de la jumătatea distanței dintre hotel și teatru. Tipul îi zâmbi. Un porumbel mergea în cercuri pe lângă taraba cu hotdog, sperând să cadă niște garnitură și firimituri. Frumusețea gâtului luminescent al porumbelului.

Ajunse la teatru la prânz, pentru ședința informativă, dar informațiile degenerară într-o ceartă, care dură mult mai mult decât se preconizase. Arthur încercă să fie atent, dar cafeaua nu avea efectul sperat. După-amiază târziu, se întinse pe o canapea din cabina lui, sperând să se remonteze ațipind puțin, dar, în

ciuda extenuării, camera i se păru apăsătoare. Gândurile nu-i dădeau pace. În cele din urmă, renunță și părăsi teatrul. Ignorându-i pe fotografi plictisiți din fața ușii actorilor, care îi făcură poze și îi puseră întrebări despre Miranda în timp ce el făcea semn unui taxi. Oare o băgaseră din nou în tabloide după ce îl vizitase cu două săptămâni în urmă? Simți vechea vinovăție. Ea nu ceruse niciodată nimic din toate astea.

— Intersecția Queen West cu Spadina, îi spuse el șoferului unui taxi portocaliu cu verde și își sprijini fruntea ca să se uite la peisajul de pe Queen Street.

Cândva, locuise în zonă, dar toate magazinele și cafenelele pe care le știa dispăruseră. Se gândi la o cină luată în apropiere de Queen West cu Spadina, un loc pe care îl frecventase împreună cu Clark, când aveau 17 ani. Nu-și putu aminti exact unde se aflau, dar îl găsi în cele din urmă, puțin mai departe spre est decât se așteptase.

Deși trecuseră atâtea decenii, locul părea straniu de neschimbat. Același șir de separeuri cu tapițerie roșie, taburete de-a lungul barului, un ceas străvechi pe perete. Oare era posibil ca aceasta să fie aceeași chelneriță? Nu, se înșela, pentru că femeia de 50 de ani care îl servise cu cafea când el avea 17 ani era imposibil să aibă acum tot 50 de ani. Își aminti că venea aici cu Clark, la trei sau patru, sau uneori chiar la cinci dimineața, având, la vremea aceea, impresia că aia era maturitatea, iar acum, că fusese un vis. Visul durase doar o clipă, dar clipa fusese strălucitoare: amândoi făceau cursuri de actorie, Arthur lucrând ca ospătar, în vreme ce Clark toca o mică moștenire. De fapt, privind retrospectiv, Clark era magnific. De aproape doi metri și slab, cu o înclinație spre costume vintage și cu jumătate de păr ras, iar cealaltă tăiată neglijent și vopsită în roz sau, ocazional, în turcoaz ori purpuriu, cu ochii fardați la ocazii speciale, acel captivant accent tărăgănat de școală britanică.

Sendvișul cu brânză la grătar al lui Arthur sosi. Se gândi să-l sune pe Clark, să-i spună doar: „N-o să ghicești niciodată de unde te sun”, dar se răzgândi. Își dori să-l sune pe fiul lui, dar era patru dimineața în Israel.

Arthur își termină cina și luă un taxi ca să se întoarcă la teatru, unde mai avea puțin timp. Se așeză pe o canapea din cabina lui și se uită peste scenariu – își știa replicile pe de rost, dar avea obiceiul să încerce să rețină câte ceva și din replicile

celorlalți, pentru că îi plăcea să știe ce va urma –, însă, înainte să ajungă la sfârșitul primului act, se auzi o bătaie în ușă. Când se ridică, încăperea nu se învărti cu adevărat, dar nici nu rămase la fel nemișcată cum ar fi trebuit. Tanya trecu pe lângă el și intra în cameră.

— Arăți ca naiba, spuse ea. E totul în regulă?

— Sunt obosit, spuse el. Iarăși am avut insomnie.

O sărută, iar ea se cocoță pe una din canapele. Buna dispoziție pe care o simțea ori de câte ori o vedea. Ca întotdeauna, fu captivat de tinerețea ei excesivă. Abia dacă avea puțin mai mult de jumătate din vârsta lui. Treaba ei era să aibă grijă de cele trei mici actrițe care jucau versiunile din copilărie ale fiicelor lui Lear.

— Ai uitat că urma să ne întâlnim la micul dejun, nu-i așa?

El se plesni peste frunte.

— Îmi pare atât de rău. Azi nu funcționez la capacitate maximă. Cât timp ai așteptat?

— O jumătate de oră.

— De ce nu m-ai sunat?

— Mi-a murit bateria telefonului, spuse ea. E-n regulă. Poți să te revanșezi cu un pahar de vin.

Asta era ceva ce adora la ea, felul în care trecea cu atâta ușurință peste orice. „Ce plăcut este, se gândise el în ultima vreme, să fii cu o femeie care nu ține supărarea.” Găsi în frigider o sticlă pe jumătate plină cu vin roșu – ei îi plăcea vinul rece – și, în timp ce îi turna în pahar, observă că mâinile îi tremurau.

— Arăți cu adevărat cumplit, zise ea. Ești sigur că nu ești bolnav?

— Doar obosit, cred.

Îi plăcea să se uite la ea cum bea vin, felul în care se concentra asupra gustului. Ea aprecia lucrurile bune, ceea ce se întâmpla doar atunci când creșteai cu bani puțini.

— Mai ai ciocolățele din alea?

— Știi ceva, cred că da.

Ea îi zâmbi – felul în care zâmbetul ei îl încălzea! – și își puse paharul pe măsuta de cafea. După câteva minute de scotocit în bufetul de lângă chiuveță, flutură triumfător o cutiuță aurie. Scoase o trufă de ciocolată neagră cu zmeură.

— Ce-i asta? întrebă ea între două bomboane, ridicând de pe măsuta de cafea *Dr. Eleven*, vol. 1, nr. 1: *Stația Eleven*.

— Fosta mea nevastă le-a adus cu două săptămâni în urmă.

— Care dintre ele?

El simți o undă de tristețe. Acesta era un semn că o apucase serios pe căi greșite, nu-i așa? Să aibă mai mult de o soție? Nu era foarte sigur cu ce greșise exact.

— Prima, Miranda. Nu sunt sigur ce să fac cu ele.

— Poftim? Nu le păstrezi?

— Nu citesc comicsuri, spuse Arthur. Ea mi-a dat două exemplare din fiecare, așa că pe celelalte i le-am trimis fiului meu.

— Mi-ai zis că încerci să te lepezi de bunurile tale sau cam așa ceva, nu?

— Exact. Sunt minunate, dar nu mai vreau alte *lucruri*.

— Cred că înțeleg. Tanya citea. Interesant subiect, spuse ea după câteva pagini.

— Nu știu, zise el. Niciodată nu l-am înțeles cu adevărat. După toți acești ani, era o ușurare să recunoască asta față de cineva. Mai ales treaba cu Undersea. Toți oamenii ăia aflați în pragul iadului, așteptând, complotând, pentru ce?

— Mie îmi place, rosti Tanya. Desenele sunt cu adevărat bune, nu?

— Îi plăcea mai mult să deseneze decât să scrie dialogurile.

Abia acum își amintea asta. Cândva, deschisese ușa studioului Mirandei și o privise lucrând preț de câteva minute înainte ca ea să-și dea seama că el era acolo. Arcuirea gâtul ei în timp ce stătea aplecată pe planșeta de desen, concentrarea ei absolută. Cât de vulnerabilă părise când era absorbită de muncă.

— Este frumos.

Tanya studia o imagine din Undersea, o încăpere plină cu hașuri reprezentând arcadele făcute din mahon luat din pădurile scufundate ale Stației Eleven. Camera îi aminti lui Arthur de un loc unde fusese, dar nu-l putu identifica.

Ea se uită la ceas.

— Probabil că ar trebui să plec. Micuțele mele năzdrăvane trebuie să apară în cincisprezece minute.

— Stai, am ceva pentru tine.

Cu două săptămâni în urmă, un curier adusese un prespapier trimis de Miranda de la hotel, după întâlnirea cu el. Clark îl adusese la casa lor din Los Angeles, iar ea regreta că îl luase, fiind sigură că el i-l adusese lui Arthur, nu ei, îi explica ea în bilețul, însă când el ridică globul de sticlă în lumină nu avu nicio

amintire legată de el, nu-și aminti când îl primiseră de la Clark și, oricum, un prespapier era ultimul lucru pe care și-l dorea în viața lui.

— E superb, spuse Tanya când el i-l dădu. Privi în adâncurile înnorate. Mulțumesc.

— Te sun dacă apare Kirsten aici. Ne vedem după spectacol. Ea îl sărută.

— Desigur, zise ea.

După plecarea ei, se întinse pe canapea și închise ochii, dar Kirsten apăru la ușa lui 15 minute mai târziu. Epuizarea lui căpăta forța unei boli. Picături de sudoare îi apărură pe frunte când se ridică. O lăsă să intre.

— Mama a cumpărat o carte cu tine pe copertă, spuse ea.

Se așază vizavi de el, pe cealaltă canapea.

Singura carte cu Arthur pe copertă era *Dragă V*. Simți că i se face greață.

— Ai citit-o?

— Mama nu mă lasă s-o citesc. Zice că e nepotrivită.

— Așa a spus? Nepotrivită?

— Da.

— Ei bine, zise Arthur, cred că existența cărții e nepotrivită. Are dreptate să nu ți-o dea.

Singura dată când o întâlnise pe mama lui Kirsten, ea îl încolțise ca să-l întrebe dacă are proiecte viitoare care să includă roluri pentru o fetiță. El simțise nevoia s-o zgâlțâie. „Fetița ta este atât de mică, dorise el să-i spună. Las-o să fie copil, dă-i o șansă, nu știu de ce vrei asta pentru ea.” Nu înțelegea de ce oamenii voiau ca odraslele lor să joace în filme.

— Este cartea proastă?

— Aș vrea să nu fi existat. Dar mă bucur că ai trecut pe-aici, zise el.

— De ce?

— Am un cadou pentru tine.

Se simți puțin vinovat când îi dădu comicsurile *Dr. Eleven*, pentru că, la urma urmelor, Miranda dorise ca el să le aibă, dar el nu voia comicsurile pentru că nu voia să aibă lucruri. Nu dorea nimic, cu excepția fiului său.

Când rămase singur, Arthur își puse costumul. Stătu jos câteva minute, în gâteliile lui, plăcându-i greutatea pelerinei de catifea. Își puse coroana pe măsuta de cafea alături de struguri și

străbătu holul spre cabina de machiaj. Plăcerea de a fi cu alți oameni. Se gândi că, probabil, mâncase ceva stricat. Poate la cină. Petrecu o oră singur în cabina sa, unde bău ceai de mușețel și adresă cu voce tare replicile reflexiei proprii din oglindă, se plimbă, își apăsă pungile de sub ochi, își potrivi coroana. Când auzi anunțul că mai era o jumătate de oră până la începerea spectacolului, o sună pe Tanya.

— Vreau să fac ceva pentru tine, spuse el. O să ți se pară foarte pe neașteptate, dar mă gândesc la asta de o săptămână.

— Ce anume?

Nu era atentă. Le auzi pe cele trei fete ciondănindu-se în fundal.

— Ce datorii mai ai pentru creditele studentești?

Ea îi spusese cândva, dar el nu-și amintea suma.

— Patruzeci și șapte de mii de dolari, zise ea, iar el desluși speranța din vocea ei, acel nu-îndrăznesc-să-sper, neîncrederea.

— Vreau să ți-i plătesc eu.

Nu pentru asta erau banii? Asta avea să însemne viața lui în cele din urmă, după toți acești ani în care nu reușise să câștige Oscaruri, după acest șir de declinuri ale box-office-ului. Va fi cunoscut drept omul care și-a dăruit averea. Avea să păstreze doar atâția bani cât să aibă din ce trăi. Își va cumpăra un apartament în Ierusalim, îl va vedea pe Tyler în fiecare zi și o va lua de la capăt.

— Arthur, rosti ea.

— Dă-mi voie să fac asta pentru tine.

— Arthur, e prea mult.

— Nu este. Cât timp ți-ar lua să plătești tu, întrebă el cu blândețe, la rata pe care o ai acum?

— O să am vreo șazeci și cinci de ani, dar este datoria făcută de mine, eu...

— Atunci, dă-mi voie să te ajut, spuse el. Fără nicio obligație. Îți promit. Vino în cabina mea după spectacolul din seara asta și îngăduie-mi să-ți dau un cec.

— Ce le voi zice părinților mei? Dacă le spun, vor vrea să știe cum am obținut banii.

— Zi-le adevărul. Spune-le că un actor excentric ți-a dat un cec de patruzeci și șapte de mii de dolari, fără nicio obligație.

— Nici nu știu cum să-ți mulțumesc, zise ea.

După ce încheie convorbirea, simți o pace neașteptată. Va arunca peste bord tot ce putea fi aruncat, această greutate

reprezentată de bani și posesiuni, și, făcând asta, va fi un om mai ușor.

— Cincisprezece minute, anunță directorul de scenă de dincolo de ușă.

— Mulțumesc, cincisprezece, rosti Arthur și începu să-și recitească replicile de la început.

Când ajunse la „ești cea dintâi născută, vorbește-ntâi”, se uită la ceas. Era abia șase dimineața în Israel, dar știa că Tyler și Elizabeth se trezesc devreme. Negocie cu fosta lui soție:

— Două minute, Elizabeth, știu că se pregătește pentru școală, însă vreau doar să-i aud vocea.

Închise ochii și ascultă foșnetele telefonului transferat în mâinile micuțe ale fiului său. Cel dintâi născut, singurul meu născut, inima mea.

— De ce ai sunat?

Acea mică voce suspicioasă. Își aminti că Tyler era supărat pe el.

— Am vrut să te salut.

— Atunci, de ce n-ai venit la ziua mea?

Arthur îi promisese că va veni în Ierusalim de ziua lui, dar făcuse promisiunea cu zece luni în urmă și, sincer, uitase de ea până când Tyler îl sunase, cu o zi în urmă. Scuzele lui Arthur nu ținuseră.

— Nu pot ajunge acolo, amice. Aș veni dacă aș putea. Dar nu o să vii tu la New York, în curând? Nu ne vedem săptămâna viitoare?

Tyler nu avu nimic de comentat la asta.

— Pleci la New York în seara asta, nu?

— Bănuiesc.

— Ai citit comicsurile pe care ți le-am trimis?

Tyler nu spuse nimic. Arthur se așeză pe o canapea și își sprijini fruntea în palmă.

— Ți-au plăcut, Tyler? Comicsurile acelea?

— Da.

— Zece minute, spuse directorul de scenă la ușă.

— Mulțumesc, zece. M-am uitat la comicsurile alea, zise Arthur, dar nu cred că am înțeles pe deplin despre e este vorba. Speram că, poate, mi-ai putea explica.

— Ce-i cu ele?

— Ei bine, povestește-mi despre doctorul Eleven.

— Locuiește pe o stație spațială.

— Serios. O stație spațială?

— Este ca o planetă, dar o planetă mică, rosti Tyler. De fapt, s-a cam defectat. A trecut printr-o gaură de vierme, așa că se ascunde în spațiu, dar sistemele sale s-au stricat, așa că aproape toată suprafața e acoperită cu apă.

Se ambala povestind.

— Toată suprafața e acoperită cu apă! Arthur își înălță capul. Fusesse o greșeală să-l lase pe Tyler să plece atât de departe de el, dar poate că nu era o greșeală iremediabilă. Deci, trăiesc în apă, doctorul Eleven și... oamenii lui?

— Trăiesc pe insule. Au un oraș alcătuit numai din insule. Au poduri și bărci. Dar este primejdios din cauza călușilor-de-mare.

— Călușii-de-mare sunt primejdioși?

— Nu sunt precum călușii-de-mare pe care i-am văzut în acvariul din Chinatown, când am fost acolo, o singură dată. Sunt mari.

— Cât de mari?

— Foarte mari. Cred că sunt foarte mari. Sunt niște chestii uriașe - niște chestii uriașe care ies din apă și au ochi ca de pește, iar oamenii îi călăresc și ei vor să te prindă.

— Ce se întâmplă dacă un căluș-de-mare te prinde?

— Te trage sub apă, iar apoi ajungi în Undersea.

— Undersea?

— Este un loc sub apă. Vorbea repede acum, captivat. Cei de acolo sunt dușmanii doctorului Eleven, dar nu sunt cu adevărat răi. Vor doar să se ducă acasă.

— Amice, spuse Arthur, Tyler, vreau să știi că te iubesc.

Tăcerea fu atât de lungă, încât ar fi putut crede că se întrerupsese convorbirea dacă nu ar fi auzit zgomotul făcut de o mașină care trecu pe-acolo. Probabil că băiatul stătea lângă o fereastră deschisă.

— Și eu, zise Tyler.

Îi fu greu să-l audă. Vocea lui fusese atât de mică.

Ușa cabinei lui se întredeschise.

— Cinci minute, rosti directorul de scenă.

Arthur își flutură mâna drept răspuns.

— Amice, spuse el, trebuie să plec.

— Faci un film?

— Nu în seara asta, amice. Mă duc pe scenă.

— Bine. Pa, zise Tyler.

— La revedere. Ne vedem în New York, săptămâna viitoare.

Arthur închise telefonul și stătu singur vreme de câteva minute. Îi fu greu să-și întâlnească privirea în oglinda din cabină. Era foarte obosit.

— Pe scenă! spuse regizorul.

Decorul *Regelui Lear* era magnific. O platformă înaltă fusese construită în partea din spate a scenei, pictată ca să arate ca un balcon cu coloane elaborate, cu piatră în față și placaj simplu în spate. În primul act, platforma era camera de lucru a unui rege bătrân, iar Arthur trebuia să șadă într-un fotoliu purpuriu, în vreme ce sala se umplea de lume, cu profilul spre public, ținându-și coroana în mâini. Un rege obosit, la sfârșitul domniei, cu mintea poate nu la fel de pătrunzătoare cum fusese cândva, contemplând dezastruoasa împărțire a regatului său.

Sub scena principală, trei fete se jucau bătând din palme într-o lumină blândă. La un semn al directorului de scenă, se ridicară și dispărură în culise, luminile din casă se diminuează și veni rândul lui Arthur să primească un semn pentru a se ridica și a pleca. Ieși pe întuneric în culise, ghidat de un asistent cu o lanternă, în timp ce Kent, Gloucester și Edmund intrară din dreapta scenei.

— Nu pricep, îi spusese Arthur regizorului, al cărui nume era Quentin și pe care, în sinea lui, Arthur nu-l plăcea foarte mult. De ce stau aici sus?

— Ei bine, tu să-mi spui. Chibzuiești la capriciile puterii, da? Te gândești la împărțirea Angliei. Te gândești la pensie. Interpretează cum vrei. Dar ai încredere în mine, efectul vizual e reușit.

— Deci, stau acolo sus pentru că îți place cum *arată*?

— Încearcă să nu te gândești prea mult la asta, spuse Quentin.

Dar ce era să facă acolo sus pe platformă dacă nu să se gândească? În seara avanpremierei, Arthur stătuse în fotoliu în vreme ce sala se umplea, ascultând șoaptele din public când oamenii îl observau acolo, uitându-se la coroana din mâinile lui, și fu surprins cât de nesigur se simțise. Mai făcuse și altădată asta, să zăbovească pe scenă în vreme ce publicul intra, dar își dădu seama că, ultima dată când făcuse asta, avea 21 de ani. Își aminti că, pe vremea aceea, îi plăcuse provocarea de a trăi în lumea piesei de dinainte ca piesa să înceapă, dar acum luminile erau prea aproape, prea fierbinți, iar transpirația îi șiroia pe spinare.

Pe vremea când era căsătorit cu Miranda, se duseseră la o petrecere de după o decernare a Globurilor de Aur care degenerase la sfârșitul serii. La plecare, Miranda, care poate că băuse un cocktail prea mult și nu era obișnuită cu tocurile înalte, se împiedicase și își scrântise glezna în luminile blițurilor, nereușind să se agațe de Arthur, care era prea departe, iar el știuse, chiar în clipa în care ea cădea, că întâmplarea va ajunge subiect de tabloid. Pe vremea aceea, cunoștea câțiva actori ale căror cariere fuseseră distruse, iar acum trăiau un fel de jumătate de viață cenușie, cu clinici de dezintoxicare și divorțuri, știa ce-i putea face un tabloid unei persoane, efectul coroziv al acelui gen de atenție. Se răstise la Miranda, în mare parte dintr-un sentiment de vină, și amândoi își spusese lucruri neplăcute în mașină. Ea intrase în casă fără să-i vorbească.

Mai târziu, el trecuse pe lângă ușa deschisă a băii și o auzise vorbind singură, în timp ce se demachia. „Nu regret nimic”, o auzise el adresându-se reflexiei din oglindă. Se răsucise și se îndepărtase, dar cuvintele îi rămaseră în minte. Ani mai târziu, în Toronto, pe o platformă din placaj făcând parte din decorul pentru *Regele Lear*, cuvintele clarificară problema. Descoperi că el era un om care regreta aproape totul, regretele înghesuindu-se în jurul lui ca moliile la lumină. De fapt, aceasta este diferența principală dintre 21 și 51 de ani, conchise el, volumul regretelor. Făcuse unele lucruri de care nu era mândru. Dacă Miranda era atât de nefericită la Hollywood, de ce n-a luat-o, pur și simplu, de acolo? N-ar fi fost prea greu. Felul în care se despărțise de Miranda pentru Elizabeth, iar de Elizabeth pentru Lydia, lăsând-o apoi pe Lydia să plece cu altcineva. Felul în care îngăduise ca Tyler să fie dus în cealaltă parte a lumii. Felul în care își petrecuse întreaga viață alergând după ceva, bani sau faimă, sau nemurire, sau toate împreună. Nici măcar nu-l cunoștea cu adevărat pe singurul său frate. Câte prietenii neglijase până se stinseseră? În seara avanpremierii, abia dacă reușise să plece de pe scenă. În a doua seară, când ajunsese pe platformă, avea o strategie. Își privi fix coroana și parcurse în minte o listă secretă cu tot ce era bun.

Magnoliile roz din curtea din spate a casei din Los Angeles.

Concertele în aer liber, felul în care sunetele se înalță spre cer.

Tyler la doi ani, în cadă, râzând într-un nor de balonașe de săpun.

Elizabeth în piscină, noaptea, la început, înainte să se fi certat măcar o dată, felul în care plonja aproape fără zgomot, cele două luni de pe suprafața apei transformându-se în cioburi.

Dansurile cu Clark, când amândoi aveau 18 ani, actele false pe care le aveau în buzunar, Clark licărind în lumina stroboscopului.

Ochii Mirandei, felul în care se uita la el, pe vremea când avea 25 de ani și încă îl iubea.

A treia lui soție, Lydia, făcând yoga în patioul din spate, dimineața.

Croasanții din cafeneaua de vizavi de hotel.

Tanya sorbind vin, zâmbetul ei.

Plimbarea cu plugul de dezăpezit al tatălui său, când avea nouă ani, el spusese o glumă, iar tatăl și fratele lui mai mic nu se putură opri din râs, bucuria pură pe care o simțise în momentele acelea.

Tyler.

În seara ultimului său spectacol, Arthur era abia la jumătatea listei când i se făcu semn să iasă din scenă. Urmă săgeata din bandă adezivă albă și lumina lanternei asistentului și coborî în dreapta scenei. O văzu pe Tanya în culisele din partea cealaltă a scenei, mănându-le pe cele trei fete în direcția cabinelor. Ea îi zâmbi și îi trimise un sărut. Îi trimise și el un sărut – de ce nu? – și ignoră murmurele care se stârniră în spatele scenei.

Mai târziu, o femeie de la garderobă puse o coroană de flori pe capul său. Era îmbrăcat în zdrențe, urmând să joace scena nebuniei. O văzu din nou pe Tanya în partea cealaltă a scenei – aflându-se deja în ultima săptămână a vieții ei, gripa georgiană fiind atât de aproape –, apoi un asistent de scenă apărură lângă el, ținându-l pe Kirsten de mână.

— Bună, șopti Kirsten. Îmi plac comicsurile.

— Le-ai citit deja?

— Am avut timp să citesc doar începutul.

— Iată semnalul pentru intrarea mea, șopti. Vorbim mai târziu, adăugă el și intră în furtuna zgomotoasă simulată pe scenă.

— „Dar cine vine-ncoace?” rosti cel care îl juca pe Edgar. Peste patru zile, avea să moară de gripă. „Nici când, o minte-ntreagă nu și-ar înveșmânta stăpânu-n chipul ăsta.”

— Nu mă pot aresta pe-nvinuirea că am bătut bani falși, rosti Arthur rasolind replica de data aceasta. „Concentrează-te!” își spuse el, dar își simțea mintea împrăștiată, era puțin amețit. Eu sunt regele!

— „O, zise Edgar, întristătoare priveliște!”

Gloucester ridică o mână la ochii acoperiți. Peste șapte zile, avea să moară de frig pe o autostradă din Quebec.

Lui Arthur îi era greu să respire. Auzi un susur de muzică de harpă, iar copilele intrară în scenă, fetele care fuseseră fiicele lui, halucinații, mici năluci. Două dintre ele aveau să moară de gripă, în ziua de marți a săptămânii următoare, una dimineață, cealaltă după-amiază târziu. A treia, Kirsten, fugi după o coloană.

— „Și dincoace de brâu parcă-s centauri”, rosti Arthur, și atunci se întâmplă.

O durere ascuțită, o încheștare, o greutate în piept. Se împletici și întinse mâna spre coloana din placaj despre care știa că se afla undeva în apropiere, dar aprecie greșit distanța și lovi cu palma lemnul acesteia. Își duse mâna la piept și i se păru că mai făcuse asta, gestul avea ceva familiar. Când avea șapte ani, pe insula Delano, el și fratele lui găsiseră pe plajă o pasăre rănită.

— „Și pasărea, și musca-și fac de cap”, spuse Arthur gândindu-se la pasăre, dar vocea îi păru sugrumată, Edgar uitându-se la el într-un fel care îl făcu să se întrebe dacă nu greșise replica, era atât de confuz acum. Și pasărea...

Un bărbat din primul rând se ridica de pe scaun. Arthur își duse mâna la piept ca și cum ar fi ținut o pasăre. Nu mai era sigur unde se afla sau poate că era în două locuri simultan. Putea auzi valurile lovindu-se de plajă. Luminile scenei trasau dăre în întuneric la fel cum făcuse cândva o cometă, pe vremea când era adolescent, stând pe jos afară, alături de Victoria, prietena lui, cu privirile ridicate în noapte, cometa Hyakutake părând suspendată ca un felinar pe cerul rece. Ce își amintea din acea zi pe plajă, de când avea șapte ani, era că inima păsării încetase să mai bată în palma lui, un fâlfâit șovăielnic și apoi nemișcarea. Bărbatul din primul rând alerga acum, iar Arthur se mișca și el – se sprijini de stâlp și începu să alunece, iar acum zăpada cădea pretutindeni în jurul său, strălucind în lumină. Se gândi că era cel mai frumos lucru pe care îl văzuse vreodată.

În *Dr. Eleven*, vol. 1, nr. 2: *Urmărirea*, doctorul Eleven este vizitat de fantoma mentorului său, căpitanul Lonagan, de curând ucis de un asasin din Undersea. Miranda aruncase cincisprezece versiuni ale acestei imagini înainte de a simți că fantoma era exact așa cum trebuia, lucrând ore în șir, iar ani mai târziu, la sfârșit, delirând pe o plajă pustie de pe coasta Malaysiei, cu păsări marine înălțându-se și plonjând din cer și cu un șir de vapoare estompându-se la orizont, aceasta fu imaginea la care se tot gândi, îndepărtându-se de ea, apoi ducându-se spre ea, apoi, intrând cumva în cadru: căpitanul este realizat cu acuarele delicate, o siluetă translucidă în lumina slabă a biroului doctorului Eleven, care este identic cu zona administrativă a birourilor lui Leon Prevant din sediul din Toronto, inclusiv cele două capsatoare de pe birou. Diferența este că birourile lui Leon Prevant aveau vedere spre întinderea placidă a lacului Ontario, în vreme ce fereastra biroului doctorului Eleven dădea spre City, spre insulele stâncoase și podurile arcuindu-se peste porturi. Pomeranianul, Luli, doarme încovrigat într-un colț. Două zone ale biroului nu se văd din cauza bulelor de dialog:

Dr. Eleven: Ce ai simțit la sfârșit?

Căpitanul Lonagan: A fost exact ca și cum m-aș fi trezit dintr-un vis.

Simfonia Itinerantă părăsi aeroportul într-o dimineață luminoasă de septembrie. Rămăseseră cinci săptămâni, odihnindu-se și reparându-și căruțele, jucând Shakespeare și dând concerte în seri alternative, în urma lor rămânând un fel de mahmureală orchestrală și teatrală. În acea după-amiază, Garrett fredona un concert Brandenburg în vreme ce lucra în grădină, Dolores își șoptea fragmente din Shakespeare în timp ce mătura dușumeaua unei săli, iar copiii se duelau cu săbii de lemn. Clark se retrase în muzeu. Trecu un pământ de pene peste obiectele lui și se gândi la Simfonia care cobora de-a lungul coastei, ducând cu ea piesele de Shakespeare și armele, și muzica.

Cu o zi în urmă, Kirsten îi dăduse unul din cele două comicsuri *Dr. Eleven*. Văzuse că o durea să se despartă de el, dar Simfonia urma să intre într-un teritoriu necunoscut, iar ea dorea ca măcar unul să fie în siguranță, în caz că dădeau de necaz pe drum.

— Din câte știu, direcția în care mergeți e sigură, îi spuse Clark.

Cu câteva zile în urmă, o asigurase și pe dirijoare de asta.

— Negustorii vin de acolo câteodată.

— Dar nu este teritoriul nostru obișnuit, zise Kirsten, și dacă nu ar fi ajuns s-o cunoască puțin, în săptămânile în care Simfonia locuise în Sala A și cântase sau interpretase Shakespeare în fiecare seară, poate că n-ar fi sesizat entuziasmul din vocea ei.

Kirsten ardea de nerăbdare să vadă îndepărtatul oraș sudic care avea curent electric.

— Când ne întoarcem, o să-l iau înapoi pe ăsta și ți-l las pe celălalt. În felul acesta, măcar una dintre cărți va fi în siguranță.

Seara devreme, Clark termină de șters praful de pe iubitele lui obiecte din Muzeul Civilizației și se instalează în fotoliul său favorit pentru a citi aventurile doctorului Eleven, la lumina lumânării.

Face pauză când ajunge la scena petrecerii de pe Stația Eleven. Are ceva familiar. O femeie purtând ochelari cu rame își amintește de viața de pe Pământ: „Am călătorit prin toată lumea înainte de război, spune ea. Am petrecut ceva vreme în Cehia,

știți, *Praha...*” Ochii lui se umplu cu lacrimi pentru că recunoaște petrecerea, a fost acolo, își amintește de femeia cu *Praha*, de ochelarii ei, prețiozitatea ei. Bărbatul care stă alături de ea aduce cu Clark. Femeia blondă din capătul îndepărtat al mesei din carte este negreșit Elizabeth Colton, iar bărbatul de lângă ea, aflat în umbră, seamănă puțin cu Arthur. Cândva, în Los Angeles, Clark a stat cu ei toți la o masă la lumină electrică. Doar Miranda lipsește din pagină, locul ei fiind ocupat de doctorul Eleven.

În versiunea din carte, doctorul Eleven stă cu brațele încrucișate, neatent la conversație, pierdut în gânduri. În amintirile lui Clark, chelnerii toarnă vin, iar el simte o mare afecțiune pentru ei, pentru toți: pentru ospătari, pentru gazde, pentru oaspeți, chiar dacă Arthur se poartă urât, chiar și pentru avocatul cu bronz portocaliu al lui Arthur, pentru femeia care a spus „Praha” în loc de „Praga”, pentru câinele care se uită prin geam. În capătul îndepărtat al mesei, Elizabeth se uită în paharul cu vin. În amintirea lui, Miranda se scuză și se ridică, iar el o privește ieșind în noapte. Este curios în privința ei și vrea s-o cunoască mai bine, așa că le spune celorlalți că vrea să fumeze și iese după ea. Ce s-o fi întâmplat cu Miranda? Nu se mai gândise la ea de atât de mult timp. Toate aceste fantome. Își aminti că lucra la o firmă de transporturi maritime.

Clark privește activitatea de seară de pe pistă, avioanele care au rămas la sol de 20 de ani, reflectarea flăcării de la lumânare în geam. Nu se așteaptă să mai vadă în viața lui avioane ridicându-se în aer, dar este posibil ca undeva să existe vapoare care pleacă în larg? Dacă există din nou orașe care au felinare pe stradă, dacă există simfonii și ziare, ce altceva s-ar mai putea afla în această lume care se trezește? Poate că nave pornesc la drum chiar acum, apropiindu-se sau îndepărtându-se de el, manevrate de marinari înarmați cu hărți și cunoștințe despre stele, mânați de nevoie sau poate doar din curiozitate: ce s-a întâmplat cu țările de pe partea cealaltă? Dacă nu altceva, e plăcut să iei în calcul această posibilitate. Îi place să se gândească la vapoare care se deplasează prin apă, îndreptându-se către o altă lume, care nu se vede.

Note

Cartea la care se face referire în capitolul 43 (vampiri, America de Nord plasată în carantină) este *The Passage*, de Justin Cronin.

Expresia pictată pe căruța din față și tatuată pe brațul lui Kirsten, „Supraviețuirea nu este suficientă”, este din *Star Trek: Voyager*, episodul 122, care a fost difuzat pentru prima dată în septembrie 1999, scenariul fiind scris de Ronald D. Moore.

Am o datorie față de Simon Parry, al cărui articol din 28 septembrie 2009 apărut în *Daily Mail*, „Dezvăluire: Flota-fantomă a recesiunii, la ancoră la est de Singapore” a inspirat capitolele plasate în Malaysia.

Punerea în scenă a *Regelui Lear*, din Toronto, descrisă în această carte se bazează parțial pe spectaculoasa punere în scenă din 2007 a lui James Lapine, la Public Theater din New York, în acea producție a lui Lapine apărând în mod neobișnuit trei fete care le interpretau pe cele trei fiice ale lui Lear în copilărie.

Mulțumiri

Minunatei mele agente, Katherine Fausset, și colegilor ei de la Curtis Brown;

Annei Webber și colegilor ei de la United Agents;

Editorilor mei, a căror muncă neobosită a făcut ca această carte să fie mult mai bună decât ar fi fost altminteri. În ordine alfabetică: Jenny Jackson, de la Knopf, Sophie Jonathan, de la Picador UK, și Jennifer Lambert, de la Harper Collins Canada;

Tuturor celor care au achiziționat și/sau au lucrat la această carte de la Knopf, Picador, Harper Collins și din străinătate;

Lui Greg Michalson, Fred Ramey și colegilor lor de la Unbridled, pentru sprijin și generozitate;

Lui Michele Filgate și Peter Geye, pentru citirea și comentarea versiunilor inițiale ale manuscrisului;

Pamelei Murray, lui Sarah MacLachlan, Nancy Miller, Christine Kopprasch, Kathy Pories, Maggie Riggs, Laurei Perciaseppe și Andreei Schulz, pentru entuziasmul lor față de carte și pentru comentariile editoriale extrem de utile;

Lui Richard Fausset, pentru informațiile antropologice;

Lui Jon Rosten, pentru detaliile legate de Mackinac Bridge;

Lui Kevin Mandel, întotdeauna, pentru tot.